

Omraam Mikhaël Aïvanhov

PENTRU A DEVENI O CARTE VIE

Elemente de autobiografie 1

Cuvânt înainte

Dacă vă vorbesc despre mine, nu o fac pentru ca viața mea să vi se pară interesantă, originală sau mai știu eu cum. O fac pentru a vă transmite ce m-a învățat ea și ca acest lucru să vă fie de folos. Dacă nu, la ce bun? Nu cunoști o ființă interesantă doar de evenimentele pe care le-a trăit, ci înțelegând cum le-a trăit și ce înțelepciune a dobândit din experiențele sale. Această înțelepciune este ca o chintesență a vieții ei, ceva care este ea însăși dar, în același timp, mult mai mult decât ea; și cu această chintesență îi luminează și îi hrănește pe cei care vin în preajma ei.

...Cuvintele mele sunt o hrană pe care v-o dau, sunt frânturi din inima mea, din sufletul meu; sunt viața mea, sunt sângele meu, nu pot face altfel. Când vă vorbesc, viața mea e cea pe care o respirați, o atingeți.

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Maestrul Omraam Mikhaël Aïvanhov a ținut prima sa conferință publică pe 31 ianuarie 1938 la Paris și a vorbit pentru ultima oară pe 28 septembrie 1985, la Bonfin (Fréjus). Între aceste două date au fost repertorizate aproximativ 4500 de conferințe, expuneri sau simple comentarii fie stenografiate, fie înregistrate pe bandă magnetică sau pe casete video. «A vorbi liber»... Maestrul pare să-și fi însușit în mod special această frumoasă expresie a limbii franceze, care înseamnă a improviza un discurs. «Ca să simt nevoia să vă vorbesc, spunea el, subiectul trebuie să-mi apară dintr-o dată, ca o inspirație, o sugestie care îmi vine de altundeva... Mă leg la Cer și devin ca o antenă, primesc îndrumări privind subiectele despre care trebuie să vă vorbesc astăzi, nu în altă zi, ci astăzi».

El spunea, de asemenea: «Dacă n-aș fi pe un podium, de la al treilea sau al patrulea rând nu m-ați mai vedea. Dar nu-mi place să fiu pe un podium. Atunci vă privesc, cerând în cugetul meu: Arată-mi, Doamne, un mijloc de a coborî către prietenii mei... Și caut cărării ca să mă apropiu de voi». Aceste cărării, care au fost multe și variate, luau uneori forma unor scurte confidențe atunci când, abordând subiecte de ordin general, amintirea unor experiențe personale, a unor evenimente din viața sa îi reveneau spontan în minte: povestindu-le, el ne revela nu numai preocupările, dorințele lui, ci și aspecte nebanuite ale sensibilității sale.

Aceste amintiri care urcau din adâncul ființei lui îl luau uneori pe Maestru prin surprindere, în asemenea măsură încât i se întâmpla să se scuze sau să găsească în umor un fel de portiță de scăpare, căci era, într-adevăr, extrem de

rezervat și de o mare pudoare. Dar era, în același timp, foarte simplu, foarte spontan și, prin aluziile pe care le făcea, așa, în treacăt, la ce a trăit - aluzii care nu depășeau trei sau patru minute - împărtășea fratern cu noi ceva. Iar dacă i se întâmpla să fie locuit de prezențe care ni-l făceau dintr-o dată inaccesibil, impenetrabil, ca un pisc pe care îl zărești în depărtare, învăluit într-un nimb de lumină, era conștient de asta și atunci ne vorbea despre el, pentru că vorbindu-ne despre el, ne vorbea, în același timp, despre noi.

Era absolut necesar să-i asigurăm acestei cărți un minimum de ordine și de coerență. Dar despre toate faptele care sunt relatate în ea cronologic, de multe ori Maestrul nu ne-a vorbit decât la distanță de luni sau chiar de ani. El nu a avut cu siguranță niciodată intenția să lase o autobiografie și aceste pagini nu sunt decât o simplă încercare de a o realiza.

Editorii

Unknown

Cap. 1 - Misterioasele căi ale destinului

Aveam cincisprezece ani... Ca mulți adolescenți, simțeam în mine o mulțime de aspirații către ceva măreț, eroic. Ce nu-ți imaginezi la această vârstă? Îți salvezi patria, pornești în ajutorul popoarelor asuprite, faci o descoperire datorită căreia o boală până atunci incurabilă va putea fi vindecată, devii cel mai mare poet sau cel mai mare muzician, o trezești pe Frumoasa din pădurea adormită... Eu nu prea știam ce vreau să fac, doream doar să fie ceva măreț, să fie nobil, să fie frumos, fără să pot da un nume acestui ideal sau lucrului care mi-ar fi îngăduit să-l realizez. Ceea ce vedeam, dimpotrivă, ca foarte real, erau toate obstacolele ce se ridicau în fața mea. De la moartea tatălui meu, cu câțiva ani înainte, trăiam cu familia în condiții foarte precare. Câte calități mi-ar fi trebuit ca să mă pot smulge din astfel de condiții! Dar nu găseam în mine niciuna din aceste calități - sau atât de puține! Mai mult, nu-mi plăcea școala, mă plictiseam la ore și aveam un comportament care o îngrijora și o mâhnea pe mama mea. Distanța dintre ce eram și idealul pe care îl purtam în inimă mi se părea de nestrăbătut și mă simțeam sfâșiat lăuntric.

În acea perioadă, tocmai descoperisem niște cărți de spiritualitate hindusă despre reîncarnare și karmă (Cf. Omul spre victoria destinului său, Col. Izvor nr. 202, cap. VIII: «Reîncarnarea») și mă întrebam: «Oare ce-am putut să fac în existențele mele anterioare ca să merit o asemenea pedeapsă și să trebuiască să înfrunt atâtea greutăți, să suport atâtea lipsuri? Oare ce fărâdelegi am comis?» Chiar dacă mă plictiseam la școală, eram dornic să învăț pentru a putea înfăptui lucruri mărețe, dar mă simțeam lipsit de capacitățile pe care aș fi vrut atât de mult să le am și toate drumurile păreau să se închidă în fața mea. Nu vedeam nicio ieșire și eram convins că sunt singurul răspunzător pentru asta. Aș fi avut nevoie să fiu luminat, îndrumat, dar nu cunoșteam niciun adult căruia să mă destăinui, nici măcar mama mea nu era persoana potrivită. Mama era o femeie excepțională, de o mare înțelepciune, dar această înțelepciune îi venea din iubire; ea nu avea multă știință de carte și nu putea răspunde la neliniștile mele, nici la întrebările pe care mi le puneam. De fapt, avem nevoie de un ghid

spiritual și abia doi ani mai târziu aveam să-l întâlnesc pe Maestrul Peter Deunov (A se vedea *Auprès du Maître Peter Deunov. Éléments d'autobiographie* 2, chap. I: «L'émerveillement d'une rencontre»).

Citind, însă, cărțile de spiritualitate hindusă, învățasem că, atunci când nu ai privilegiul de a întâlni un Maestru în planul fizic, dacă știi să te legi la ființele excepționale care există în anumite locuri de pe pământ, poți fi ajutat. Multe dintre aceste ființe excepționale - spuneau acele cărți - trăiesc în Himalaya și, prin prezența, prin gândurile lor, se străduiesc să-i conducă pe oameni pe calea luminii. Aceasta a fost pentru mine o mare revelație și din acel moment am început să mă concentrez asupra lor, să mă leg la ele.

Am acceptat astfel, încă din adolescență, ideea că există pe pământ ființe extrem de evolute și că, chiar dacă nu le puteam întâlni în fizic, aveam un mijloc de a ajunge la ele prin gând. Îmi imaginam că aceste ființe, atât de înțelepte și de luminoase, consimțeau să-mi dăruiască din înțelepciunea și din lumina lor. Și poate, într-adevăr, asta s-a și întâmplat: când au văzut că sufeream atât de mult din cauza imperfecțiunilor mele, că doream atât de mult să mă schimb în bine, probabil că le-a fost milă de mine și au acceptat să mă ajute. În fiecare zi îmi imaginam că sunt cu ele, printre ele, dar și că participam la munca lor. Nu știu de unde îmi venea acest impuls. Ce era acel ceva pe care îl purtam în mine și mă sfătuia? Când reușeam să mă leg cu adevărat la acele ființe, nu mă mai simțeam singur. Aveam certitudinea că aparțin și altei familii, o familie spirituală, și chiar dacă nu o cunoșteam, trăiam cu ea.

Treizeci de ani mai târziu, pe când eram deja de ceva vreme în Franța, niște prieteni mi-au vorbit de o clarvăzătoare care locuia la Zürich. Fiind conștient de realitatea unei lumi pe care nu o vedem, dar cu care putem intra în legătură, am încercat întotdeauna să studiez fenomenele de clarviziune, de mediumnitate, la persoanele care posedă în mod natural acest dar. Am întâlnit, așadar, un anumit număr de astfel de persoane, dar această clarvăzătoare din Zürich m-a impresionat în mod deosebit.

În cursul anului 1945 am fost invitat în Elveția și am hotărât să profit de această ședere pentru a mă duce până la Zürich, să o consult. Cum nu vorbea decât germana, am căutat un interpret. M-am adresat proprietarei hotelului la care stăteam. Mi-a spus că fiica ei, care știa bine franceza, m-ar însoți bucuroasă și atunci am mers împreună cu ea. Clarvăzătoarea era deja foarte în vârstă și, în clipa în care am văzut-o, m-a frapat culoarea și finețea pielii ei (Cf. În duh și în adevăr, Col. Izvor nr. 235, cap. IX: «Pielea, organ al cunoașterii»). Pielea feței acestei femei îmi spunea că este o sfântă și asta mi-a dat imediat încredere. Ea mi-a luat întâi mâna - deși mi-a mărturisit, după aceea, că era un gest pe care îl făcea doar din obișnuință: nu în mână vedea, ci direct în planurile subtile. Apoi se adresa fetei care mă însoțea: «Spuneți-i domnului că aparține unei familii regale». Am exclamat: «Dar nu e cu putință! Știu cine este tatăl meu, știu cine este mama mea, nu există nimic regesc în familia noastră». Ea a zâmbit și a repetat: «Spuneți-i domnului că aparține unei familii regale, mă va înțelege mai târziu» (Cf. *La pédagogie initiatique*, (Euvres complètes, t. 29, chap. V: «Soyez parfaits comme votre Père céleste est parfait», parte IV). Și, într-adevăr, am înțeles mai târziu că familia regală căreia îi aparțineam nu se afla în planul fizic, ci în planul spiritual.

Ea continuă: «Veniți dintr-o țară balcanică, tatăl dumneavoastră a murit când aveți opt ani și, după moartea lui, ați trăit în foarte mare sărăcie. Aveți un frate mai mic și, pentru a vă putea crește pe amândoi, mama dumneavoastră s-a recăsătorit cu un bărbat care avea deja un copil și împreună au mai avut încă trei copii. În ciuda greutăților materiale, ați studiat mult. Sunteți în Franța de opt ani. Aparțineți unui învățământ spiritual fondat de un Maestru pe care îl văd acolo, în spatele dumneavoastră. Are părul alb,, barbă albă și acum a părăsit pământul...» Așadar, era adevărat, Maestrul părăsise pământul! În acea perioadă războiul abia se terminase și nu puteam primi nicio veste din Bulgaria, dar avusesem anumite senzații, niște vise care mă neliniștiseră. Iar acum, această clarvăzătoare îmi aducea confirmarea: Maestrul plecase.

Ea povesti mai departe: «Când a văzut că cel pe care l-a trimis în Franța îi continua opera, că putea conta pe el, a plecat.

Sunteți moștenitorul lui, a făcut din dumneavoastră moștenitorul lui... Iar acum, fiți atent la ce vă spun. În următorii ani veți avea de înfruntat mari încercări, primejdii de moarte vă pândesc, veți avea accidente, dar veți scăpa din toate. Apoi veți merge în India, unde veți avea întâlniri extrem de importante, veți trăi evenimente excepționale. Misterul reginei din Saba vă va fi revelat». Am fost surprins: cum putea această femeie simplă și fără prea multă știință de carte să vorbească despre misterul reginei din Saba? Și mi-a mai spus multe alte lucruri despre care am să vă vorbesc poate cândva. Tot ce a văzut din trecutul meu era adevărat, iar ce mi-a prezis s-a împlinit sau e pe cale să se îplinească.

Dar să ne întoarcem la prima frază pe care a rostit-o: că aparțineam unei familii regale. Dacă aș fi avut ambiția să comand, să conduc, să mă impun celorlalți, condițiile în care mă născusem și crescusem n-ar fi fost, evident, cele mai favorabile. Dar cum adevărata mea ambiție era să devin doar regele propriului meu regat, adică stăpân pe mine însumi, aceste condiții au fost cele mai bune, chiar dacă nu am fost imediat conștient de asta.

Nimeni nu ajunge pe pământ cu conștiința clară a ceea ce este, a ceea ce vine să facă aici și de ce. Mult timp, nici pentru mine, nimic n-a fost limpede. A te încarna înseamnă a cădea în materie, iar materia este o putere care pune stăpânire pe suflet în asemenea măsură, încât aproape că îi răpește memoria. Se știe că vechii greci își reprezentau lumea de dincolo ca pe un pământ traversat de diferite fluvii, printre care Lethe - cuvânt care înseamnă «uitare». Ei credeau că sufletele, după moarte, beau din apa lui Lethe, ca să uite evenimentele vieții lor pământești. Și tot din aceste ape beau și în momentul în care se reîncarnează. Un ecou al acestei credințe îl găsim într-una din cărțile lui Platon, Republica, unde el explică faptul că destinul unui suflet care vine să se încarneze este determinat de ceea ce a trăit acesta în existențele sale anterioare; înainte de a coborî, el are cunoștință de ce îl așteaptă, fie pentru că i-a fost impus, fie pentru că a avut posibilitatea să aleagă; dar în clipa în care coboară, această cunoaștere îi este luată căci, și de astă dată, trebuie să bea din apa lui Lethe și uită tot.

Acesta nu este, evident, decât un mod metaforic de a prezenta lucrurile, dar asta e realitatea: la început, sufletul care se încarnează nu știe nimic despre destinul care îl așteaptă; chiar pentru sufletele foarte evolute, acest lucru rămâne ascuns. Dar, încet-încet, ele își amintesc și asta le deosebește de celelalte, care sunt condamnate pentru totdeauna să nu știe de ce și cum au

venit pe pământ și ce trebuie să facă aici. Da, contrar a ceea ce afirmă unii, nimeni nu se naște cu o conștiință clară a predestinării sale. Foarte de tânăr, desigur, te poți simți atras într-o direcție sau alta, dar rămâne ceva destul de vag. Trebuie ani și ani de cercetări, de studii și chiar de suferințe ca să ajungi să-ți cunoști adevărata vocație (Cf. La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. VI: «Ca peștele în apă»).

Așadar, abia după mulți ani și multe încercări am înțeles cum se dezvăluie sensul unui destin și aș vrea ca ceea ce am înțeles să vă folosească și vouă, ca să puteți rezolva mai bine problemele cu care vă confrunțați zi de zi. Câte opreliști, câte greutateați pe care le întâmpinăm au doar rostul de a ne obliga să o luăm pe singurul drum pe care ne vom putea împlini predestinarea de fii și fiice ale lui Dumnezeu! O mare înțelepciune domnește asupra tuturor destinelor și trebuie să acceptăm acest adevăr pentru a nu ne agrava suferințele. Inteligența cosmică nu are niciodată intenția să ne strivească, dar prin lucrurile pe care ni le dăruiește, ca și prin cele de care ne lipsește, ea ne pune în situații în care suntem obligați să exprimăm, să dăm tot ce e mai bun în noi.

Întrucât nu vedeam nicio ieșire în exterior, a trebuit să caut în mine și să lucrez neîncetat cu gândul, cu imaginația și cu voința. Tot ce am reușit să obțin după aceea, ceea ce am devenit, acum știu că le datorez acestor limitări, acestor lipsuri care mi-au fost impuse. Pentru fiecare ființă, destinul are un limbaj special pe care ea trebuie să se străduie să-l interpreteze. Fiecare piedică, fiecare obstacol de care m-am lovit m-a obligat să caut ceea ce aveam nevoie în lumea sufletului și spiritului. Și vreau să vă dăruiesc acum și vouă tot ce am descoperit.

După mulți ani am înțeles că, într-adevăr, condițiile exterioare nu sunt hotărâtoare. Sau, mai precis, ele nu sunt hotărâtoare decât în sensul că ne obligă să lucrăm asupra noastră. Când nu poți merge înainte și nu vrei nici să dai înapoi, nu-ți rămâne decât să cobori în tine însuși, ca un pescuitor de perle care coboară în adâncurile oceanului. Sau, dacă nu, trebuie să te avânți foarte departe, foarte sus, până ajungi la stele. Vă pot spune, acum: datorită tuturor obstacolelor pe care le-am întâlnit, am pescuit multe perle și m-am avântat până la stele. Nu trebuie să te resemnezi în fața sărăciei, nu trebuie să te resemnezi în fața lipsurilor, nu trebuie să te lași paralizat de greutatea, ci să le simți doar ca pe niște imbolduri pentru a pomi în căutarea adevăratelor bogății.

Căile destinului sunt întotdeauna misterioase. Contrar aparențelor, ele m-au pus în condițiile cele mai bune. Dar ce știi, la cincisprezece ani, despre căile destinului? Și, mai ales, cum aș fi putut ști atunci că, înainte de a coborî pentru a mă încarna, am acceptat eu însumi aceste condiții? Da, căci acum știu: le-am acceptat.

Unknown

Unknown

Cap. 2 - O copilărie în munții Macedoniei

M-am născut în Macedonia (Adică actuala Republica Macedonia, care, între 1878 și 1912, a făcut parte din Bulgaria), într-un sătuc din Baba Pianina (Muntele Baba) la poalele vârfului Pelister, nu departe de frontiera greacă. M-am

născut prematur, către luna a opta, într-o noapte geroasă de iarnă (Pe 31 ianuarie 1900), într-o casă greu de încălzit, și la început toți au crezut că nu voi supraviețui. Se pare, însă, că nu numai că n-am plâns, ci chiar că zâmbeam...

În acea perioadă - și mai ales într-un colț pierdut de munte - evident că nu existau, ca în zilele noastre, clinici cu tot ce trebuie pentru copiii prematuri. Am rămas cu o mare sensibilitate la frig, dar am supraviețuit și, de mai multe ori, mama mi-a povestit cu câtă bucurie m-a primit familia noastră. «Când ai fost botezat, n-am să uit niciodată - spunea ea - cu câtă ardoare am cântat colinde. După ceremonie, tatăl tău i-a servit cu vin pe toți cei prezenți, iar preotul s-a îmbătat! El susținea că nu i se mai întâmplase niciodată așa ceva și deducea din asta că nu vei fi un copil ca toți ceilalți». Chiar a făcut, pare-se, profeții despre mine.

Mama mi-a destăinuit, de asemenea, că atunci când m-a zămislit și tot timpul cât m-a purtat în pântec, gândul ei, dorința ei a fost să mă consacre lui Dumnezeu. Consacrând un copil lui Dumnezeu, o mamă - precum și un tată, desigur - nu fac neapărat din acesta o ființă excepțională, dar imprimă în el un semn: ei gravează în materia lui psihică mici canale care vor atrage mai ușor asupra lui curenți de forțe benefice și vor devia curenții nocivi. V-am spus întotdeauna că adevărata educație a unui copil începe înainte de naștere (Cf. O educație care începe înainte de naștere, Col. Izvor nr. 203). Iată de ce, mama trebuie să fie conștientă de influența pe care o are asupra copilului ei cu mult înainte de nașterea lui, încă de când îl poartă în pântec. Nu este de-ajuns să iubească deja acel copil, ea trebuie să învețe să folosească puterea iubirii. Gândindu-se la copil, ea își poate înălța iubirea până la regiunile sublime, pentru a culege de acolo elementele necesare dezvoltării lui fizice și psihice și a le revărsa în el.

Într-o familie, momentul în care copilul face primii pași este întotdeauna un eveniment. Cu mine s-a petrecut un lucru puțin ciudat. Tot mama mi l-a povestit. Aveam vreo opt luni. La acea vârstă, copiii nu merg în picioare. Ori eu, într-o zi, m-am ridicat și am început să merg. Nu numai cei din familia mea, ci și vecinii care veneau pe la noi mă priveau uluiți. Ei exclamau: «Este extraordinar, merge în picioare! Merge!» Și iată că au sosit la noi acasă și două femei din sat de care toată lumea se temea, fiindcă se spunea că puteau să deoache. Să fie oare ele cu adevărat cauza faptului că a doua zi m-am îmbolnăvit atât de tare încât era aproape să mor? Așa mi s-a spus. Bunica m-a îngrijit și a reușit să mă salveze, dar apoi foarte greu am ajuns să merg normal. Și astfel, după ce fusesem atât de precoce, am mers în picioare mai târziu decât toți ceilalți copii.

Cum să interpretezi acest lucru? Gândindu-mă din nou la el, după ani, am înțeles că acest episod aparent inexplicabil din copilăria mea anunța faptul că va trebui să trec într-o zi printr-o o încercare cumplită, care mă va paraliza un timp în activitățile mele, dar că apoi îmi voi putea continua drumul. Și așa s-a și întâmplat. Adesea, unele evenimente din viața unui copil anunță ce va avea el de înfruntat în viața adultă. Într-un fel, sunt prevestiri cărora nu li se acordă întotdeauna suficientă atenție.

În acel sat al copilăriei mele, viața era grea. Părinții mei erau săraci și fără prea multă știință de carte, dar foarte dârzi și foarte morali. Pe tatăl meu îl vedeam foarte rar, întrucât, pentru a-și putea întreține familia, a trebuit să se

ducă să caute de lucru în altă parte (Deși Maestrul n-a făcut niciodată o legătură explicită, probabil această absență a tatălui său, obligat să-și părăsească familia pentru a-i asigura traiul, a fost cea care i-a inspirat mai târziu această analogie: „în unele țări sărace, oamenii merg să caute de lucru în străinătate, căci dacă ar rămâne acasă, n-ar reuși să câștige destui bani pentru a-și hrăni familia. Ei își iubesc familia și totuși o părăsesc și o părăsesc tocmai pentru că o iubesc; dacă n-ar părăsi-o, ea ar muri de foame.

Atunci de ce nu mergeți și voi în străinătate pentru a câștiga bani, ca să vă hrăniți familia? Veți spune: «Să mergem în străinătate... dar în cazul nostru nu este nevoie!» Știu, dar «străinătatea» despre care vă vorbesc aici este lumea divină; în lumea divină, acolo trebuie să mergeți în fiecare zi prin rugăciune, meditație, ca să aduceți aur pentru cei pe care îi iubiți. Acest aur este puritatea, este armonia, lumina, bucuria... Eu vă părăsesc în fiecare zi câteva minute, câteva ore, pentru a mă duce în străinătate să strâng aur pe care mă întorc apoi să vi-l împart. De ce să nu acceptați, măcar pentru o clipă, să vă părăsiți familia și prietenii? Pentru că îi iubiți, chipurile! Nu, nu îi iubiți sau nu îi iubiți cum trebuie. Îi lăsați să moară de foame, pentru că sunteți incapabili să le hrăniți inima, sufletul, nu este, deci, iubire». Nota editorului). Se întorcea, bineînțeles, acasă, din când în când, dar pentru perioade foarte scurte, fiindcă nu putea să plece prea mult timp de la fabrica de cărbune pe care o înființase într-o pădure din apropiere de Varna, la malul Mării Negre. Iar Varna, mai ales în acele vremuri, era departe de satul nostru.

Tatăl meu era deci cărbunar, o meserie care nu se bucură de prea multă considerație, dar care e plină de semnificații, căci este legată de foc, focul sacrificiului. Să te sacrifici înseamnă să fii ca o bucată de lemn mort pe care îl pui pe foc. Înainte de a arde, această bucată de lemn este lipsită de strălucire, nefolositoare. Dar din clipa în care acceptă să intre în foc pentru a-l hrăni, devine ea însăși foc, lumină, căldură, viață, frumusețe (Cf. Connais-toi toi-même - Jnani yoga, Œuvres complètes; 1.17; chap. V: «Le sacrifice»).

Întrucât tatăl meu era mai mult absent, pe mine m-a educat în special mama. Dar ea era foarte ocupată, mai ales că, la cea mai mică ocazie, nu pregeta să dea fuga pentru a ajuta vreo rudă sau o vecină care apela la ea. Eu o ajutam puțin acasă și la câmp, dar nu îmi cerea să fac mare lucru.

Într-o zi, bineînțeles, a trebuit să încep să mă duc la școală. Și dacă ați fi văzut ce școală... Atât de sărăcăcioasă! Un soi de baracă din lemn și chirpici, cu geamurile deseori sparte, care erau înlocuite cu întârziere, iar aerul intra pe sub ușă. Încă de la începutul anotimpului rece, care venea devreme în acea regiune, în fiecare zi, fiecare copil trebuia să aducă cel puțin un lemn de foc pentru sobă. N-o să vă spun cum mergea soba aceea... și ce fum scotea. Seara, cu rândul, doi sau trei copii trebuiau să rămână după ore ca să facă ordine, să măture, să spele.

Acea școală avea o singură clasă și, evident, nu exista decât un învățător care să se ocupe de elevi, toți de vârste diferite, îmi amintesc de trestia lungă cu care îi lovea peste mâini sau în cap pe cei care erau neatenți sau gălăgioși. Metodele lui nu erau deloc cele mai bune. Pentru a pedepsi un copil, îl puneă să stea mult timp în genunchi afară, pe nisip sau pietriș, cu mâinile ridicate. Uneori îl închidea cu porcii, în cocina de lângă școală.

La acea vreme, unii părinți încă acceptau cu greu să-și dea copiii la școală. Ei

ar fi preferat ca aceștia să lucreze acasă sau la câmp și să îngrijească de animale. De aceea, seara, imediat ce ajungeau acasă, și în timpul vacanțelor, copiii trebuiau să îndeplinească tot felul de îndatoriri. Necesitatea de a participa la viața colectivă avea avantajul că deveneau foarte devreme conștienți de apartenența la o comunitate. Nimic - sau aproape nimic - nu-i puneă pe săteni la adăpost de capriciile naturii și niciunul dintre ei nu se putea gândi la siguranța și la binele lui, fără să se gândească la siguranța și la binele tuturor; erau obligați să se ajute între ei. Dacă, mai târziu, am avut întotdeauna respect pentru muncă și pentru efortul fizic, datorez acest lucru anilor petrecuți în satul nostru, precum și exemplelor pe care le-am avut în jurul meu. Ce curajoși erau acești oameni! Îmi amintesc de o vecină al cărui soț plecase și el să caute de lucru în străinătate și se întorcea acasă încă și mai rar decât tatăl meu. Ea nu se plângea niciodată, iar dacă o întrebai, răspundea: «Nu vă faceți griji, am tot ce-mi trebuie. Mulțumesc».

Trăiam înconjurat de afecțiune, într-o atmosferă plină de căldură, dar îmi era tot timpul frig și în mine stăruia cel mai adesea o tristețe nelămurită, ce decurgea, fără îndoială, dintr-un aspect al Lunii cu Saturn în tema mea astrală, precum și din împrejurările nașterii mele. În timp ce era însărcinată cu mine, mama se afla încă sub șocul unui eveniment tragic și mâhnirea ei pătrunsese în mine. Îmi amintesc că nu mă jucam cu ceilalți copii, îi priveam de departe, nu mă prindeam în horele lor, nu cântam cu ei și, fără motiv aparent, mă cuprindea dintr-o dată o disperare de neînvins. Mai târziu am învățat să neutralizez aceste stări, dar a fost foarte greu. A trebuit să lupt atât de mult, încât nu știu prea bine ce predomină acum în mine, veselia sau tristețea. Fără îndoială, nici una, nici alta. Să zicem că tristețea și sobrietatea sunt pentru mine, iar bucuria și veselia sunt pentru ceilalți. Dacă m-ați putea surprinde când sunt singur acasă, poate că nu l-ați recunoaște pe cel ce s-a aflat în fața voastră cu câteva ore mai devreme.

Însă chiar dacă eram pe-atunci un copil mai degrabă trist, timid și singuratic, făceam năzbâtii, așa cum fac toți copiii: nu ascultam de mama, mă luam la harță cu băieții din sat, șterpeleam fructe din grădinile vecinilor; și, mai ales, cum nu eram conștient de pericolul pe care îl reprezenta acest lucru, îmi plăcea să fac focul oriunde vedeam ceva de ars. Atunci, bineînțeles că mama trebuia să mă pedepsească. Dar niciodată nu se mânia și niciodată nu m-a lovit. Îmi spunea: «Uite ce se va întâmpla dacă faci așa... Și uite ce se va întâmpla dacă faci altminteri... Acum ai de ales». Și termina adesea cu această zicală: «Krivdina do pladnina, pravdina do veknina», care înseamnă: ce e strâmb nu durează decât până la prânz; ce e drept, corect, durează o veșnicie. La vârsta mea de-atunci, această frază nu prea avea efect asupra mea: binele, răul, veșnicia, ce poți înțelege din ele la cinci sau șase ani? Dar cât trebuie să mă fi impresionat aceste cuvinte, de vreme ce încă vă mai vorbesc despre ele, după optzeci de ani! M-au marcat mai mult decât dacă aș fi primit câteva palme, pe care uneori le-aș fi meritat. Însă chiar dacă nu înțelegeam ce sunt binele, răul și veșnicia, iubirea pe care o puneă mama în cuvintele ei mă mișca atât de profund încât adesea îmi dădeau lacrimile. Dar eram prea mândru ca să îi arăt cât eram de impresionat.

Mama îmi mai spunea: «Când ai ceva de făcut, acordă-ți tot timpul de care e nevoie ca să-l faci corect de prima dată. Nu te zori. Grăbindu-te vei câștiga poate câteva minute, dar apoi cât timp vei pierde ca să repari!» Din păcate nu eram o

fire răbdătoare și, mai târziu, am avut deseori ocazia să constat câtă dreptate avea.

Am păstrat multe amintiri foarte frumoase și despre bunica. Atunci când vecinii mă prindeau culegând fructe din pomii lor și mă fugăreau din grădină în grădină, la ea căutam adăpost. Sigur că ea nu încuraja micile mele furtișaguri, dar mă ocrotea, mă consola. Ajungeam la ea neliniștit, cu răsuflarea tăiată, și nu înțelegeam cum de ghicea întotdeauna ce se întâmplase. «Ah - îmi spunea ea când mă vedea - iar ai făcut o pozna... Dar de unde știi, Baba? - O văd în ochii tăi. Vei fi pedepsit și mama ta are dreptate. Dar până atunci, vino de te ascunde aici».

Bunica era atât de blândă! Niciodată nu m-a certat. Mama era, evident, mai severă. Când făceam năzbâtii, știa unde să vină să mă caute; iar eu nu înțelegeam cum de-a putut să ghicească. Ea mă lua acasă și, după ce eram certat și pedepsit, mă întorceam la bunica, să aflu mângâiere. De aceea, o bunică a rămas întotdeauna pentru mine, de atunci, cea care își alină nepoții după ce i-au pedepsit părinții. «Vino, puiule - spune ea - ia și mănâncă mărul ăsta». La o bunică se găsesc întotdeauna mere pentru a împăca un copil. Bunica îl sărută pe copilul care plânge și îl liniștește... N-am s-o uit niciodată pe bunica și vreau să fac ca ea. Când văd că «părinții» voștri, entitățile din lumea invizibilă, v-au certat și v-au pedepsit, vă las să vă refugiați la bunica, adică la mine. Am și eu întotdeauna mere, smochine, prune sau alune puse de-o parte, ca să vi le dau...

Viața nu e crudă, dar e dreaptă și pentru fiecare greșală pe care o faci, aplică o sancțiune. Puteți foarte bine să nu știți ce greșală ați comis și viața nu vă dă explicații. Așa că e posibil să suferiți ani de zile, fără să înțelegeți de ce. Iar eu îmi petrec timpul explicându-vă ce trebuie să faceți și să nu faceți ca să nu vă puneți în situația de a primi lovituri. Țineți voi oare mereu cont de ce vă spun? Asta e altă problemă. Așadar, eu sunt ca o bunică ce se străduiește să vă ușureze încercările. Dar și acest lucru îl înțelegeți voi oare?

Deseori mă duceam la bunica și ca să-mi spună povești. Și ce conțineau acele povești? Lupte între puterile luminii și cele ale întunericului: regi drepti și buni atacați de regi răi și cruzi, magi albi care trebuiau să dezlege vrăjile făcute de magi negri și să-i elibereze pe cei care le căzuseră victimă. Și ce bătălii se porneau! Toate forțele naturii luau parte la aceste lupte și, la sfârșit, întotdeauna binele învingea răul, lumina învingea întunericul. Îmi plăceau atât de multe aceste povești! Ele au lăsat în mine urme foarte adânci. Sunt sigur că dacă ar fi să uit tot ce am învățat mai târziu din cărți, mi-ar rămâne pentru totdeauna în amintire aceste povestiri pe care mi le depăna bunica despre înfruntările dintre bine și rău și despre triumful binelui. Printre aceste povești istorisite de bunica, era și una care, în ciuda vârstei mele fragede, m-a impresionat mult.

Erau odată într-un sat doi frați pe care îi lega o mare afecțiune. Unul era căsătorit și avea copii, celălalt rămăsese neînsurat. Viața lor era grea: creșteau animale, cultivau pământul și n-aveau nicio clipă de răgaz. Când tatăl lor muri, ei își împărțiră cinstit moștenirea.

După un timp, fratele care era căsătorit își zise: «Nu este drept. Eu am nevastă și copii, Dumnezeu e bun și dacă mă îmbolnăvesc, am soția alături, copiii vor crește și, când voi fi bătrân, se vor ocupa de mine. În timp ce fratele meu, bietul de el, e singur, cum o să se descurce? Ah, trebuie să fac ceva pentru el!»

Și se duse noaptea pe furiș și deșertă câțiva saci de grâu în hambarul fratelui său, apoi se culcă la loc și dormi liniștit. Dar iată că și celălalt frate cugeta, la rândul-i: «Eu sunt singur, sunt liniștit, în timp ce fratele meu, cu toată familia lui, câte griji! Toți acei copii de hrănit, de educat... Aici ceva nu e cum trebuie.

Bietul de el, trebuie să-l ajut». El urcă în pod, umplu cu grâu mai mulți saci și, cu băgare de seamă, ca să nu fie văzut, se duse și-i răsturnă în hambarul fratelui său». Ce surpriză, a doua zi, pentru cei doi frați, când descoperiră că rezervele lor de grâu nu se împrăștiară! Fiecare își spunea: «Oare am visat, oare am dus acel grâu sau nu?» Și unul, și celălalt se hotărâră să o ia de la început noaptea următoare, dar, a doua zi dimineată, aceeași constatare: nivelul grâului era la fel ca în ajun. Și, iar, întrebările: «Dar ce se întâmplă? Am visat? La noapte trebuie să o iau de la capăt... Și lucrurile merseară așa un timp, până când, oricât s-au ferit, până la urmă, într-o noapte s-au întâlnit: «Ah, tu erai...?» «Așadar, tu ai...!» Ei s-au îmbrățișat, au plâns de emoție, iar fratele căsătorit i-a spus fratelui neînsurat: «Ascultă, e în casă loc și pentru tine, vino să locuiești cu noi, vom trăi împreună». Așa au făcut și au fost foarte fericiți. Îi ceream deseori bunicii să-mi spună această poveste.

Și alți membri ai familiei mele, bărbați și femei foarte în vârstă, care erau de o mare înțelepciune, de o mare profunzime, l-au marcat mult pe copilul care eram. Unii nu știau nici măcar să scrie și să citească, fiindcă nu fuseseră niciodată la școală, dar erau capabili să dea cele mai bune sfaturi, iar cuvintele, gesturile lor erau atât de cumpătate! Atitudinea lor mă impresiona mult; îi priveam atent și cu ce bucurie îi primeam când veneau la noi în vizită! Ca și bunica, ei știau multe povești în care se înfruntau forțele binelui și răului. Și întotdeauna binele, lumina erau cele care ieșeau învingătoare. Nu mă săturam de acele istorisiri; de fiecare dată când veneau acele rude, le ceream să-mi povestească ceva, iar ei o făceau cu atâta răbdare! Unul dintre ei mi-a rămas în mod deosebit în amintire: în chema Mihail.

Când mă gândesc acum, din nou, la aceste rude, am impresia că au fost puse acolo pentru a întipări foarte de timpuriu bunică ce se străduiește să vă ușureze încercările. Dar și acest lucru îl înțelegeți voi oare?

Deseori mă duceam la bunica și ca să-mi spună povești. Și ce conțineau acele povești? Lupte între puterile luminii și cele ale întunericului: regi drepti și buni atacați de regi răi și cruzi, magi albi care trebuiau să dezlege vrăjile făcute de magi negri și să-i elibereze pe cei care le căzuseră victimă. Și ce bătălii se porneau! Toate forțele naturii luau parte la aceste lupte și, la sfârșit, întotdeauna binele învingea răul, lumina învingea întunericul. Îmi plăceau atât de multe aceste povești! Ele au lăsat în mine urme foarte adânci. Sunt sigur că dacă ar fi să uit tot ce am învățat mai târziu din cărți, mi-ar rămâne pentru totdeauna în amintire aceste povestiri pe care mi le depăna bunica despre înfruntările dintre bine și rău și despre triumful binelui. Printre aceste povești istorisite de bunica, era și una care, în ciuda vârstei mele fragede, m-a impresionat mult.

Erau odată într-un sat doi frați pe care îi lega o mare afecțiune. Unul era căsătorit și avea copii, celălalt rămăsese neînsurat. Viața lor era grea: creșteau animale, cultivau pământul și n-aveau nicio clipă de răgaz. Când tatăl lor muri, ei își împărțiră cinstită moștenirea.

După un timp, fratele care era căsătorit își zise: «Nu este drept. Eu am

nevastă și copii, Dumnezeu e bun și dacă mă îmbolnăvesc, am soția alături, copiii vor crește și, când voi fi bătrân, se vor ocupa de mine. În timp ce fratele meu, bietul de el, e singur, cum o să se descurce? Ah, trebuie să fac ceva pentru el!» Și se duse noaptea pe furiș și deșertă câțiva saci de grâu în hambarul fratelui său, apoi se culcă la loc și dormi liniștit. Dar iată că și celălalt frate cugeta, la rândul-i: «Eu sunt singur, sunt liniștit, în timp ce fratele meu, cu toată familia lui, câte griji! Toți acei copii de hrănit, de educat... Aici ceva nu e cum trebuie.

Bietul de el, trebuie să-l ajut». El urcă în pod, umplu cu grâu mai mulți saci și, cu băgare de seamă, ca să nu fie văzut, se duse și-i răsturnă în hambarul fratelui său». Ce surpriză, a doua zi, pentru cei doi frați, când descoperiră că rezervele lor de grâu nu se împuținaseră! Fiecare își spunea: «Oare am visat, oare am dus acel grâu sau nu?» Și unul, și celălalt se hotărâră să o ia de la început noaptea următoare, dar, a doua zi dimineață, aceeași constatare: nivelul grâului era la fel ca în ajun. Și, iar, întrebările: «Dar ce se întâmplă? Am visat? La noapte trebuie să o iau de la capăt... Și lucrurile meraseră așa un timp, până când, oricât s-au ferit, până la urmă, într-o noapte s-au întâlnit: «Ah, tu erai...?» «Așadar, tu ai...!» Ei s-au îmbrățișat, au plâns de emoție, iar fratele căsătorit i-a spus fratelui neînsurat: «Ascultă, e în casă loc și pentru tine, vino să locuiești cu noi, vom trăi împreună». Așa au făcut și au fost foarte fericiți. Îi ceream deseori bunicii să-mi spună această poveste.

Și alți membri ai familiei mele, bărbați și femei foarte în vârstă, care erau de o mare înțelepciune, de o mare profunzime, l-au marcat mult pe copilul care eram. Unii nu știau nici măcar să scrie și să citească, fiindcă nu fuseseră niciodată la școală, dar erau capabili să dea cele mai bune sfaturi, iar cuvintele, gesturile lor erau atât de cumpătate! Atitudinea lor mă impresiona mult; îi priveam atent și cu ce bucurie îi primeam când veneau la noi în vizită! Ca și bunica, ei știau multe povești în care se înfruntau forțele binelui și răului. Și întotdeauna binele, lumina erau cele care ieșeau învingătoare. Nu mă săturam de acele istorisiri; de fiecare dată când veneau acele rude, le ceream să-mi povestească ceva, iar ei o făceau cu atâta răbdare! Unul dintre ei mi-a rămas în mod deosebit în amintire: în chema Mihail.

Când mă gândesc acum, din nou, la aceste rude, am impresia că au fost puse acolo pentru a întipări foarte de timpuriu în sufletul meu ceva bun, frumos și mai ales adevărat. Chiar și acum trăiesc în acele povești, pe care mi le repetau oricât de des i-aș fi rugat: trăiesc acea luptă dintre lumină și întuneric, dintre forțele binelui și forțele răului și știu că binele sfârșește într-o zi prin a învinge. «Pravdina do veknina», cum spunea mama. Cu această înțelepciune am fost eu hrănit.

Chiar dacă nu are vârsta la care să înțeleagă, ce poate fi mai important pentru un copil decât să audă că lumina învinge întotdeauna întunericul? Lucrul acesta se înregistrează în el, căci totul se înregistrează. De aceea le recomand părinților să fie vigilenți, să-și protejeze copiii aflați la o vârstă fragedă, veghind ca niciun adult să nu poată lăsa, prin cuvintele și purtarea sa, urme întunecate în sufletul lor.

Abia după câțiva ani am asistat, la Varna, la o piesă de teatru în care se înfruntau binele și răul, întruchipați de îngeri și demoni. De mai multe ori în timpul piesei, un înger mare venea singur în fața scenei și rostea de fiecare dată

această unică frază: «Vetchna istina, vetchna edinstina; vetchno e samo dobroto i krassotata». Ceea ce înseamnă: «Veșnic adevăr, veșnică unitate; doar binele și frumusețea sunt veșnice». Actorul care juca acest rol purta un minunat costum cu aripi mari, dar cel mai impresionant era felul în care rostea această frază. Nu striga, dar vocea lui vibra cu o asemenea intensitate, încât te înfiora. Mult timp, această frază mi-a răsunat în minte ca un ecou la tot ce învățasem în mica mea copilărie: «Vetchna istina, vetchna edinstina...» Și acum mă trec fiori când mi se întâmplă să le rostesc. Tot ce vă spun în conferințele mele de ani de zile este bazat pe această certitudine că numai binele și frumusețea sunt veșnice. Nu uitați niciodată asta și puteți repeta, și voi, aceste cuvinte.

Am păstrat multe alte amintiri despre bunica. Într-o perioadă și într-o țară în care medicamentele, așa cum le știm noi astăzi, erau ca și inexistente, oamenii recurgeau mai ales la plante. Iar bunica era în stare să vindece tot felul de boli. Tot timpul era ocupată cu prepararea diferitelor leacuri. Aproape în fiecare zi se ducea să culeagă plante ale căror proprietăți le cunoștea. Uneori le fierbea înainte de răsăritul soarelui, murmurând niște formule. Apoi turna acea fiertură într-un hârdău pe care îl umpluse cu apă la o anumită temperatură și îi cerea bolnavului să se cufunde în ea, iar acesta ieșea de acolo complet refăcut.

Ea prepara, de asemenea, o mixtură din vin și usturoi, pe care o lăsa afară peste noapte. Uneori o vedeam ducându-se sub un nuc cu o sticlă de vin, în gâtul căreia introducea câteva radicele vii de la copac. Apoi puneă cu grijă dopul la sticlă și o îngropa. După câteva săptămâni o dezgropa. Radicelele absorbiseră vinul, iar sticla era plină cu un suc negricios pe care ea îl dădea unor bolnavi să-l bea. Celor care aveau icter le recomanda să-și bea propria urină, luând, desigur, unele măsuri de prevedere.

Ea credea foarte mult și în puterea stelelor. Noaptea, când cerul era senin, se întâmpla să-l pună pe câte un bolnav să se întindă sub bolta înstelată, iar ea se așeza lângă el și se ruga. În unele nopți, dădea îngrijiri lângă un pârâu. Apa, foarte curată, curgea pe pietricele albe, iar bunica folosea acele pietricele, în timp ce rostea formule rituale.

Mama moștenise de la propria-i mamă cunoașterea plantelor, pe care le folosea pentru ceaiuri și băi și avea, și ea, un adevărat har de vindecătoare. I se întâmpla să țină îndelung mâna pe plexul solar al unui bolnav, căci armonizând curenții care traversează această regiune a corpului, ea reușea să refacă multe lucruri în organism. Alteori se concentra asupra ombilicului. Și cu câtă iubire se apropia de bolnav pentru a-l atinge și a-i îndepărta suferința. Într-o zi - pe-atunci eram încă foarte mic - am întrebat-o: «Mamă, cum faci ca să vindec? Ce-i faci bolnavului?» Ea mi-a răspuns: «Când sunt lângă el, uit de toate, încep prin a-L invoca pe Dumnezeu, puterea Lui, iubirea Lui, apoi îmi pun tot sufletul ca el să se vindece». Spunea că ea este slabă, că doar iubirea este atotputernică și că iubirea era cea care lucra prin ea. Ea era acolo, ca o copilă care ține în mână un fir prin care trece un curent puternic. Asta era mama când oferea îngrijire: îi era de-ajuns să țină bine firul. În copilărie și în adolescență aș fi putut să mor de douăzeci de ori și întotdeauna ea a fost cea care m-a smuls din ghearele morții.

Acum, dacă ar fi să vă povestesc și despre toate «medicinile» pe care le-am văzut practicate în acel sătuc din Macedonia, ați fi uimiți.

Cineva avea un furuncul, un abces: se lua, de exemplu, o smochină foarte

coaptă și se aplica pe locul bolnav, în timp ce i se spunea entității care era cauza acelui rău: «Vino și mănâncă, e pentru tine». La scurt timp, răul trebuia să plece de la persoana respectivă și nu mai rămânea decât să se arunce smochina.

Pentru a trata bronșitele sau pneumoniile, se puneau la prins doi sau trei litri de lapte, cu zeamă de lămâie. Apoi se scotea zerul și se încălzea laptele închegat, care era aplicat pe pieptul bolnavului. Și în acest caz, laptele brânzit trebuia să servească drept hrană entităților care provocaseră răul, iar când acestea erau sătule, plecau.

Dacă cineva suferea de tulburări mintale, se credea că este victima spiritelor întunecate. Atunci se făcea o turtiță, în care se puneau o mare cantitate de miere. Apoi erau aduși muzicanți și spiritele răufăcătoare erau invitate să mănânce. În sfârșit, oamenii luau pâinea și, cântând și recitând formule de exorcizare, ieșeau din sat în convoi și aruncau acea pâine cât mai departe cu putință. Spiritele aveau atunci să se repeadă la pâine și să elibereze persoana: oamenii scăpau de «locuitorii» nepoftiți trimitându-i în altă parte. Asemenea practici vi se par cu siguranță foarte ciudate. Dar citiți Evangheliile, în care se povestește cum a trimis Iisus în porci demonii pe care îi scosese din trupul unui posedat: porcii s-au aruncat apoi în mare.

Aceste practici, care datează din timpuri străvechi, dăinuie încă în locurile unde s-au păstrat unele medicini tradiționale. Ele se bazează pe cunoștințe foarte sigure. Dar eficiența acestor metode depinde, evident, de calitățile morale și de experiența celui care le aplică. Fără aceste calități morale și această experiență, «vindecătorul» riscă să fie el însuși atacat.

Unele tulburări erau puse pe seama magiei negre, un fel de farmece făcute împotriva persoanei. Și, în astfel de cazuri, am văzut femei luând cu un vâtrai cărbuni aprinși, pe care îi aruncau într-o oală cu apă curată, rostind: «Așa cum se stinge acest cărbune, așa să se stingă gândurile și sentimentele rele îndreptate împotriva cutărui bărbat sau cutărei femei». Ele repetau de trei ori gestul și formula, apoi spălau cu acea apă ochii persoanei sau îi dădeau să bea din ea o înghițitură. Se întâmpla chiar să folosească ele însele aceste metode, pentru a se proteja.

Când murea cineva, se obișnuia să i se pună pe trup o rămurică de busuioc, care trebuia, zice-se, să împiedice spiritele rele să pătrundă în el. Și e, de asemenea, de știut că în acea perioadă, în Balcani, credința în vampiri era foarte răspândită, îmi amintesc că am auzit de o persoană sau alta, decedată de un timp, că a devenit vampir și că bărbați s-au dus în taină noaptea să-i dezgroape cadavrul, pentru a-i înfige o țepușă în inimă. Se vorbea și de vârcolaci. Cum stăteau, de fapt, lucrurile chiar n-am idee, eram mult prea mic pentru a înțelege ceva din aceste povești și nu puneam întrebări. Dar îmi făcusem obiceiul să ascult și să observ tot ce se petrecea în jurul meu și, chiar dacă nu înțelegeam mare lucru, ceea ce am văzut și auzit mi-a rămas întipărit în minte.

E greu să te pronunți asupra felului în care vor evolua unii copii care la început par, mental, rămași în urmă pentru vârsta lor. Perioadele în decursul cărora spiritul reușește să pătrundă în această locuință care este pentru el un corp fizic diferă în funcție de ființă. Unii părinți se îngrijorează văzându-i pe copiii lor că înțeleg greu, că sunt visători, absenți, mai ales dacă nu obțin rezultate bune la școală. Dar nu te poți pronunța cu certitudine asupra

dezvoltării unui copil înainte de sfârșitul adolescenței, căci se întâmplă ca brusc să se declanșeze ceva și să recupereze întârzierea.

Eu am fost unul din acești copii, în aparență retardat. Până la vârsta de opt ani trăiam în nori, pluteam parcă în afara corpului. Aparent, eram adormit, nu se petrecea nimic, dar în mine se petreceau multe lucruri: lumea invizibilă mi se dezvăluia, cu flintele care o locuiau - nu numai entitățile angelice, ci și spiritele naturii. Mama mi-a povestit mai târziu că mi se întâmpla atunci să prevestesc evenimente care aveau să se întâmple și toți se mirau, dar eu nu-mi mai amintesc nimic din toate acestea. Nu prea știu ce credeau despre mine oamenii din sat, dar în ciuda năzbâtiilor pe care le mai făceam uneori, simțeam că mă priveau într-un fel aparte și că mă îndrăgeau.

Exista pe-atunci un obicei înduioșător: în dimineața de Anul Nou, copiii de vârstă mică erau trimiși la casele și pe străzile din vecinătate să ureze un an fericit, întrucât copiii, în inocența, în puritatea lor, nu pot aduce decât lucruri bune. În acea dimineață, fiecare copil ținea în mână o rămurică de corn, uneori împodobită cu panglici. Ei trebuiau să intre în case și să-i atingă cu acea rămurică pe toți membrii familiei, făcându-le urări de sănătate, de reușită, de belșug, urări pentru vite, pentru recolte... Oamenii le mulțumeau și le dădeau fructe, bomboane, cozonac, drept pentru care, în acea dimineață, copiii purtau câte o trăistuță uneori aproape cât ei de mare, ca să aibă unde pune toate aceste daruri.

Și eu, când eram mic, m-am dus să urez an fericit prin vecini. Nu știu cum au descoperit oamenii că le puteam aduce binecuvântări, dar erau multe familii care o rugau pe mama să mă trimită dimineața foarte devreme, înaintea celorlalți copii. Așa că mă trezea, mă îmbrăca... și era un chin pentru mine, fiindcă îmi era somn și trebuia să ies în frig, în zăpadă - știți, iernile în munții Macedoniei nu sunt ca iernile de pe Coasta de Azur! Dar mă duceam. Pe jumătate adormit, intram în case pentru a atinge toată familia cu rămurica mea și îngânam cuvintele pe care mama mă pusese să le învăț pe dinafară și cărora nu le înțelegeam sensul. Era un obicei foarte frumos.

Da, cred că mi-am petrecut o parte din copilărie întrucâtva în afara corpului, într-un soi de vis cu ochii deschiși. La școală nu eram prea atent, dar iată că într-o zi s-a întâmplat și ceva straniu. Învățătorul ne-a citit povestea facerii lumii din cartea Genezei: «La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul...» și dintr-o dată, am avut un fel de revelație. Trebuie să fi avut șase ani, nu mai mult, și abia dacă înțelegeam ce se spunea, dar fiecare cuvânt s-a întipărit, pe loc, atât de adânc în mine, încât am știut aproape imediat acest text pe de rost. Învățătorul, părinții mei, toți erau uimiți. Și cu câtă mândrie repetam dinaintea lor ce a făcut Dumnezeu în prima zi, în a doua zi, în a treia zi... Ce se întâmplase ca, dintr-o dată, să țin minte atât de ușor acest text? Apoi, m-a impresionat episodul Potopului: dispariția pământului sub ape, Noe adăpostindu-se în corabie, împreună cu familia și cu o pereche din fiecare specie de animale. Cu toate acestea, povestea facerii lumii e cea care a produs asupra mea cea mai puternică impresie. Acum nu o mai știu pe de rost, totul mi s-a șters demult din minte, dar ea a continuat să mă preocupe, am studiat-o îndelung, am meditat asupra ea și uneori v-am comentat-o (Cf. Cherchez le Royaume de Dieu et sa Justice; Coli. Synopsis, partie II, chap. 1: «Au commencement Dieu créa le ciel et la terre»).

S-ar zice că în copilărie se produc câteva scurte momente de iluminare și ce ai trăit atunci revine mult mai târziu sub altă formă. Tot așa, destinul de mai târziu al ființelor trebuie căutat în gusturile și înclinațiile pe care le-au manifestat acestea când erau mici.

Prima mea amintire precisă datează de pe la vârsta de patru ani: mă revăd adunând fire. De îndată ce zăream un capăt de ață sau de sfoară, îl culegeam. Și ce făceam cu ele? Nimic, mă mulțumeam să-l iau și să-l pun undeva. Era, aparent, o pasiune destul de inofensivă... până în ziua când am provocat imense stricăciuni. Mi se întâmpla s-o privesc uneori pe una din rudele noastre cum lucrează la un război mare de țesut. Și iată că într-o zi m-am aflat singur în încăperea unde era instalat acel război, cu toate firele colorate frumos rânduite pe el. Nu știu ce mi-a venit, dar acele fire m-au fascinat într-atât, încât am vrut să le am și pe ele și le-am tăiat cu foarfecă... Când m-au găsit în mijlocul mormanului de fire, s-a iscat panică. Și acum îi văd cum alergau cu toții încoace și-ncolo și nu înțelegeam de ce își fac atâta sânge rău.

De unde îmi venea această nevoie de a aduna fire? Ce vedeam în firele acelea? Oare, la acea vârstă, aveam deja intuiția faptului că, de la vegetație și până la corpul nostru fizic, firele formează textura viului? Copacii cu rădăcinile, trunchiul, ramurile lor nu sunt decât o îmbinare de fire. Tot așa, corpul nostru este constituit din fire, plase, filamente: mușchii noștri, nervii, vasele sanguine sunt fire. Iar cromozomii, care sunt purtătorii factorilor determinând ai eredității, sunt tot fire.

Merită să te ocupi de această problemă a firelor. Carnea din care suntem cu toții făcuți este un țesut constituit din fire de diferite calități. Dacă trupul se îmbolnăvește, e din cauză că «țesătorul» nu a folosit un fir suficient de rezistent și acesta se rupe des. Atunci el unește cele două capete cu un nod, dar firul se rupe din nou. Așa că sunt noduri peste tot. Și de ce depinde rezistența acestor fire? De calitatea gândurilor și sentimentelor pe care le nutrește țesătorul. Căci gândul și sentimentul țes și ele fire. Gândul merge de la dreapta la stânga, sentimentul de la stânga la dreapta și împreună țes fapte. Faptele: ele sunt țesătura, iar corpul fizic nu este decât materializarea acestor fapte. Da, corpul fizic nu este decât o țesătură materializată. Și după felul țesăturii - grosieră sau fină, elastică sau casantă - recunoaștem calitățile mentale și afective ale țesătorului.

Natura lucrează cu fire și întreaga lume lucrează, și ea, cu fire. De la hainele noastre și până la telefon, la aparatele de radio, la calculatoare etc., câte fire întrețesute! Și relațiile umane oare ce sunt? Fire pe care fiecare le întinde între sine și ceilalți și pe care i se întâmplă să le mai și taie, lucru care trebuie făcut cu discernământ (Cf. *L'amour et la sexualité*, (Euvres complètes, 1.14, chap. XXVI: «La question des liens»). Căci dacă există, într-adevăr, unele fire pe care este bine să le întinzi, sunt altele pe care e preferabil să le tai. Ce este libertatea? Capacitatea pe care o are fiecare ființă de a ști de cine și de ce trebuie să se lege precum și de cine și de ce trebuie să se rupă. Forța care leagă este iubirea; iar cea care dezleagă este înțelepciunea.

Ar mai fi încă atâtea lucruri de spus despre fire! Ce este o baghetă magică? (Cf. *Cartea magiei divine*, Col. Izvor nr. 226, cap. III: «Bagheta magică») Un fir care leagă lumea de jos cu lumea de sus. Și ce sunt razele soarelui? Fire pe care

acesta le trimite până la noi, ca să ne putem înălța până la el.

În ziua în care am început să reflectez la acest gust aparent inexplicabil pe care l-am manifestat, copil fiind, pentru fire, m-am întrebat de ce nu mă interesau decât firele, nu și acele: firul și acul merg totuși împreună, dar nu, acele nu-mi spuneau nimic. Am găsit răspunsul transpunând și interpretând acest comportament în planul psihic și în cel spiritual. Nu căutam acele, pentru că acul reprezintă principiul masculin; ori, principiul masculin, principiul activ, voluntar, îl aveam. Îmi trebuia deci principiul feminin, îmi trebuiau materia, firele, pentru a putea face țesături, a crea figuri, imagini. Iar acum, după mulți ani de muncă, am și firele, Dumnezeu mi-a îngăduit să le găsesc.

În acel sat din Macedonia în care mi-am petrecut primii ani, din pământ țâșneau izvoare, în mai multe locuri. Și unul era chiar lângă casa noastră. De când îl descoperisem, mă simțeam atras tot timpul spre el. Aveam patru ani, cinci ani... Prin puritatea, prin limpezimea apei sale, cu siguranță acel izvor îmi vorbea și stăteam lângă el ore în șir. Îl priveam cu iubire. Eram captivat, fascinat de toate acele mici picături de cristal pe care le vedeam țâșnind din pământ. Nu mă puteam smulge de lângă ele. Mai că aș fi uitat să mă întorc acasă și nu-mi plăcea când mama mă striga sau venea după mine.

Aceste imagini ale apei și senzațiile pe care le resimțeam privind-o mi-au rămas de-atunci întipărite în suflet. În clipa în care văd o apă limpede, curată, mă cuprinde o emoție nedeslușită. Și-atunci mi-ar plăcea să fiu poet, să vorbesc despre apă, despre limpezimea izvoarelor, despre cântecul pâraielor și al cascadelor, despre picăturile de ploaie sau de rouă de pe frunze și flori, mai ales când cade pe ele o rază de soare și apar, una după alta, culori la fel de pure ca cele ale prisme. Și să mi se mai spună după aceea că nimic nu dovedește existența lui Dumnezeu! Dacă n-ar exista decât apa, nu ar fi asta deja o dovadă de netăgăduit? Și când într-o cupă de cristal văd o apă care este ea însăși cristal, mi se pare că aud o muzică... (Cf. *Les fruits de l'Arbre de Vie - La tradition kabbalistique*, Œuvres complètes, t. 32, chap. X: «A propos d'une coupe d'eau») Atunci iau cu gândul această apă, o înalț foarte sus, dincolo de vârfurile celor mai înalți munți, o țin în bătaia soarelui, a aerului, și o beau.

Apa este o fiică a lui Dumnezeu, de aceea îi vorbesc, o binecuvântează și ea e fericită. Știu că va transmite mesajele pe care i le încredințez. Da, căci prin natura ei, apa este receptivă, totul se înregistrează în ea. Este un minunat mesager. Adesea, când mă opresc dinaintea unui lac, unui râu, unei fântâni sau când privesc un cristal, care este un fel de apă încremenită, simt această apă ca pe o prezență ce dăinuie în mine de dinainte de primii mei ani. Ca și când, în vieți trecute, aș fi studiat îndelung proprietățile apei, puterea apei, semnificația apei, tot ce reprezintă ea în univers.

Chiar și acum, acel izvorăș al copilăriei mele este cu mine, în mine, și mi se întâmplă să-l privesc așa cum îl priveam atunci, cu aceeași încântare. Ceea ce am primit acolo a fost, cu siguranță, un fel de impregnare. Apoi, toată viața am trăit cu amintirea acelui izvor, imaginea lui m-a însoțit și m-a întărit în toate încercările.

Atunci când, după ani, am ținut la Paris prima mea conferință (Pe 29 ianuarie 1938), am început cu imaginea izvorului (Cf. *A doua naștere - Iubire, înțelepciune, Adevăr, Opere complete*, vol. 1, cap. I: «A doua naștere»). Poate că

era tot o reminiscență a izvorășului copilăriei mele. Iată de ce, conferința aceea a atras după ea altele. A fost ea însăși un izvor. De îndată ce apa curge, apare viața: ierburi, copaci, animale, oameni (Cf. Destăinuirile focului și ale apei, Col. Izvor nr. 232, cap. IV: «Apa, civilizația»).

Să nu vă mire așadar că mă ocup în continuare de apă, că vă vorbesc deseori despre apă. Despre apă, dar și despre foc...

Căci, la fel de mult ca apa, îmi plăcea să privesc focul și, de câte ori puteam, îl aprindeam. Eram fascinat de acele flăcări care dansau și făceau experiențe: mă uitam cum devorează hârtia, lemnul, cârpele... Era mai bine să nu mi se lase chibrituri la îndemână. De câte ori nu a trebuit să vină mama să stingă un foc pe care îl aprinsesem, imprudent. Îi speriasem și pe vecini, căci de cum zăream niște lemn pe undeva, mă cuprindea dorința de a-l arde, doar ca să văd focul. Era pentru mine o priveliște minunată, mă bucuram să-l contemplu și nu înțelegeam de ce toată lumea alerga cu găleți de apă ca să-l stingă și nici de ce mă pedepsea mama.

Într-o zi am dat foc chiar la hambarul părinților. Mă gândeam: «Nu sunt decât vechituri acolo». Aveam șase ani și știam deja că lucrurile vechi trebuie arse! Dar când am început, în sfârșit, să-mi dau seama de primejdie, mi-am luat picioarele la spinare și am alergat, ca de obicei, direct la bunica. Văzând fumul și aerul meu speriat, ea a înțeles tot. Evident, am fost din nou pedepsit.

Între timp, viața m-a învățat că trebuie să fii extrem de prudent cu focul. În anumite condiții, el se aprinde și se întinde cu o asemenea repeziciune, încât nu mai este cazul să-l contempli. Acum câțiva ani am fost la Florența; eram cu doi prieteni, soț și soție, și mă bucuram la gândul de a admira splendide monumente, de a vizita toate muzeele... Mergeam cu mașina pe un drumeag pustiu, pe dealurile de deasupra orașului, când am văzut un foc ce se aprinsese la câțiva metri, în hățișuri. Poate că un automobilist aruncase un rest de țigară aprins. Pompierii ar fi făcut foarte mult până în acel loc destul de greu accesibil și trebuia acționat repede. Nu trecea nicio mașină și nu puteam să dăm alarma. Atunci le-am spus prietenilor. «Trebuie neapărat să stingem acest foc, altfel riscă să coboare până în oraș». După mult timp și multe eforturi, am reușit. Nu știu dacă noi, în acea zi, am salvat Florența, dar eram bucuros, îmi spuneam: «Iată, am putut, în sfârșit, să repar una din greșelile din copilăria mea!»

Dar, de fapt, nevoia de a aprinde focul nu m-a părăsit niciodată, căci fiecare vine pe lume cu anumite tendințe, de care nu poate scăpa. Le poate doar transpune în alt plan, în alt domeniu, dându-le o expresie mai spirituală. Să zicem, dacă vreți, că sunt un incendiator înnăscut, dar am învățat să nu mă mai folosesc de foc pentru a arde grămezi de lemn mort sau hambare vechi. Acum mă strădui să aprind alte focuri: în inimi și-n suflete. Da, vreau să aprind în voi un foc de nestins, focul iubirii divine, ca el să vă lumineze, să vă încălzească și să vă însuflețească.

Mi-am început așadar prima conferință cu imaginea izvorului, dar în acea primă conferință am comentat și pasajul din Evanghelia după Ioan în care Iisus îi spune lui Nicodim: «De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu» A te naște din apă și din Duh, adică din apă și din foc, din iubire și din înțelepciune. Voi vedeți apa, vedeți focul și pentru că le vedeți, credeți că le cunoașteți. Nu, când le veți înțelege ca simboluri ale celor

două principii, masculin și feminin, care sunt cele două principii ale creației, când veți aprofunda relațiile în care se află unul cu celălalt, când le veți da adevărata dimensiune - dimensiunea psihică, spirituală, magică, cosmică - doar atunci le veți cunoaște, nu înainte (Op.cit., cap.1: «Apa și focul, principii ale creației»).

Când îmi aduc aminte de copilărie, revăd și pădurile de brad și plopii înalți de lângă casa noastră. Ce mult îmi plăcea să mă cațăr în acei plop! Urcam cât de sus puteam și rămâneam acolo ore în șir. Aveam senzația că sunt o pasăre și, mai ales, eram fericit să văd priveliștea până departe în zare. N-aș spune chiar că acest lucru îmi dădea un sentiment de superioritate, dar îmi plăcea să constat că eu vedeam de sus ceea ce ceilalți nu puteau vedea de jos. Și când mama avea nevoie de mine, mă striga, iar eu atunci «vrrr», îmi dădeam drumul pe trunchi. Și cum, adesea, de când începea să fie cald, nu purtam cămașă, pielea de pe pântecul meu începuse să arate ca pielea de elefant.

Chiar și acum mi se întâmplă să mă simt ca acel copil care se cățara în copaci pentru a vedea lucrurile de sus, până foarte departe. Nu am niciuna din capacitățile datorită cărora cineva e recunoscut ca om de știință și un timp am regretat acest lucru. Aș fi vrut să fiu astronom, botanist, chimist, fizician... și sunt doar un copil care se cațără în copaci. Dar de acolo, de sus, am cel mai bun punct de vedere: observ lucruri pe care ceilalți nu se știe când le vor vedea, de jos. Doar punctul de vedere mă interesează, punctul de vedere din vârf. De acolo de unde mă aflu, văd realitatea lucrurilor. Alții sunt mai inteligenți și mai capabili decât mine, dar au rămas în locuri de unde nu pot avea această vedere de sus.

Dacă mă aflu aici, în fața voastră și vă vorbesc, nu este pentru că sunt cu mult mai inteligent sau mai învățat decât voi. Nu. Este din cauza acestui punct de vedere la care am reușit să mă ridic, punctul de vedere din vârf, la care mă strădui să vă aduc după mine. Vă așez alături pe o ramură, dar iată că ați luat cu voi un ferăstrău și începeți să tăiați ramura pe care stați și cădeți. Odată ajunși la pământ, începeți să faceți un întreg raționament filozofic pentru a explica motivul acestei căzături și găsiți de îndată vinovatul: familia, cei apropiați, societatea, guvernul etc.

Iar eu, data următoare, trebuie să consum din nou timp și energie pentru a vă ridica pe altă ramură. De ce vă încapățânați să lucrați atât de des împotriva voastră înșivă?

În 1964, m-am reîntors în satul meu natal (Macedonia făcea parte pe-atunci din Republica Federală Iugoslavia). După cincizeci și șapte de ani de când plecasem, mi-am regăsit o parte din familie: veri, verișoare... și copiii și nepoții celor pe care îi cunoscusem. Ei s-au repezit cu toții să mă îmbrățișeze. Și cum nu știau ce cadou să-mi facă, mi-au dat lucrul cel mai prețios pentru ei: sticle de rachiu. Nu știu dacă ați băut vreodată așa ceva. Este o țuică extrem de tare. Iar eu, care nu beau niciodată alcool!... Am gustat puțin cu ei, ca să le fac plăcere, dar când nu ești obișnuit, te arde îngrozitor pe gât. Văzând că mă strâmb, au râs de acest văr care nu suporta un alcool atât de savuros pentru ei. Apoi m-au invitat la o nuntă. Ce mai petrecere! O petrecere cum încă se mai fac în aceste țări, cu costume tradiționale atât de colorate și cântece și dansuri populare. Am filmat tot. Și pe urmă, ce masă! Trebuia să fiu mereu atent să nu mi se umple din nou farfuria... și nici paharul!

Această revedere a fost însoțită, bineînțeles, de multă emoție, căci am regăsit-o pe mama mea, pe care nu putusem să o revăd de la plecarea mea din Bulgaria, în 1937. Mi s-au povestit despre familia noastră multe lucruri pe care nu le știam și am fost bucuros să aflu că avusesem un bunic care construise cândva drumuri prin țară. Ce meserie frumoasă, să construiești drumuri! Am regăsit-o și pe verișoara pe care o văzusem lucrând la războiul ale cărui fire le tăiasem. Era cu soțul ei, erau foarte în vârstă și le-am dat cadouri, ca să mă ierte pentru neajunsul pe care li-l pricinuiseam cândva.

După atâția ani, voiam să urc și pe Muntele Pelister pe care, în copilărie, nu-l vedeam decât de departe. Voiam mai ales să merg prin pădurile acelea de brad, despre care auzisem spunându-se că sunt cele mai frumoase din lume. Aș fi vrut să cred asta, dar nu eram sigur că este așa. Lumea îi cunoaște pe bulgari, cu mândria lor, care îi face să exagereze frumusețea și importanța țării lor! Îmi amintesc că am văzut cândva, la Sofia, țărani dansând în cerc și cântând: «Nu e oraș mai mare ca Sofia (Capitala Bulgariei din 1879. Pe la 1930, populația sa era de aproximativ 350.000 de locuitori)... Nu e râu mai adânc ca Iskar (Afluent al Dunării, care trece la 8 km de Sofia)... Nu e munte mai înalt ca Vitoșa (Masiv muntos care domină Sofia și atinge 2230 m)».

Așadar, cu câteva rude și prieteni care cunoșteau bine potecile, am urcat pe Muntele Pelister. În țările pe care le-am vizitat (India, Ceylon, Statele Unite, Suedia, Norvegia) am văzut multe păduri de brad; brazil erau poate mai înalți și mai groși, dar cu siguranță nu atât de frumoși. Culoarea lor, trunchiurile lor semețe, dispunerea ramurilor, forma acelor, parfumul cu care umpleau aerul și tot ce emana din ei, ce minunăție! Și chiar pietrele și mușchiul de la rădăcină. E cu adevărat de nedescris. Trebuie să fii acolo ca să ai cât de cât o idee. Ce mult mi-ar plăcea să mă întorc acum pe Muntele Pelister și să stau câteva zile în acele păduri! Brazil sunt copacii în mijlocul cărora mă simt cel mai bine.

Firele, apa, focul, copacii, iată ce mă atrăgea cel mai mult în copilărie și, gândindu-mă la asta mai târziu, mi-am dat seama că, în fond, nu m-am schimbat. Aceste gusturi pe care le aveam atunci doar le-am aprofundat, ele au devenit conștiente, iar firele, apa, focul, copacul au ajuns să ocupe un loc esențial în filozofia mea.

Mai sunt multe alte lucruri pe care le-am văzut sau le-am trăit între patru și șapte sau opt ani și care au rămas în mine la fel de vii de parcă abia s-au întâmplat. Îmi amintesc în special de anumite senzații care, atunci când le-am analizat mai târziu, mi-au apărut ca niște intuiții a ceea ce avea să fie viața mea, a direcției în care voiam să mă îndrept, a alegerilor pe care aveam să le fac. Și voi, dacă vă priviți retrospectiv viața, veți descoperi că ceea ce ați devenit, alegerile pe care le-ați făcut, preocupările și gusturile pe care le aveți acum își au toate originea în mica voastră copilărie.

Unknown

Cap. 3 - La Varna, pe țărmul Mării Negre

În acel colțișor de Macedonie unde îmi trăiam primii ani, învățam spontan să mă deschid în fața naturii. Munții din jur, cu atmosfera lor atât de pură, copacii înalți, râul, izvorășul pe care îl contemplam cu orele au lăsat în mine urme de

neșters. Dar într-o zi, pe neașteptate, a trebuit să părăsim în grabă acel loc și a fost sfâșietor.

În acea vreme, granița dintre Macedonia și Grecia nu era prea sigură, de-o parte și de alta atacurile se înmulțeau. Într-o seară, oamenii au văzut o trupă de soldați greci îndreptându-se spre satul nostru; o parte din locuitori au fugit și s-au pus la adăpost cum au putut. Noi, cu mama, cu câțiva membri ai familiei noastre și cu niște vecini, am petrecut noaptea lângă râu, ascunși printre ierburi și copaci, și de-acolo zăream satul în flăcări. Aveam șapte ani și nu voi uita niciodată acea noapte. A doua zi nu am mai găsit decât dărâmături și cadavrele bărbaților care încercaseră să apere satul. Nu mai rămăsese nimic din casa noastră. Mama a hotărât atunci să mergem la tatăl meu, la Varna.

Varna, mai ales pe-atunci, nu era un oraș prea mare și totuși, ce diferență față de sătucul pe care tocmai îl părăsisem! Totul era nou pentru mine. Am locuit în cartierul turcesc de la marginea orașului. Era un cartier mizer, cu străduțe foarte murdare, care urcau și coborau și care, atunci când ploua, se transformau în râuri de noroi. Iama, după ce ninge, pământul era înghețat și urcatul acelor pante îți cerea mult efort. Ca să nu întârzii la școală trebuia să plec de-acasă foarte din timp.

Tatăl meu alesese acel cartier fiindcă îi era mai comod pentru negoțul lui cu cărbune de lemn: toate afacerile, vânzările și achizițiile se făceau acolo. Și, pe moment, nu găsise un loc mai bine situat și mai confortabil unde să putem sta. Specificul caselor acelui cartier era că aveau toate în interior ușițe prin care se putea trece la vecin și de la vecin la alt vecin... Nu se știe până unde se putea ajunge așa și, în acest fel, oameni căutați de poliție reușeau să scape. Am trăit așadar acolo, în mijlocul familiilor de turci, ne întâlneam zi de zi și de aceea am învățat să vorbesc puțin turcește. Acum, Varna a devenit un oraș foarte modern, care atrage turiști din toată lumea datorită plajelor sale, și bineînțeles că acel cartier s-a schimbat complet.

Sufeream că trebuise să-mi părăsesc sătucul, pe bunica și toate acele rude în vârstă pe care le iubeam mult, dar eram fericit să fiu din nou cu tata. Și el era fericit, de aceea era foarte îngăduitor cu mine. De exemplu, avea obiceiul să lase câțiva bănuți pe o masă, știind că am să-i iau și am să mă duc să-mi cumpăr înghețată sau bomboane. Mama nu era de acord și îi reproșa acest lucru, spunându-i că nu era cea mai bună educație...

Încet-încet am început să mă obișnuiesc cu copiii din cartier; nu semănau cu copiii pe care îi cunoscusem în satul meu, erau mult mai agresivi și mai șmecheri. Când ești mic, nu prea îți alegi tovarășii de joacă, te-nsoțești cu copiii din vecini și, de multe ori, nici părinții nu prea pot face mare lucru. N-aveți idee printre ce băieți am crescut. M-am trezit antrenat în harțe care ar fi putut sfârși rău: băieții bulgari contra băieților turci, pentru că, evident, reproduceam la nivelul nostru ostilitățile adulților. Și cum eu eram cam naiv, cam visător, tovarășii mei se foloseau de mine. Plecam «în expediție», cum spuneau ei, și se întâmpla să facem unele stricăciuni. În clipa în care adulții soseau în goană, furioși, ceilalți o luau la sănătoasa, în timp ce eu rămâneam țintuit locului. Nu găseam nimic de spus când mi se puneau întrebări și deseori eram aspru pedepsit. Nu știu de ce nu mă disculpam niciodată. Iar apoi, mama, care până la urmă afla de incident, mă pedepsea și ea.

Așa că, într-o zi, considerând că eram victima prea multor nedreptăți, m-am hotărât să plec de-acasă. Ca să mă duc unde? N-aveam habar. Am plecat, așadar, și am luat-o către gară. Acolo am început să mă uit la călători, cum vin și pleacă. Era ceva nou pentru mine și foarte interesant. Dar, după câteva ore, am început să-mi dau seama ce înseamnă să fii singur, departe de casă și de părinți. Mai întâi am hotărât că nu voi mânca. Dar se lăsa noaptea: unde aveam să dorm? În apropierea gării am găsit o baracă; era goală și puteam să mă întind. Dar soarele o încălzise atât de tare peste zi, încât aerul era înăbușitor și am plecat în căutarea unui alt adăpost. N-am găsit nimic și până la urmă m-am întins pe un snop de paie uitat pe-acolo. Mă simțeam liber și eram mulțumit. Mă gândeam: «Da, acum părinții n-o să mă poată găsi. Ei nu mă înțeleg... ei bine, vor fi pedepsii, voi fi răzbunat». Știam că la dispariția mea, mama avea să fie cuprinsă de îngrijorare, dar pentru prima oară resimțeam plăcere la ideea de a o face să sufere. Apoi, obosit, fiindcă mersesem ore în șir, și înfometat, am adormit.

A doua zi dimineață, am fost trezit de câteva ușoare lovituri de picior. Era un funcționar de la gară. Mirat să găsească acolo, în paie, un băiat adormit, m-a întrebat: «Ce cauți aici? De ce dormi aici? N-ai casă? - Am plecat de la părinți. - Cum? Ai plecat de la părinți? întoarce-te repede acasă, dacă nu, chem jandarmii». M-am ridicat și m-am îndepărtat, cu capul plecat. Ajuns acasă, am fost primit cu exclamații: «în sfârșit, iată-te! Unde ai fost? Te-am căutat peste tot... » Și am înțeles, din expresia mamei, prin ce spaimă trecuse. Acum nu mai eram deloc mândru. Această fugă de acasă n-a avut nicio consecință gravă, dar ceea ce mi se întâmplase m-a făcut să reflectez: am înțeles că nu mi-ar fi nicăieri mai bine ca la părinții mei și n-am mai făcut altă tentativă.

Dar continuam să-mi urmez tovarășii. Ei căutau mereu noi aventuri și nu duceau lipsă de idei. Într-o zi, au hotărât că vom merge să luăm drapelul care flutura pe frontonul legiunii turce de la Varna. De fapt, noi nu știam mare lucru despre dominația pe care imperiul otoman o exercita de secole asupra Bulgariei, dar înțelesesem foarte bine că bulgarii nu-i considerau prieteni pe turci. Așa că iată mica noastră trupă în drum spre locul cu pricina, pentru a da jos drapelul... Și am reușit! Evident, am fost reperați foarte repede și au venit jandarmii. Ca de obicei, tovarășii mei au fugit și m-am trezit singur cu steagul!

Să dai jos drapelul unei legații străine, în special cel al legației turce era, desigur, o faptă gravă și jandarmii m-au dus la postul de poliție. Pe vremea aceea ei se deplasau călare. Și ne-am pornit, eu pe jos, ducând drapelul, încadrat de doi jandarmi pe cai. Așa am traversat orașul și toți trecătorii se opreau să ne privească. Când am ajuns la postul de poliție, eram, evident, puțin neliniștit, mă întrebam ce aveau să-mi facă; tot eu voi fi cel pedepsit și poate chiar maltratat. Dar îi vedeam pe jandarmi șoptindu-și la ureche, ba unii chiar îmi zâmbeau puțin. Eu așteptam... În sfârșit, după ce mi-au vorbit aspru și m-au pus să promit că nu mai fac, mi-au spus că pot să mă întorc acasă. Poate că, la urma urmei, erau mândri de ceea ce tovarășii mei și cu mine îndrăzniserăm să facem, în ciuda vârstei noastre fragede.

Într-o zi am început să înțeleg că trebuie să mă îndepărtez de acei băieți și chiar dacă m-am mai lăsat încă antrenat uneori, n-au mai reușit niciodată să mă atragă în aventurile lor criminale: furturi, agresiuni... Au mai încercat încă mult timp dar, din fericire, ceva în mine mă oprea, simțeam că nu trebuie să-i mai

urmez. Vă povestesc, din când în când, năzbâtiile pe care le făceam, dar asta nu e nimic pe lângă ce aş fi putut face dacă aş fi rămas cu ei. Într-un fel sau altul, acei băieţi au sfârşit cu toţii prost, în închisoare şi chiar asasinaţi ori împuşcaţi.

Desigur, puterea influenţelor nu trebuie neglijată, dar influenţele nu sunt absolut hotărâtoare. Dacă cineva se lasă antrenat la rele, e pentru că poartă deja în el elemente care îl atrag oarecum magnetic în acea direcţie. Iată de ce, aşa cum v-am spus adesea, este atât de important ce sădeşte mama în copil în timpul sarcinii, prin gândurile şi sentimentele sale. Şi apoi, mai este şi exemplul, iar cel pe care mi-l dădeau părinţii mei era cel mai bun. Din acest punct de vedere am fost foarte privilegiat.

În acea perioadă nu duceam lipsă de nimic, dar trăiam în continuare foarte modest. Lângă părinţii mei, care erau atât de cinstiţi, de integri, învăţam că trebuie să munceşti, să suporti, să trudeşti, să lupţi. Aşa că eram mereu gata să accept să fac eforturi. Şi mă miram văzând că unii din camarazii mei erau crescuţi altfel. Tocmai datorită educaţiei pe care am primit-o, am putut să trec mai târziu cu bine prin mari încercări; într-un fel, eram pregătit pentru asta şi nu clacam - în asemenea măsură încât, atunci când situaţia se îmbunătăţea, nu-mi venea să cred. De îndată ce apărea o uşurare, o ameliorare, îmi puneam întrebări: găseam că nu e tocmai normal.

Când mă gândesc din nou la educaţia pe care am primit-o, binecuvântez Cerul că m-a făcut să mă nasc într-o familie care mi-a inoculat o asemenea concepţie despre viaţă: ştiam deja că încercările şi greutăţile sunt inevitabile şi tot ce era un pic mai luminos, mai uşor, devenea pentru mine o adevărată binecuvântare. Ce surpriză să văd că ceilalţi nu numai că nu se bucurau, ci tot găseau motiv să se plângă în situaţiile în care eu eram atât de fericit şi de recunoscător! Tata era preocupat de viitorul meu, avea planuri mari pentru mine, dar deşi muncea din greu, nu-mi spunea niciodată că este important să reuşesc ca să câştig bani - şi nici mama. Cel puţin din acest punct de vedere, n-am avut de suportat presiuni, ca atâţia alţi copii, pe care părinţii îi hărăzesc, de la cea mai fragedă vârstă, unor profesii lucrative şi «nobile», repetându-le că trebuie să se pregătească pentru ele. Iar aceşti copii nici nu apucă bine să manifeste o tendinţă idealistă, că părinţii îi şi readuc la realitate. Părinţii mei mă lăsau să mă dezvolt liber.

Nu trecuseră nici doi ani de când părăsisem Macedonia şi interior nu mă schimbasem încă foarte mult. Eram tot cam adormit, cam visător şi între cei doi părinţi mă simţeam ocrotit. Apoi s-a născut fratele meu mai mic şi eram foarte fericiţi. Dar iată că, pe neaşteptate, tatăl meu a făcut o boală gravă şi a murit. Şocul violent pe care l-am resimţit atunci m-a trezit la realitate. A fost o conştientizare cumplită. Mama mea, sfâşiata de durere, s-a îmbolnăvit, iar la durerea ei se adăuga îngrijorarea profundă că are de crescut doi copii!

În acele vremuri, majoritatea femeilor nu aveau, propriu-zis, o meserie; mama, care nu se pricepea deloc la afaceri, nu era nici pe departe capabilă să se ocupe de întreţinerea tatălui meu, astfel că aceasta mergea spre ruină. Mulţi dintre cei care îi datorau bani au făcut în aşa fel încât să nu plătească, în timp ce alţii, cărora nu li se datora nimic, au început să ceară. Am pierdut aproape tot şi a trebuit să ne mutăm din casa în care locuiam, într-o casă încă şi mai mică şi mai inconfortabilă, din acelaşi cartier. După aceea, câţiva ani mai târziu, am putut avea o bucată de teren lângă parcul de deasupra plajei; priveliştea era

minunată și am construit acolo o casuță cu materiale vechi de la cealaltă casă, pe care trebuiserăm s-o demolăm. Dar deocamdată trăiam într-o casă insalubră, mama era bolnavă și abia aveam ce mânca. Eram conștient de gravitatea situației, dar aveam opt ani, ce puteam să fac? Cu ajutorul unei vecine o îngrijeam pe mama și mă ocupam de frățiorul meu.

După un timp, pentru a ne putea crește, pe fratele meu și pe mine, mama a acceptat să se recăsătorească. A fost o căsnicie foarte nefericită și situația noastră n-a făcut decât să se înrăutățească. Îmi amintesc de niște pantofi găuriți și de hainele vechi, cumpărate de la negustorii ambulanți și care nu erau întotdeauna pe măsura mea. Uneori noaptea visam că găsesc câțiva bănuți sau că cineva îmi dăruiește un briceag minunat cu mai multe lame. Dar când mă trezeam a doua zi, ce dezamăgire! Nici urmă de bănuți sau de briceag!

Evident, mă duceam la școală, dar adesea fără să fi luat micul dejun, căci eram prea săraci. De aceea, în timpul orelor, aproape mereu dormitam. Și aveam doar un caiet, mama nu putea să-mi cumpere cărți. Așa că, în recreație, citeam repede, o dată sau de două ori, lecțiile din cărțile colegilor care acceptau să mi le împrumute. Când eram ascultat, îmi trebuia mult timp ca să-mi amintesc ce citisem la repezeală. La început tăceam, iar colegii râdeau, în timp ce profesorul se plimba prin clasă, așteptând să reușesc, în sfârșit, să scot câteva cuvinte. După un timp, văzând că tac în continuare, mă trimitea la loc și abia atunci deschideam, în sfârșit, gura... Profesorii nu știau că, dacă îmi trebuia atât de mult timp ca să răspund, era din cauza felului ciudat în care îmi învățam lecțiile. Au conchis așadar că eram o fire înceată și s-au obișnuit să mă aștepte.

Să studiez în aceste condiții nu putea fi decât dăunător pentru sistemul meu nervos, pe care îl forțam. Și cum să mă intereseze materii pe care le învățam atât de prost? De aceea nu-mi plăcea școala și, când mă gândesc din nou la acei ani de colegiu, îmi amintesc foarte puțin din ce am învățat acolo. Îmi amintesc mai multe despre câțiva profesori și de câteva evenimente trăite cu colegii.

Era în timpul războiului din 1914 - 1918, majoritatea profesorilor noștri trebuiseră să plece pe front, așa că aveam suplinitori, care veneau pentru un timp să facă ore cu noi. Într-un an am avut succesiv doi profesori de matematică. Primul, de când pășea în clasă, stârnea un vacarm asurzitor: elevii începeau să râdă, să glumească... Degeaba făcea tot ce putea ca să restabilească liniștea: striga, gesticula, amenința... degeaba. Se ducea chiar după director, dar odată ce pleca directorul, zarva și râsetele izbucneau iar. Și totuși, era de treabă și mi-era milă de el, nu înțelegeam de ce colegii mei erau atât de cruzi. Într-o zi am fost chiar atât de indignat, încât, în lipsa lui am luat cuvântul pentru a le reproșa atitudinea. Au acceptat să-și schimbe purtarea și, o zi sau două, a fost mai bine. Apoi a început din nou harababura. În realitate, s-ar fi zis că prin felul lui de-a fi, profesorul însuși provoca aceste reacții la elevi: era ceva în el care declanșa vacarmul și ilaritatea.

Într-o zi a plecat și în locul lui a venit un omuleț care intra în clasă încet, fără măcar să ne privească. Dar imediat ce apărea, elevii se așezau în liniște la locurile lor și nu se mai mișcau; el pune catalogul pe catedră și începea lecția cu o voce domoală. Niciodată nu se mânia, niciodată nu amenința, niciodată nu pedepsea. Cunoștea perfect materia pe care o predă, nu ezita niciodată și elevii nu puteau decât fie atenți. Acest lucru m-a impresionat mult și acel omuleț

aparent neînsemnat, care, exterior, nu avea nimic excepțional, mi-a rămas în amintire. Nu numai cunoștințele, ci și prezența lui, ceva ce emana din el inspira respect elevilor și chiar și celorlalți profesori. Nu găseam explicație, nu înțelegeam, dar constatam și asta îmi dădea de gândit.

Recunosc că n-am fost întotdeauna fără cusur, nu dădeam întotdeauna dovadă de înțelegere față de profesorii mei. Mi se întâmpla și mie să râd de ei. De când există profesori și elevi, elevii îi iau în râs pe profesori; foarte rar de față cu ei, desigur, dar când se adună mai mulți în recreații, le imită gesturile, felul de a vorbi, ticurile, mersul.

Aveam în special un profesor de religie care era ținta tuturor bățăilor de joc. Doamne, cât era de caraghios! îl vedeai mereu cu aceleași haine uzate, peticite, pe care nu le schimba niciodată, și cu aceeași pălărie, cu aceeași umbrelă, care nu mai aveau nicio culoare. Și ce încălțări!... Când asculta un elev, îl chema lângă el și-i puneă, de pildă, o întrebare despre un patriarh biblic: Avraam... Isaac... Iacov... Dacă băiatul nu știa să răspundă, mai întâi îi vorbea îndelung, cu blândețe, cu calm, ca și când voia să-l ajute să găsească răspunsul... sau începea să povestească ceva despre cu totul alt subiect; iar apoi, când celălalt se aștepta mai puțin, îi trăgea o lovitură zdravănă cu linia peste mână. Și cum îi cunoșteam cu toții metodele, elevul ascultat era precaut, știa ce îl așteaptă dacă nu răspunde corect. Dar degeaba era precaut, într-un moment sau altul se lăsa luat prin surprindere și jap! primea lovitura de linie. De câte ori nu ne-am bătut joc de acel profesor! De câte ori nu l-am imitat!

Într-o zi, un îmblânzitor de șerpi a fost invitat la noi la școală să facă o demonstrație. Era îmbrăcat complet în galben și ducea cu el saci plini cu șerpi, care erau toți veninoși; pentru a ne dovedi acest lucru, el le puneă dinainte câte o vietate, pe care unul din șerpi o mușca, iar animalul murea aproape pe loc. Apoi scotea dintr-un sac câțiva șerpi, pe care îi lăsa să se târască pe estradă... Îi domina cu privirea - și această privire era cu adevărat formidabilă. Își apropia fața foarte mult de ei, fixându-i intens, iar șerpilor se trăgeau înapoi. Eram, și noi, fascinați și înspăimântați... Dar la puțin timp după aceea, am aflat că acel om murise, mușcat de unul din șerpilor lui. M-am gândit mult timp la el. Ce greșală făcuse? Mă impresionase în asemenea măsură cu privirea aceea și cu capacitatea lui de a domina. Avusese oare un moment de neatenție?

În 1909, Blériot, acest pionier francez al aviației, realizase prima traversare a Canalului Mânecii. Vestea despre această performanță extraordinară a ajuns, evident, până în Bulgaria... Așa că, ce febră a cuprins liceul în ziua în care, la puțin timp după aceea, am aflat că Blériot urma să vină să facă o demonstrație de zbor la Varna! Profesorii ne-au însoțit pe terenul unde aceasta urma să aibă loc - același teren pe care mai târziu, familia mea a primit autorizația să-și construiască o altă casă. N-am uitat niciodată cu ce curiozitate și cu ce emoție colegii mei și cu mine am privit avionul desprinzându-se de pământ și ridicându-se în aer.

Îmi plăcea mult să mă plimb pe malul mării. Era o priveliște nouă pentru mine. Nu știu cum o mai fi acum, dar pe atunci acele țărmuri de mare erau minunate. Tot acolo se afla și cimitirul unde fusese înmormântat tatăl meu. O însoțeam pe mama, când se ducea să se roage la mormântul lui: ea aducea ulei și aprindea o candelă. Cimitirul acela avea ceva aparte: era plantat cu pomi

fructiferi și nu-mi aduc aminte să fi mâncat vreodată fructe mai gustoase decât cele pe care le culegeam din acei copaci. Uneori mă duceam singur și, măcar acolo, nimeni nu mă învinuia că fur fructe.

Poate vă gândiți: «Să mănânci fructe din copacii care cresc într-un cimitir, ce oroare!» Dar voi de unde credeți că vin fructele pe care le măncați? De mii de ani, câte generații de ființe umane s-au succedat pe pământ?... Și unde credeți că le sunt trupurile?... Întregul pământ nu este decât un cimitir. Oriunde mergem, pășim pe cadavre și cea mai mare parte a hranei noastre crește pe cadavre. Dar iată că plantele sunt mari alchimiști, ele transformă tot. Fie că li se dau îngrășăminte chimice, resturi sau cadavre, fac din ele flori și fructe. Și dacă acum îmi place atât de mult să privesc piersicii, prunii, caișii etc., când sunt încărcăți cu fructe coapte, e pentru că mă gândesc la această lucrare de transformare pe care sunt capabili să o facă și vreau să realizez și eu această lucrare în mine, pentru a da fructe minunate, Parfumate și gustoase. Așa că mă apropiu de ei, le vorbesc și îi rog să mă ajute să ajung ca ei. Amintiți-vă să faceți și voi asta, din când în când.

Mama mă lăsa să umblu nestingherit prin Varna și aceasta era pentru mine ocazia să întâlnesc diferiți oameni. Țiganii erau pe atunci numeroși în Bulgaria, iar femeile ghiceau. Într-o zi, am trecut pe stradă pe lângă una dintre ele și m-a oprit. Îmi spuse că aveam mulți dușmani. Vă închipuiți, la nouă ani! Am întrebat-o, mirat: «Dar de ce? Ce-am făcut?» Ea adăugă că aveam și mulți prieteni. Apoi s-a uitat în palma mea și a declarat că vedea o fată drăguță, dar grasă, trușă, care mă iubea. Din nou am întrebat-o, mirat: «Da' chiar așa de grasă?» Atunci mi-a spus că tocmai în acea dimineață căzuse de pe măgar și asta o împiedica să vadă bine. Apoi mi-a întins și ea mâna, ca să-i dau câțiva bănuți! Cât despre bulgari, ei încearcă mai degrabă să ghicească viitorul în zațul de cafea și îmi aduc aminte de o femeie din Varna pe care toți vecinii o invitau la o cafea, ca să le cerceteze apoi fundul ceștii.

În centrul Varnei se înalță un turn cu un orologiu în vârf. Când bătea orele, se auzea aproape în tot orașul. Acolo își găsisese adăpost pe-atunci un om amărât, pe care toată lumea îl cunoștea, în trecut, fusese un dirijor destul de cunoscut, dar în urma unor încercări grele, își pierduse mințile. Trăia în cea mai mare sărăcie și nu făcea altceva decât să îngâne câte o melodie sau să zâmbească, cu un aer tâmp. Îl auzeai repetând: «El dă, dă, dă...» Era blând, inofensiv și niciodată nu se mânia pe copiii care se luau uneori după el pe stradă, batjocorindu-l. Adultilor însă le era, evident, milă de el și îi aduceau mâncare și îmbrăcăminte; dar el le dădea altora, pe care îi considera mai nenorociți decât el. Nu păstra aproape nimic, așa încât, până la urmă majoritatea renunțaseră să-l mai ajute.

Mi se întâmpla să mă duc să-l văd pe acel om. Uneori îl găseam stând pe contragreutatea orologiului și cântând. Îmi amintesc, mai ales, cum cânta La Paloma și acest cântec avea asupra mea un efect aproape magic, eram copleșit de emoții romantice, chiar mistice. Înțeleg că anumite genuri de muzică îi pot face pe oameni exagerat de sentimentali. Chiar și acum, când aud pe cineva cântând La Paloma - cu vocea ori la un instrument - îl revăd pe acel biet nebun și zilele copilăriei urcă în mine din adâncuri. Era atât de bun, atât de generos! Întrucât fusese dirijor, cunoștea și un mare număr de opere. Așa că îl rugam să-mi cânte anumite arii din Trubadurul, din Aida etc. și datorită lui am învățat

multe despre muzică. El închidea ochii, căutând inspirația, chipul i se însenina și începea să cânte... Abia punând câte ceva în gură, adăpostit în condiții mizere, fără saltea sau pătură în timpul iernii, era înghețat de frig. Îl vedeam tremurând și nu-l puteam ajuta, eram prea mic, iar noi eram, la rândul nostru, atât de săraci! Și apoi, e adevărat, împărțea aproape tot ce i se dădea. Dar cânta; așa că mă duceam la el și intram în comuniune cu sufletul lui.

Mai era și acel cerșetor bătrân care stătea de obicei la intrarea bisericii Sfânta Treime. Mergeam, din când în când, însoțit de un prieten, să vorbesc cu el. Ne povestea o mulțime de lucruri frumoase și, de aceea, în ciuda faptului că era murdar, cu Părul, barba și mustățile zbârlite, ne făcea plăcere să-l ascultăm. Într-o zi ne-am spus că nu-l puteam lăsa pe acest om simpatic într-o situație atât de jalnică: trebuia să facem ceva pentru el.

Eu cunoșteam o doamnă care, prin poziția ei, putea să intervină pe lângă administrația publică. Ea a fost, de altfel, cea care a tradus în bulgară, printre altele, cărțile astronomului francez Camille Flammarion. M-am dus, așadar la ea, împreună cu prietenul meu, pentru a-i prezenta cazul; ea a promis să facă ceva. Și așa, în scurt timp, cerșetorul se afla adăpostit, curat și bine îmbrăcat, într-un azil din oraș, unde nu mai ducea lipsă de nimic, și eram foarte mulțumiți de fapta noastră bună. Ce mare ne-a fost, așadar, surprinderea să descoperim într-o zi că fugise de la azil, ca să se întoarcă să cerșească la intrarea în biserică! Și, în plus, ce lecție pentru noi, care crezuserăm că va fi o fericire pentru el să nu mai trebuiască să cerșească pentru a trăi!

Este important ca, încă de mici, copiii să se poată deschide către lume, să înmagazineze cât mai multe impresii cu putință, căci tocmai aceste experiențe făcute foarte de timpuriu le îmbogățesc capacitatea de a-i înțelege pe ceilalți și viața în general. Veghind, desigur, ca ei să nu se pună în pericol, părinții trebuie de asemenea să-i facă să devină conștienți de ce se întâmplă în jurul lor. Copiii merg la școală, unde încep să dobândească un bagaj de cunoștințe. Este necesar, dar e insuficient. Este important și ca ei să-și poată hrăni inteligența și sensibilitatea, intrând în contact cu un număr cât mai mare de ființe umane.

Evident, nu mă ocupam tot timpul cu ajutorarea celor nefericiți. Mă îndepărtasem de șnapanii din cartier, pe care simțisem că e primejdios să-i frecventez, dar n-aveam nevoie de ei ca să tulbur liniștea vecinilor, îmi veneau destule idei pentru asta și, dacă tot făceam năzbâtii, preferam să le fac de unul singur. Ați avut în Franța un mare chimist, Berthollet, care, plecând de la clor, a pus la punct o formulă explozivă numită «sarea lui Berthollet». Am reușit să mi-o procur și cu câtă plăcere făceam explozii! Nu provocam nicio stricăciune, dar acești explozibili făceau un zgomot îngrozitor și vecinii ieșeau, alarmați, din toate casele. Nu îi așteptam, fugeam repede să mă ascund. Ceea ce nu era foarte curajos, dar dacă nu o luam la goană, n-ar fi rămas nici urmă de mine.

Până să mă întorc acasă, bineînțeles că vecinii se duseseră deja la mama. De câte ori n-au venit la ea să se plângă de mine! Îi spuneau: «Fiul dumneavoastră este un derbedeu, un șnapan». Iar ea răspundea: «Ba nu, nu e un băiat rău, nu îl cunoașteți. O să vedeți, se va schimba și va face lucruri foarte bune». Uneori mă pedepsea, desigur, dar o luam de la capăt... De ce simțeam o asemenea nevoie să produc explozii care îi zgâlțâiau pe oameni? Mi s-a povestit că, după mulți ani, locuitorii cartierului încă își mai aminteau de ele.

N-am făcut niciodată vreo prostie ireparabilă, dar știu ce înseamnă să fii un copil ale cărui energii nu sunt canalizate. De aceea, atunci când părinții vin la mine să-mi vorbească despre problemele pe care le au cu copiii lor - și asta se întâmplă des - le spun că nu au neapărat de ce să se îngrijoreze. Este de datoria lor să găsească pentru copii activități care să le permită să-și orienteze mai bine energiile. Chiar dacă este mai puțin solicitant, părinții nu trebuie să-și dorească să aibă copii atât de cuminți și de ascultători, care sunt întotdeauna de acord cu ei, căci această cuminenție și această supunere nu sunt adesea decât o expresie a pasivității, iar acești copii, care nu vor face mai târziu nimic rău, nu vor face, poate, nici nimic bun. Există chiar cazuri când copiii și adolescenții total pasivi se dovedesc mai târziu a fi criminali primejdioși.

Pe copii nu trebuie să-i constrângi, să-i îngrădești; trebuie să-i supraveghezi, trebuie să-i pedepsești dacă e necesar, dar, mai ales, să le arăți că pot mai mult, că îi consideri capabili de mai mult. Așa proceda mama. Încrederea pe care o avea în mine m-a influențat cu siguranță și i-am rămas pentru asta extrem de recunoscător. Pentru a se îndrepta, copiii au nevoie ca măcar o persoană să le arate că are încredere în ei.

Desigur, mi-a lipsit un tată, aș fi avut nevoie să simt o autoritate. Mama mea era puternică, dar forța nu îi venea din voință, îi venea din iubire și din simțul sacrificiului. Iubirea și nu voința ei a fost cea care m-a educat, prin iubire se impunea în fața mea. Atitudinea ei mă mișca întotdeauna și mi-era rușine de ea. Îmi dădeam seama de necazurile pe care i le pricinuiam și-mi venea să mă arunc la picioarele ei și să-i cer iertare. Nu o făceam pentru că eram prea orgolios, dar pe urmă plângeam îndelung. Luam deciziile corecte, mă hotărâam să mă schimb în bine, dar cât era de greu!

Într-o zi, mergând pe strada care ducea către parcul din Varna, am zărit un negustor ambulant care vindea broșuri și cărți ieftine. M-am oprit și privirea mi-a căzut pe o broșură care povestea viața sfântului Atanasie. Am răsfoit-o și am fost încântat: bineînțeles că nu înțelegeam nimic din controversile teologice în care fusese amestecat, dar am descoperit un om extraordinar, care reușise să iasă învingător din atâtea încercări. Voiam să cumpăr acea broșură, dar costa o leva. O leva era nimica toată, dar pentru mine, care nu aveam bani, era enorm. Atunci m-am rugat: «O, Doamne, fa să găsesc o leva ca să cumpăr această broșură!» Și iată că, mai mergând puțin pe stradă, de-odată am văzut pe jos o leva. Am luat-o repede și cu ce bucurie m-am dus să cumpăr broșura! Am citit-o, am recitit-o și mi-a plăcut atât de mult, încât m-am hotărât să devin și eu un sfânt. Am început prin a mă căi pentru toate păcatele... care găseam că sunt foarte mari! Câteva zile m-am purtat cum trebuie, dar, evident, această perioadă de «sfinenție» n-a durat prea mult...

Altă dată, am împrumutat de la biblioteca școlii Pildele lui Solomon. Cum și de ce m-a atras acest titlu, n-am idee. Am deschis-o și am citit: «Ascultă, fiul meu, învățătura tatălui tău și nu lepăda îndrumările maicii tale». Am fost tulburat. Pentru un copil, ce este scris în această carte e greu de înțeles, dar acele cuvinte trebuie că trezeau în mine ceva chiar dincolo de înțelegere și aduceau cu ele reminiscențe din trecut.

Pentru prima dată luam contact cu înțelepciunea. Citeam și reciteam acea carte, pe care nu mai voiam s-o duc înapoi la bibliotecă. O găseam atât de

prețioasă, că nimeni în afară de mine nu părea demn să o aibă. Până la urmă, am dus-o totuși înapoi, într-o zi, dar deocamdată, o țineam. O citeam mereu cu aceeași emoție, îmi regretam amarnic greșelile, plângeam cerându-I iertare lui Dumnezeu, îi promiteam să mă cumințesc. Evident, din nou, această stare de spirit favorabilă n-a durat prea mult și nu înțelegeam de ce e atât de greu să te schimbi în bine. Dar o conștientizare se făcuse, totuși. Pildele erau încă la mine, mă întorceam adesea la ele și măcar câțva timp reușeam să mă port cum trebuie.

O să pară, desigur, surprinzător faptul că această carte a putut să joace un rol atât de important în educația unui copil, dar așa a fost. După mulți ani, am descoperit Amphitheatrum Sapientiae aeternae (Amfiteatrul înțelepciunii eterne) al lui Kunrath care, făcând asupra Pildelor un comentariu inspirat de Cabală, descoperă în ele analogii cu procesul obținerii pietrei filozofale. M-am cufundat așadar, din nou, în această carte și am făcut în ea descoperiri foarte interesante, dar ele nu mi-au șters din amintire emoțiile pe care mi le treziseră primele mele lecturi.

Ceva mai târziu - asta se întâmpla în vacanța școlară - niște muncitori, care îl cunoscuseră bine pe tata și care rămăseseră prieteni de familie, m-au luat cu ei în pădurea unde făceau cărbune de lemn. Trebuie să fi avut vreo doisprezece ani. Am stat acolo o lună. Mă uitam cum fac cărbunele și uneori îi ajutam. Îmi construiseră o căsuță din lemn și chiar și o scară, ca să mă pot urca în copacul de lângă ea. Într-o zi, unul dintre ei mi-a dat să citesc Evangheliile. Le citeam pentru prima oară și am făcut-o cu foarte multă atenție. În jurul meu era atâta liniște, atâta pace!

N-am să uit niciodată acea pădure imensă, cu copaci falnici. Acolo puteam citi în tihnă Evangheliile, tovarășii mei de joacă nu mai veneau după mine ca să mergem împreună să ne hărțuim cu copiii turci din cartier și nu îmi mai era gândul la explozii. La acea vârstă, ce m-a impresionat cel mai mult în Evanghelii au fost minunile pe care le făcea Iisus: cum vindeca bolnavii, alunga duhurile necurate etc. Și mă întorceam mereu la povestea acelui demonizat, pe care nimeni nu-l putea domoli: degeaba îl legau în lanțuri, el reușea să rupă lanțurile, alerga peste tot dezbrăcat și dormea în morminte. Și iată că sosește Iisus. El îl întreabă: «Care îți este numele?» Iar omul răspunde: «Legiune», căci, spune Evanghelia, în el intraseră mai mulți demoni. Iisus ordonă atunci demonilor să iasă din el și iată că, dintr-o dată, demonizatul, eliberat, își recapătă judecata: el acceptă să-și pună haine și se așează, domolit, la picioarele lui Iisus.

Cât de mult m-a frapat această imagine! Un om care, cu câțva timp înainte se purta ca un smintit și care, dintr-o dată, își recapătă judecata. Mi-l închipuiam atât de limpede, așezat acolo, cu chipul liniștit, cu o altă lumină în ochi și privindu-l pe Iisus cu iubire. De ce eram atât de impresionat? Pentru că, într-un fel, mă identificam cu el... Înțelege, dacă poți, ce se petrece în sufletul unui copil!

Din clipa în care deveneam conștient de greșelile mele, mă consideram cel mai mare nelegiuit. De aceea eram așa tulburat de povestea acelui om, pe care Iisus l-a salvat în mod miraculos. Aș fi vrut atât de mult să facă același lucru și cu mine! Și atunci plângeam, plângeam și ceream să fiu și eu eliberat de «demonii» mei. Uneori mi se părea că sunt acel demonizat liniștit, domolit, așezat la picioarele lui Iisus... Această impresie a durat un timp și, chiar dacă a lăsat, probabil, în mine urme adânci, ea s-a estompat puțin: nu m-am transformat atât

de repede pe cât doream.

Evident, mergeam cu mama la biserică. Dar poate că slujbele nu prea sunt făcute pentru copii, mai ales dacă nu li se explică nimic. Atunci ei se plictisesc și, mai târziu, nu păstrează în amintire decât această plictiseală și câteva scene pitorești. Îmi plăcea sărbătoarea Crăciunului, datorită cântecelor și luminilor, dar eram, bineînțeles, mult mai interesat de felul în care era sărbătorită prima zi a anului.

În dimineața zilei de întâi ianuarie, o întreagă mulțime se aduna pe plajă. Preoții, cu episcopul în frunte, erau de asemenea prezenți, pentru o slujbă. Dar scopul acestei adunări nu era numai religios. Preoții și episcopul urcau într-o barcă, iar în alte bărci, lângă ea, stăteau așezați bărbați. Erau înfodoliți în paltoane groase, dar dedesubt aveau pe ei doar chiloții. Preoții se rugau și cântau... Ca întotdeauna în Biserica ortodoxă, ceremonia dura foarte mult... La sfârșit, episcopul arunca în mare o cruce de lemn, iar bărbații, dându-și repede jos paltoanele, săreau în apă după ea. Se întreceau s-o găsească, fiindcă primul care reușea avea dreptul la o răsplată: el străbătea apoi orașul, ținând în mâini un vas, pe care noi îl numim kotelce, adică «oliceică» (kotel înseamnă «oală»). Cu acea oală, în general de aramă, învingătorul traversa orașul și fiecare îi dădea o monedă.

Dacă nu avea loc pe mare, aceeași ceremonie se desfășura pe lacuri sau pe râuri. Această tradiție avea cu siguranță la origine un rit de purificare. Nu știu dacă s-a păstrat, dar sunt amintiri frumoase.

Îmi plăcea și sărbătoarea Paștilor, care în religia ortodoxă durează trei zile. Ea era precedată de o altă tradiție: la sosirea primăverii fiecare își agăța de îmbrăcăminte doi ciucurași, unul roșu, celălalt alb. V-am explicat într-o zi sensul simbolic al acestui obicei, căruia nimeni nu-i cunoaște originea (Cf. Secretele cărții naturii, Col. Izvor nr. 216, cap. IX: «Roșul și albul»).

Iar în dimineața de Paște, biserica era plină; preotul aprindea o lumânare, a cărei flacără o trecea oficiantului de lângă el, care aprindea, la rândul său, lumânarea vecinului său și așa mai departe... Privind aceste lumânări care se aprindeau unele de la altele, ai fi zis că focul s-a pus în mișcare... până când întreaga biserică se umplea cu o mulțime de flăcărui. Era așa de frumos! Dar apoi începea slujba, care era atât de lungă! Erau și cântece, desigur, dar mai ales, preotul citea la nesfârșit texte extrase din Vechiul și din Noul Testament, precum și rugăciuni; le citea cu o voce tot timpul foarte monotonă și devenea plictisitor! Era măcar atent la ce citea?...

Iar eu eram, evident, acolo cu copiii de vârsta mea. Așteptam cu nerăbdare să se termine, căci singurul lucru care ne interesa pe noi, copiii, erau ouăle pe care le aveam în buzunare.

Trebuia să fim atenți să nu spargem coaja acestor ouă fierte tari, pe care ni le dăduseră mamele noastre și pe care le vopsiserăm în toate culorile, căci, ieșind de la biserică, ne prindeam într-un joc care ne plăcea mult. Fiecare lua în mână un ou și se ducea să-l ciocnească de oul pe care îl ținea alt copil. Și ce zarvă se isca!... Cu ce plăcere scoteam ouăle din buzunare și le ciocneam unele de altele! Învingător era, desigur, acela care putuse să-și păstreze cel mai mult timp oul intact.

Ei da, eram copii și, de Paște, copiii se distrează cu ouă colorate. Dar dacă li s-

ar explica măcar ce înseamnă acele ouă, ei ar putea să înceapă să se familiarizeze cu această mare carte care e natura, iar sărbătoarea învierii ar deveni pentru ei altceva decât niște ceremonii cărora le așteaptă cu nerăbdare sfârșitul (Cf. Ce este un fiu al Domnului?, Col. Izvor nr. 240, cap. VIII: «Crăciunul și Paștele: două pagini ale cărții naturii» și Piatra filozofală - de la Evanghelii la tratatele alchimice, Col. Izvor nr. 241, cap. XI: «Regenerarea materiei: crucea și creuzetul»).

Trebuie să spun că, la acea vreme, nu religia a contribuit cel mai mult la educația mea, ci mai degrabă mama, datorită purtării, exemplului ei. Avea o viață atât de grea! Dar niciodată nu se văita și când i se întâmpla să plângă, făcea în așa fel încât să nu fie văzută. Eu am văzut-o deseori plângând, dar nu știa că o văd. Și dacă în acel moment o vecină, de exemplu, venea să-i vorbească despre greutățile ei, își ștergea repede de pe față urmele propriei mâhniri, o asculta cu răbdare cum îi relatează o situație care era mult mai puțin dureroasă decât a ei și reușea, prin vorbele sale bune, să-i redea curajul și încrederea. Mama m-a învățat prima ce e iubirea. Mi se întâmplă uneori să mă simt strivit sub un munte de greutate, dar, din iubire, chiar dacă aș fi pe moarte, mi-aș ascunde suferința. Și tocmai această iubire îmi îngăduie să trec peste orice. Iubirea are întotdeauna ultimul cuvânt și ea mă readuce la viață. Iubirea, ea este adevărata forță. Mama era înțeleaptă dar, mai ales, avea iubire.

Într-o zi când urma să ies în oraș, mi-a spus: «Mănâncă mai întâi această pâine pe care am făcut-o pentru tine». Ea deschise cuptorul și scoase o pâiniță rotundă pe care mi-o dădu. Avea un gust foarte bun dar mai ales, după ce am mâncat-o, nu mi-a mai fost foame toată ziua și am fost plin de energie. La întoarcere am întrebat-o ce pusese în pâinea aceea. Ea mi-a răspuns: «Am pus în ea toată iubirea mea. Făcând-o, m-am rugat să te sature și să-ți dea forțe». De aceea le sfătuiesc pe mame să gătească ele însele - și cât mai des cu putință - hrana pentru copilașii lor, punându-și în ea toată iubirea.

Tot în iubirea ei găsisese mama izvorul unei activități neobosite. Ea era mereu gata să facă un serviciu altcuiva, nu se oprea niciodată. Dacă îi spuneam: «Dar, mamă, așază-te, stai liniștită, odihnește-te», ea îmi răspundea: «Nu pot. Dacă mă odihnesc, mă îmbolnăvesc». Și când era bolnavă, ca să se vindece, se ridica din pat. Din copilărie am văzut-o făcând așa, era filozofia ei. Când am revăzut-o în Iugoslavia, în 1964, nu se schimbase. Era înconjurată de numeroși membri ai familiei, mult mai tineri, dar tot ea se ridica și se ducea după ce era nevoie, pentru a-i servi pe ceilalți... I-am atras atenția că, prin această purtare, îi făcea pe toți din jurul ei leneși, că nu era o educație bună, și ea mi-a răspuns: «Nu pot să fac altfel». Și credeți-mă că, dacă apoi toată viața, am privit femeia cu cel mai mare respect, mamei mele îi datorez acest lucru.

După incendierea satului meu natal, am plecat așadar cu mama la Varna, la tatăl meu, dar el a murit doi ani mai târziu și, de atunci, trăiam în mare sărăcie. Bineînțeles că eram nefericit, bineînțeles că am suferit, dar am învățat de la mama să nu mă revolt și nu îi invidiam pe ceilalți copii, aflați într-o situație mai bună, care veneau la școală mâncând cornuri, în timp ce eu nu pusesem nimic în gură de dimineată. Era ca și cum, undeva în mine, se afla ceva care depășea înțelegerea mea de copil, ca și cum, la acea vârstă, știam deja că lucrurile trebuiau să fie așa. Când reflectez acum la asta, mă gândesc că acele condiții

atât de grele care mi-au fost impuse erau cele mai prielnice formării caracterului meu. Nu puteam beneficia nici de cea mai mică superioritate prin poziția socială a familiei mele. Eu trebuia să fac eforturi, pentru a-mi dovedi de ce eram în stare. Acum știu limpede de ce am avut această copilărie.

Când ai fost crescut în sărăcie, chiar în cele mai mari lipsuri, apoi, toată viața vei ști să înțelegi ce îndură oamenii cărora le este foame. Noi spunem, în Bulgaria: Sittyatt ne viarva na gladnyatt: sătulul nu crede celui flămând. Și dacă ajungi într-o zi să te bucuri de condiții mai bune, te simți întotdeauna față de săraci ca și cum le-ai datora ceva. Averea, poziția socială nu mă impresionează, dimpotrivă: mi se întâmplă să fiu foarte aspru cu cei care cred că aceste avantaje exterioare le pot atrage simpatie și considerație, în timp ce, îndărătul aparentei lipse de însemnătate a ființelor, caut virtuți ascunse. Când ești menit să luminezi într-o zi suflete, să le hrănești, e mai bine să fi învățat foarte devreme să le recunoști valoarea, uitând de criteriile valabile în societate: originea familială, averea, rangul, prestigiul Profesional. Față de adevăratele valori ale sufletului și ale spiritului, acestea contează atât de puțin!

Unknown

Cap. 4 - Uceniciile

Sunt copii cărora nu le place școala pentru că se plictisesc în clasă, dar care au o pasiune pentru lectură și găsesc ceea ce îi interesează mai degrabă în alte cărți decât în manualele școlare. Eu am fost unul din acei copii. Între doisprezece și cincisprezece ani, am citit o mulțime de cărți, în special romane. Era plăcerea mea cea mai mare și, la acea vreme, nu aveam nicio altă ambiție, nu voiam decât să citesc și mă vedeam foarte bine făcând asta toată viața.

În Bulgaria poate nu aveam mulți scriitori mari, dar se găseau în traduceri autori din toată lumea. Nu știu cum mai este astăzi, dar în acei ani, bulgarii traduceau mult și în felul acesta am citit atâtea opere ale unor scriitori englezi, americani, germani, ruși etc. și am început să mă familiarizez cu literatura franceză: Victor Hugo, Balzac, Alexandre Dumas, Jules Verne, Eugene Sue... N-am citit doar două sau trei romane, ci aproape toate operele lor. Găseam aceste cărți la biblioteca liceului ori a orașului sau îmi erau împrumutate.

La liceu continuam să împrumut cărțile colegilor, pentru a mă uita peste lecție înainte de oră. Acum, că mă obișnuisem, găseam că este absolut suficient. Îi priveam chiar cu oarecare dispreț și milă pe elevii care petreceau atâta timp învățând lecțiile pe dinafară. Ei luau nota cea mai mare, deși nu erau întotdeauna cei mai inteligenți, și nu voiam în niciun caz să le semăn. Oare chiar merita să faci atâtea eforturi pentru a obține o notă bună? Căci vedeam bine că nu învățau întotdeauna lecțiile pentru că îi interesa materia, ci pentru a fi primii.

Adesea, în timp ce profesorii țineau lecțiile, eu făceam în așa fel încât să citesc alte cărți - și nu numai romane, ci biografii, lucrări istorice, teatru, poezie. Și odată ajuns acasă, continuam să citesc. De aceea, când eram ascultat la oră, mi se întâmpla să menționez fapte, să dau explicații care nu se găseau în cărțile după care ar fi trebuit să studiez. Dar, cum ceea ce spuneam se referea totuși la același subiect, profesorii, întrebându-se de unde scosesem ce povesteam, îmi dădeau cel mai adesea nota 3, care, în școlile din Bulgaria, corespundea la

vremea aceea notei medii. Cea mai mare notă era 6.

Eram extrem de dornic să învăț, dar în felul meu. Și când un adolescent hotărăște singur ce să învețe, lucrul acesta poate avea rezultate neașteptate. Într-o zi am dat peste o carte de chimie și mi-am pus în minte să fac experiențe. Casa în care locuiam avea o anexă, care fusese cândva un grajd. Îmi plăcea locul acela, pentru că în el crescuse un curmal chinezesc și, cu anii, crengile lui s-au dezvoltat atât de mult, încât au ieșit pe fereastră. Acolo mi-am instalat eu «laboratorul», cu încuviințarea mamei. Am insistat atât de mult, încât, până la urmă mi-a cumpărat câteva eprubete. Odată am preparat un fel de cloroform, pentru că ideea de a adormi oamenii mă tenta: îmi imaginam tot ce aş putea face în timp ce ei ar dormi! Dar era greu să pun în aplicare acest plan și am renunțat repede la el.

Adevărul e și că, fără îndoială, nu prea eram capabil să înțeleg explicațiile din cartea pe care o găsisem. Așa că, într-o zi, trebuie că am greșit dozajul sau poate am amestecat substanțe care nu trebuiau amestecate... și totul a sărit în aer! S-au produs stricăciuni și m-am ars destul de serios pe față. În ce stare era mama, să nu mai vorbim... Dar cum m-a îngrijit! Datorită îngrijirilor ei, din fericire, a apărut destul de repede o nouă piele.

În acea perioadă aveam un prieten de vârsta mea, care era pasionat de mecanică: construia motoare, recuperând de ici, de colo, tot felul de piese din garajele orașului și acele motoare funcționau. Mă uitam la el cum lucrează și îmi plăcea mult ce făcea. Numai că pe mine nu mă interesa să construiesc motoare; eu eram chimist... Halal chimist!

Nimic nu mă interesa mai mult, pe-atunci, decât să fac experiențe - și asta în diferite domenii. Citeam broșuri despre practicile hinduse, al căror autor sublinia cât este de important să-ți dezvolți voința. Foarte bine, m-am hotărât să-mi dezvolt voința, întrucât consideram că nu am îndeajuns. Și am început să fac câteva exerciții. Apoi, într-o zi, pentru a-i arăta unui coleg de ce eram în stare, am luat un cuțit foarte ascuțit, am întins mâna și l-am înfipt în partea umflată de la baza degetului mare. Sângele a țâșnit, am simțit că pâlesc, dar nu m-am clintit. Colegul meu era uluit, se uita la mâna mea însângерată și nu știa ce să creadă. Reușisem să-l impresionez, asta e sigur, dar ceea ce făcusem era cu adevărat prostesc.

Tot atunci am început să încerc diferite meserii. Îmi plăcea, eram foarte curios să văd la ce și cum lucrează oamenii. Dar, evident, stagiile nu durau prea mult: câteva zile sau câteva săptămâni, căci făceam asta mai ales în vacanțele școlare. Adesea, când mă plimbam, mă opream în fața atelierului unui fierar. Eram impresionat văzând cum lovea puternic cu ciocanul într-o bucată de fier înroșit, pentru a-i da o formă, apoi o cufunda în apă rece, ca forma să se întărească. Cum eram în continuare atras de foc, l-am rugat să mă angajeze. Mă pune să suflu din foaie pentru a întezi focul. Și când el lovea cu ciocanul, loveam și eu. Ieșeau scântei și eram încântat. Uneori acele scântei cădeau pe picioarele mele goale, căci nu purtam sandale, și îmi ieșeau bășici... Dar eram prea mândru ca să mă plâng și trebuia să continui să-mi exersiez voința!

Știți cât primeam pentru munca mea? Echivalentul a douăzeci de centime pe zi, dar la acea vreme, douăzeci de centime era mult și eram fericit să-i duc acei bani mamei mele. Ea nu mi-ar fi cerut niciodată să muncesc, făceam asta de

bunăvoie. Și în decursul acelor ore petrecute la fierar, privind focul studiam, reflectam.

Altă dată m-am angajat într-o fabrică de bomboane (Cf. Destăinuirile focului și ale apei, Col. Izvor nr. 232, cap.VI: «Lucrarea fierarului»). Am fost mirat să aflu că patronul îți dădea voie să mănânci cât vrei - și atunci ce multe am mâncat în prima zi! Ceilalți muncitori mă priveau zâmbind și mă întrebam de ce. Știau ei că nu va dura mult și, într-adevăr, pofta mi-a trecut foarte repede. Când te-ai îndopat cu bomboane o zi sau două, ești atât de scârbit că, luni de zile, nu te mai atingi nici măcar de una. Iată, desigur, de ce patronul le dădea voie muncitorilor să mănânce, în timp ce, dacă le-ar fi interzis, fiecare ar fi luat poate câte zece în fiecare zi și până la urmă s-ar fi dus saci întregi.

Am lucrat și la un croitor. Dar acolo chiar nu mi-a plăcut. Singurul lucru bun în meseria asta e postura «așezat turcește», cu picioarele încrucișate, cam ca yoghinii în poziția lotusului. Dar adormeam, pentru că nu găseam cusutul deloc pasionant: nu mai termini! Și apoi mă mai și înțepam la degete, îmi curgea sânge și dacă aș fi pătat țesătura, aș fi fost tras de urechi. Atunci mi-am zis că nu era o muncă potrivită pentru mine și, după o zi, am abandonat, spre marea dezamăgire a patronului, care se gândea să facă din mine un adevărat croitor. Dar să coși o zi întreagă, asta lasă totuși urme. Am învățat să punață în ac, să fac nodul și de atunci știu să cos un nasture sau un tiv.

Am lucrat la un tâmplar. Apoi într-o fabrică de țigări... ziua-ntreagă răsuceam țigări! Am fost angajat și într-o fabrică de creioane pastel. Acolo, cum îmi plăcea mult rapiditatea în muncă, am pus la punct câteva manevre datorită cărora îi întreceam pe toți ceilalți muncitori și patronul m-a răsplătit.

Nu-mi mai amintesc de restul «meseriilor» mele. A, ba da! În timpul războiului din 1914-1918 - atunci eram ceva mai mărișor - am lucrat o vară într-un serviciu administrativ. Toate scrisorile ce trebuiau expediate, eu le scriam. Dar cum era o muncă sedentară și era cald, mă cuprindea o dulce moțăială...

Vedeți, am făcut de mic multe experiențe și era fără îndoială necesar, trebuia să trec prin asta. Știu, uneori vă gândiți că în Fraternitate sunt departe de toate, ocrotit, și că, prin urmare, nu-mi dau seama de condițiile grele în care pot trăi oamenii. În realitate, mi-am dat seama de asta înaintea voastră și mai bine decât cei mai mulți dintre voi. Nu numai că am cunoscut sărăcia, dar am trăit în mijlocul unor oameni care erau, și ei, foarte sărmani. Am putut vedea cum trudesesc și ce lucru de preț e să ai câțiva bănuți pe care i-ai câștigat cu sudoarea frunții.

Eram, de asemenea, foarte curios să analizez impresiile pe care le resimțeam plimbându-mă pe străzile Varnei sau prin parcul de deasupra mării. Deveneam conștient că, dacă ființa umană este dotată cu cinci simțuri, este important ca ea să le dezvolte, pentru a se îmbogăți cu senzații și emoții diverse. Așa că, și în această privință, exersam. Eram cât se poate de atent la tot ce vedeam, auzeam, simțeam. Miresmele, de pildă, ce bogăție! Celui care n-a descoperit parfumul tuberozelor și al iasomiei îi lipsește ceva.

Perceperea unei întregi lumi subtile în jurul meu mă deschidea către poezie. La acea vreme, am citit multe poeme și Pe unele dintre ele le învățam pe dinafară. Simțeam că ele îmi deschid calea către adevărurile sufletului - și încă mult mai bine decât ce auzeam la biserică. După atâția ani, oare aș mai putea

încă să recit câteva versuri? Da, poate...

Lazurna urna moiata duşa,
Lazurna urna v 'immorteli beli
Spi neinata duşai.

Ceea ce înseamnă:

O urnă de azur este sufletul meu,
O urnă de azur în care, învăluit în imortele albe,
Doarme sufletul ei.

Adică sufletul iubitei lui. Este atât de poetic!

Apoi, într-o zi, am început să scriu şi eu poezii, pe care le dădeam colegilor să le citească. Ce vreţi, un creator vrea întotdeauna să-şi arate creaţiile. Erau impresii mistice, viziuni, profeţii. Am scris caiete întregi de poeme, până când am început să simt că acest gen de poezie îmi lua din forţe: mă făcea prea sensibil şi, deci, vulnerabil. Am înţeles că adevărata poezie trebuia s-o găsesc în mine, s-o trăiesc în viaţa mea (Cf. Creaţie artistică şi creaţie spirituală, Col. Izvor nr. 232, cap. IV: «Proză şi poezie»). Ce s-a întâmplat cu acele caiete, nu ştiu. Văd că aţi fi curioşi să le citiţi. Dar poate că am să încerc să compun pentru voi un mic poem... măcar patru sau cinci versuri.

Ar fi multe de spus în privinţa poeziei şi a efectelor pe care le poate produce ea asupra sensibilităţii adolescenţilor. Nerval, Baudelaire, de pildă, sunt poeţi geniali, care au reuşit să surprindă realităţi extrem de subtile şi să le exprime în operele lor. Dar unele din aceste percepţii pe care ei le traduc cu atâta talent, îi atrag pe cei care le citesc în regiunile crepusculare ale planului astral. Că aceste regiuni au o anumită frumuseţe, că sunt seducătoare şi favorizează reveria, că te ajută să scapi de vulgaritatea lumii materiale, asta e adevărat. Dar este primejdios să zăboveşti în ele, căci întunecă mentalul, paralizează voinţa, ceea ce este nociv pentru adolescenţi, al căror caracter este în formare.

O tânără studentă îmi povestea într-o zi că avea în programa de examen poeţi suprar realişti şi că nu înţelegea nimic din ei. Îmi lipsesc cu siguranţă anumite elemente pentru a mă pronunţa în această privinţă, dar mi-a dat să citesc poeme de Tristan Tzara şi e adevărat, dintr-un anumit punct de vedere este ceva incomprehensibil. Totuşi, deşi incomprehensibil, din clipa în care am început să citesc, am înţeles că pătrundeam în regiunile întunecate şi haotice ale subconştientului: imaginile folosite erau evidente pentru mine. Când eşti familiarizat cu limbajul simbolurilor, totul este foarte clar, deci şi foarte instructiv pentru cei care vor să studieze subconştientul. Dar eu nu numesc asta poezie şi este chiar primejdios pentru cei foarte tineri să se aventureze în această lume tenebroasă. V-am vorbit deja despre acest subiect când am prezentat cele două aspecte - inferior şi superior - ale sefirei Iesod?

Adesea, când eşti tânăr şi te interesează personaje care s-au remarcat prin câte un talent deosebit, vrei să le semeni. Citisem că Balzac bea enorm de multă cafea, pentru a putea sta treaz noaptea, când îşi scria romanele; atunci, când beam şi eu cafea - şi beam multă, ca să pot citi până târziu - mă identificam cu Balzac. Aş fi vrut să semăn cu Jean Jaures, fiindcă avea darul vorbirii. Citisem, de asemenea, biografia marelui tragedian faima şi mi se părea că dacă aş face teatru, aş putea, ca el, să însufleţesc mulţimile. Doreşti atât de multe lucruri

când ești tânăr Și nu știi încă pentru ce ești cu adevărat făcut!

Exact în acea perioadă aveam niște colegi de clasă care se întruneau pentru a face teatru. Într-o zi mi-au propus să intru în trupa lor și, astfel, am jucat un mic rol dintr-o piesă de Cehov. Personajul pe care trebuia să-l interpretez trecea drept tăcut, dar, de fapt, era un palavragiu! Eram, așadar, acel palavragiu... Și cred, de altfel, că este un rol pe care continui să-l joc. Văd că teatrul lui Cehov este apreciat în Franța; este un autor care îmi place și mie foarte mult. Este atât de inteligent, de original, mai ales în felul în care împletește unele aspecte comice cu aspecte dramatice din viață.

După câțva timp am simțit că nu prea eram făcut să învăț roluri și să le joc. Așa că am părăsit acel mic grup, dar am rămas prieten cu ei și îmi făcea multă plăcere să mă duc să-i văd jucând. Și datorită faptului că am rămas legat de acei colegi, am început să mă interesez de jocul actorilor. La Varna exista, bineînțeles, un teatru și eram atât de tentat să asist la reprezentații! Cum nu aveam bani, făceam în așa fel încât să mă strecor fără să plătesc. N-aveam conștiința faptului că fac ceva rău. Când ești tânăr și îți place teatrul și filmul și nu ai bani, nu înveți moralitatea așa, dintr-o dată. Întotdeauna am reușit să trec neobservat și atunci, ce plăcere pentru mine să-i urmăresc pe toți acei actori! Atunci când puteam, mă duceam să asist la reprezentații mai multe seri la rând; vedeam, așadar, aceeași piesă, dar asta nu mă plictisea, dimpotrivă. De la o seară la alta, constatam că jocul actorilor nu producea aceleași efecte, chiar dacă rosteau mereu același text.

Aceasta a fost perioada în care, mergând la teatru, am început că devin conștient de puterea cuvântului: am înțeles că, de fapt, cuvintele sunt un fel de recipiente pe care trebuie să le umpli cu propria-ți viață. Îmi dădeam seama că unii actori se străduiau foarte tare să impresioneze spectatorii cu jocuri de fizionomie, cu gesturi, cu hohote sau cu tremolouri în glas, dar, în realitate, nu produceau niciun efect. În timp ce alții, fără nicio gesticulație și fără efecte în voce, îmi dădeau fiori. Era mai ales un actor armean, Șartuni, care mă uluia, era într-adevăr extraordinar. Din clipa în care apărea pe scenă, fie că vorbea sau tăcea, că privea spre public sau că stătea cu spatele, din el emana ceva viu, vibrant. Și de cum deschidea gura, erai cuprins de emoție.

Bineînțeles, pe-atunci fiind atât de tânăr, nu-mi putem explica acest fenomen. Mă mulțumeam să-l simt. Mai târziu am observat că acest lucru se petrecea și cu alte persoane, precum și cu mine. În unele zile, cel mai mic cuvânt rostit vibrează, rezonază și îi impresionează pe cei cărora le este adresat, iar în alte zile, nici cele mai frumoase discursuri rostite cu voce sonoră nu produc niciun efect. Ce lume de reflecții a reprezentat acest lucru pentru mine! Căci și eu am drept unealtă cuvântul și știu că nu voi fi cu adevărat auzit, decât dacă umplu toate cuvintele pe care le rostesc cu propria mea viață. Această capacitate de a comunica viața depinde de plexul solar. Recitiți ce v-am spus despre pilda fecioarelor înțelepte și fecioarelor fără minte și veți înțelege. Da, untdelemnul cu care fecioarele trebuiau să-și fi umplut candela este un simbol al aceluia fluid conținut în plexul nostru solar (Cf. Un nou înțeles al Evangheliilor, Col. Izvor nr. 217, cap. IX: «Pilda celor cinci fecioare înțelepte și a celor cinci fecioare nechibzuite»).

Evident, îmi plăcea mult și filmul și, tot ca la teatru, făceam în așa fel încât să

mă strecur în sală pe neobservate și asistam deseori la a doua proiecție a filmului. Încercam acolo să am o altă existență decât a mea, care mi se părea atât de puțin interesantă, și trăiam intens tot ce vedeam pe ecran. Mă identificam cu eroii, cu suferințele, cu bucuriile lor. Mi se păreau la fel de adevărați - ba chiar mai adevărați - decât cei pe care îi întâlneam în viață. Poate de aceea, după atâția ani, am avut o reacție care încă mai trezește în mine remușcări, atunci când îmi aduc aminte de ea.

Văzusem la Paris filmul Podul de pe râul Kwai, care tocmai ieșise pe ecrane. Or, într-o zi, când am luat metroul, m-am pomenit, din întâmplare, în același vagon cu actorul Sessue Hayakawa, care juca în acest film rolul generalului Japonez. Era așezat în fața mea... Atunci nu știu ce mi-a venit, dar văzându-l, dintr-o dată nu mai era bărbatul pe care îl aveam dinaintea ochilor, ci personajul dur, inflexibil, pe care îl interpretase. Nu m-am putut abține și l-am străfulgerat cu privirea. El evident că a văzut acea privire, a simțit-o și s-a tulburat: nu mai știa ce să facă, era aproape paralizat. Iar eu continuam să-l fixez... După câteva momente, metroul a sosit în stația unde trebuia să cobor și-am plecat. E greu de explicat, dar, într-un fel eram satisfăcut că am putut să-mi exprim astfel sentimentul de indignare pe care mi-l inspirase personajul generalului japonez.

Iar a doua zi, ce aud? Una din surorile noastre mi-a relatat cum, cu o seară înainte, Sessue Hayakawa fusese invitat la o serată cu alți artiști și nimeni n-a înțeles de ce părea atât de abătut: a stat de-o parte și n-a rostit un cuvânt. Atunci m-am gândit: «Doamne, Dumnezeu, poate eu sunt cauza! De ce trebuia să-l privesc așa?» Eram cu adevărat mâhnit. Mi-a părut rău mai ales că n-am vorbit cu el, măcar să-l fi felicitat pentru talentul lui de actor, care mă făcuse pentru o clipă să-l identific cu personajul pe care îl interpretase. Nu mai eram, totuși, acel adolescent puțin visător, căruia i se întâmpla uneori să confunde realitatea cu ficțiunea. Acela a fost momentul în care am înțeles cu adevărat că trebuie să-mi supraveghez privirea.

După mulți ani, am aflat cu surprindere că Sessue Hayakawa renunțase la tot. Deși la acea vreme obținea mari succese și era extrem de bogat, s-a călugărit și trăia retras într-o mănăstire budistă din Japonia.

Mi-ar fi cu neputință să enumăr toate cărțile pe care le-am citit în acei ani. Citeam aproape tot ce găseam și, într-o zi, am dat peste Chiromanția lui Desbarolles. M-a pasionat și am început să studiez toate mâinile cu putință. Opream și oamenii pe care îi întâlneam pe stradă, ca să mă uit la mâinile lor. Fără să mă pricep prea bine și aruncând o privire fugară, făceam preziceri. Nu știu cum se întâmpla, dar după spusele persoanelor în cauză, aceste preziceri se adevereau. Din ziua în care am avut mai multe cunoștințe, n-am mai prezis nimic.

Altă dată am găsit o carte care explica puterile gândului și felul în care le poți dobândi. Atunci am început să exersez și în această direcție, experimentând pe prietenii mei. Fără ca ei să știe, mă amuzam concentrându-mă asupra lor, pentru a-i sugesiona: unuia îi ordonam să-și scoată basca, altuia să caute un obiect pe jos sau să oprească un trecător pe stradă. Erau experiențe pe care le făceam așa, de probă.

Când mă duceam să mă plimb în parcul de deasupra mării, se întâmpla să nu găsesc niciun loc liber pe-o bancă, pentru a mă așeza. Atunci mă trăgeam puțin deoparte, mă concentram asupra cuiva care stătea jos, gândind: «Hai, hai! Sus,

ridică-te!» După câteva secunde, acesta se scula și pleca; iar eu, candid, inocent, ocupam locul liber de pe bancă! Într-o zi, zărind un prieten în fața mea pe stradă, m-am concentrat asupra piciorului său drept, ca să nu mai poată înainta. El s-a oprit lângă un copac și s-a sprijinit de trunchi; atunci, ca și cum treceam pe-acolo din întâmplare, m-am apropiat. «O, Mikhaël - îmi spuse - nu știu ce-am pățit, nu mai pot merge. - Nu te îngrijora, sigur o să-ți treacă» - i-am răspuns eu, fără să-i spun, desigur, că eu eram cauza. Și m-am concentrat din nou pentru a-i elibera piciorul.

Uneori, stând la o oarecare distanță, începeam să privesc intens pe cineva. Acesta nu știa că îl privesc și voiam doar să văd dacă va avea vreo reacție care să arate că simțea ceva. Eram foarte bucuros când îl vedeam cum întoarce capul la stânga și la dreapta, pentru a descoperi de unde vine acel soi de chemare pe care o primea. Era un ioc... Bineînțeles că de foarte multă vreme am renunțat la el, dar mi s-a întâmplat uneori pe stradă, în metrou sau în altă parte, să privesc anumite persoane fără ca ele să observe, pentru a le trimite raze de lumină, a întipări ceva bun în ființa lor. Încă mai fac asta câteodată și constat că unele sunt influențate și reacționează. Ele nu știu ce este, dar simt ceva. În timp ce altele rămân indiferente.

Între timp, situația materială a familiei mele continua să se înrăutățească. Era evident că cel puțin o persoană profita de lipsa de experiență în afaceri a mamei mele pentru a face lucruri necinstite, dar nu reușeam să aflăm cine. Atunci, într-o zi, m-am concentrat foarte intens, gândindu-mă: «Trebuie să cunoaștem, în sfârșit, vinovatul... Vreau ca cel care ne pricinuieste rău să se trezească mâine că i-a paralizat un braț!» Și, a doua zi, nu vă voi spune cine din anturajul nostru avea într-adevăr un braț paralizat. Ce surpriză pentru mine!

Din momentul în care ai învățat să-ți stăpânești gândul și să-l concentrezi, e ușor să reușești anumite lucruri, care majorității oamenilor li se par extraordinare. Găsisem cărți despre hipnoză și m-am hotărât, și de astă dată, să fac experimente pe prietenii mei. Simțeam că unii aveau un temperament mai degrabă mediumnic și atunci îi alegeam pe ei pentru aceste experimente. Îi puneam să se așeze și îi priveam fix... După ce adormeau, îi trimiteam în spațiu. La întoarcere îi întrebam ce au văzut.

Apoi am vrut să le demonstrez prietenilor existența corpului eteric, acel dublu al corpului fizic care îi dă sensibilitatea. Când mă invitau - și deseori erau și părinții de față - mi se întâmpla să-l întreb pe unul dintre ei, pe o fată, de pildă, dacă accepta s-o adorm. Mă concentram pentru a o cufunda într-un somn hipnotic, apoi făceam deasupra ei câteva pase magnetice pentru a-i îndepărta corpul eteric, pe care îl trimiteam într-o cameră învecinată. Și atunci începea demonstrația. Îi înțepam ușor brațul cu un ac. Ea nu reacționa: în mod vizibil nu simțea nimic. Apoi mă duceam în camera învecinată și acolo, cu același ac, înțepam ușor corpul eteric pe care îl îndepărtasem. Și iată că ea scotea un țipăt. Toți prietenii mei erau uluiți, iar eu eram foarte mândru că am putut să le demonstrez existența corpului eteric. Am reluat de mai multe ori experiența în fața lor. Într-o zi am făcut demonstrația pe un coleg, dar la sfârșit n-am reușit decât cu foarte mare greutate să-l readuc în corp. Atunci mi s-a făcut atât de frică, încât am renunțat la aceste experimente.

Dar continuam unele exerciții. Pe atunci eram extrem de timid. Dacă trebuia,

de pildă, să mă duc la un magazin, mă plimbam mai întâi înapoi și-ncolo pe trotuar, înainte de a îndrăzni să intru, iar când în sfârșit mă hotărâam, nu știam cum să cer ce vreau, abia îngăimam ceva. Cât despre fetele pe care nu le cunoșteam, nu putem nici măcar să le răspund când îmi vorbeau, iar dacă surorile mele, totuși mult mai mici decât mine, aduceau acasă colege de clasă, mă închideam în camera mea până când plecau.

Într-o zi, am hotărât că această situație nu mai putea continua, era o boală și trebuia să mă tratez. Am procedat prin autosugestie. Îmi fixam privirea asupra unui punct strălucitor, repetându-mi că trebuia să pierd această timiditate și imaginându-mă cum acționez sigur pe mine. Trebuie că mă hipnotizam singur, într-un fel, pentru că până la urmă adormeam. Așa mi-am învins timiditatea. Dar acum, când am o altă cunoaștere, nu recomand această metodă, care dăunează echilibrului nervos, mai ales când e practică la o vârstă atât de fragedă.

Pentru a mă aventura în această explorare a lumii psihice și a puterilor gândului, aș fi avut nevoie de îndrumare. Din păcate nu aveam pe nimeni care să mă sfătuiască și să mă lămurească asupra a ceea ce e bun sau rău. Dar într-o noapte, când mă culcasem, mi s-a întâmplat ceva ce n-am putut uita niciodată: mi-au apărut deodată două personaje. Nu dormeam, dar poate că nu eram nici complet treaz. În acea stare dintre somn și veghe le-am văzut, așadar, apărând dinaintea mea: unul avea o statură impresionantă, inspira forță, putere, dar chipul îi era dur, privirea întunecată, cruntă. Celălalt dimpotrivă, întruchipa frumusețea, blândețea, radia și privirea lui exprima imensitatea iubirii divine... Am avut, direct și instantaneu, certitudinea că aveam de făcut o alegere între aceste două ființe: eram impresionat de puterea celui dintâi, dar în inima, în sufletul meu, eram înspăimântat, fiindcă simțeam în el ceva necruțător. Atunci m-am lăsat atras de cel care avea chipul bunătății, al sacrificiului, chipul lui Hristos. Apoi am adormit...

La trezire, nu reușeam să înțeleg ce mi se întâmplase. Chiar mă îndoiam puțin de ceea ce văzusem. Dar, până la urmă, senzația cu care rămăsesem s-a impus cu claritate și cred că acea zi a fost cea mai hotărâtoare din viața mea. Faptul de a fi ales ființa care manifesta iubire a determinat orientarea întregii mele existențe. După diferitele practici psihice pe care le exersasem - și asta cu succes - aș fi putut mai târziu să folosesc puterile pe care le dobândisem pentru a răspunde la atacurile tuturor celor care hotărâau să lupte împotriva mea și să-mi facă rău. Trebuie să recunoaștem că uneori este tentant: când unii merg chiar prea departe, de ce să nu încerci să-i neutralizezi și să le dai o lecție, atunci când ai mijloace să faci asta?... Din fericire, am fost întotdeauna conștient că ar fi cea mai proastă soluție.

Da, acum când mă gândesc din nou la toate acele exerciții cărora m-am dedicat atât de tânăr, mulțumesc Providenței că m-a ajutat să aleg calea iubirii și nu pe cea a puterii. M-a salvat și faptul că nu eram deloc rău. Eram mai ales curios să cunosc, să fac experiențe. Ei, da, dar fără discernământ, fără cineva care să mă îndrume, cu capacitățile psihice pe care le aveam, lucrurile ar fi putut lua o întorsătură proastă. Nu trebuie să crezi că toți cei care au sfârșit prin a se afunda în magia neagră au făcut-o conștient, cu bună știință. Asta se poate întâmpla, bineînțeles, dar cu siguranță nu sunt mulți oameni care să se hotărască, într-o bună zi, să devină magi negri și să facă totul pentru a reuși. Cei

mai mulți dintre ei poate n-au avut la început nicio intenție rea, dar erau ignoranți, imprudenți, s-au încrezut prea mult în forțele și mai ales în măiestria lor și s-au lăsat duși (Cf. Cartea magiei divine, Col. Izvor nr. 226, cap. I: «Revenirea la practicile magice și pericolul lor»).

Experiențele pe care le-am făcut după aceea mi-au dovedit întotdeauna că cele mai bune soluții, cele mai eficiente și chiar cele mai economice... da, cele mai economice, sunt mereu cele ale iubirii. O forță care nu este temperată de iubire produce daune. Și, din nefericire, lumea este plină de asemenea forțe. Tocmai prin iubire și, de asemenea, prin înțelepciune, căpătăm dreptul de a ne manifesta forța. Pe cel care este doar puternic și-atât, alții, din lumea vizibilă sau invizibilă, încearcă imediat să-l facă să intre în slujba lor și să-l exploateze, abătându-l de la calea divină.

Ce m-a mai salvat, la acea vreme, a fost conștiința faptului că aveam nevoie să fiu sfătuit, îndrumat (Cf. Ce este un Maestru spiritual?, Col. Izvor nr. 207, cap. II: «Necesitatea unui ghid spiritual»). Nu îmi închipuiam, așa cum fac prea mulți adolescenți, că pot fi propriul meu stăpân. Așa că mă străduiam cu îndârjire să rămân legat de toți acei Inițiați ce trăiau în Himalaya, pe care îi descoperisem în unele cărți despre India, și îi rugam să mă lumineze. În același timp continuam să merg la biserică... Adevărul e că mă duceam mai ales ca să aud cântările liturghiei ortodoxe, căci pe-atunci exista la catedrala din Varna o corală de o calitate excepțională. Nici măcar n-aveam Nevoie să ascult ce spune preotul, acele cântări îmi înălțau deja sufletul până la Cer.

Mai era Varna și un pastor protestant, care avea un har extraordinar al vorbirii. Atrăgea mulțimile, iar eu, din curiozitate, mă duceam uneori să-l ascult, căci nu era doar bun vorbitor, predicile lui aveau profunzime. Dar repeta într-una: «Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat». Până la urmă, repetarea la nesfârșit a acestei fraze a devenit pentru mine de nesuportat. Și, mai ales, ce au înțeles oamenii din ea, de când o repetă? A o repeta nu explică nimic și, tot auzind-o, n-o mai ascuți. Trebuie să cunoști adevărurile Științei inițiatice pentru a o înțelege și a o interpreta (Cf. Ce este un fiu al Domnului?, Col. Izvor nr. 240, cap. V: «Dumnezeu așa a iubit lumea încât pe fiul său cel unul-născut l-a dat...» și cap. VII: «Omul Iisus și Principiul cosmic al lui Hristos»).

Într-o zi, în cartierul în care locuiam a venit să se stabilească o familie de evrei. Tatăl era rabin. Ne întâlneam uneori pe stradă și, încet-încet, am intrat în relație cu el. Când a înțeles ce lucruri mă interesau, uneori mă mai invita pe la ei. Era un om foarte erudit, foarte profund și îl întrebam despre tradiția și mistica iudaică. Am învățat multe de la el. Tot de la el am auzit pentru prima oară numele lui Baal Shem Tov, care, în secolul al 18-lea, a fondat mișcarea hasidică în Polonia. Baal Shem Tov înseamnă Stăpânul (Baal) numelui (Shem) bun (Tov). Am mult respect, multă admirație pentru Baal Shem Tov. Nu i-am citit biografia decât cu mult mai târziu, când am călătorit în Israel (în primăvara anului 1968), unde are încă discipoli. Am fost chiar invitat într-o zi la una din întrunirile lor.

În cursul acestei călătorii în Israel am încercat să vizitez cât mai multe locuri menționate în Biblie. Voiam să simt ce lucruri s-au întâmplat acolo de-a lungul veacurilor și care au fost atât de importante pentru destinul spiritual al omenirii.

Desigur, prea mulți oameni au pășit de atunci, fără pic de respect, pe acel pământ, ca să mai poți regăsi atmosfera vremurilor biblice, cu acei patriarhi, cu acei profeți, cu Iisus. Urmele trecerii lor trebuie căutate în latura eterică a pământului.

La Hebron, am intrat în Mormântul patriarhilor și, în acel loc plin de o liniște sfântă, am meditat îndelung. Speram să regăsesc aceeași atmosferă sacră la Meron, lângă Safed, unde voiam să mă reculeg la mormântul Rabinului Shimon Bar Yochai - cel la care ajunge tradiția, urmărind înapoi în timp originea Cabalei - și la mormântul al fiului său, Eleazar. Locul e foarte frumos, pe munte, dar o întreagă mulțime participase la o sărbătoare care tocmai se termina și am fost uluit să găsesc acolo un asemenea vacarm, o asemenea murdărie. Nu exista niciun loc în care să te așezi și să te reculegi. Erau oameni care mâncau, care scuipau, care vomau, care tăiau animalele pentru jertfa; și peste tot, mizerie, resturi. Venisem acolo pentru a intra în comuniune cu spiritul celui care a fost numit «Lampa sfântă» și mă aflu în fața unei priveliști dezgustătoare. Atunci, în mânia și indignarea mea, am cerut: «înger al aerului, înger al apei, curățați-mi toate acestea!» Și după câteva ore a căzut o ploaie torențială. O asemenea furtună nu fusese prevăzută de meteorologi și toată lumea era foarte mirată.

Înainte de a mă întoarce în Franța, am vrut să întâlnesc un cabalist foarte bătrân, despre care mi se vorbise. E singurul care m-a impresionat cu adevărat. Cu părul lui alb, cu barba lungă și albă, cu trăsăturile minunate sculptate, avea un chip biblic, un chip de profet. Și ce profunzime în privire! Întrucât avea cunoștințe foarte vaste, am stat îndelung de vorbă amândoi. Apoi, la sfârșit, m-a binecuvântat, rostind câteva cuvinte a căror traducere este aproximativ următoarea: «Fie ca întreaga lume să vă urmeze! Fie ca întreaga lume să meargă alături de dumneavoastră!...» Și chipul i s-a iluminat. Aceste cuvinte m-au mișcat și m-au bucurat mult. Nu era doar o urare, ci o profeție, ca și când ar fi văzut, ar fi simțit un viitor minunat... Iar acum mă gândesc adesea la acel bătrân cabalist și aș vrea să mai trăiască foarte mult timp.

Toată copilăria și adolescența am fost obsedat de nevoia de a învăța. Mă simțeam limitat, aș fi vrut să cunosc tot, să știu tot. Am citit, așadar, fără măsură. De dimineața până seara și uneori toată noaptea, citeam. În unele zile devoram șase sau șapte sute de pagini. Citeam și mâncând, ca să nu pierd timp. Ca toate gospodinele din familiile bulgărești, mama avea obiceiul să pună în butoiașe castraveci, gogoșari și țelină în oțet. Iar eu mă duceam adesea și luam murături din acele butoiașe și continuam să citesc ronțând. Cum să nu-mi distrug creierul și ficatul cu un astfel de regim?

Dar e adevărat că familia mea trăia într-o asemenea sărăcie, încât deseori nu avem aproape nimic de mâncare, ceea ce m-a determinat într-o zi să fac o experiență care m-a marcat profund. Aveam doar o bucată de pâine cu puțină brânză. Nu știu de ce am simțit nevoia să mestec îndelung, îndelung, fiecare dămăcat... până ce îmi dispărea din gură, fără să trebuiască măcar să-l înghit și iată că m-am simțit plin de energie pentru toată ziua. După aceea am repetat deseori experiența. Așa am descoperit cât este de important felul de a mânca, tot așa de important, dacă nu și mai important, decât hrana însăși. De aceea, de ani de zile vă vorbesc de o yoga a nutriției: vreau să înțelegeți că este esențial să-ți iei mesele în tăcere, concentrându-te asupra hranei, să mănânci încet, să mesteci

bine și să te oprești din când în când, pentru a respira profund (Cf. Yoga nutriției, Col. Izvor nr. 204, cap. I: «Hrana, un act care privește întreaga ființă», cap. II: «Hrani yoga»).

Toate analizele pe care le fac, toate explicațiile pe care vi le dau astăzi despre nutriție își au originea în acea experiență pe care am făcut-o la cincisprezece ani, când trebuia să mă mulțumesc cu un minimum de hrană. Evident, după aceea am aprofundat și îmbogățit acea experiență. Acum știu că a te hrăni este un proces care nu privește numai planul fizic, ci și planul psihic și pe cel spiritual.

La liceu, cursurile mă plictiseau din ce în ce mai mult. Mi se părea că toate cunoștințele pe care le primeam acolo formează un fel de vâl între mine și anumite realități invizibile a căror revelație o aveam și pe care voiam să continui a le descoperi. Aproape că nu mai studiam, dar cum aș fi fost totuși foarte ofensat să pic la examene, cu câteva zile înainte încercam să recuperez timpul pierdut. Și, procedând astfel, din nou îmi forțam foarte mult creierul, iar uneori eram pe punctul de a claca.

Atunci, într-o zi, am hotărât că nu se mai putea așa și că nu mai mă duc la liceu. Aveam cincisprezece ani și când i-am comunicat mamei această decizie, spunându-i că preferam chiar să mă duc să muncesc și să câștig bani pentru întreținerea familiei, ea s-a îngrijorat, nu prea era de acord. Dar când a văzut că eram de hotărât, n-a insistat.

Unknown

Cap. 5 - Experiența focului

A fost nevoie de toată autoritatea Maestrului Peter Deunov, pe care l-am întâlnit doi ani mai târziu, ca să accept să mă întorc la liceu, apoi să merg la universitate. Dar, deocamdată eram liber... Mă duceam să muncesc ca să câștig câțiva bani, apoi îmi petreceam restul timpului citind. Citeam tot ce-mi pica în mână și eram atunci foarte influențat - așa cum poți fi la acea vârstă - de unii gânditori materialști: Moleschott, Ernst Mach, Ludwig Büchner, Ernst Haeckel... Chiar dacă mai trăiam, ca în copilărie, anumite stări mistice, mă lăsam până la urmă cucerit de o concepție materialistă asupra universului și ființei umane; și e adevărat că, din punct de vedere strict intelectual, aceste teorii pot fi foarte convingătoare. Puțin câte puțin ajungeam să nu mai cred în nimic în afară de legile materiei.

Dar iată că într-o zi, din întâmplare, am găsit Sufletul superior al filozofului american Emerson. Nu era decât o broșurică, dar ea a avut asupra mea un efect indescriptibil: dintr-o dată în mine a țâșnit o lumină, am fost atins de o străfulgerare, atunci s-au scurs așa de mulți ani, că n-am păstrat din acea lectură amintiri prea precise, am reținut doar ideea care m-a răscolit atunci atât de profund. Această idee e că tot ce există în univers este conținut în acel principiu pe care îl avem cu toții și pe care Emerson îl numește Sufletul superior. Acest Suflet superior, care e în contact cu Cerul, care locuiește în Cer, este o emanație a lui Dumnezeu însuși. Coborând să ne încarnăm în materie, am pierdut conștiința acestui Suflet, a existenței lui în noi, dar dacă încercăm să îl cunoaștem, dacă ne identificăm cu el, ne apropiem de adevărata noastră ființă: conștiința noastră se înalță, vibrațiile ei devin mai intense și, într-o zi, ea se

topește în conștiința Sufletului universal, devenim una cu Dumnezeu și cu întreaga creație.

De ce această idee, că avem în noi o chintesență a tot ce există în univers, a avut asupra mea un efect atât de fulgerător? Fără îndoială pentru că știam deja asta: regăseam, dintr-o dată, amintirea a ceva ce se afla acolo, ascuns în adâncul ființei mele. Nu era o idee abstractă, era un lucru pe care îl trăiam intens. Și întrucât universul era cuprins în mine, nu mai aveam nimic de cerut, trebuia doar să caut, să sap. Tot ce am învățat după aceea, tot ce am înțeles și realizat, a avut drept punct de plecare acest adevăr, pe care l-am citit, către vârsta de șaisprezece ani, la Emerson. Trebuia să merg să explorez și să readuc în conștiința mea această cunoaștere, aceste comori aflate în mine. Așa încât, vorbindu-vă acum, vă dau frânturi din viața mea. Cu ceea ce simt, cu ceea ce gândesc, cu ceea ce respir, cu asta vă hrănesc.

E adevărat că, mai târziu, m-am întrebat totuși, uneori, cum a putut acea broșurică, de-abia numărând douăzeci de pagini, să mă răscolească în asemenea măsură. Și-atunci am avut revelația frumuseții. Da, am văzut adevărata frumusețe, frumusețea luminii, frumusețea culorilor, frumusețea vibrațiilor, frumusețea acestei structuri, a acestei armonii care este universul, frumusețea lui Dumnezeu, și asta m-a marcat pentru totdeauna, în această frumusețe, care se confunda pentru mine cu ideea de Dumnezeu, voiam eu să trăiesc de-acum înainte. Nu mai puteam să ezit. Cum să te îndoiești de ce trăiești? Nu aveam timp să cuget jab ce trebuia să fac. Înainte de toate, nu era nimic de cugetat: trăiam în lumină și, în jurul meu, oamenii, animalele, pământul, copacii, stelele, totul se metamorfozase! Mi se întâmpla să merg fără să știu prea bine unde mă duc, cu această senzație că lumina impregna ființele și lucrurile.

În acel moment, credeți-mă, nu reflectezi: ce e frumos e frumos, ce e luminos e luminos, ce e divin e divin; nu e nevoie de ani ca să-ți dai seama, conștientizarea este imediată. În acel moment, sufletul și spiritul sunt cele care vorbesc, iar deciziile pe care ești obligat să le iei sunt instantanee și irevocabile. De aceea, viața mea nu putea apoi să se desfășoare altfel decât s-a desfășurat. Evident, dacă ai primit o străfulgerare cerească, asta nu te transformă subit. Nu, focul ceresc din noi nu ne face dintr-o dată atotștiutori, atotputernici, perfecți. El ne dă o viziune, ne înflăcărează sufletul și inima, iar nouă ne revine îndatorirea să lucrăm cu el pentru a ne dezvolta la modul ideal.

Din tot ce am trăit în acea perioadă, unele aspecte le-am regăsit în scrierile marilor mistici precum Meister Eckhart, Ruysbroek, care era numit Admirabilul, Sfântul Francisc din Assisi, Sfânta Ecaterina din Siena, Sfânta Margareta-Maria Alacoque, Jakob Boehme, Sfânta Tereza de Avila, Sfântul Ioan al Crucii, Sfânta Tereza a Pruncului Iisus etc. Dintr-o dată ești străfulgerat de lumină, simți, înțelegi. Acest lucru nu se explică; aceste stări de încântare, de extaz, pe care un suflet le poate trăi nu se explică și ele nu au nimic de-a face cu nivelul intelectual al ființelor: Jakob Boehme era cizmar. Pentru că am cunoscut aceste stări, îi înțeleg pe adevărații mistici și știu să le deosebesc fie unele stări care trec drept mistice și care nu sunt de fapt decât isterie.

La puțin timp după această lectură din Emerson, m-am dus într-o zi să mă plimb pe dealurile din jurul Varnei, apoi m-am așezat să meditez. Și atunci ce s-a întâmplat? Am fost inundat dintr-odată de o asemenea lumină, am fost străbătut

de curenți de-o asemenea forță, încât nu mai știam unde mă aflu, am fost dus cu totul... Dar cum în acel moment, într-un anume fel, organismul se apără, am căzut într-un fel de toropeală între leșin și somn. Când mi-am revenit, totul era din nou ca înainte. După aceea am făcut multe eforturi pentru a regăsi acea stare de încântare, dar n-am mai reușit niciodată; am trăit mai târziu alte stări asemănătoare, dar niciuna de o asemenea intensitate. Și asta din fericire, desigur, căci este imposibil ca un organism uman să reziste la vibrații de o asemenea forță. Ce am trăit atunci a fost excepțional, o grație divină. Am știut dintr-o dată, ca într-o străfulgerare, ce înseamnă lumea divină, splendoarea ei, puterea ei.

Mă întreb dacă ați citit acest text de Emerson și, dacă l-ați citit, ce efect a avut asupra voastră. Mi s-a întâmplat de mai multe ori să îl recomand anumitor persoane: acestea l-au găsit interesant, și-atât, și am fost surprins. Acea experiență pe care am trăit-o a fost așadar experiența mea și dacă vă vorbesc despre ea, nu o fac ca să vă impresionez, ci ca să deveniți conștienți de faptul că aveți și voi un Suflet superior - alți filozofi îl numesc Eul superior. Deocamdată poate nu aveți conștiința existenței acestui Suflet în voi, dar dacă vă gândiți la el, dacă îl iubiți, dacă încercați să intrați în legătură cu el, dacă îl chemați în ajutor, puțin câte puțin îl veți simți apropiindu-se de voi. Dacă nu, știți, adevărata lui locuință este atât de departe, atât de sus, că nu se interesează de voi. Aveți greutăți, suferiți, dar el nu se îngrijorează, nu suferă, e liniștit. Doar dacă vă întoarceți către el, dacă îl chemați, își pleacă privirea către voi.

Veți spune: «Dar cum e cu putință? Este sufletul meu și nu face nimic pentru mine?» De ce vreți să faceți ceva pentru voi, când nu încercați măcar să știți ce este el? Să fim bine înțeleși: Sufletul despre care vă vorbesc este de altă natură decât acel principiu psihic care e numit în general suflet, dar care este, de fapt, corpul astral, corpul sentimentelor, emoțiilor, senzațiilor, dorințelor, pasiunilor (Cf. De la om la Dumnezeu - sefiroți și ierarhii îngerești, Col. Izvor nr. 236, cap. III: «Ierarhiile îngerești»); acest suflet, pe care îl putem numi inferior, împărtășește viața noastră de zi cu zi, se agită, suferă, țipă. Dar eu vă vorbesc aici de Sufletul vostru divin, care este lumină pură, care nu cunoaște nici tulburarea, nici suferința, și care este foarte departe, foarte sus; acest Suflet trebuie să încercăm noi să-l atingem. În ziua în care vom reuși să ajungem la el, se va produce același fenomen ca cel numit în iubire «coup de foudre»* - iubirea la prima vedere. Două ființe se întâlnesc, iar în clipa în care se întâlnesc, se produce un fel de fulger și gata, e ca și cum sufletele lor se sudează. Asta nu are nimic de-a face cu o iubire care se naște cu-nceputul; chiar dacă această iubire este solidă, durabilă, profundă, ea nu se compară cu acel «coup de foudre» (în limba franceză, textual: lovitură de trăznet/fulger (n.t.)), cu iubirea la prima vedere. Veți spune că multe din aceste iubiri la prima vedere nu sunt decât foc de paie; da, desigur, dar eu vă vorbesc aici de întâlnirea care se face între două adevărate suflete pereche.

Trebuie să-ți pregătești mult timp corpul fizic înainte de a te aventura în anumite experiențe spirituale. De aceea, ani de zile, am fost obligat să fac o muncă asupra mea, pentru a fi capabil să primesc vibrațiile lumii divine fără a fi doborât. Căci sunt momente în care nu poți rezista la atâta frumusețe, la atâta lumină, la atâta iubire. Și vă spun sincer, uneori, chiar și acum, îți-e frică. Nu

sunt sigur că trupul meu e capabil să suporte Puterea anumitor curenți. Se pot produce accidente, așa cum se întâmplă cu cei care ating din greșeală un cablu de înaltă tensiune: sunt electrocuțați, inima se oprește. Oamenii nu știu ce înseamnă să intri dintr-o dată în contact cu puterea iubirii divine. Deși există undeva în om ceva, un fel de transformator electric, care poate să scadă tensiunea, dacă nu iei măsuri de prevedere, poți muri străfulgerat.

Fiind prea tânăr și, prin urmare, nu îndeajuns de format și de structurat mental, n-am fost capabil imediat să interpretez acea străfulgerare divină pe care o primisem: ea mă străbătuse și totul ardea în mine. Săptămâni, luni în șir, n-am avut altă dorință decât să continui să trăiesc în acest foc. De acum nu mai căutam decât cărțile care puteau să mă lumineze pe această nouă cale și tot în acea perioadă mi-a căzut în mână o lucrare a lui Paracelsus, din care îmi amintesc doar că acesta revela faptul că, odată cu pierderea lichidului seminal, bărbatul pierde și un element vital, o chintesență foarte prețioasă. Niciodată nu citisem și nu auzisem așa ceva și atâția bărbați sunt mai degrabă îndemnați să-și irosească această chintesență în plăcere! Am fost foarte impresionat de acest adevăr și l-am luat în serios. N-am să vă spun ce am făcut atunci, ce hotărâre am luat, dar și această descoperire a avut un rol hotărâtor în existența mea.

Numai că și eu fusesem învățat că, pentru a putea domina instinctul sexual, ca și celelalte instincte, trebuie să lupți, căci ele, instinctele, sunt adevărații dușmani ai omului, și trebuie așadar să te împotrivești lor. O spuneau religia și morala și o spuneau chiar și înțelepții. Și atunci luptam și eu, dar cu cât luptam mai mult, cu atât eram mai sfâșiat, mai dispersat, căci te extenuezi luptând mereu împotriva ta însuși, adică împotriva unui lucru pe care, de fapt, nu-l cunoști. Atunci am căutat alte căi, i-am implorat pe prietenii mei cerești să mă lumineze și am înțeles că trebuie procedat altfel: să nu te lupți cu instinctele, ci să ai un înalt ideal și să le pui în slujba acestui ideal. Căci instinctele sunt formidabile puteri ale vieții; dacă încerci să le distrugi, ori nu reușești și te epuizezi în această luptă, ori, dacă reușești, nu este mai bine, fiindcă distrugi în același timp o parte din propria-ți viață (Cf. Forța sexuală sau Balaurul înaripat, Col. Izvor nr. 205, cap. III: «Forța sexuală; condiție a vieții pe pământ»).

De aceea, acum vă pot spune: înaltul ideal este un transformator de energii. Din clipa în care ne punem un ideal foarte înalt în inimă, în suflet, energiile noastre sunt obligate să treacă prin el și el are grijă să le dea o altă direcție, și anume o direcție către înalt. Înaltul ideal transformă aceste energii. Prin ce proces se face această transformare? Nu avem nevoie să știm. Priviți: când mâncăm, nu avem nevoie să cunoaștem detaliile transformărilor care se produc mai întâi în gură, iar apoi în stomac și în intestine, dar simțim că am primit forțe. Și cu înaltul ideal este la fel: dacă îl hrănim cu gândurile, cu sentimentele, cu dorințele, cu instinctele noastre, el le transformă, iar energiile produse prin această transformare susțin viața noastră psihică, viața noastră spirituală... și viața noastră fizică, de asemenea, căci în noi nimic nu este separat (Op. Cit. cap. IX: «Un transformator al energiei sexuale: înaltul ideal»).

Dar ce m-a ajutat atunci cel mai mult, ce m-a salvat, a fost faptul că iubeam frumusețea, acea frumusețe a lumii divine a cărei revelație tocmai o primisem. Pentru ea eram în stare să fac toate eforturile, să accept toate sacrificiile. Mă încredințam acelei frumuseți făcute din lumină, din puritate, pentru a mă pune la

adăpost de tentații. Mai târziu am citit și alte cărți de Paracelsus, căci a scris mult. M-am simțit întotdeauna foarte aproape de el în abordarea unui mare număr de subiecte. După ani, am vizitat casa lui natală de la Einsiedeln, în Elveția. Am fost fericit să pot medita acolo îndelung pentru a intra în contact cu spiritul lui, căci a avut o mare influență asupra mea în tinerețe.

Apoi am mai găsit o carte (dar, de data asta, nu îmi mai aduc aminte nici titlul, nici autorul) care explica ce este aura, acel halou de lumină care îi înconjoară pe sfinți, pe mistici, pe marii Maeștri spirituali (Cf. Aura, pielea noastră spirituală, Broșura nr. 309). Cartea descria aura lui Buddha, atât de imensă încât se întindea pe mai multe leghe, și îmi imaginam aceasta aură, de o splendoare de neînchipuit, în care se scăldau toate ființele din jurul lui. Îmi doream atât de mult să am și eu, într-o zi, o astfel de aură! Atunci am hotărât să mă concentrez asupra luminii, precum și asupra culorilor, care sunt rezultatul descompunerii luminii de către o prismă. Doar prisma ne poate da o idee despre adevăratele culori și atunci, cu o prismă pe care o orientam după poziția soarelui, am început să studiez cele șapte culori, gama solară (Cf. Les splendeurs de Tiphereth - Le soleil dans la pratique spirituelle, Œuvres complètes, 1.10, chap. XI: «Les esprits des sept lumières» et chap. XII: «Le prisme, image de l'homme»).

Culorile acționează asupra creierului și, prin intermediul creierului, asupra întregului corp. Odată ce reușeam să mă impregnez bine cu o culoare, puteam s-o vizualizez, să-mi imaginez că mă cufund în ea, că mă străbate. Descopeream că, de la roșu la violet și de la violet la roșu, poți acționa asupra tuturor centrilor, asupra tuturor părților corpului și, prin urmare, nu există niciun singur organ asupra căruia să nu acționeze cele șapte raze. Apoi, pentru a studia mai bine efectele culorilor, m-am hotărât să vopsesc geamurile de la camera mea. Am început cu roșul, apoi portocaliul etc. Meditam în acest spațiu, înconjurat de o lumină colorată, și timp de câteva zile, observam cum acționează acea culoare asupra mea, apoi spălam tot și treceam la altă culoare. N-am să vă spun ce credeau rudele și vecinii despre experiențele mele... Dar eu continuam, imperturbabil. Cu violetul simțeam că ies din corp. Invitam prieteni pentru a vedea ce efect producea această culoare asupra lor: ei adormeau; iar florile se ofileau aproape imediat, violetul le ucidea...

Culorile sunt un domeniu atât de bogat! Nici măcar nu vă pot spune tot ce am descoperit, ce am simțit, ce am trăit atunci, concentrându-mă asupra culorilor. Mă impregnam cu ele, le făceam mai intense în mine și în jurul meu, apoi le proiectam în spațiu. Îmi doream atât de mult ca aura mea să fie într-o zi la fel de întinsă, de vibrantă și de pură ca cea a lui Buddha, a cărei descriere o citisem!

V-am vorbit deseori despre puterea aurei, dar nu sunt sigur că ați înțeles cu adevărat. Pentru a avea acces la anumite locuri, trebuie să avem un permis de liberă trecere; imediat ce l-am obținut, porțile se deschid. În lumea invizibilă e la fel: pentru a pătrunde în anumite regiuni, avem nevoie de un permis de liberă trecere și acest permis este aura, cu culorile din care e constituită. Gândiți-vă la asta. Obișnuiți-vă să vă concentrați asupra celor mai pure culori, impregnați-vă cu aceste culori și veți simți într-o zi că intrați în armonia cosmică și că luați contact cu ierarhiile celeste, iar fiecare vă va dăruii virtuțile sale. Exercițiile cu culorile și cu virtuțile care le corespund sunt o cheie a vieții spirituale.

De atunci, toată viața am continuat să mă bucur de culori - și mai ales de

culoarea hiacint, care are asupra mea un efect foarte puternic. Dar în aura mea simt în mod deosebit prezența galbenului auriu și a violetului, iar unele persoane mi-au spus că le-au văzut. Chiar și unii copii le-au văzut, da, copii; poate că ei încă n-au auzit de aură, dar au o formă de clarvedere și mi-au spus, și ei, că văd în jurul meu auriu și violet. Acum, culoarea violetă face în asemenea măsură parte din mine încât, în fiecare noapte, când sunt pe punctul să adorm, o văd apărând. Nu fac nimic pentru asta, așa se întâmplă și adorm scăldat într-o lumină violetă, iar acest violet are o nuanță care nu există poate nicăieri în lumea fizică. De ce în acel moment îmi apare tocmai violetul? Nu știu, dar adorm într-o stare de bucurie extraordinară, datorită celui violet.

Deși eram în continuare atras de cărți, cu timpul deveneam din ce în ce mai conștient de faptul că nu citind voi găsi adevărata cunoaștere. Adevărata cunoaștere trebuia s-o caut în altă parte, iar pentru asta trebuia să-mi părăsesc corpul. Simțeam nevoia să merg tot mai departe și, în fiecare zi, ore în șir, făceam exerciții de meditație, de concentrare. Din fericire, nu m-am simțit niciodată tentat să folosesc droguri - și este adevărat că, în acea vreme, nici nu erau așa de răspândite ca astăzi. Dar am folosit autosugestia: reușeam să mă adorm și, în timpul acestui somn foarte special, călătoream în spațiu. N-aș ști să spun exact unde mă duceam, dar mă întorceam cu o limpezime, cu o intuiție, cu certitudini pe care nimic nu mi le putea zdruncina. Asemenea experiențe sunt, într-adevăr, identice cu cele pe care le poți face în timpul somnului.

Vi s-a întâmplat, desigur, să vă treziți dimineața cu impresia că vă întoarceți de foarte departe. Și chiar dacă nu vă amintiți ce ați văzut sau auzit, simțiți că ați trăit acolo ceva care vă îmbogățește înțelegerea. În același fel, adevărata cunoaștere, cunoașterea inițiată, se capătă în înalt, în lumea invizibilă, și în înalt am început eu să descopăr multe dintre adevărurile pe care vi le dezvălui astăzi. Dar aceste călătorii în invizibil nu erau pentru mine lipsite de primejdie, căci nu este de-ajuns să te avânți, așa, în spațiu, trebuie să cunoști cele două drumuri, pe cel de dus, dar și pe cel de întors. Când mă gândesc la lipsa mea de experiență de-atunci, îmi spun că am fost, cu siguranță, protejat.

Înțelesesem, de asemenea, că doar puritatea ne permite accesul la regiunile superioare ale lumii invizibile. Și cu asta a început pentru mine o altă aventură... Întrucât religiile au subliniat dintotdeauna puterea purificatoare a apei, am hotărât să-mi încep exercițiile de purificare făcând băi. Descoperisem o carte a doctorului Kneipp (Sebastian Kneipp (1821-1877). Preot catolic german care a pus la punct o metodă de hidroterapie) și, în «laboratorul» meu, unde creștea curmalul chinezesc, am început să aplic unele dintre aceste metode, în special băile cu apă rece. Dar la mine aceste exerciții nu durau un sfert de oră sau o jumătate de oră, stăteam cu orele, aveam nicio măsură. De aceea, acum, când vă vorbesc despre necesitatea de a avea măsură în tot ce faci, știu despre ce vorbesc. Doamne, tare nu eram cumpătat! Și iată cum, după ce am petrecut ore întregi în băile cu apă rece, m-am trezit la pat cu o pneumonie. Ca de obicei, mama a fost cea care m-a îngrijit.

Dar descoperisem și eu un mijloc de a mă vindeca, pe care l-am folosit deseori după aceea. Când răceam, când aveam guturai, febră, aprindeam focul în soba cu lemne și mă așezam lângă el, îl priveam un timp și adormeam acolo, cu un sentiment de recunoștință și de iubire pentru acea căldură. Când mă trezeam,

eram vindecat. Așa am înțeles proprietățile vindecătoare ale focului de lemne: în ce fel energia vie a copacilor poate fi transformată în sănătate, în vigoare. Căci nu numai căldura are proprietatea de a vindeca, la ea se adaugă și alte elemente conținute în lemnul care arde. Desigur, focul nu poate vindeca toate bolile, dar în preajma lui, nu numai că eliminăm toxinele prin transpirație, dar primeam și o adevărată transfuzie de energie.

Eram atât de fericit că renunțasem la școală, pentru a fi liber să mă consacru doar activităților care îmi plăceau! Mereu în căutare de noi exerciții de practicat, am găsit o carte de Yogi Ramacharaka despre respirație. În ea se explica în ce fel se fac acele exerciții, în ce ritm, și m-am avântat în ele nebunește. Atunci am descoperit că respirația poate deveni o desfătare.

Oamenii încă nu știu ce bogății a pus Creatorul în aer. Nici eu nu mi-aș fi putut închipui vreodată acest lucru, dacă nu l-aș fi experimentat. Dar într-o zi, pe când făceam o inspirație profundă, un foc a intrat deodată în mine. Da, am înghițit foc, un foc care mi-a pătruns până în plămâni; mi-a aprins întreaga ființă și am aflat ce e extazul. Ce senzație de lumină și de bucurie! Dar nu eram în stare să interpretez ce mi se întâmplase. Abia mai târziu, când am citit anumiți autori, am înțeles că aspirasem ceva ce venea foarte de sus, o flacăra, o entitate, un spirit care a început să facă în mine o întreagă lucrare. Noi putem, fără îndoială, să atragem în noi Duhul Sfânt în mai multe feluri și unul dintre ele este respirația (Cf. Destăinuirile focului și ale apei, Col. Izvor nr. 232, cap. XVII: «Pogorârea Duhului Sfânt»).

Pot afirma că tot ce relatează unele lucrări despre această chintesență conținută în aer este adevărat. Această chintesență există, te poți hrăni cu ea. Este o experiență atât de intensă, încât abia poate fi suportată. Oare mă credeți?... Chiar dacă nu reușiți încă să faceți această experiență, încercați măcar să respirați cu conștiința faptului că primiți viața divină, gândiți-vă că Duhul Sfânt poate coborî în voi prin intermediul aerului.

Duhul Sfânt este foc, dar el este vehiculat de aer și îl poți atrage în tine prin respirație. Însă eu eram pe-atunci atât de tânăr și de neștiutor, încât nu avem conștiința faptului că ceea ce intrase în mine și îmi umpluse plămânii cu acel dulce foc era ceva foarte rar. Trăiam aproape în fiecare zi aceste momente de extaz și credeam că oricine altcineva le putea, de asemenea, trăi. Nu-mi închipuiam că e o experiență atât de excepțională. N-am înțeles asta decât mai târziu, mai ales atunci când a trebuit să trec și eu prin momente de gol și de pustietate.

Așa cum se întâmplă cu toți misticii, aveam perioade în care îmi era ușor să intru în extaz - și evident mă lăsam purtat cu totul de aceste stări, fără nicio reținere. Dar apoi, când venea o perioadă mai aridă - ceea ce se întâmpla inevitabil - îmi era greu să o accept, mă simțeam foarte abătut. Mă bucurasem în exces, iar apoi, aproape cădeam în depresie. Așadar, și în această privință a trebuit iar să învăț măsura, căci chiar și pentru a trăi stări de extaz, trebuie să înveți măsura, iar acest lucru mi-a îngăduit mai târziu să înfrunt evenimente neprevăzute: aveam de rezervă în celule energiile pe care nu le cheltuisem. Pentru sănătatea psihică și chiar fizică, o bucurie excesivă e la fel de dăunătoare ca o mare mâhnire.

Acea carte despre respirație a lui Yogi Ramacharaka explica, într-adevăr,

rezultatele pe care le poți obține grație exercițiilor indicate, dar nu spunea nimic despre dereglările și tulburările la care se expune, de asemeni, cel care le practică fără îndrumare și fără ghid. Iar eu, care nu aveam pe nimeni ca să mă avertizeze asupra pericolelor, continuam și de astă dată să practic fără măsură, zile întregi. Și astfel, în timpul unuia din aceste exerciții, am trezit fără să vreau forța Kundalini (Cf. Centri și corpuri subtile - Aura, plexul solar, centrul Hara, chakrele..., Col. Izvor nr. 219, cap. V: «Forța Kundalini»). A fost o senzație cumplită, ca și cum avea să-mi ardă creierul. De data asta, din fericire, am înțeles imediat în ce primejdie mă aflu și am făcut eforturi uriașe ca să adorm la loc această forță - da, ce eforturi! - și am reușit.

Dacă o trezești prematur, forța Kundalini exacerbează dorința sexuală. Am fost îngrozit de ceea ce simțeam și atunci nii-am folosit toată concentrarea gândului, întreaga voință pentru a o adormi. Forța Kundalini e foc, ea se poate trezi la ființe care nu sunt prea evolute spiritual și se poate trezi chiar accidental. Este o energie uriașă, fulgerătoare, iar cel care nu s-a pregătit îndelung pentru această izbucnire ce se produce în el își poate Pierde mințile și chiar viața. Trezirea prematură a lui Kundalini ar fi fost pentru mine cea mai mare nenorocire dacă nu aș fi fost Capabil să o adorm la loc. Ceva îmi spunea că, dacă mă străduiam să trăiesc mereu în lumină și în puritate, la timpul potrivit ea avea să se trezească fără primejdie pentru mine.

La ora actuală, când științele oculte sunt la modă, apar în librării multe cărți despre tantrism, dar ele prezintă metode primejdioase pentru un public pe care nimic nu l-a pregătit să-l înțeleagă și să-l aplice. De aceea, vă spun și vouă: fiți prudenți, nu vă lansați în experiențe care vă vor expune la grave tulburări fizice și psihice (Cf. Forța sexuală sau Balaurul înaripat, Col. Izvor nr. 205, cap. V: «Pericolele tantrismului»). Dacă nu ai exersat îndelung stăpânirea de sine, dacă nu te-ai purificat, în loc să se îndrepte în sus, forța Kundalini coboară și trezește alte chakre din planul astral inferior, chakre care nu sunt menționate în cărțile hinduse. Și atunci se dezlănțuie tot ce este întunecat în om - nu numai instinctul sexual, ci pune stăpânire pe el și dorința de a domina, de a distruge și devine un adevărat demon.

Nu înțelepciunea caracterizează copilăria și adolescența, nici măcar calitățile inimii - ele se dobândesc mai târziu - ci voința. Iar eu aveam un temperament extrem de voluntar. Îmi plăcea să fac mereu noi experiențe, pentru că aveam nevoie să mă depășesc, să văd până unde pot merge. Nici măcar conștiința primejdiilor - pe care o aveam totuși câteodată - nu era suficientă pentru a mă opri. De aceea am continuat să fac exerciții de respirație ore întregi, zi și noapte: aveam nevoie să întrețin în mine acea senzație extraordinară de a trăi în foc.

Și iată că într-o zi, pe când mă ocupam tot cu acele exerciții de respirație, un prieten intră la mine pe neașteptate. Îmi spuse că armata română se îndrepta spre Varna. I-am răspuns: «Ai făcut bine că m-ai înștiințat, dar acum pleacă, lasă-mă». Și mi-am reluat exercițiile...

Ceea ce am de povestit acum necesită câteva explicații. De secole, țările balcanice se aflau sub dominația Imperiului otoman. În 1912, Bulgaria, Serbia, Grecia și Muntenegru s-au unit pentru a-i declara război, ca să-și recapete independența. Ele au obținut numeroase victorii: bulgarii au ajuns chiar până sub zidurile Constantinopolului. Când a fost vorba să împartă pământurile

recucerite, între învingători a izbucnit un conflict: Bulgaria cerea anumite regiuni din Macedonia, pe care Grecia și Serbia nu voiau să i le cedeze, și atunci ea le-a atacat. Dar România le-a acordat ajutor și, împreună, au obținut victoria, învinsă, Bulgaria n-a putut păstra decât o foarte mică parte din Macedonia. Apoi armata română a intrat în câmpia Dobrogei (Mărginită la Est de Marea Neagră, Dobrogea este împărțită între România la Nord Bulgaria la Sud. Varna face parte din această regiune). Bulgarii, care nu se așteptau la acest atac, au suferit mari pierderi: la Varna soseau trenuri întregi cu morți și răniți. Era o priveliște îngrozitoare. Iar acum, așadar, armata română amenința orașul...

După plecarea prietenului meu, l-am căutat îndelung cu gândul pe generalul acelei armate care mășăluia spre Varna... Când mi s-a părut că l-am găsit, m-am concentrat asupra lui cu o asemenea intensitate, încât scoteam flăcări, le simțeam țâșnind din creierul meu, și atunci, cu toată forța de care eram în stare i-am dat ordin să-și retragă armata... Două ore, trei ore mai târziu, nu mai îmi aduc aminte exact, acel prieten s-a întors, în culmea agitației, să-mi spună că se întâmplase o minune: armata română făcuse stânga împrejur, Varna nu mai era amenințată. Așa că, în oraș, toată lumea cânta și dansa. De unde putuse generalul român să primească ordinul de retragere? Nu se știa. Și chiar și eu m-am gândit că a fost probabil hazardul.

Tocmai în cursul acestor experiențe, pe care le-am făcut când eram foarte tânăr, am primit lumina care m-a însoțit de atunci. Dar în aceste experiențe mă aventuram singur și trăiam totul în exces. Ajunsesem aproape să nu mai dorm și, din cauza situației materiale atât de dificile a familiei noastre, mă obișnuisem să mănânc foarte puțin. Întrucât mă obișnuisem, îmi era de-ajuns, aproape că nu îmi mai era foame, dar în timpul zilei eram deseori somnolent și nu știam de ce. Nu-mi dădeam seama că ar fi trebuit să mănânc mai mult pentru a fi ceva mai treaz și mai prezent. Evident, trebuie să recunosc că dacă nu m-aș fi aflat în această stare vecină cu dedublarea - care ajunsese să fie starea mea obișnuită - din cauză că nu mâneam suficient, poate nu mi-ar fi fost atât de ușor să am acces la regiunile spirituale, unde am primit multe alte feluri de hrană.

Numai că, să fie limpede: nu sfătuiesc pe nimeni - și mai ales nu pe cei tineri - să renunțe la a se hrăni, sub pretextul de a accede la regiunile lumii invizibile; s-ar expune mai degrabă primejdiei de a cădea în dezechilibru, în loc să primească iluminarea. Mie aceste condiții mi-au fost impuse, nu am căutat aceste privațiuni, iar dacă vă vorbesc despre experiențele mele, e pentru a vă face să înțelegeți că și din situațiile cele mai vitrege se poate scoate totuși ceva bun. În ce vă privește, dacă destinul v-a așezat în condiții în care nu aveți de suferit lipsuri de acest fel, nu faceți în niciun caz greșeala de a vi le impune.

Dar, evident, până la urmă s-a întâmplat ce trebuia să se întâmple. Cu atâta veghe, post, lecturi și tot felul de exerciții prelungite exagerat, puțin câte puțin mi-am distrus sănătatea. Ajunsesem galben, ba chiar verde la față și, în plus, atât de slab! Dar nu-mi puteam schimba viața: nu puteam face altceva decât să întrețin acea pălălaie, acel foc de nestins care mă devora. Toată lumea spunea că mi-am pierdut mințile. Da, desigur, îmi pierdusem vechea minte și începeam să am o alta nouă, dar cu ce preț! Cu un efort de voință continuam să citesc, iar mama, disperată, mă amenința că-mi arde cărțile, considerând că ele erau de vină pentru tot răul. Ea venea să bată la ușa camerei mele, implorându-mă să

mănânc și să ies puțin la aer. Dar eu nu-i deschideam și până la urmă pleca, întristată. Rămâneam închis în acea cameră care era împărăția mea. O încuiam cu cheia și nimeni nu avea dreptul să pătrundă în ea.

În casa mizeră în care locuiam pe-atunci, această cameră avea, și ea, un aspect destul de jalnic. Dar în această cameră am făcut eu ucenicia vieții spirituale. Din acest punct de vedere, în ciuda aparențelor, pot spune că am trăit acolo momentele cele mai extraordinare și mai fericite din viața mea. Mai târziu, desigur, am făcut alte experiențe, dar, într-un fel, eram pregătit pentru ele, în timp ce nimic nu mă pregătise să trăiesc, atât de tânăr, acea răscolire a întregii mele ființe. Lucrurile pe care le descoperi pentru prima oară lasă urmele cele mai profunde - cu atât mai profunde cu cât atunci era să mor.

Într-adevăr, într-o zi am făcut o febră atât de mare încât am început să delirez. Familia, prietenii, vecinii, toți se așteptau să plec de pe acest pământ. Mama aducea medici care nu știau să mă trateze. Îmi dădeau medicamente care nu aveau asupra mea niciun efect. Iar eu, în toiul acestui delir, ceream cărți, cărți, să mi se aducă mereu cărți. Nu aveam dorința să trăiesc sau să mă vindec, nu. Nu mă gândeam decât să citesc toate bibliotecile de pe pământ. Toate aceste cărți pe care mi le aduceau, ceream să-mi fie puse lângă pernă, ca să le văd și să le ating. Le citeam cu gândul; da, îmi imaginam că le citesc și asta mă liniștea, delirul dispărea. Așa că, într-un sfârșit, eu am fost cel care a găsit leacul. Cartea pe care voiam s-o văd mereu lângă mine, îmi amintesc, era... Etica lui Spinoza! Ce așteptam de la această Carte pe care eram evident absolut incapabil s-o citesc? Eram pe moarte și nu visam decât să citesc, era absurd! Dar este adevărat, cărțile au fost cele care m-au salvat; după ce aproape că m-au ucis, tot ele m-au salvat.

Unknown

Cap. 6 - Până în inima trandafirului

Trandafirii care se cultivă în Bulgaria sunt cu totul deosebiți prin culoarea și parfumul lor, prin petalele lor, atât de mari și de catifelate, precum și prin durata perioadei lor de înflorire. Acest lucru se datorează poate pământului și curenților telurici care trec prin acel loc (Istoricul grec Herodot scria deja, în secolul al V-lea î.Hr.: «în acea regiune cresc, în stare sălbatică, trandafiri care au fiecare șaizeci de petale și al căror parfum întrece Parfumul celorlalți trandafiri»). În unele regiuni (În special în Kazanlăk), aerul miroase a trandafiri și nu degeaba trandafirul bulgăresc este cunoscut în toată lumea. Foarte de timpuriu m-am simțit atras de trandafiri și de parfumul lor: îi miroseam și stăteam îndelung contemplându-i... Până în ziua în care am mirosit un trandafir al cărui parfum era atât de puternic, de îmbătător, că am ieșit din corp. M-am simțit proiectat în spațiu, unde am descoperit o întreagă lume de lumină, de frumusețe, de inspirație și de bucurie. Din acel moment m-am străduit să repet această experiență.

Acela care e însuflețit de o dorință puternică găsește spontan, instinctiv, mijloacele care să-i îngăduie să o împlinească. Așa am simțit eu că trandafirii mă puteau ajuta în exercițiile de meditație. Din ce trecut îndepărtat, din ce cunoaștere tainic îngropată în mine îmi venea acest impuls, nu știu. Când era

timpul să meditez, alegeam trandafirul a cărui prospețime, formă, culoare, mireasmă simțeam că mă vor purta foarte departe, foarte sus. Îl consideram o făptură vie, coborâtă din Cer, care se sacrifica pentru a-mi arăta drumul, și îi ceream să mă învețe cum să obțin toate virtuțile pe care le reprezintă în lumea spirituală. Trandafirii sunt frumoși pe pământ, dar cu cât mai frumoși sunt ei în înalt, în lumea invizibilă! Căci această entitate, care are un corp aici, jos, locuiește de fapt în regiunile subtile. Contemplarea unui trandafir, starea de îmbătare în care mă cufunda parfumul lui mă smulgeau din lumea fizică. Traversam atunci planul eteric, străduindu-mă să nu mă opresc la el, apoi planul astral și mental, fără a mă opri nici în ele. Și ajungeam, în sfârșit în planul cauzal, unde găseam trandafirul, adevăratul trandafir, cel care este plăsmuit de entitățile de pe Venus, Elohimii, în sefira Netsah, a șaptea sefiră din Arborele cabalistic al Vieții (Cf. Viața psihică: elemente și structuri, Col. Izvor nr. 222, cap. III: «Mai multe suflete și mai multe corpuri»).

Trandafirul este un dar pe care Venus l-a făcut Pământului. Veți spune: «Dar cum au putut trandafirii să vină de pe planeta Venus? Condițiile atmosferice care există acolo fac imposibilă orice viață!» O știu prea bine, dar pentru Știința inițiativă, planetele nu sunt numai acele corpuri fizice, materiale, pe care le studiază astronomia. Pentru Știința inițiativă, planetele sunt căi de trecere, intermediari între curenții cosmici și pământ. Prin intermediul planetelor, pământul primește curenți, influențe a căror sursă este Dumnezeu însuși. De aceea, din timpuri străvechi, planetelor le sunt asociate calități și virtuți. Toate planetele sunt rezervoare de curenți care traversează spațiul și care, în funcție de natura lor, vin să se condenseze pe pământ într-un receptacul sau altul. Trandafirii sunt receptacule ale unor curenți care vin din Venus, curenții iubirii. Când ne apropiem de ei, primim această iubire. Iubirea care se întrupează în trandafiri: de ce să nesocotim un asemenea dar?...

Desigur, în aparență, un trandafir nu e mare lucru, dar, în realitate, el are puterea să ne pună în legătură cu lumea lui Venus, fie și o singură petală este impregnată cu chintesența ei. Privind un trandafir, iubindu-l, îi transmitem din magnetismul nostru, iar el ne transmite, la rândul-i, ceva: el ne leagă de locuitorii sferei lui Venus, care sunt mai evoluți decât cei ai Pământului. E simplu, este principiul magiei: un trandafir nu este Venus și, în pofida frumuseții, a parfumului său, nu la el trebuie să ne oprim, ci să îl considerăm doar un intermediar între noi și entitățile superioare. Aceste entități sunt cele care ne răspund prin trandafir, dezvăluindu-ne ce înseamnă iubirea, frumusețea, grația.

Prin obiectele terestre, noi intrăm în legătură cu esențele lumii spirituale. Atingând aurul, care este însuflețit de aceleași vibrații ca și soarele, intrăm în comunicare cu spiritul soarelui. Mirosind și atingând un trandafir, intrăm în contact cu Venus, care ne dăruiește iubirea sa, iubirea spirituală, iar iubirea noastră devine mai poetică, mai pură, mai vastă, mai intensă. Câte lucruri n-am învățat atunci, meditând cu un trandafir! Mă legam la spiritul lui, îi vorbeam ca unei ființe vii. Îl rugam să-mi facă sufletul asemenea lui, să-l impregneze cu chintesența sa, ca să devină, și el, o floare în grădina lui Dumnezeu și să poată bucura entitățile celeste cărora le place să vină din când în când pe pământ. Căci entitățile celeste se bucură să descopere flori în calea lor: suflete pure și luminoase. Și se ocupă de ele, le ocrotesc, pentru a le face încă și mai frumoase.

Fiindcă-l iubeam, trandafirul devenea viu. Aveam impresia că o făptură adormită tocmai se trezea în patul ei de petale și îmi zâmbea. Da, ca-n povești. Căci poveștile nu sunt doar istorisiri frumoase pentru copii, ele sunt expresia unor evenimente cât de poate de reale din viața interioară (Cf. La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. XVI: «Să deschidem ușa visului»). Datorită elementelor subtile cu care sunt impregnați, trandafirii m-au pus foarte de timpuriu în contact cu prezențe care au rămas de atunci în mine. Mi s-a întâmplat să miros un trandafir după trei zile de post negru; vârtejuri de energie mă străbăteau și îl simțeam pătrunzând în mine prin toți porii (Cf. Yoga nutriției, Col. Izvor nr. 204, cap. VII: «Postul: 2. Un alt mod de a te hrăni»).

Dacă deja la acea vreme, trandafirii mi-au făcut multe revelații, mi-au făcut încă și mai multe după aceea. Atâtea lucruri mărunte pot ascunde altele mai mari! Dar pentru a le descoperi, nu trebuie să te oprești doar la forme, trebuie să cauți mereu principiul, spiritul, dincolo de forme. Astfel, datorită trandafirilor, am învățat, puțin câte puțin, să percep mai bine în ce constă esența unei ființe vii, pentru a comunica mai bine cu ea. Și aș vrea atât de mult să vă transmit și vouă ce-am învățat!

Un trandafir ne apare mai întâi ca o formă, niște culori, un parfum... Dar nu voiam să mă opresc la ele, căutam ce anume trezesc în mine această formă, aceste culori, acest parfum. E bine să ne facem un obicei: să fim conștienți de efectele pe care îl au asupra noastră ființele și lucrurile, pentru a ne îmbogăți sensibilitatea și înțelegerea. Dar asta încă nu-mi era de-ajuns și mă concentram asupra forțelor, a inteligențelor care, plecând de la o structură, de la un model, au creat acea ființă vie numită trandafir. Iar apoi, am învățat să largesc această preocupare la toate ființele și obiectele pe care le întâlnim.

De ce n-ați face și voi ca mine? Vedeți un cristal... o pasăre... un chip omenesc... Întrebați-vă care sunt puterile invizibile care au participat la formarea lui, ca el să fie ceea ce este. A căuta invizibilul dincolo de vizibil, nu există demers mai edificator, căci în invizibil se pregătește întotdeauna ceea ce se manifestă într-o zi în vizibil. Un prieten vine în întâmpinarea voastră: nu credeți că ați avea cu el contacte mai bogate, dacă ați încerca să ghiciți care sunt puterile care au vegheat la formarea chipului său, ori care i-au dat un anumit mers, o anumită voce?... Sunt atâtea lucruri de descoperit dincolo de ce vedem!

Trandafirul îmi mai spunea: «Nu numai că nu trebuie să te oprești la aparența mea, ci trebuie să încerci să afli și din ce chintesențe sunt făcut, cum le prepar și le distilez. Acela care ajunge să înțeleagă cum lucrez, va putea să facă aceeași lucrare asupra substanțelor care se află în el și să le distileze, pentru a extrage din ele parfumuri ce înmiresmează atmosfera». Oare oamenii chiar le vor simți? Poate nu imediat, dar până atunci, vor exista emanații psihice cu puțință de perceput. N-ați simțit niciodată că din unele ființe vicioase, perverse, se degajă ceva urât mirositor, în timp ce, în preajma altor ființe pure, pline de lumină și de iubire, ți se pare că simți un parfum încântător?

Se poate întâmpla ca, atunci când mai multe persoane s-au strâns laolaltă pentru a se ruga, simplitatea inimii lor, ardoarea pe care o pun în rugăciuni să atingă anumite regiuni ale lumii spirituale, iar entitățile care locuiesc în ele răspund atunci Printr-un parfum de trandafiri. Tereza cea Mică - Sfânta Tereza a Pruncului Iisus - știa cu siguranță acest lucru, ea, care spusese că după moartea

ei, va face să cadă pe pământ o ploaie de trandafiri... Îmi place mult Sfânta Tereza cea Mică.

Mi-e greu să exprim ce trezește în mine vederea unui trandafir. Am senzația că trăiesc cu el, că vibrez cu el, și mă hrănesc cu ceva ce coboară din lumea divină. În aparență, e foarte mic, dar în mine e mare, căci aduce cu el atâtea lucruri! El îmi zâmbește și îl privesc și eu cu iubire, îi cer să pătrundă în mine pentru a trezi alți trandafiri în inima și în sufletul meu, căci el are această putere. De aceea, aș vrea să le dau viitoarelor mame acest sfat: cât timp purtați copilul în pântec, căutați din când în când trandafiri - sau chiar unul singur - și meditați în preajma lor, rugându-i să influențeze copilul care trăiește în vol. Spiritele trandafirilor sunt entități care au acceptat să se întrupeze pe pământ pentru a ajuta ființele umane și cu ce bucurie vor răspunde dorinței voastre!

Iar dacă mă adresez acum unui trandafir: «O, trandafir mult iubit, cine ți-a dat culoarea, parfumul?... De la cine ai primit învățătură?», el va răspunde: «Este o ființă pe care oamenii o văd în fiecare zi, o ființă ale cărei binecuvântări le primesc fără încetare, dar față de care nu au niciun pic de recunoștință. Eu sunt legat de Mama-Pământ, dar nu pământul mă face ceea ce sunt, ci soarele, izvorul vieții. El îmi dă culorile și parfumul, și tot el mă învață cum să răspândesc acest parfum». Un trandafir este tăcut și totuși atât de grăitor! Prin emanațiile sale, el ne transmite fără încetare acest mesaj: întoarceți-vă către soare și deveniți ca mine. Dacă am putea măsura undele pe care le transmite trandafirul, am fi uimiți de eforturile pe care le face pentru a ne influența.

Și ce mister e trandafirul! Culoarea lui e cea a iubirii spirituale; forma lui, expresia armoniei perfecte; parfumul lui, cel al purității. Dar câți dintre cei care cresc trandafiri în grădina lor sau care își împodobesc casa cu buchete, bănuiesc cu adevărat ce reprezintă trandafirii? Oamenii nu apelează la ei decât pentru a înfrumuseța un loc sau pentru a seduce. De ce nu caută, prin ei, calea iubirii adevărate: iubirea care nu întemnițează, iubirea care eliberează?... Atingând o singură petală, putem ajunge la acele entități care au acceptat să se încarneze în trandafir pentru a ne inspira și a ne deschide orizonturi nebănuite. Pentru o conștiință luminată, o simplă petală de trandafir devine punctul de plecare pentru cele mai mari realizări spirituale. În timp ce, fără conștiință, treci pe lângă lucrurile cele mai de preț și asta te sărăcește.

Îmi place să vorbesc despre trandafir, pentru că această floare este legată de atâtea lucruri profunde și poetice pe care le-am trăit! Simt că entitățile care lucrează în el fac în continuare să se nască și să se împlinească în mine însăși ideea de frumusețe și de perfecțiune. Le mulțumesc, le promit să fac, într-un fel sau altul, ceva pentru toți trandafirii de pe pământ, să le fac existența mai bună și să contribui la slava lor, chiar dacă ei sunt deja slăviți în simbolul rozicrucian. Și atunci, entitățile care se ocupă de ei sunt fericite, ele își spun: «Cineva vorbește despre noi, a observat că existăm». Altfel, nimeni nu observă că ele există. Trandafirul, da, îl vedem, dar acele inteligențe care l-au creat, care lucrează asupra lui, pe ele oamenii le ignoră. Trebuie să aducem omagiu acestor entități care lucrează în întreaga natură și să ascultăm ce au să ne spună.

De aceea, aplecându-mă asupra trandafirilor, nu le inspir doar parfumul, îi și ascult. Și ce îmi spun ei? Că așteaptă ca un număr tot mai mare de ființe să-i înțeleagă și să le tălmăcească gândurile, așa cum fac eu în acel moment. Fiecare

trandafir caută un tălmaci care să-i înțeleagă limbajul. «Ne-am consultat - îmi spune el - și credem că vine vremea să fim mai bine înțeleși». Așadar, vedeți, trandafirii cred că eu le pot fi interpret și îmi cer să-mi continui misiunea. Și în această privință iarăși, ceea ce vă spun nu e doar poezie, ci o realitate.

Mi se aduc adesea trandafiri, mi se pun trandafiri pe masă și au fost de asemenea plantați trandafiri în grădina mea. Atunci mi se întâmplă ca celor care vin la mine în vizită, să le dau un trandafir sau chiar o singură petală care s-a desprins. Fac acest lucru conștient, încercând acel trandafir sau acea petală cu energie spirituală. Cei care și-au dezvoltat antenele simt că acel trandafir sau acea petală îi pot pune în legătură cu entitățile care au creat trandafirii. Da, chiar și o singură petală, căci vibrațiile ei sunt vibrațiile acelor entități. Un obiect, oricât de minuscule ar fi, poate avea mari puteri, căci ceea ce contează este intensitatea gândului și a sentimentului pe care le introduci în el și nu mărimea acelui obiect. Atunci când vorbesc, pe masă, în fața mea, se află adesea unul sau mai mulți trandafiri și toate cuvintele mele se înregistrează pe petalele lor. Unii dintre ei au culori atât de dulci, atât de delicate, încât nu pot să nu-i mângâi, ca și cum ar fi obrăjorul unui copil.

Trandafirul reprezintă ceva atât de măreț, atât de prețios pentru mine încât, atunci când vreau să trimit gânduri bune prietenilor mei, oriunde s-ar afla, le trimit adesea sub formă de trandafiri. Când îi vor primi? Asta depinde de fiecare. În momentul în care vor ajunge la ei, cu siguranță nu vor ști ce este, nici de unde vine, dar dintr-o dată vor simți în ei un licăr, un parfum, o pace, o bucurie.

Chiar și acum, când văd trandafiri, se întâmplă să mă simt purtat înapoi în vremea în care am descoperit puterea pe care o au de a mă propulsa în regiunile spirituale. Mai târziu, ei au fost legați, pentru mine, de diferite evenimente. Aș putea menționa multe dintre ele, dar iată unul care îmi revine imediat în amintire.

Se întâmpla la Bonfin, într-o zi în care mă concentrasem îndelung asupra Mamei divine: îi vorbisem, îi adresasem unele rugăminți și mă simțeam plin de prezența ei. Apoi, a trebuit să plec la Nisa, unde Fratele Jean (Unul din primii discipoli ai Maestrului: fost campion de automobilism, el era întotdeauna foarte bucuros să-l ducă oriunde era nevoie cu mașina) m-a dus cu mașina. La intrarea în oraș am mers mai greu, din cauza ambuteiajelor, apoi am ajuns, în sfârșit, pe Promenade des Anglais (Promenada englezilor - celebru bulevard din Nisa, construit în lungul coastei (n.t.)). Era luna august, era foarte cald și am coborât geamul. Și acolo era multă circulație și, din când în când, eram obligați să ne oprim. O mașină în care se aflau mai multe persoane a oprit lângă a noastră și în acea mașină am văzut o fată care îmi zâmbea... Apoi, brusc, ea a coborât și s-a apropiat de mașina noastră. Era foarte drăguță, chipul ei era pur, expresiv, inteligent, și prin geamul lăsat, mi-a întins un trandafir. Continuând să zâmbească, a rostit în grabă câteva cuvinte într-un amestec de engleză și franceză pe care nu l-am înțeles prea bine, apoi s-a urcat repede înapoi în mașină. Am fost puțin surprins.

Mașinile s-au pus din nou în mișcare, dar tot trebuia să ne mai oprim, din când în când, și acea fată continua să mă Privească, să-mi zâmbească. Bineînțeles că îi zâmbeam și eu. Eram atât de fericit să primesc astfel un răspuns de la Mama divină! (Cf. De la om la Dumnezeu - sefiroți și ierarhii îngerești, Col.

Izvor nr. 236, cap. X: «Familia cosmică și taina Sfintei Treimi»). Da, căci știam că prin acea fată, prin zâmbetul, prin privirile ei și prin trandafirul pe care mi-l dăruise, Mama divină era cea care îmi răspundea. Dar de unde știam? Pentru că trandafirul, simbol al lui Venus, este o întrupare a eternului feminin, deci și a Mamei divine. În mijlocul unui ambuteiaj, prin ce coincidență s-a aflat acea fată acolo, ca o mesageră, cu un trandafir în mână? Dacă ar fi fost cu un minut mai devreme sau cu un minut mai târziu, nu ne-am fi întâlnit.

Și asta nu e tot, există și o urmare. Câteva ore mai târziu eram din nou la Bonfin. Ajuns în fața ușii, ce văd? într-un ghiveci, un minunat trandafir, pe care cineva îl pusese acolo, anonim. Era tot răspunsul Mamei divine, care îmi dădea de înțeles că mă auzise. Atunci, cu câtă fervoare i-am mulțumit!

Nu vă spun niciun lucru pe care să nu-l fi experimentat eu însumi. Aspirația către această frumusețe celestă care se afla în mine din adolescență m-a făcut să descopăr că, prin trandafiri, puteam să intru în contact cu entități spirituale și acolo, în lumină, în imensitate, în splendoare, să simt bucurii pe care cred că nicio faptură omenească nu mi le-ar putea da. Nu pretind că e ușor să ajungi la această concepție despre iubire și mai ales să o realizezi, dar este posibil. Cum se manifestă acest lucru? în diferite feluri...

Ezit întotdeauna să vă vorbesc de experiențe atât de intime, pentru că nu se știe niciodată cum voi fi înțeles, nici dacă voi fi măcar crezut. Dar uneori, noaptea, mi se întâmplă să fiu trezit de senzația unor prezențe în camera mea. Aceste prezențe sunt fapte eterice de o frumusețe de nedescris. Ele se află acolo, în jurul meu, și cântă cu voci atât de melodioase, încât îmi simt întreaga ființă dilatându-se în spațiu. Ele mă privesc zâmbind, cu o imensă iubire. Și le privesc și eu. Sunt acolo, lângă mine, diafane dar reale, și mereu la distanță. Ceea ce trăiesc atunci este atât de divin, atât de intens, încât nu simt decât nevoia de a le privi. De unde vin aceste fapte? Cred că tot Mama divină mi le trimite pe cele mai frumoase și mai pure fiice ale ei, fiindcă știe că tocmai la această frumusețe și la această iubire aspiră tot sufletul meu. Da, iată, v-o spun, deși deseori aș prefera să tac. Vă vorbesc ca să vă ajut, ca să aveți măcar o idee de ceea ce se poate trăi.

Iar într-o zi, eram la Paris. Știți cum e când mergi pe marile bulevarde. Treci pe lângă o mulțime de oameni, pe care îi vezi aproape fără să-i privești. Așadar, în acea zi mă plimbam pe marile bulevarde, fără să remarc, în mod deosebit, un cuplu tânăr care venea spre mine. Iar în clipa în care tocmai urmau să treacă pe lângă mine, fata mi-a aruncat o privire, dar ce privire!... Nu-mi mai amintesc dacă era drăguță, nu prea i-am reținut trăsăturile chipului, privirea ei a fost cea care m-a șocat, o privire plină de iubire, de lumină, de frumusețe: am simțit tot Cerul pătrunzând în mine. Apoi, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, și-au continuat amândoi drumul și eu la fel.

Veți spune: «Și n-ați găsit un pretext să-i opriți și să intrați în vorbă cu ei?» Nu, de ce? Nici nu cred că fata a fost măcar conștientă de privirea pe care mi-a dăruit-o. Nu ea mă privise. Dar atunci cine? Sufletul meu pereche. Da, sufletul meu pereche, care se manifestase prin ea. El a găsit acea fată, care trebuie că avea, totuși, ceva cu totul deosebit, pentru a fi capabilă să-mi transmită printr-o privire ceea ce doar sufletul meu pereche îmi putea dăruia. Timp de mai multe zile am trăit într-o stare de fericire indescritibilă, nici măcar nu mă mai gândeam la

acea fată, nu aveam nicio dorință de a o revedea, asta nu mi-ar fi adus nimic în plus, dimpotrivă. Nu mă gândeam decât la acea privire venită de altundeva și pe care știam, de asemenea, că nu mi-ar fi Putut-o da a doua oară. Nimic nu se poate compara cu o privire...

Veți spune: «Dar ce înseamnă o privire când mâinile noastre sunt goale?» Așadar, mâinile contează pentru voi? Sufletul vostru, care poate fi umplut cu o privire, nu contează? Când ții pe cineva în brațe, nu deții mare lucru, așa să știți... Dacă v-am povestit și acest episod din viața mea, e doar pentru ca măcar o dată să auziți că într-o privire se poate afla tot Cerul. Nimic nu se compară cu o privire și printr-o singură privire poți intra în comuniune cu sufletul tău pereche (A se vedea Auprès du Maître Peter Deunov. *Éléments d'autobiographie* 2, chap.-XVI: «Tu es construit pour travailler avec les femmes»).

Trandafirul... Sunt conștient de privilegiul de a-l fi întâlnit atât de timpuriu pe calea mea spirituală. Prin încântarea pe care mi-o inspira, el îmi dezvăluia mari și profunde adevăruri. Cu el pătrundeam, puțin câte puțin, în acele regiuni unde descoperi armonia, ordinea lumii. Fără îndoială de aceea, într-o zi, spontan, am luat un compas și am trasat un cerc, pe care l-am împărțit în șase părți egale... Tocmai desenasem, pur și simplu, figura geometrică numită rozasă sau roză mistică, pentru că are, într-adevăr, forma unui trandafir.

Ani de zile am continuat să explorez bogățiile acestei figuri pe care toată lumea o cunoaște. Eram fascinat de forma ei perfectă și ea a devenit pentru mine un talisman. Am agățat-o pe peretele camerei mele și, când o contemplam, ea mă cufunda într-o stare de pace, de armonie și de fericire pe care nimic nu o putea tulbura. O sădisem adânc în sufletul meu și o udam neîncetat cu iubirea mea. Acest simbol, venit dintr-un trecut foarte îndepărtat, apăruse în mine fără să știu. Îl desenam într-una, iar el îmi vorbea. Am mers până acolo, încât am pus la punct un sistem care îl făcea să se învâртеască, și atunci el vibra, strălucea, era minunat. Instinctiv înțelegeam că un simbol este ca o sămânță pe care trebuie să o semeni și să o lași să crească în tine, oferindu-i apă, căldură, lumină. Puțin câte puțin, am văzut cum îi dau florile și, încă și astăzi, îi mai culeg fructele și mă hrănesc cu ele.

Această figură, roza mistică, este alcătuită din trei părți: trei flori care se întrepătrund și care corespund celor trei planuri - fizic, astral și mental. Este deci o sinteză a ființei umane și a activităților sale. Când urmezi conturul uneia din aceste flori, parcurgi un drum diferit de acela pe care l-ai fi parcurs urmând conturul celorlalte două. Inima acestor trei flori, inima rozei mistice este soarele, Eul nostru superior. Și deplasându-ne pe marginea petalelor ne îndepărtăm și ne apropiem alternativ de centru.

Această triplă rozasă se regăsește și în corpul fizic. Unde? În mână. Priviți-vă palma: dacă prelungiți traseul liniilor care sunt înscrise în ea, veți constata că ele formează arcuri de cerc. Cel mai mare din aceste arcuri de cerc este cel care corespunde liniei lui Saturn. Pentru fiecare ființă umană, aceste linii sunt diferite și fiecare nu are, așadar, decât câteva segmente din vasta roză cosmică. În rozasa întreagă se citește structura universului, este mâna perfectă a lui Dumnezeu.

Roză mistică este primul simbol asupra căruia am lucrat cu adevărat. La acea vreme am făcut asta fără să am vreo cunoștință specială. Eram atât de tânăr! De

câte ori contemplam această figură, mă inunda un profund sentiment de plenitudine. Mă identificam cu ea și mă simțeam proiectat în acel plan al conștiinței, unde ni se revelează misterele originilor. Fără îndoială, de aceea mi s-a părut într-o zi că acestei roze, pe care tocmai o desenasem încă o dată, îi lipsea ceva. Am căutat și un impuls venit pe neașteptate m-a făcut să scriu dedesubt primele versete din Evanghelia după Ioan: «La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul: Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin el s-au făcut; și fără el nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut». De ce aceste versete? Oare aveam o legătură specială cu ele? Fără îndoială. Și apoi, toată viața, am continuat să meditez asupra lor, să le aprofundez. Astăzi știu de ce mi-am completat astfel desenul.

Și aici apare din nou relația care există între această floare, trandafirul, și figura geometrică a rozei mistice. Aceste prime versete ale Evangheliei după Ioan, care vorbesc despre facerea lumii, amintesc de asemenea primul verset din cartea Genezei: «La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul», în ebraică: «Bereschit bara Elohim eth ha-schamaim ve-eth-haretz». Cuvântul ebraic Elohim a fost tradus în franceză prin Dumnezeu. Dar Elohim este un plural și el este numele ierarhiei îngerești care sălășuiește în sefira Netsah, căreia îi aparține planeta Venus. Elohimii, pe care religia creștină îi numește Tronuri, au creat deci pământul și veghează la evoluția lui, precum și a oamenilor care îl locuiesc.

Vedeți, un trandafir ne poate duce foarte departe.

Unknown

Cap. 7 - În simfonia universală

Să învăț muzică și să ajung muzician, iată ce mi-am dorit mult timp. Când eram foarte tânăr, simțeam în muzică expresia perfecțiunii divine și eram convins că, dacă aș ști cum s-o folosesc, ea ar putea nu numai să mă transforme pe mine, ci să-i transforme și pe toți cei care m-ar asculta. Și asta într-atât, încât visam să devin cel mai mare virtuoz. Citisem legenda lui Orfeu care, acompaniindu-se la liră, captiva prin cântul lui zeii și oamenii, îmblânzea fiarele și reușea chiar să înduioșeze stâncile. Cât de mult îmi plăcea această legendă a lui Orfeu, care trăise în Tracia! Spre deosebire de alți Inițiați, el nu a căutat să se impună prin forță, ci prin magia sunetelor, prin magia Verbului, prin puterea frumuseții. Și pentru că țara mea, Bulgaria, cuprindea o parte din vechea Tracie, eram atât de fericit să am aceeași patrie ca Orfeu!

Nu mă gândeam, desigur, să cânt la liră, dar doream cu ardoare să studiez vioara. Mă vedeam dând concerte în fața unor mari mulțimi de oameni și punând în cântul meu ceva atât de unic, încât, întorcându-se acasă, fiecare ar fi fost marcat pentru totdeauna: ceea ce aș fi gravat în el l-ar fi făcut să nu mai caute decât frumusețea și armonia. Dar iată că destinul hotărâse altfel. Eram mult prea săraci ca mama să-mi poată cumpăra o vioară. Îi priveam cu tristețe pe colegii mei cum treceau cu instrumentul sub braț, ducându-se să ia lecții, iar eu rămâneam cu visurile mele... În ziua în care am avut, în sfârșit, acea vioară pe care o doream atât de mult, aveam douăzeci și trei de ani. Era, evident, prea târziu; pentru orice instrument, trebuie să începi de mic.' Degeaba exersam ore întregi, degetele mele nu mai aveau flexibilitatea necesară.

Mai târziu am fost obligat să recunosc că, și dacă aș fi avut posibilitatea să devin muzician, o astfel de carieră nu era pentru mine. A fost așadar bine că am întâlnit acele piedici, altfel poate m-aș fi rătăcit pe o cale care nu era a mea. Muzica este o forță, ea inspiră emoții, sentimente, dă un elan, dar asta nu e de ajuns. Emoțiile, sentimentele, elanurile trebuie orientate, iar o bună orientare presupune o filozofie, o înțelepciune. Pentru a-i ajuta pe oameni, trebuie să le aduci și lumina, mai ales lumina, să le vorbești, să le explici... Destinul m-a îndreptat așadar către un cu totul alt domeniu decât muzica: filozofia, Știința inițiatică. Dar în filozofie și în Știința inițiatică - așa cum le concep eu - muzica este întotdeauna prezentă. De ce? Pentru că universul însuși este muzică, este o construcție bazată pe legile armoniei, guvernată de legile armoniei.

Dacă împrejurările exterioare se împotriveau ca eu să devin muzician, interior nimic nu mă împiedica să trăiesc în muzică. Atunci când meditam, căutam să percep universul ca pe o imensă simfonie și, în acest spațiu care era deja muzică, îmi imaginam fapte eterice fermecătoare, care treceau cântând. Nu că o dorință, aceea ce a mă alătura lor și această dorință mă atrăgea deseori afară din corp.

Era în perioada când descoperisem exercițiile de respirație, pe care le practicam ore în șir... Într-o zi, în timpul unuia din aceste exerciții, m-am simțit răpit în spațiu, foarte departe, foarte sus, și dintr-o dată am auzit tot universul cântând: munții, copacii, mările, întregul pământ, dar și sorii, stelele, totul cânta. Toată creația nu era decât muzică și nicio muzică omenească nu se poate compara cu ce-am auzit. Zic că am «auzit», dar de fapt e doar un fel de-a spune. Nu puteam auzi cu urechile fizice, pentru că ieșisem din corp. O astfel de muzică nu se aude decât cu sufletul, cu spiritul.

Poeți sau filozofi ca Pitagora, Platon au numit această simfonie a întregului univers «armonia sferelor» sau «muzica sferelor». Tot ce există emite sunete, dar evident nu sunete în sensul în care înțelegem, în mod obișnuit, cuvântul «sunet». Pentru a le percepe, trebuie să ieși din corp. Muzica sferelor este acea sinteză a tuturor limbajelor de care se folosește creația pentru a se manifesta. În natură nu distingem numai sunete, ci și culori, mișcări, parfumuri, forme, căci organele noastre de simț ne dau o percepție diferențiată a lucrurilor. Dar dincolo de cele cinci simțuri fizice, avem alte organe, care sunt capabile să facă sinteza tuturor acestor percepții și, în unele momente excepționale, este posibil să percepem creația în același timp ca sunete, culori, forme, mișcări, parfumuri.

Ce-am trăit atunci era în același timp minunat și cumplit. Cât timp a durat, nu știu. Foarte puțin, cu siguranță. Simțeam că mă extind la dimensiunile universului, deveneam eu însumi universul, mă dilatam la nesfârșit în spațiu și nu știam până unde voi fi purtat... Atunci, brusc, mi s-a făcut frică! M-am temut că mă dizolv, că mă pulverizez, că dispar... și m-am întors. E sigur că dacă acea stare s-ar fi prelungit, n-aș fi supraviețuit. M-am întors, așadar, în corp, întrucât pentru mine nu venise timpul să plec, nici măcar nu-mi începusem încă munca. Mi s-a întâmplat, după aceea, să regret că am pus în mod voit capăt acelei experiențe, pe care nu mi-a mai fost dat s-o trăiesc niciodată, dar este imposibil să suporti mult timp puterea acelor vibrații, corpul fizic nu este pregătit. Căci și dacă, în acel moment, sufletul se îndepărtează de corp, el nu se desprinde de acesta - nu se desprinde decât dacă îl lași să meargă prea departe - dar

intensitatea a ceea ce trăiește el atunci are un puternic ecou asupra organismului. Doar îngerii pot suporta asemenea vibrații, pentru că ei nu au corp fizic.

E adevărat, după aceea mi-a părut foarte rău că am pus, în mod voit, capăt acelei experiențe, dar măcar pentru câteva clipe am trăit, am văzut, am auzit cum întreg universul cântă, într-o armonie atât de grandioasă, atât de sublimă, încât... Dar nu, nu se poate compara cu nimic din ce se poate auzi pe pământ. Entități superioare mi-au îngăduit să trăiesc acel moment, ca să am o idee despre ce înseamnă armonia celestă, iar acum doar amintirea lui îmi umple sufletul, ca și cum ar fi de-ajuns pentru a menține, a susține și a hrăni întreaga mea viață spirituală. Chiar și foarte scurtă și chiar dacă nu mi-a fost dăruită decât o singură dată, această experiență - dintre cele mai rare, dintre cele mai bogate - poate ajunge pentru o întreagă existență și chiar pentru mai multe. Căci acea muzică - da, să-i spunem muzică, dat fiind că nu există alte cuvinte pentru a o numi - nu atinge numai sensibilitatea. Ea este și un cuvânt de înțelepciune care dă direcția de urmat, care întipărește legea divină în sufletul celui care a avut privilegiul s-o audă măcar o dată. Acum o aud sub altă formă.

Această experiență a simfoniei universale, pe care am trăit-o atât de devreme în viață, a rămas ca o amprentă, ca o pecete care mi-a marcat sufletul și care m-a îndemnat apoi să caut mereu și pretutindeni armonia (Cf. Armonie și sănătate, Col. Izvor nr. 225, cap. II: «Lumea armoniei»). Când ai auzit o dată că întreaga creație este o imensă îmbinare de voci care cântă împreună, nu mai poți uita asta niciodată și nu dorești decât un lucru: ca această armonie să se realizeze aici, pe pământ, printre oameni. Faptul de a fi auzit o singură dată muzica sferelor a sădit în mine convingerea că trebuie să trăim cu conștiința de a participa la o corală, corala cosmică.

Atâtor bărbați și femei le place să se întâlnească pentru a cânta împreună! (Cf. Creație artistică și creație spirituală, Col. Izvor nr. 232, cap. V: «Vocea», cap. VI: «Cântecul coral») Ei simt că această armonie, pe care fac efortul să o realizeze între ei pentru a interpreta o lucrare, le este benefică, dar și că ea îi proiectează într-o dimensiune superioară a existenței. Cum se face că toate aceste voci de bărbați și de femei, care par atât de diferite unele de altele când le auzi separat, se armonizează atât de minunat când se unesc? Dar odată ce repetiția sau concertul a luat sfârșit, fiecare se întoarce acasă și își reia preocupările meschine, vechile certuri, dușmănia contra unuia și altuia. S-a isprăvit cu armonia, dar în același timp s-a isprăvit și cu viața; da, căci dizarmonia înseamnă moarte. În ciuda cântului lor minunat, ei încă nu au înțeles ce ar trebui să fie cu adevărat o corală. Dacă ar fi înțeles, ar continua să cânte în cor chiar și atunci când au plecat din corală.

Ce înseamnă asta? Că toată viața noastră, oriunde am fi și chiar fiecare singur acasă, trebuie să avem conștiința faptului că facem parte dintr-o corală, ca vocea noastră - adică toate gândurile, sentimentele, dorințele, emoțiile pe care le emitem - să vibreze în armonie cu toată natura și cu oamenii. Atunci simți viața țâșnind în tine. Iată de ce, a te alătura unei corale trebuie să fie o ocazie nu doar de a petrece timpul în mod plăcut, ci și de a face o lucrare conștientă, pentru a învăța să-ți supui viața individuală legii armoniei universale. Chiar și acela care nu cântă trebuie să lucreze cu armonia, căci cea mai infimă vibrație armonioasă

de pe pământ ne pune în legătură cu marea armonie cosmică.

Tuturor făpturilor, Inteligența cosmică le-a dat o anumită notă, un sunet, o voce, ca ele să poată alcătui o simfonie în univers. Veți spune că nu auziți aceste voci? Da, desigur, și nici eu nu le aud așa cum mi-a fost dat să le aud o dată, cu atât de mult timp în urmă. Dar gândul că aici, acum, întreaga creație cântă, oare nu vă poate face deja fericiți? Oare nu vă poate face să doriți să vă uniți vocea cu acest cânt?... Și vă doresc vouă, tuturor, să vă fie dat să auziți cândva această armonie a sferelor, fie doar și câteva secunde, așa cum mi-a fost mie dat. Nu o veți mai putea uita niciodată, veți duce veșnic în voi, pretutindeni, dorul acelei clipe. Ceea ce veți fi trăit atunci vă va călăuzi pentru totdeauna pașii pe calea armoniei inimilor și sufletelor.

Unknown

Cap. 8 - Întâlnirea cu Maestrul Peter Deunov

Revelațiile psalmului 116

În acea zi trebuise să mă duc la Sofia. Am profitat de ocazie ca să intru prin librării. Cu banii pe care îi câștigasem eram fericit să-mi pot cumpăra și câteva cărți. Într-una din acele librării am zăbovit îndelung, răsfoind cărți de teozofie: Leadbeater, Annie Besant, Helena Blavatsky și alți câțiva. La un moment dat, librarul s-a apropiat de mine; m-a privit cu amabilitate, apoi, arătându-mi câteva broșurele, mi-a spus zâmbind: «Iată ce ar trebui mai degrabă să citiți». Am fost foarte surprins: ce era cu broșurele acelea? Și, în plus, autorul lor avea un nume bulgăresc: Peter Deunov. Cum putea un bulgar să se compare cu acele somități care erau teozofii - ei, care trăiseră în India și întâlniseră mari Maeștri? Am urmat, totuși, sfatul librarului și am cumpărat acele broșuri, împreună cu alte două sau trei cărți.

Când am luat trenul înapoi spre Varna, nu știu ce s-a întâmplat: am pierdut cărțile și am rămas doar cu broșurile lui Peter Deunov. Așa că le-am citit și ce descoperire a fost pentru mine! Cine era acea ființă care se exprima cu o asemenea autoritate, o asemenea claritate, o asemenea înțelepciune? Mi-am spus: «Mă voi duce să-l văd». Era el oare Maestrul pe care îl căutam? (A se vedea *Auprès du Maître Peter Deunov. Éléments d'autobiographie 2, chap. I: «L'émerveillement d'une rencontre»*)

Mai târziu am aflat că librarul din Sofia care îmi recomandase acele cărți era un discipol al Maestrului. Providența s-a folosit așadar de el, ca să-l întâlnesc. Îl chema Golov. Broșurile pe care mi le recomandase făceau parte dintr-o colecție: *Sila i Jivot*, adică «Fortă și Viață». Aveam șaptesprezece ani și eram atât de neștiutor, încât acel titlu mi s-a părut cam nesemnificativ. Nu-mi închipuiam încă ce dimensiune avea să capete pentru mine mai târziu cuvântul «viață» (Cf. *Armonie și sănătate*, Col. Izvor nr. 225, cap. I: «Viața este primordială»).

Imediat ce am terminat de citit broșurile, m-am întrebat cum să-l întâlnesc pe Maestru. Ce surprins am fost să aflu că locuia la Varna! Trăia aici de puțin timp, în exil. Trebuise să părăsească Sofia, în urma unor învinuiri care îi fuseseră aduse de capii Bisericii ortodoxe. Niște episcopi, care vedeau în el un eretic primejdios, obținuseră de la regele Ferdinand ordinul ca el să părăsească Sofia, unde crease *Fraternitatea Albă*. Peter Deunov plecase la Varna, însoțit de câțiva

discipoli credincioși.

După o primă vizită pe care i-am făcut-o Maestrului, am început să asist la conferințele pe care le dădea pe atunci la Hotel Londra, unde stătea. Dar încă nu mă dusesem să-i cer să mă accepte ca discipol. Într-o zi, m-am hotărât să-i solicit o întâlnire și am mers la el însoțit de un băiat și o fată de vârsta mea, care doreau, ca și mine, să-i urmeze învățământul.

Când ne-am aflat în fața Maestrului, la început a fost un lung moment de tăcere. Apoi, cu emoție și cu toată sinceritatea inimii mele, i-am spus: «O, Maestre, ne îngăduiți să vă urmăm?»

Din nou s-a așternut tăcerea, ceva sfânt plutea în încăpere. Nu voi uita niciodată fizionomia Maestrului: el ne privea intens, profund... În sfârșit, cu multă gravitate și iubire, ca și când doar el cunoștea importanța aceluia moment decisiv, răspunse: «Cine vă poate împiedica să mă urmați? Nimeni». Asta a fost tot, n-a mai spus nimic. A urmat un nou moment de tăcere, în care simțeam că eram deja în comuniune cu spiritul lui. Mă străbăteau curenți, ca și când deschidea în mine ferestre și porți, ca și când ordona spiritelor luminii să aibă grijă de noi.

Pe masă era o Biblie - și am observat după aceea că Maestrul ținea întotdeauna o Biblie lângă el. A luat acea Biblie și a început s-o răsfoiască, ca și când căuta ceva. Iar noi stăteam acolo, mici și puțin îngrijorați. Ne angajam pe un drum fără să știm nimic despre încercările care ne așteptau. Sora a murit foarte tânără. Cât despre frate, nu pot vorbi despre ce s-a întâmplat apoi cu el.

Maestrul a căutat așadar o vreme prin Biblie, apoi ne-a indicat fiecareia câte un Psalm, spunând: «Să-l citești, e pentru tine». Mie mi-a dat Psalmul 116 (Psalmul 114 din Biblia ortodoxă (n.t.)). De câte ori, după aceea, n-am citit și recitat acest Psalm! L-am învățat chiar pe de rost. Întrucât Maestrul mi-l dăduse, însemna că în el era viața mea. Cum să nu înțeleg că îmi prevestea cumplite încercări?

«Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadului m-au găsit; necaz și durere am aflat.

Și numele Domnului am chemat:

«O, Doamne, izbăvește sufletul meu!»

Încercările descrise în Psalmul pe care Maestrul mi l-a dat în acea zi au venit la nouă ani după sosirea mea în Franța.

În decursul aceluia prim an în care l-am cunoscut, Maestrul mă invita uneori să merg la el în vizită. Într-o zi îmi spuse: «Calea vă este deschisă, aveți toate condițiile pentru a progresa. Cerul este cu dumneavoastră și vă va dăruia mult. Dar va veni o vreme când toată Loja neagră se va ridica împotriva dumneavoastră, pentru a vă împiedica să treceți». Pe-atunci eram departe de a ști ce e Loja neagră și ce putere are de a face rău. Am spus, zâmbind: «Vom trece». Păstrez cu sfințenie în amintire ce mi-a răspuns atunci. Apoi l-am întrebat: «în ce perioadă se va întâmpla asta? - în al douăzeci și șaselea an». Dar când am făcut douăzeci și șase de ani, am suferit doar din cauza unui genunchi. A fost foarte dureros și destul de mult timp am fost beteag, dar nu era decât o durere de genunchi.

Mulți ani mai târziu, revenind asupra tuturor evenimentelor din viața mea, mi-am amintit de cuvintele Maestrului. Am făcut un calcul: când mi-a prevestit acele

încercări, eram în 1918. Douăzeci și șase de ani mai târziu, în 1944, el părăsea pământul. Eram în Franța de șapte ani și e adevărat că atunci a început cea mai grea perioadă din viața mea. În 1947-1948 am ajuns la fund. În 1950, în sfârșit, cerul a început să se lumineze.

În acea perioadă întunecată în care am fost combătut, amenințat și până la urmă întemnițat în urma unor acuzații mincinoase, mi-am amintit de cuvintele Psalmului și de profețiile Maestrului. «Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadului m-au găsit; necaz și durere am aflat». Într-o noapte, mai ales, o spaimă pe care n-o mai cunoscusem niciodată până atunci a pus stăpânire pe mine, o spaimă de moarte. Dacă n-am murit atunci, e pentru că niciodată credința, încrederea în Dumnezeu nu m-au părăsit, nici iubirea mea pentru El. Mă agățam cu disperare de versetul următor, cel al mântuirii, al eliberării: «Voi umbla înaintea Domnului, pe pământul celor vii». Din adâncul disperării mele, îmi spuneam că după această perioadă de zbucium și de tulburare, voi afla ce este viața, adevărata viață, viața veșnică.

«Voi umbla înaintea Domnului, pe pământul celor vii». Când am citit acest Psalm, după ce Maestrul mi-a spus că era pentru mine, am fost foarte impresionat de frumusețea acestui verset, precum și de caracterul lui misterios: ce este «pământul celor vii»? L-am învățat în ebraică și l-am gravat, chiar, la un bijutier, pe o lamă fină de aur pe care o purtam mereu cu mine.

Nu obișnuiesc să povestesc ce trăiesc, nu este nevoie, risc să nu fiu înțeles și Dumnezeu știe ce au să-și închipuie cei care mă ascultă! Cred totuși că unii dintre voi mă vor înțelege - precum și alții, care vor veni după vol. Pentru ei vorbesc, asta îi va putea lumina și ajuta într-o zi. Căci într-un anumit moment al evoluției sale, după ani de muncă și de purificare, sufletul trebuie să traverseze regiuni încă necunoscute lui, care nu pot fi numite altfel decât infern. Această încercare face parte din orice Inițiere.

În cursul acelei nopți în care am fost cuprins de o spaimă de moarte, s-a întâmplat ceva ce nu mi-am putut explica niciodată. Poate aveam să mor, poate murisem deja. Eram cufundat în focul iadului, un foc cumplit, aveam dinaintea mea niște flăcări despre care niciun foc terestru nu-ți poate da o idee, era priveliștea morții în toată oroarea ei. Simțeam cum mi se face Părul măciucă. Mă întreb cum de n-am albit în acea noapte. Și am strigat, și eu: «O, Doamne, izbăvește sufletul meu!»

Apoi, istovit, am căzut într-un somn adânc. Dar între ora unu și două noaptea, am auzit un zgomot, ca și cum cineva bătea la ușa mea. Acel zgomot m-a trezit și atunci m-am simțit înconjurat de prezențe luminoase, de entități foarte puternice care au lucrat îndelung cu mine, asupra mea, tot restul nopții. Și dintr-o dată s-a produs învierea. Ajunsesem pe pământul celor vii! Mi-am dat seama apoi că acea zi era ziua de naștere a Maestrului. Se născuse într-o zi de 11 iulie, dimineața.

În viața spirituală, moartea este întotdeauna urmată de o înviere. Nu mori decât pentru a învia. De la misterele Egiptului și Greciei antice până la creștinism, câte religii nu menționează această moarte urmată de o înviere! După ce zeul Osiris a fost ucis de fratele său, Seth, care îl invidia, soția lui, Isis, îi găsește trupul și îl învie cu ajutorul zeului Anubis. La fel, Atena salvează inima lui Dionysos, căruia Titanii îi fierseseră și îi mâncaseră trupul, și îl readuce la viață. Obținerea pietrei filozofale este și ea bazată pe principiul morții urmate de

o înviere. (Cf. Piatra filozofală - de la Evanghelii la tratatele alchimice, Col. Izvor nr. 241, cap. XI: «Regenerarea materiei: crucea și creuzetul») Și cum să interpretezi moartea și învierea lui Iisus? (Cf. Ce este un fiu al Domnului?, Col. Izvor nr. 240, cap. X: «Iisus mort și înviat?»)

După ani de încercări, am putut și eu să spun: «Da, Tu mi-ai izbăvit sufletul de la moarte».. În sfârșit, mergeam pe pământul celor vii. Și ce este acest pământ al celor vii?... Soarele. Da, soarele, dar un aspect al soarelui pe care nu-l cunoaștem încă. Tot ce vedem pe pământ și pe cer nu reprezintă decât o infimă parte a realității, învelișuri, zgură... Realitatea este imensitatea lumii invizibile. Veți spune: «Cum? Universul este atât de vast: sistemul solar și dincolo de el, toate acele galaxii, acele nebuloase!...» Da, dar ele nu sunt nimic pe lângă tot ce nu vedem.

În trecutul îndepărtat, astronomii erau Inițiați și, când vorbeau de Jupiter, de Mercur, de Lună, de Venus etc., ei se gândeau la entitățile care locuiesc în aceste regiuni, entități care au un caracter propriu și care fac o lucrare anume în univers. Astronomii contemporani au pierdut această știință și nu pun în spatele acestor nume decât realități materiale: planetele cărora le studiază atmosfera, gradul de umiditate, relieful, natura elementelor constitutive, pentru a declara apoi că pe ele nu există niciun fel de viață. Și tot așa, ei nu știu nici ce este cu adevărat soarele.

Soarele este «pământul celor vii» menționat în Psalm și pe acest pământ al celor vii vom locui într-o zi. Dar deja nimic nu ne împiedică să părăsim valea plângerii și a morții, care este deocamdată locul nostru de ședere, pentru a ne înălța pe pământul nemuritorilor. Toate conștiințele luminate trăiesc deja în soare. Din clipa în care începem să trăim în lumină, trăim în soare: picioarele noastre umblă pe pământ, dar capul nostru vizitează soarele. Și tocmai pentru că dorim să mergem să locuim pentru totdeauna pe acest pământ al celor vii, căutăm în fiecare dimineață să ne apropiem de el. Ducându-ne să contemplăm soarele care răsare, începem să pășim pe el (Cf. Meditații la răsăritul soarelui, Broșura nr. 323).

Unknown

Cap. 9 - Franția, Franța

La Varna, în parcul mare de deasupra mării, seara în timpul verii se dădeau deseori concerte. În acele seri mă duceam pe plaja pustie, mă întindeam pe nisip și ascultam muzica venind de sus. Orchestra interpreta uverturile unor opere de Wagner: Lohengrin, Tannhäuser, Parsifal... dar, îmi amintesc, și «Poet și Țăran» de Franz von Suppé și piese de alte genuri, care nu prea se mai cântă astăzi. Să lăsa noaptea, licuricii zburau în jurul meu, iar eu contemplam cerni înstelat, visând...

Și știți la ce visam? La Franța. Franția: rosteam acest nume, care suna pentru mine atât de poetic, și simțeam o mare dorință de a o vizita. Intuiam oare viitorul? La acea vreme, în orice caz, la vârsta pe care o aveam și în condițiile în care trăiam, era imposibil. Așadar visam mai departe la această țară, pe care firi-o imaginam minunată, mai ales Parisul și bulevardul lui cu nume paradiziac: Ies Champs Élysée. Ce loc minunat trebuie că era! Și, gândindu-mă la el, simțeam o

adevărată bucurie spirituală.

Visul mi s-a împlinit douăzeci de ani mai târziu, în 1937. Dar n-a fost vorba să vin doar pentru câteva săptămâni să vă vizitez țara, cu ocazia Expoziției universale. După ce fusesem profesor, eram, la acea vreme, director de colegiu, iar Maestrul Peter Deunov îmi cerea, de data asta, să părăsesc definitiv Bulgaria, pentru a mă stabili în Franța (Un al doilea volum: *Auprès du Maître Peter Deunov - Éléments d'autobiographie 2* - tratează perioada 1917-1937). Cu multă luciditate, el vedea apropiindu-se un al doilea război mondial și presimțea, de asemenea, cum comunismul avea să se impună în țările din Est și să amenințe toate manifestările religiei și spiritualității. El îmi cerea să plec în Franța pentru a-i salva învățătura, bănuind că aceasta va fi interzisă în Bulgaria. Și asta s-a și întâmplat: decenii la rând, nu numai că discipolilor Maestrului nu li s-a permis să se întrunească, dar ei au trebuit să-i ascundă cărțile, ca să nu le fie confiscate și să fie, ei înșiși, urmăriți și condamnați.

Am venit, așadar, în Franța la cererea Maestrului, pentru a-i păstra viu învățământul. El nu mi-a ordonat să plec, desigur, un adevărat Maestru nu cere ascultare și supunere din partea discipolilor săi. Eu am fost acela care, simțind că ceea ce îmi cerea avea un scop benefic, am acceptat. Dar eram conștient de greutățile care mă așteptau. Știam puțină franceză, cât să citesc, dar nu o vorbeam, și plecam dintr-o țară mică, unde viața pe care o dusesem nu făcea mai ușoară pentru mine o asemenea schimbare. Nici nu vă imaginați cum era Bulgaria în acele vremuri. Cum aveam să trăiesc în Franța? Eram oare pregătit?...

Când am sosit (pe 22 iulie 1937), se vedea cu ușurință după accentul meu că eram străin. Și dacă eram întrebat din ce țară vin, îmi dădeam seama că, cel mai adesea, oamenii nu știau nimic despre Bulgaria, nici măcar unde se află: o confundau cu România sau cu Serbia sau cu o altă țară vecină și de fiecare dată trebuia să explic. De atunci, desigur, a ajuns mai cunoscută, datorită trandafirilor ei, a iaurtului... Apoi a fost afacerea aceea cu umbrela bulgărească (În 1978, un reprezentant al televiziunii bulgare a fost asasinat la Paris, fiind înțepat un vârf de umbrelă otrăvit cu cianură), pe urmă atentatul contra papei Ioan Paul al II-lea... (La Roma, în mai 1981, și în care ar fi fost amestecate serviciile secrete bulgare).

De cum am ajuns, am început să vizitez Parisul. Îmi petreceam o mare parte din timp mergând pe străzi, pentru a privi casele, monumentele, magazinele, oamenii... Totul era atât de nou!

Voiam să văd tot: catedrala Notre Dame, turnul Eiffel, Arcul de Triumf, muzeele etc. Într-o zi, niște prieteni m-au dus la «Luna Park». Întrucât acel loc nu mai există demult, poate nu știți că Luna Park era un fel de parc de distracții, ce fusese instalat la Porte Maillot. O mulțime de oameni venea acolo să se amuze. În el se găsea, de exemplu, un joc care consta în a ținti cu o carabină un punct pe un perete. Când nimereai acel punct, patul pe care era culcată o femeie se răsturna; atunci, desigur, ea cădea, apoi se ridica, așeza din nou patul, pentru a se culca iar în el și totul reîncepea... Mai era și Palatul râsului, cu culoare în care curenți puternici de aer făceau să zboare pălăriile și ridicau fustele, balansoare care se opreau exact în momentul în care oamenii erau cu capul în jos... Eram într-adevăr uimit de geniul inventiv al francezilor. În Bulgaria nu

văzusem niciodată asemenea lucruri.

Iar apoi, era ceea ce se numea «farfuria cu unt» - și asta era ceva interesant. Acea farfurie cu unt era un fel de platformă de lemn, rotundă și destul de mare ca pe ea să încapă mai multe persoane. După ce acestea se urcau, platforma începea să se învâртеască, mai întâi încet, apoi din ce în ce mai repede. Și atunci ce vedeai? Cei care se aflau la periferie erau supuși forței centrifuge: își pierdeau echilibrul și erau proiectați în afara platformei, în timp ce aceia care se aflau în centru, reușeau să se țină în picioare, căci acolo forța centrifugă era slabă; ei nu erau răsturnați.

Am privit un timp, apoi le-am spus prietenilor mei: «Vedeți, asupra acestei farfurii cu unt, care se află în acest loc doar pentru a distra publicul, merită să te oprești: legile fizice care intră aici în acțiune sunt identice cu cele care ne guvernează psihicul». Ei erau mirați și le-am explicat: «Ființa umană e asemenea acestei farfurii cu unt: anumite regiuni psihice din om reprezintă periferia, altele - centrul, iar prin conștiința sa, el e asemenea tuturor acestor tineri care urcă pe platformă. Când se duce să se plimbe la periferie, în plăceri, în pasiuni, în intrigă, el cade pradă unor forțe care îl fac să-și piardă echilibrul și cade. Pentru a fi la adăpost, pentru a-și păstra echilibrul, el trebuie să caute centrul în el însuși. Meditația, reculegerea, rugăciunea sunt metode care ne îngăduie să găsim acest centru, acest punct din noi unde nimic nu ne poate zdruncina». Din câte lucruri nu avem astfel de învățat! Ei da, vedeți, chiar și din farfuria cu unt de la Luna Park.

Parisul a fost într-adevăr pentru mine o școală, ceva unic. Totul mă uimea, totul mă încânta și asta îi făcea uneori să zâmbească pe cei cu care mă întâlneam. Și ce să mai spun de Champs Élysée?... Cei care i-au dat acestui bulevard numele locului unde, după mitologia greacă și latină, trăiesc sufletele celor preafERICIȚI, doreau cu siguranță să facă pe toată lumea să viseze. Cu mine, în orice caz, au reușit de minune, mi-e imposibil să spun cum mi-l imaginam. De aceea, am fost surprins și dezamăgit să descopăr acolo cafenele, magazine și oameni de tot felul, care se plimbau fără a avea nicidecum conștiința faptului că pășeau pe un pământ al cărui nume însuși era sfânt pentru mine.

Dar trebuia mai întâi de toate să învăț să vorbesc corect franceza - și asta cât mai repede. Atunci mi-am zis că cinematograful ar fi, printre altele, o școală bună: în filme auzi personajele vorbind despre tot felul de subiecte și exact de asta aveam nevoie. La șase luni după sosire, la cererea prietenilor mei, am ținut prima conferință publică.

Ce eveniment pentru mine să mă adresez pentru prima dată unor francezi în limba lor! Pe-atunci locuiam la sora Stella (una discipole ale Maestrului. Ea i-a fost secretară timp de patruzeci de ani) și, în acea dimineață, ea era deja plecată la lucru când, deschizând robinetul de la lavaboul meu, am constatat că alimentarea cu apă era întreruptă. M-am dus să verific până la robinetul de la chiuveta din bucătărie, uitând apoi să-l închid pe cel de la lavabou. Și am plecat... Când m-am întors, venise apa și se revărsase în tot apartamentul, iar eu am început să o strâng cu buretele. Când s-a întors Sora Stella de la lucru, a găsit casa inundată și pe mine în genunchi, adunând apa cu buretele. Era extrem de mâhnită, dar eu i-am spus râzând: «Nu, nu! Nu fiți mâhnită. Apa este iubire, este abundență, această inundație este o minunată prevestire!»

Și am continuat să țin conferințe. Uneori nu găseam cuvântul pe care îl căutam și atunci întrebam în sală: «Cum spuneți voi la asta?... Cum ziceți la ailaltă?...» Răspunsurile pe care le primeam erau uneori amuzante, ele nu corespundeau cuvântului pe care îl căutam și toată lumea râdea. Acum, desigur, după atâția ani, mă exprim mai bine. Nu suficient de bine, după unii, și e adevărat. Dar alții spun că vorbirea mea nu mai este la fel de vie ca în perioada când se pare că aproape se simțea prezența fizică a gândului meu, care căuta cuvintele pentru a se face înțeles. Vedeți, niciodată nu poți mulțumi pe toată lumea.

Din ce în ce mai multe persoane veneau să mă asculte. Sala nu era întotdeauna destul de mare ca să încapă toată lumea și unii se așezau pe podium. Am avut atunci un public foarte eterogen și asta a fost pentru mine o ocazie de a face tot felul de observații foarte interesante. Într-o zi, după conferință, o tânără drăguță, elegantă, s-a apropiat să stea de vorbă cu mine. De cum a deschis gura, am înțeles cât era de superficială și am întrebat-o ce anume o interesa în subiectele pe care le abordam. Ea mi-a povestit că o prietenă o îndemnase stăruitor să vină să mă asculte, spunându-i că va afla multe lucruri utile. În realitate, nu avea vreo dorință specială de a învăța, dar venise totuși și continua să vină cu regularitate. Din curiozitate, am întrebat-o care era motivul. «O, mi-a răspuns ea, sunteți îmbrăcat atât de curat, manșetele și gulerul dumneavoastră sunt atât de albe!» Manșetele și gulerul meu! Eram uluit. Ce spuneam îi era absolut indiferent. Așteptam să zică măcar un cuvânt despre ce auzise, dar se pare că uitase tot... și oare ascultase măcar ceva? Doar gulerul și manșetele mele o impresionau. Ce era atât de extraordinar în faptul că țineam conferințe publice într-o ținută prezentabilă?

Așa m-am aflat în situația pastorului din anecdotă. Da, era un pastor care, duminica, se străduia foarte tare să-și emoționeze asistența dar, indiferent ce făcea, nu avea dinaintea lui decât chipuri impasibile, împietrite, și era foarte dezamăgit... sfârșit, într-o zi, văzu în fundul bisericii un biet amărât care plângea cu suspine. «Ah, își zise el bucuros, până la urmă am reușit, totuși, să mișc pe cineva!» La sfârșitul slujbei, alergă la ușă să-și salute enoriașii și se adresă bărbatului care își ștergea încă lacrimile: «Dragul meu, ce te-a înduioșat atât de tare în predica mea?» - «O, domnule pastor, spuse acesta, am avut o capră la care țineam foarte mult, dar acum câteva zile mi-a mâncat-o lupul... Am fost mișcat căci, cu bărbuța și cu vocea dumneavoastră, mi-ați amintit de căprița mea!» Așa deci. Iar pentru mine, secretul succesului stătea în guler și manșete.

Altă dată și-a făcut apariția o fată foarte drăguță - urma să se prezinte la concursul Miss Europa sau Miss Univers, nu-mi mai aduc aminte. Ea voia să se căsătorească cu un bărbat foarte bogat care n-o iubea, iar mama ei - căci mai mult cu mama am avut de-a face - a venit să mă vadă. Credea că voi accepta să folosesc procedee magice (și nu vă pot măcar spune care, atât era de scabros) pentru a-l influența pe acel bărbat. Îmi promitea o avere, dacă reușeam. Evident că am refuzat să întreprind ceva, prin orice mijloc ar fi fost. Atunci, nici mama, nici fiica n-au mai venit să asiste la conferințele mele. Vă asigur că dacă aș fi satisfăcut toate cererile de acest gen pe care bărbatii și femeile mi le-au adresat de-a lungul timpului, de mult aș fi fost miliardar. Oare când vor înțelege oamenii că nu trebuie niciodată să folosești spiritele și forțele naturii în scop personal și

în niciun caz pentru a obține cu forța iubirea cuiva? (Cf. Cartea magiei divine, Col. Izvor nr. 226, cap. I: «Revenirea la practicile magice și pericolul lor» și cap. XV: «Adevărata magie: iubirea»)

Printre persoanele care veneau să asiste la conferințele mele, era și o doamnă destul de simpatică, a cărei principală preocupare era să atragă artiști în salonul ei: poeți, muzicieni, cântăreți de operă, actori de teatru și de cinema. Într-o zi, m-a invitat la una din recepțiile ei. Am sosit în mijlocul acestor oameni foarte distinși. Toți se cunoșteau între ei, așa că pe mine, ca necunoscut, trebuia să mă prezint. Atunci, ce mi-a fost dat să aud? «Doamnelor și domnilor, avem onoarea să primim astăzi un foarte mare Inițiat, un foarte mare mag, un foarte mare clarvăzător. El a venit de curând din Bulgaria și vă va face revelații extraordinare, vă va prezice viitorul etc., etc». Ce surpriză pentru mine! Acceptasem invitația ei, fiindcă pentru cineva care sosește într-o țară pe care nu o cunoaște, este întotdeauna interesant să întâlnească persoane noi. Dar de data asta mă simțeam prins în capcană. Acea damă nu mă prevenise asupra rolului pe care voia să-l joc.

Când și-a terminat prezentarea, s-a făcut liniște. Invitații se așteptau, evident, să iau cuvântul pentru a face revelațiile senzaționale care fuseseră anunțate. Iar eu, nimic! Nu rosteam niciun cuvânt. Toți mă priveau cu un aer întrebător, iar eu tăceam... Chiar nu știam ce să fac. În sfârșit, am spus: «Sunt foarte onorat, stimată doamnă, că m-ați invitat. Dar sunt surprins, nu mi-aș fi închipuit că o să-mi cereți să fac revelații senzaționale. Nu am nimic special de spus, în afară de faptul că sunt fericit să fac cunoștință cu prietenii dumneavoastră». Asta a fost tot; și am tăcut. Atunci, ce dezamăgire! Au început cu toții să se agite, să șușotească între ei. Mulți au plecat nemulțumiți, dar unii au rămas și cu ei am purtat frumoase conversații. Pentru asta venisem, nu ca să fac senzație.

După aceea, desigur, acea doamnă, jignită de purtarea mea, care o făcuse să-și piardă prestigiul, m-a întrebat de ce acționasem într-un mod atât de categoric: fără îndoială pierdusem, zicea ea, considerația unora dintre acele persoane; prezența mea în anturajul lor m-ar fi ajutat să mă fac cunoscut. I-am răspuns că nu țineam la considerația celor care confundau viața spirituală cu spectacolul și că avea nevoie și ea să înțeleagă această lecție.

Da, acea perioadă a fost pentru mine extrem de instructivă. În Bulgaria doar studiasem și lucrasem în umbra Maestrului meu, nu mă manifestasem niciodată public. Iar acum, ce descopeream mă surprindea: nu mă simțeam deloc făcut pentru ceea ce mulți oameni așteptau de la mine. Ce idee își făcuseră ei despre viața spirituală?

Uneori, după o conferință, bărbați și femei veneau la mine să se prezinte, spunându-mi că sunt Inițiați. Ei precizau chiar că ajunseseră la gradul șapte, opt sau nouă de Inițiere și mă întrebau la ce grad ajunsesem eu. Eram atunci obligat să le explic că un adevărat Inițiat nu vorbește niciodată de aceste lucruri: adevăratul Inițiat rămâne neștiut, tănuit, ascuns, ca bătrânul din a noua carte a Taratului, Ermitul. Acest bătrân, înveșmântat într-o mantie lungă, merge în noapte; în mâna stângă, el ține un baston și ascunde privirilor, în faldurile veșmântului său, felinarul pe care îl ține în mâna dreaptă. Veșmântul pe care îl poartă este prudența, toiagul - voința, iar felinarul - înțelepciunea. Dar, adesea, vedeam bine că aceste persoane nu înțelegeau, atunci sfârșeam prin a le spune:

«Credeți că sunteți Inițiați?... Foarte bine, dar nu vă duceți să povestiți asta peste tot. Lăsați-i pe ceilalți să simtă ei înșiși acest lucru, din purtarea voastră, din ceea ce emană din voi».

Aceasta a fost perioada în care l-am cunoscut pe prietenul meu Krebs, un om foarte original. Nu mai știu cum auzise vorbindu-se despre mine și venea, și el, să-mi asculte conferințele. Avea o pasiune pentru vioară și făcea cercetări privind fabricarea instrumentelor Stradivarius, în special a lacului aplicat pe ele, a cărui compoziție s-a pierdut. Această cercetare era pentru el o adevărată pasiune; și-a cheltuit cu ea întreaga avere, care era considerabilă. Aducea de departe lemnul anumitor specii de brad, iar o cameră din apartamentul lui era aproape în întregime ocupată de o vioară uriașă pe care o comandase și în care intra pentru a studia legile acusticii. În acest scop, era în legătură cu membrii Academiei de Științe și pe biroul lui se îngrămădeau foi pline cu formule matematice. De altfel, la el l-am întâlnit într-o zi pe fizicianul Auguste Piccard, inventatorul de geniu care a pus la punct primul balon ce se putea înălța în stratosfera, precum și primul batiscaf.

Aveam multă afecțiune pentru acest prieten și mă duceam uneori să-l vizitez în cartierul Montmartre, unde locuia. Era deja foarte în vârstă când l-am cunoscut: avea mustață și păr lung, alb. Aducea cu Saint-Yves d'Alveydre și mai ales cu Barbey d'Aurevilly, autorul culegerii de nuvele Diabolicele. Într-o zi i-am spus asta. El a râs și mi-a răspuns: «Da, poate, și nu-mi displace». Era foarte înalt și îmbrăcat mereu în negru, cu papion negru. Când ne plimbam împreună pe străzile cartierului, îmi vorbea de cercetările lui, de controversile lui cu fizicianul Louis de Broglie, nu mai știu în privința cărui subiect. Și fără îndoială noi doi aveam ceva pitoresc, el cu părul alb și costumul negru, eu cu părul negru și îmbrăcat în haine mai degrabă de culoare deschisă, căci adesea oamenii se opreau să ne privească.

Era un om foarte conștient de valoarea lui. În viața obișnuită, rareori accepta să-i lase pe ceilalți să vorbească. Totuși, pe mine mă asculta, iar când venea să asiste la conferințele mele, pleca uneori întristat. Într-o zi l-am întrebat care era motivul și mi-a răspuns: «Credeam că știu multe lucruri, dar când vă ascult, constat că nu știu nimic». De fapt, nu știam aceleași lucruri. Aș fi fost incapabil să-l urmăresc în cercetările lui dar el trăise fără să cunoască anumite adevăruri ale Științei inițiatice și era prea târziu ca să mai recupereze timpul pierdut. Nu știu de ce își pusese în minte să lupte contra tuturor magicienilor negri din Paris și din întreaga lume. Îl prevenisem că era primejdios: magia neagră nu e așa ușor de învins. Și într-o zi, ce s-a întâmplat? A murit subit. Am fost foarte trist... Cu câțva timp înainte îmi făcuse un cadou minunat. Într-un an participase la Geneva, împreună cu mai mulți lutieri, la un concurs și vioara pe care o construise a luat premiul întâi. Acea vioară avea o sonoritate excepțională. Fără îndoială fiindcă îi povestisem cât am regretat că n-am putut învăța vioara când eram copil, mi-a dăruit-o. Gestul lui m-a înduioșat mult. Din păcate, nu eram absolut deloc capabil să cânt la ea.

Parisul era, evident, pentru mine și o ocazie extraordinară de a citi și de a descoperi cărți. Din curiozitate, am asistat de două-trei ori la licitațiile de la Hotel Drouot. Am văzut cum a fost vândută o întreagă bibliotecă absolut minunată, cu cărți atât de frumos legate! Și la ce preț! În timp ce cărțile pe care

le căutam eu deseori nu mai aveau coperti, hârtia lor era complet îngălbenită, iar marginile paginilor erau zdrențuite.

Mergeam adesea în librăriile din Cartierul Latin. Răsfoiam puțin cărțile din rafturi, apoi îl întrebam pe librar: «Nu mai aveți și alte lucrări decât cele care sunt expuse aici? - Nu. - Sunteți sigur? Nu aveți altele pe undeva, printr-un pod. Ba da, bineînțeles, dar sunt vechituri care nu pot interesa pe nimeni. - Arătați-mi-le, totuși». Și stăteam ore în șir scotocind m'întuneric. Și cât praf n-am înghițit! Ieșeam de acolo înțepenit de spate, pentru că trebuia să stau tot timpul aplecat sau să mă așez în genunchi, dar eram atât de fericit când reușeam să găsesc o carte rară! Seara, când mă întorceam acasă, mă clătinam de oboseală. Cred că mi s-a întâmplat chiar să merg dormind. Din fericire, aveam un fel de radar interior datorită căruia puteam să evit toți stâlpii de lumină de pe trotuare!

În una din acele librării din Cartierul Latin, într-o zi când tocmai îi explicasem vânzătorului ce gen de cărți căutam, el îmi zise: «Veniți cu mine». După ce am urcat mai multe etaje și am străbătut culoare întunecate și prăfuite, m-a prezentat unei doamne în vârstă cu părul alb. Avea un chip frumos și inteligent și când a înțeles ce mă interesa, mi-a arătat toate cărțile din depozit. Am stat acolo ceva timp.

Când să plec, această doamnă, care nu știam cine este, a început să-mi vorbească despre soțul ei, un ezoterist foarte cunoscut, Paul Vulliaud, care scrisese despre Cabală. Tot el făcuse și o traducere a unei cărți din Zohar. Siphra di-Tzeniutha. Apoi mi-a pus câteva întrebări despre mine. I-am răspuns că eram în Franța de puțin timp și că, la cererea unor prieteni care doreau să mă asculte, prezentam mici comentarii, într-o sală, Club de France, din Bulevardul Saint-Germain... că unele din aceste mici comentarii erau editate în broșuri etc. Ea mi-a cerut să-i aduc acele broșuri, ceea ce am făcut data următoare. Ea le răsfoi un timp, apoi îmi spuse că dorea să le arate soțului ei. Mă întrebam ce avea să creadă el, care scrisese atâtea lucrări erudite, despre broșurile mele prost tipărite și nu prea arătoase. Or, când am revăzut-o, ea mi-a spus: «Soțul meu ar dori să vă cunoască, dar fiind foarte slăbit, aproape că nu mai iese, așa că vă invită la noi». Întâlnirea cu Paul Vulliaud mă neliniștea puțin: ce părere avea despre acele broșurele de care mi-era aproape rușine? Ce avea să-mi spună? Dar felul în care m-a primit m-a liniștit repede.

El nu se opri decât asupra ideilor și mi-a spus: «Asta caut și eu». Ne-am revăzut de mai multe ori și am avut cu el lungi conversații. Mi-a dat multe informații despre ezoteriști pe care îi cunoștea sau îi cunoscuse și m-a pus în legătură cu unii dintre ei. A fost foarte interesant. Dar ce mă impresiona la el cel mai mult erau chipul și atitudinea: semăna cu Maestrul Peter Deunov; avea, ca și el, barba și părul alb, dar mai ales zâmbea ca el, făcea aceleași gesturi. O, cât eram de fericit să întâlnesc în Franța o ființă care îmi amintea de Maestrul meu! Ne-am înțeles imediat și am legat o frumoasă prietenie.

Spre deosebire de mulți alți ezoteriști, Paul Vulliaud nu găsea un motiv de orgoliu în cunoașterea pe care o acumulase - și care era foarte vastă - și nici nu se folosea de ea pentru a-i strivi pe ceilalți. Îi pune puțin la punct pe cei pe care îi vedea prea plini de ei, dar mai ales se străduia să-i lumineze și să-i susțină pe cei care căutau sincer adevărata cunoaștere. Din păcate, nu l-am cunoscut prea mult timp, căci era deja foarte în vârstă și bolnav. Aș fi vrut atât de mult să

întâlnesc alte ființe ca el! Mi-au fost, într-adevăr, prezentați alți câțiva autori celebri, spiritualiști ale căror cărți le citisem, dar ce mi-a fost dat să văd? Opiomani, morfinomani, cocainomani... Nu toți, desigur, dar câți dintre ei, în loc să lucreze asupra lor înșiși, foloseau droguri ca să pătrundă în lumile subtile, misterioase, pe care voiau să le descopere! Până la urmă descopereau câte ceva, dar nu cu droguri accezi la regiunile superioare ale lumii invizibile și făcând asta se distrugau pe ei înșiși.

Tare aș fi vrut și să-i conving pe unii din acești cabaliști, astrologi, magi, alchimiști, că nu este de-ajuns să citești cărți și să aplici câteva metode și câteva rețete pentru a ajunge la un rezultat, dar era greu. Cunoscusem un alchimist care între timp a devenit celebru. Ne întâlneam la mine sau la el și era atât de preocupat de cercetările sale, încât trăia în cele mai mari lipsuri. Nici eu nu aveam mare lucru, dar l-am ajutat și l-am recomandat unor persoane pe care le cunoșteam. Era foarte erudit și aveam multă simpatie pentru el, fiindcă era și un om foarte bun. A scris cărți și, mai târziu, a fost invitat să vorbească despre alchimie la televiziune. Îmi spusese că era în căutarea pietrei filozofale, dar după felul în care o căuta, era evident că n-avea cum s-o găsească. Fiindcă piatra filozofală trebuie să o descoperi mai întâi în tine însuși, înainte de a o realiza în planul fizic, iar ca să o descoperi în tine, ai nevoie de calități absolut excepționale (Cf. Piatra filozofală - de la Evangheliile la tratatele alchimice, Col. Izvor nr. 241, cap. X: «Piatra filozofală, rod al unei uniuni mistice»).

Nu ținam în mod deosebit să fiu invitat la diverse întruniri, dar fiindcă eram invitat, uneori acceptam și stăteam, bineînțeles, de vorbă cu tot felul de oameni. Într-o zi, o fată a venit să mă întrebe despre iubire și despre anumite practici erotice. Nu știam de ce îmi pune acele întrebări și nu i-am cerut lămuriri. Nu-mi mai amintesc ce răspunsuri i-am dat, ci doar că a plecat foarte mulțumită de explicațiile mele.

După o vreme, în timpul uneia din acele întruniri, un scriitor a început să-mi adreseze injurii de față cu toată lumea, fără să știu de ce. L-am întrebat cu ce-i greșisem și, în cele urmă, mi-a spus că fata care îmi pusese întrebări îl părăsise: el făcea cu ea magie sexuală și, în urma explicațiilor pe care i le oferisem, aceasta și-a dat seama cât de primejdioase erau acele practici. Atunci i-am spus: «Ascultați-mă, domnule, nu știam că acea fată vă aparține și că aveți atâtea drepturi asupra ei. Nici măcar nu știam de ce îmi pune acele întrebări. Dacă, fără să vreau, am pus-o la adăpost de tertipurile dumneavoastră, cu ce am greșit? Soarele are dreptul să strălucească, iar cei care nu au pălărie riscă să facă insolatie. Trebuia să aveți pălărie...» Bineînțeles că, din acel moment, nu mi-a mai vorbit. Dar anii s-au scurs și, într-o zi, a venit să mă vadă: viața îi dăduse câteva lecții și înțeleșese.

Într-o vreme, un club parizian mi-a tot trimis invitații să particip la întrunirile sale și să țin și conferințe. Primeam programe și, pe unul din acele programe, scria chiar că voi vorbi în cutare zi, despre cutare subiect. Dar era pură invenție. Niciodată nu-mi dădusem acordul pentru așa ceva și, de altfel, nimeni nu mi-l ceruse. Când au văzut că nu răspund, mi-au trimis alte invitații, de data asta și mai îmbietoare: întrunirile urmau să aibă loc într-un anumit hotel, aveau să fie prezente persoane din înalta societate, precum și scriitori și savanți iluștri. Ca să fiu politicos, am răspuns totuși că mă voi gândi. Dar lucrul era gata gândit, știam

că nu mă voi duce. Nu i-am contactat și până la urmă s-au lăsat păgubași.

Adevărul e că întrunirile de acest gen nu erau ce-mi trebuia mie, nu m-am simțit niciodată acolo în largul meu. Pot accepta că este o lipsă a mea, dar nu sunt pregătit pentru asta. Să vorbesc despre viața spirituală într-un salon sau în alt loc public, în fața unor persoane care nu vin adesea decât din curiozitate, mi s-a părut întotdeauna atât de superficial! Pe mine, singurul lucru care mă interesa era să duc cu regularitate o muncă în profunzime, cu aceleași persoane, așa cum am început să fac din clipa în care am putut să avem o casă la Sevres (Izgrev, din 1947 sediul Fraternității Albe Universale).

Așadar, în primii mei ani la Paris am citit mult, dar am putut să ascult și multă muzică - și din acest punct de vedere am fost foarte privilegiat. Una din primele persoane pe care le-am cunoscut după sosirea mea a fost sora unei cântărețe de operă foarte celebră la acea vreme. Această cântăreață era ea însăși soția directorului Operei Comice și datorită ei, avem bilete gratuit la toate concertele la care voiam să mă duc, la spectacolele de operă... Nu vă pot enumera toți compozitorii și interpreții pe care i-am auzit. Mi-ar fi plăcut mult s-o ascult pe Adelina Patti, dar când am ajuns eu în Franța, murise demult. Așa încât, ce mare mi-a fost bucuria când am descoperit una din foarte puținele înregistrări pe care le-a făcut!

Cred că în acea perioadă am văzut aproape toate operele lui Mozart, Puccini, Verdi. Verdi... când am fost în Italia, mi s-a întâmplat să mă oprească oameni ca să-mi spună cât de mult semănăm cu el, în timp ce alții găseau că semăn cu Garibaldi. Iar când am mers în Spania, am fost chiar luat drept Fidel Castro! Imaginația oamenilor e ceva de neînchipuit!

Voiam, evident, să cunosc și viața tuturor acestor genii ale muzicii, să aflu cum au lucrat, cum au luptat. Am citit, așadar, multe biografii. Și din toate aceste biografii, mi-a rămas în mod deosebit în minte o anecdotă referitoare la Paganini. Într-o zi, acesta dădea un concert în fața unei săli arhipline. După fiecare piesă, publicul aplauda îndelung. Dar iată că în primul rând stătea un tânăr cu chipul întunecat, care nu aplauda. Paganini a observat și, cum era foarte susceptibil, lucrul acesta nu i-a plăcut. La sfârșit, când toată lumea continua să aplaude, ca el să mai cânte o ultimă piesă, a zis: «Nu voi cânta decât dacă tânărul care se află acolo, în rândul întâi, acceptă să vină să stea de vorbă cu mine». Se duseră, așadar, să-l caute pe tânăr... «Toată lumea de aici e fericită să mă asculte și mă aplaudă - toți, în afară de tine, îi spuse Paganini. Ce nu-ți place la muzica mea sau la felul cum cânt? - O, Maestre, răspunse tânărul, sunt muzician și credeam că am talent, dar ascultându-vă mi-am dat seama că nu valerez mare lucru. Sunt copleșit de propria-mi mediocritate, de aceea n-am putut manifesta nici măcar o parte din admirația pe care o am pentru dumneavoastră. - Cum te numești? - Vincenzo Bellini. - Bine, vino din nou să mă vezi, mă voi ocupa de tine». Când povestesc această anecdotă, nu știu de ce sunt deosebit de mișcat. Ce vreți, trebuie să sunt un sentimental.

Pe lângă plăcerea pe care o simțeam ascultând muzică, încercam și să analizez diferitele efecte pe care aceasta le producea asupra mea. Cu criteriile pe care le aveam, am putut face observații foarte interesante. Mi se întâmpla deseori să închid ochii, pentru a studia mai bine asupra căror centri acționau sunetele instrumentelor și vocile cântăreților, precum și felul în care vibrațiile lor

puteau trezi anumite capacități psihice.

Gândindu-mă iar la toate spectacolele, la toate concertele la care am asistat în acea perioadă și la toate cărțile pe care le-am citit, mă întreb uneori dacă nu mi-am cam pierdut timpul. Dar este adevărat, am învățat multe lucruri și, cum spune Ecleeziastul. «Pentru orice lucru este o clipă prielnică și vreme pentru orice îndeletnicire sub cer». Este deci o vreme pentru a căpăta cunoștințe, îndreptându-te către lumea exterioară, și e o vreme pentru a te retrage în tine însuși și a extrage chintesenta din tot ce vei fi văzut, auzit și citit.

Dacă urmezi un învățământ spiritual, nu înseamnă că trebuie să neglijezi capodoperele literaturii universale, operele filozofice, romanele, poemele, piesele de teatru. Chiar dacă citesc mult mai puțin acum, fiindcă nu prea mai am timp, am păstrat din tinerețea mea o mare curiozitate pentru cărți. Și când intru într-o casă, dacă pot face acest lucru fără a părea indiscret, mă uit în bibliotecă, cercetez titlurile cărților și ele îmi spun multe despre posesorii lor. Ei, da, a-ți expune cărțile în bibliotecă e ca și cum te-ai dezgoli sub privirile vizitatorilor. Și a nu avea nicio carte, e la fel.

Acești primi ani petrecuți în Franța au fost pentru mine foarte bogați - bogați în întâlniri, bogați în descoperiri. Nu aveam toate responsabilitățile pe care le am astăzi și eram mai liber să merg în librării, în biblioteci, în muzee... Câte ore n-am petrecut în Palatul Descoperirilor! Și știți că m-am dus chiar la Facultatea de Medicină? Cunoscusem câțiva studenți și cum disecția cadavrelor face parte din studiile lor, i-am întrebat dacă pot merge cu ei, să fac și eu disecții. Anatomia corpului omenesc e o asemenea minunăție! Voiam să văd de aproape toate organele - inima, plămânii, ficatul, intestinele - ca să înțeleg anumite lucruri pe care nu este necesar să vi le dezvălui deocamdată. Prietenii mei au obținut autorizația să-i însoțesc, dar ce greu mi-a fost să suport acea priveliște! Am încetat repede cu disecția.

Eram, așadar, fericit că mă aflu în Franța, mai ales pentru că eram acolo unde mă trimisese Maestrul meu. Dar situația mea devenea complicată. Oficial, nu venisem la Paris decât pentru a vizita Expoziția Universală, iar apoi ar fi trebuit să mă întorc în Bulgaria. Trebuia să-mi reînnoiesc într-una permisul de ședere și eram permanent amenințat cu expulzarea. De câte ori m-am prezentat la Prefectura de poliție și câte ore am petrecut așteptând pe culoare! Din fericire, au existat persoane care să mă susțină în aceste demersuri. Era fără îndoială scris că trebuie să rămân în Franța, dar ce de greutate!

Iar apoi, în 1939 a izbucnit războiul, ceea ce n-a făcut decât să-mi complice situația, fiindcă în țara voastră eram un străin (Situație cu atât mai complicată, cu cât Bulgaria se alăturase atunci Germaniei). Dar, ca pentru toți francezii, era îngrozitor pentru mine să văd Franța ocupată, tancuri germane pe străzile Parisului. Atâtea suferințe... Dintre cei care veneau să asiste la conferințele mele, unii erau evrei și când îi vedeam venind cu steaua galbenă cusută pe îmbrăcăminte, mi se strângea inima... Din fericire, n-au avut niciodată probleme.

Mă vizitau ghicitori și mediumi, care îmi prezentau prezicerile lor: cât va dura războiul, cine va învinge etc. și mă întrebau despre exactitatea acestor preziceri. Le răspundeam: «Dacă nu sunteți siguri de ceea ce spuneți, cum puteți fi siguri de ce vă voi spune eu?» Alte persoane mă întrebau dacă trebuiau să părăsească Parisul pentru a se pune la adăpost. Le spuneam: «Nu, rămâneți, veți fi și mai

puțin în siguranță pe drumuri». Unele au avut încredere în mine, dar altele au plecat și nu s-au mai întors.

În acea perioadă, de câte ori n-a trebuit să-i învăț pe prietenii mei să învingă frica, mai ales în timpul bombardamentelor. Lângă casa noastră de la Sevres se afla o baterie de tancuri a apărării anti-aeriene (DCA), care trăgea în fiecare noapte și, de fiecare dată, oamenii din tot cartierul săreau speriați din somn. Atunci le-am explicat prietenilor mei că, înainte de a adormi, trebuie să se lase pătrunși adânc de gândul că la un moment sau altul din noapte vor fi treziți de bombardamente; în felul acesta aveau să-și învingă mai ușor frica și să resimtă mai puțin dureros ceea ce era, de fiecare dată, în mod inevitabil, un Șoc pentru sistemul nervos. Nu poți învinge frica decât făcând apel la voința conștientă, dacă nu, riști să te lași pradă unor reacții de panică mai primejdioase decât primejdia însăși. Am experimentat eu însumi acest lucru.

Uneori trebuia să merg la Paris și, când mă întorceam la Sevres cu trenul, se întâmpla ca, ieșind din gară, să fiu prins sub tiruri. Credeți-mă dacă vă spun că mergeam liniștit, fără să simt nici cea mai mică îngrijorare. Or, într-o zi, ieșind din gară, am început să alerg, pentru a evita schije care cădeau din toate părțile. Până când mi-am dat seama brusc că această grabă declanșase în mine o frică ce devenea din ce în ce mai mare. Nemulțumit de această constatare, m-am oprit locului. Am făcut apel la voință pentru a-mi recăpăta calmul și am reușit, dar cu greu. Am înțeles că, alergând, declanșasem frica ce stă pitită în străfundurile oricărei ființe umane și asta mi-a dat de gândit. Oamenii considerați curajoși nu sunt cei care nu simt frica, ci cei care au învățat s-o domine (Cf. Alchimia spirituală: căutarea perfecțiunii, Col. Izvor nr. 221, cap. V: «Frica» și La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. VIII: «Să înaintăm fără frică»).

Într-o zi am fost informat că eram bănuțat a fi un Ustaș («Ustașii» erau membrii unei societăți naționaliste croate fondate în 1929. Folosind procedee teroriste, ei au fost, în 1939, autorii atentatului de la Marsilia contra lui Alexandru I al Iugoslaviei, în care și-a aflat moartea și un ministru francez care îl însoțea). Eu, membru al unei mișcări teroriste? Era o acuzație gravă, dar, Doamne, cât era de grotescă! N-am fost niciodată acest gen de revoluționar. De câte ori puteam, le explicam celor care voiau să mă asculte că singura revoluție care mă interesa era aceea pe care omul este capabil s-o facă în el însuși, că lucram pentru a realiza această revoluție în mine, că de ani de zile mă străduiam să instaurez în mine adevărata ordine, ordinea divină. Și adăugam: «Acum, dacă sunt printre voi unii care doresc acest lucru, sunt gata să le dau mijloacele de a revoluționa, și ei, totul în ființa lor» (Cf. Libertatea, victorie a spiritului, Col. Izvor nr. 211, cap. VIII: «Anarhie și libertate»; cap. IX: «Despre noțiunea de ierarhie» și cap. X: «Sinarhia interioară»). Nu știu dacă mă înțelegeau, dar această acuzație de a aparține unei organizații teroriste ca cea a Ustașilor era foarte primejdioasă pentru mine.

De câte ori, de-a lungul anilor, n-a trebuit să fac față autorităților și poliției! Se întâmpla să fiu convocat; alteori, primeam câte o vizită. Toți acești oameni se interesau mai ales de profesia mea: după lucrurile cu care mă ocupam, încercau să înțeleagă ce puteam să reprezint. Convocare după convocare, vizită după vizită, câte rapoarte trebuie că au adunat despre mine! Uneori găseam că e

totuși amuzant, căci era o ocazie de a purta o mică discuție cu cei care mă chestionau. Într-o zi, până la urmă i-am spus unuia dintre ei: «Sincer, întrebările dumneavoastră mă uimesc. - De ce? - Mă întreb de cât timp vor mai avea nevoie oamenii ca să înțeleagă cine sunt. Câți ani le vor mai trebui ca să fie destul de informați? Eu vă pot spune cine sunteți în cinci minute». Era un om deschis și simpatic, a râs, am stat puțin de vorbă și ne-am despărțit buni prieteni.

Mulți ani mai târziu, Bulgaria a fost cea care a început să se intereseze de mine. Acolo își puneau întrebări despre acest compatriot care reușise să creeze în Franța o Fraternitate în care se cânta în bulgară, care publica și cărți traduse în mai multe limbi și care atrăgea numeroși străini. Într-o zi am primit o scrisoare de la ambasadorul Bulgariei în Franța, în care îmi spunea că ar dori să-mi facă o vizită. Am fost puțin mirat, dar am acceptat. A venit așadar cu mașina la Bonfin, împreună cu trei persoane dintre care una mi-a fost prezentată ca fiind șoferul. I-am invitat să asiste la întrunirea noastră cu toată Fraternitatea. Evident, au fost surprinși și mulțumiți să audă cântându-se atât de bine în bulgară și rostindu-se în bulgară formula pe care o spunem înainte și după mese.

La un moment dat, atenția mi-a fost atrasă de felul în care mă privea cel care îmi fusese prezentat ca fiind șoferul. Remarcasem imediat, când am dat mâna cu el, chipul lui inteligent, voluntar; dar acum, după privirea lui ascuțită, pătrunzătoare, am înțeles că obișnuia să observe, să scruteze și că era aici pentru a mă scruta și pe mine. Atunci m-am hotărât să-i dau o mică lecție și am început să-l privesc într-un fel care să-i dea de înțeles că eram capabil, ca și el - și poate mai bine decât el - să pătrund în interiorul ființelor. Din acel moment, s-a terminat, și-a ținut ochii plecați.

I-am căutat de mai multe ori privirea... Acum, că înțelesese că l-am ghicit, voiam să am cu el un schimb uman de calitate, căci, la drept vorbind, mi-era mai degrabă simpatic. Dar a fost imposibil, privirea lui mă ocolea. Acel bărbat era, fără îndoială, un funcționar al serviciilor secrete bulgărești și își făcea meseria... Dar eu, când întâlnesc ființe umane, nu mă opresc la ce reprezintă ele în societate. Că sunt brutari, zidari, profesori universitari, polițiști, miniștri... sau agenți ai serviciilor secrete, mi-e egal. Inima lor, sufletul lor, spiritul lor sunt cele pe care le caut, pentru a le dăruie ceva bun. Dar iată că n-am putut: fără îndoială nu se aștepta să întâlnească pe cineva capabil să-i reziste în acest fel. Ce raport trebuie să fi făcut și el asupra mea, nu voi ști niciodată.

Timp de douăzeci de ani studiasem și lucrasem lângă Maestrul Peter Deunov, fără să știu în ce scop mă pregătea. Nu-mi spunea și le ascundea asta și celorlalți. Când a hotărât să mă trimită în Franța, nu l-a înștiințat decât pe secretarul lui, căci știa dinainte ce împotriviri și invidii avea să stârnească acest lucru. Dar era imposibil să ascundă mult timp absența mea, precum și scopul ei. Expoziția universală, care fusese pretextul plecării mele, nu dura decât un timp și foarte repede au început să se facă auzite critici. Ce mă dusesem să fac în Franța? Era imposibil ca Maestrul să mă fi ales pe mine, o ființă atât de neînsemnată, pentru a-i face cunoscut învățământul. Unii pretindeau că vor să vină să mă ajute în misiunea mea, iar Maestrul a trebuit să se opună. Când n-a mai fost acolo pentru a mă proteja, unii au venit și am fost ținta a tot felul de intrigi și de calomnii...

Înainte de plecarea mea, Maestrul îi dictase secretarului său două scrisori către

două persoane pe care le cunoștea: o doamnă poloneză, pe care o ruga să mă primească, și un bulgar, pe care îl ruga să-mi găsească o cameră. Eu urma să le înmânez scrisorile când ajungeam la Paris. Am înmânat-o, într-adevăr, pe prima, dar n-am putut să o înmânez și pe a doua, pentru că bulgarul căruia îi era adresată nu se mai afla acolo, așa că am păstrat-o. Din fericire, pentru că, atunci când, după decesul Maestrului, au început să se spună minciuni despre mine, aceasta era singura dovadă că părăsisem Bulgaria la cererea lui. Se scurseseră deja zece ani... Niciodată n-aș fi venit în Franța dacă nu mi-ar fi cerut-o Maestrul.

Deși neverosimile, toate aceste atacuri îndreptate împotriva mea nu m-au surprins; într-un fel, mă așteptam la asta. De fiecare dată când cineva este desemnat să ocupe un post, să îndeplinească o misiune, nu lipsesc oamenii care să aducă critici; ei încearcă apoi, pe cât pot, să se asocieze cu alții, care au propriile lor mobiluri, pentru a lupta împotriva celui care a fost ales. Cum aș fi putut eu să fac excepție? Dar, orice s-ar fi întâmplat, singurul lucru important pentru mine era să mă dovedesc demn de alegerea pe care o făcuse Maestrul și de încrederea pe care mi-o acordase (A se vedea Anexa I).

Unknown

Cap. 10 - Nicio închisoare nu poate ține spiritul captiv

«Ați propovăduit cuvântul lui Dumnezeu, dar un dosar de acuzare a fost alcătuit împotriva dumneavoastră și ați fost aruncat într-o închisoare, unde trebuie să purtați o haină de deținut... Oare asta este de ajuns pentru a dovedi că sunteți vinovat și trebuie să vă lăsați convins că sunteți un nelegiuit? Nu. Dacă m-aș afla cândva în această situație, aș transforma temnița într-un palat, aș sta de vorbă cu prietenii mei, aș aduce lumină prizonierilor, le-aș inflăcăra inimile. Dacă sunteți un purtător al adevărului, cel care vă păzește va veni lângă dumneavoastră și veți vorbi amândoi o parte din noapte. Dimineața el se va afla acolo pentru a vă apăra. Și la fel se va purta și directorul închisorii. Veți fi întemnițat, dar vă veți simți liber».

Nu știu nici când, nici unde a rostit Maestrul Peter Deunov aceste cuvinte. El deja nu mai era în viață când am fost închis și, cu toate acestea, am impresia că a intrat cu mine în închisoare, ca tot ce e spus în aceste câteva rânduri să se împlinească. Am trăit acolo doi ani (din 21 ianuarie 1948 până în 7 februarie 1950. Inițial condamnarea era de patru ani.) cumpliti, dar ei ar fi putut fi încă și mai cumpliti dacă efectiv, în anumite momente, directorul și unii gardieni nu m-ar fi apărat: oare spiritul Maestrului i-a influențat? Și în timp ce afară ziarele mă prezentau ca pe un criminal primejdios, eu mă rugam, meditam, îi alinam și îi sfătuiam pe deținuți, îi ascultam povestindu-mi viața lor. Și stăteam, de asemenea, de vorbă cu gardienii și cu directorul închisorii.

Trebuie să fi făcut tu însuși experiența detenției pentru a înțelege cât este de greu de suportat: hrana proastă, căldura, frigul, promiscuitatea, fumul de țigară, amenințările, țiپetele, încăierările... Dar cea mai cumplită era pentru mine dezonoarea. Când te afli într-o asemenea situație, simți că, pentru a nu fi complet zdrobit, trebuie să cauți în tine ceva care să se dovedească mai puternic decât orice și acel ceva este gândul, spiritul. Dacă reușești asta, descoperi ce înseamnă adevărata libertate. Timp de doi ani am fost ținut în închisoare, dar cu cât eram

mai limitat fizic, cu atât învățam mai mult cum să mă eliberez. În fiecare zi lucram asupra gândurilor și sentimentelor mele, pentru a nu simți nici nerăbdare, nici mânie, nici ură, căci tocmai aceste gânduri și sentimente sunt adevăratele închisori, iar din aceste închisori numai noi ne putem elibera.

Maestrul spusese: «Dacă m-aș afla în această situație, aș transforma închisoarea într-un palat». Un rege umblă liber dintr-o încăpăre în alta a marelui său palat, dar dacă nu a învățat să-și stăpânească gândurile și sentimentele, e ca și cum ar fi închis într-o carceră minusculă. El apare înconjurat de miniștri, de generali, servitorii lui se înclină respectuos când trece, dar, interior, poartă o haină dintr-o țesătură grosieră, pe care e înscris numărul lui de deținut. În timp ce, un prizonier care a învățat să pună în mișcare forțele spiritului duce o viață de prinț.

Nu-i doresc niciunuia dintre voi să treacă prin această încercare cumplită care este închisoarea, pentru a experimenta acolo puterile spiritului. Încercați totuși să vă întăriți, căci nimeni nu trece prin această existență fără a avea de suportat lipsuri, nedreptăți. Fiindcă vrea să facă ființa umană puternică și liberă, Inteligența cosmică este neînduplecată. Ea i-a dat o voință, o inimă, un intelect, un suflet și un spirit, dar ce face omul cu ele? Nu mare lucru și, în fața încercărilor, se crede sărac și neajutorat. Ca să aprecieze amploarea și valoarea a ceea ce are, trebuie constrâns să o facă. Să știm, așadar, dinainte că vom fi supuși la încercări și să acceptăm ideea că tocmai ele ne fac să descoperim adevărata libertate și adevăratele bogății (Cf. La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. III: «Ghimpele suferinței»).

Într-un fel, fusesem prevenit asupra a ceea ce voi avea de îndurat. Cu câteva luni înainte avusesem niște vise, iar cele mai semnificative erau în legătură cu cele patru elemente. Odată saream de pe o stâncă pe alta, în timp ce pământul îmi fugea de sub picioare. După un timp am văzut inundații: ape nămolose se revărsau pretutindeni, dar am reușit să mă agăț de ramura unui copac. Altă dată eram prins într-o tornadă și căutam peste tot un loc unde să mă adăpostesc. Apoi, în fine, a apărut focul: totul ardea. Pentru mine aceste imagini erau limpezi căci, simbolic, cele patru elemente sunt în legătură cu viața noastră psihică și cu încercările pe care le avem de înfruntat de-a lungul vieții.

Încercările pământului sunt ca niște cutremure, ele ne verifică voința, rezistența, stabilitatea: oare, ca la piramidă, bazele noastre vor fi destul de solide? Încercările apei sunt legate de lumea sentimentelor, ele ne aruncă în valurile negre ale urii, ale trădării; dar iubirea din noi trebuie să poată neutraliza toate aceste otrăvuri. Încercările aerului sunt produse de tornade și Uragane: oare intelectul nostru va pierde direcția sau va continua să vadă limpede și să raționeze corect? Încercările focului sunt cele mai cumplite, ele ard toate impuritățile care împiedică unirea sufletul nostru cu Cauza primordială de care depind toate existențele. Pentru a-L afla pe Dumnezeu, trebuie să trecem prin focul purificator.

Eu sunt întotdeauna avertizat, într-un anumit fel, de primejdiile care mă pândesc. Ori le simt eu apropiindu-se, ori altcineva mă previne. Dar nu știu de ce, nu prea țin cont de asta, nu iau măsuri de prevedere, nu-mi stă în fire. Cineva mi-a spus într-o zi: «Sunteți temerar». Da, se poate. După aceea, când mă afund în greutăți, îmi reproșez, desigur, că n-am fost mai prudent, dar este prea târziu.

Cu câțva timp înainte de a fi arestat de poliție și înțemnițat, simțeam prea bine că sunt amenințat: în purtarea unor persoane din preajma mea erau semne care nu înșală. Iar într-o seară, către miezul nopții, am primit și un telefon. Cineva mi-a destăinuit tot ce se urzea pentru a fi discreditat: aveam să fiu victima unui adevărat complot, se strângeau mărturii false împotriva mea, eram acuzat de viol și de alte acțiuni perverse. Acea persoană îmi spunea: «Sunteți în mare primejdie și situația dumneavoastră de străin complică mult lucrurile. Nu aveți decât o posibilitate de a scăpa: să plecați. Părăsiți Franța cât mai repede!» într-adevăr, puteam să plec, dar n-am făcut-o. Sunt cazuri în care e foarte greu de știut ce trebuie să faci. Care era pentru mine cel mai bun mod de a continua munca pe care mi-o încredințase Maestrul?... Am hotărât să rămân, oricare ar fi fost consecințele.

Din clipa în care am pășit pragul închisorii, am simțit cât trebuia să fiu de precaut, pentru a nu lăsa să pătrundă în mine nimic din acea violență, din acea grosolănie, din acea urâtenie. Trebuia ca nici credința, nici iubirea mea să nu slăbească în vreun fel. Trebuia să-mi urmez calea. Lucram și noaptea, pentru ca aerul încărcat pe care îl respiram să nu mă contamineze, vigilența nu trebuia să-mi slăbească niciodată, iar din ce am trăit acolo, din ce am văzut și auzit, am aflat mai multe decât din toate romanele și filmele polițiste.

Dar și în închisoare poți reuși să te faci util și am încercat, în măsura posibilului, să-mi ajut tovarășii. În fiecare dimineață ieșeam cu toții în curte pentru a ne aerisi și a ne mișca puțin. Unii alergau și se întorceau complet extenuați. Alții se mulțumeau să meargă, dar nu le era mai bine, pentru că nu știau cum să meargă. Atunci, într-o zi, le-am propus să îi învăț. Le-am explicat mai ales cum să găsească ritmul potrivit, cum să-și miște brațele, cum să respire. La început nu au fost prea mulți amatori, dar după un timp numărul lor a crescut...

În celulă, îi vedeam pe acești oameni învărtindu-se ca niște lei în cușcă. Își puneau într-una aceleași întrebări: de ce au fost prinși? cine i-a trădat? cum să iasă de acolo?... Și nutreau dorințe de răzbunare. Era evident că, de îndată ce ar fi fost liberi, unii și-ar fi reluat viața de dinainte: furturi, agresiuni, omoruri... Atunci, celor care voiau să mă asculte, am început prin a le spune: «De ce căutați alți vinovați decât voi pentru situația în care vă aflați? Dacă sunteți aici, e pentru că ați avut prea multă încredere în voi înșivă. Ați crezut prea tare în capacitățile voastre: ați pus la cale planuri, închipuindu-vă că nu veți fi bănuți sau că, dacă veți fi bănuți, veți fi destul de dibaci pentru a scăpa. În ciuda tuturor acestor măsuri de prevedere, n-ați reușit, ați fost prinși. Dacă v-ați fi îndoit puțin de voi, dacă v-ați fi gândit: «Mă pot înșela, poate n-am prevăzut tot, poate nu sunt destul de șmecher», nu v-ați afla aici. Pe viitor, învățați să vă îndoiiți de voi, această îndoială vă va feri să faceți din nou vreun pas greșit» (Cf. Iubirea mai mare decât credința, Col. Izvor nr. 239, cap. III: «îndoiala salvatoare»).

Acum, ce s-ar putea spune despre efectele închisorii asupra deținuților? Alții, pe lângă mine, au vorbit îndelung despre asta, dar aș vrea să mă opresc asupra unei probleme pe care nu am auzit-o ridicată prea des. Persoanele care recunosc că trebuie să fie condamnate pentru greșelile lor nu sunt chiar atât de rare: ceva în ele le spune că merită o pedeapsă, dar și că, mai ales, trebuie să și îndrepte aceste greșeli. Or, de acest lucru justiția nu se ocupă prea mult: ea se

mulțumește să-i închidă pe criminali. Și atunci, între cei patru pereți ai celulei, iată-i urmăriți de amintirea faptelor lor, a cuvintelor, a imaginilor, asupra cărora nu încetează să revină. Chiar dacă nu vor întotdeauna să recunoască, mulți trăiesc cu obsesia răului pe care l-au făcut și le este foarte greu să se afle acolo, închiși, neputincioși. Pentru a-i aduce din nou pe calea cea bună, ar trebui ajutați să-și elibereze conștiința, oferindu-li-se condiții să-și repare greșelile. O conștiință chinuită nu poate fi alinată pentru multă vreme cu vorbe de mângâiere, de încurajare sau cu medicamente. Dacă vrei ca vinovății să dea un nou curs existenței lor, trebuie ca, în măsura posibilului, ei să aibă mijloace de a-și îndrepta greșelile.

Majoritatea discuțiilor dintre acești deținuți se învârtteau în jurul banilor și evident, pe mulți dintre ei, tocmai obsesia banilor îi făcuse să ajungă la închisoare. Pentru ei, nimic nu era mai presus de bani, banul era zeul lor și mi se păreau încă și mai prizonieri în mințile lor, decât între cei patru pereți ai celulei-privindu-i, ascultându-i, simțeam față de ei o mare compasiune. Și într-o zi, am hotărât că voi încerca să trezesc în ei, fie și foarte vag, ideea existenței unei alte divinități. Nu puteam folosi decât argumente foarte simple, punându-le întrebări la care răspundea unul sau altul.

Întrebam: «Credeți că există pe lume oameni drepti? - Oameni drepti? Bineînțeles că nu! Peste tot în lume nu există decât nedreptate. - Și nici voi nu sunteți drepti? - A! ba da, eu sunt drept. - Bun, avem deja ceva. Dar ființe frumoase există? - O, da, am văzut femei care erau grozav de frumoase! - Dar ființe inteligente? - Da, sunt și din acelea. - Recunoașteți, deci, că dreptatea, frumusețea, inteligența există. Dar ființe puternice ați cunoscut? - O, da, eu încă mai am urmele loviturilor pe care le-am încasat de la un zdrahon într-o încăierare. - Și nu credeți că mai există și alte calități pe care trebuie să le recunoașteți? - Da, mai mult sau mai puțin.

«Bun, iar acum închipuiți-vă că toate aceste calități, a căror existență ați constatat-o, sunt extinse și amplificate la infinit... Iar ansamblul tuturor calităților și virtuților extinse și amplificate la infinit, ei bine, asta o putem numi Dumnezeu. Această realitate nu poate fi negată, pentru că avem fiecare în noi câteva crâmpie din ea. Dacă această Ființă pe care credincioșii o numesc Dumnezeu nu ar exista, de la cine am fi primit aceste calități și virtuți? Unde le-am fi găsit? Un Dumnezeu înfățișat ca un bătrân cu barbă, care ne scrie toate păcatele într-un caiet, pe acela puteți să-L negați. Dar virtuțile sunt imposibil de ignorat și de negat». La asta, tovarășii mei tăceau...

Apoi adăugam: «Vă pot arăta că, în realitate, voi n-o căutați decât pe această Ființă, căreia nu i-ați făcut niciodată nici Cel mai mic loc în viața voastră. - Dar nu se poate! - Ba da.

Dumneavoastră de ce sunteți aici? - Iubeam o femeie; ea m-a înșelat, am lovit-o și am rănit-o foarte grav. - Ei bine, înseamnă că dumneavoastră căutați iubirea». M-a adresat altuia: «Dar dumneavoastră? - Am vrut să elimin un concurent care îmi luase locul. El hotărâ tot, eu nu mai aveam niciun cuvânt de spus. - Atunci înseamnă că dumneavoastră căutați puterea... Iar dumneavoastră, care ați spart o bancă, dumneavoastră căutați bogăția. Ei bine, trebuie să știți că iubirea, puterea, bogăția, ca și frumusețea, cunoașterea, sunt Dumnezeu, ele vin de la Dumnezeu. Noi suntem atrași de ceva nesfârșit, nemărginit și, sub o formă

sau alta, nu-l căutăm decât pe Dumnezeu. Numai că metodele, mijloacele de a ajunge la El nu sunt întotdeauna cele corecte. Trebuie revăzute». Nu știu în ce măsură m-au înțeles și ce-au reținut.

În realitate, nu cred că existența lui Dumnezeu poate fi dovedită prin raționament. Argumentele de care dispunem sunt atât de slabe! Și e chiar o insultă la adresa Lui să-ți închipui că un raționament, oricât de iscusit ar fi, va reuși să îi dovedească existența. Cum ai putea să le dovedești orbilor realitatea luminii, altfel decât redându-le vederea? Nu mă preocup, așadar, să dovedesc că Dumnezeu există, nici că dincolo de lumea noastră fizică există o lume pe care nu o vedem. Eu fac din existența lui Dumnezeu și din lumea invizibilă baza implicită a muncii mele, pe ele construiesc (Cf. Credința care mută munții, Col. Izvor nr. 238, cap. V: «Credința precede întotdeauna cunoașterea», cap. XI: «Dumnezeu, viața» și cap. XII: «Dumnezeu în creație»). Atunci când vă vorbesc, nu mă întreb dacă aveți sau nu credință în Dumnezeu. Și tocmai fiindcă procedez astfel, într-o zi Dumnezeu nu va mai fi pentru voi un motiv de îndoială sau de incertitudine și veți intra în comunicare cu realitățile lumii invizibile. Veți spune: «Și-atunci, demonstrația pe care ați vrut s-o faceți acelor deținuți?» Am vrut să-i fac să gândească puțin...

Totuși, printre acei oameni cărora orice idee de Dumnezeu le era străină, era unul care într-o zi mi-a mărturisit că, în fiecare seară, înainte de a adormi, rostea o rugăciune. Lucrul acesta m-a mirat și i-am spus-o, căci știam că făcuse greșeli grave, pentru care nu resimțea nicio remușcare. Mi-a răspuns că avea acest obicei din copilărie. Tatăl lui îl puneă în fiecare seară să-și spună rugăciunea și el nu uitase asta niciodată. Ceea ce nu-l împiedicase să devină escroc. Îmi spunea: «Aș vrea să scap de acest obicei, dar nu pot». Trebuie deci să tragem concluzia că obiceiurile bune se înrădăcinează pentru la fel de mult timp ca și cele rele. El ar fi comis cu siguranță fapte și mai grave dacă nu s-ar fi rugat.

Într-o zi, un deținut mi-a spus: «Vă detest, nu pot să vă sufăr! - Dar de ce? V-am făcut vreun rău? - Nu. - M-ați văzut făcând rău cuiva de-aici? - Nu, dimpotrivă, dar prezența dumneavoastră mă deranjează. - A, da? Și de ce? Explicați-mi». El nu reușea să-mi dea nici cea mai mică explicație. Atunci l-am întrebat: «Îmi puteți spune măcar lângă cine de aici vă simțiți bine?» Răspunsul pe care mi l-a dat m-a uluit. Când am auzit cine erau cei pe care îi aprecia, niște brute fără principii morale, am fost foarte bucuros că îi sunt atât de antipatic: era o diplomă pentru mine.

Căci trebuie să știți: oamenii simt pentru voi simpatie sau antipatie nu neapărat din cauza a ceea ce faceți, ci din cauza a ceea ce sunteți, a ceea ce emană din voi și este în concordanță sau nu cu ceea ce sunt ei în adâncul lor. Iar uneori - și asta e îngrozitor - dacă faceți bine cuiva care simte instinctiv antipatie pentru voi, nu numai că nu-i veți schimba sentimentele, dar îi veți deveni încă și mai de nesuportat. Am avut în viață câteva ocazii de a medita la acest aspect al psihologiei umane.

Dar printre acei deținuți, era unul căruia trebuie că-i eram foarte simpatic: închipuiți-vă că-și pusese în minte că, atunci când aveam să ieșim din închisoare, am putea deveni asociați... pentru a da lovituri, bineînțeles. În așteptarea aceluia moment, îmi dădea lecții, ca să știu cum să procedez. Eu îl ascultam; era foarte instructiv pentru mine. În comparație cu el, în acest domeniu eram, evident, cât

se poate de neștiutor. El îmi explica, printre altele, că trebuia să-mi fac o mică operație la degetul mare, la arătător și la mijlociu, pentru că, în felul acesta, se pare că poți ridica lucruri foarte grele, fără să-ți scape din mână. Pentru spargeri trebuie să fie, într-adevăr, mai comod.

La început, niciun gardian nu voia să schimbe măcar câteva cuvinte cu mine. Se dăduseră dispozițiile cele mai severe: niciun contact, nicio conversație (eram chiar supravegheat pe ascuns) ca să nu pot să-i hipnotizez și să evaderez, fiindcă ziarele mă prezentaseră ca pe un mag - un mag capabil să adoarmă oamenii. Dar când au început să-și dea seama că acel mag ciudat era absolut inofensiv, prudența și suspiciunea au făcut loc unui anumit interes și chiar unei oarecari simpatii din partea lor. Nu numai că nu le-a mai fost frică să stea de vorbă cu mine, dar veneau să mă caute anume, ca să-mi pună întrebări și să-mi ceară sfaturi... ceea ce probabil că nu se întâmplă prea des în închisori! Pentru a nu se compromite, mă scoteau din celulă sub pretext că mă chema grefierul și foarte curând s-a observat că pârdașnicul de grefier mă chema foarte des! Unul dintre ei mi-a arătat chiar fotografii cu logodnica lui, ca să-i spun ce cred despre caracterul ei.

Într-o zi am fost convocat la directorul închisorii. De ce? Pentru că un gardian foarte răuvoitor (ei erau schimbați des) îmi aruncase Biblia pe jos și îndrăznisem să-i reproșez cu asprime acest lucru. El a depus o plângere și am fost chemat. Toți credeau că voi fi condamnat la «celula disciplinară», o carceră întunecoasă, cumplită, unde deseori te îmbolnăveai. Escortat de trei gardieni am fost dus așadar în fața directorului. Când i-am explicat ce se întâmplase cu adevărat, el m-a condamnat zâmbind la... trei luni fără tutun și fără vin. Când m-am întors în celulă, tovarășii mei au fost cei dezamăgiți, pentru că aveam obiceiul să le dau lor tutunul și vinul pe care le primeam. Săracii de ei, trei luni au fost privați de ele!

Acum, sunt totuși obligat să mărturisesc o slăbiciune... Deși iubirea mea pentru oameni, chiar și pentru cei mai decăzuți, este mare, în unele momente aproape că-mi pierdeam răbdarea. Căci în timp ce meditam sau citeam, în jurul meu, tovarășii de celulă se purtau ca niște turbați. Încercam să-mi spun că sunt niște copii incapabili să-și disciplineze energiile, dar în asemenea clipe îi invidiam pe pustnicii care ascultă în singurătate glasul tăcerii, atât de bogat, atât de grăitor pentru sufletul lor. Mă gândeam: «Să mă duc în munți sau în păduri pentru a gusta acea pace și a sta de vorbă cu entitățile luminoase din lumea invizibilă, care nu este decât armonie și muzică celestă, o, ce desfătare!» Dar iată că deveneam deodată conștient de faptul că acționez ca un hoț pe cale de a-și însuși un bun care îi este pe moment refuzat și îmi spuneam: «Nu, pădurea și muntele cu lacurile lui limpezi trebuie să le găsești aici» și mă concentram cu toată forța asupra frumuseții învățământului, asupra puterii acestui egregor, Fraternitatea Albă Universală. Atunci nu mai vedeam urâtenia care mă înconjură, nu mai simțeam mirosul acru de tutun, nu mai auzeam zgomotele și țișetele, iar acele chipuri de brute deveneau chipuri umane. Totul se transforma datorită influenței magice a acestui gând.

Pe gerurile cele mai mari, cu ferestrele deschise, simțeam o căldură binefăcătoare, fiindcă în mintea mea adevărurile învățământului îmi țineau loc de calorifer. Toți ceilalți tremurau de frig și băteau din picioare pentru a le încălzi,

în timp ce eu, așezat turcește pe pat, mă rugam, meditam. Sunt totuși deosebit de friguros, iar fereastra se deschidea exact peste patul meu. Am suportat totul fără a mă îmbolnăvi, pentru că aveam învățământul și ideea de Fraternitate mereu prezente în minte. Mă simțeam unit printr-o legătură indestructibilă cu această familie răspândită nu numai pe întregul pământ, ci și pe celelalte planete și până la stele.

Așa că vă spun și vouă. Orice s-ar întâmpla, dacă vă simțiți complet extenuați, în fundul unei prăpăstii, lipsiți de absolut tot, dacă v-a ars casa, ați fost părăsiți de familie, trădați de prieteni, respinși de toți, nu uitați niciodată că, prin sufletul și prin spiritul vostru, aparțineți unei alte lumi, unde niciuna din aceste nenorociri nu vă poate atinge. Și trimiteți semnale pentru a primi ajutor. Aveți senzația că nimeni nu vă vede și nu vă poate acorda sprijin? Vă înșelați: în realitate mii de entități sunt prezente și veghează.

Imaginați-vă niște bărcuțe care călătoresc noaptea pe ocean. Dacă se întâmplă ca cei aflați în ele să se simtă în pericol, ei lansează apeluri de primejdie, semnale luminoase și primesc ajutor. Asta făceam eu în acele nopți lungi din închisoare: chemam în ajutor entitățile celeste, proiectând lumină, adică iubirea, credința, speranța mea. Cât valorează oamenii, cu judecățile și condamnările lor, în comparație cu entitățile celeste? Când reușim să atragem atenția acestor entități, ele pot să deschidă în noi ferestre și porți, pentru a face să pătrundă înăuntru pacea și bucuria lor. Este atât de ușor pentru ele să ne observe și să se îndrepte spre noi pentru a ne ajuta! Chiar dacă sunt ocupate cu lucrări mărețe, undele pe care le produce o rugăciune fierbinte le pune imediat în alertă. Pe cel care se văicărește, care se lasă cuprins de revoltă, de ură sau de orice alt sentiment negativ, aceste entități nu-l văd, căci el rămâne în beznă, se confundă cu întunericul. Dar să trimită semnale luminoase către Cer! Atunci el iese din beznă și este observat de îndată.

Spiritele luminoase pe care reușim să le atragem devin prietenii noștri și nu ne mai părăsesc, ele sunt tenace, la fel de tenace ca spiritele întunecate de care adesea este atât de greu să te eliberezi. De ce prietenii n-ar fi la fel de tenaci ca dușmanii? Ei vin să ne susțină, să ne lumineze, să ne sfătuiască și, dacă le urmărim sfaturile, suntem mereu bine inspirați. De aceea, în situația cea mai grea, nu trebuie să disperăm: într-o zi, ea se va întoarce în favoarea noastră, pentru că am fost bine inspirați.

Dar să fii atacat din toate părțile, să vezi ființe pe care credeai că poți conta dovedindu-se atât de nestatornice, de necinstite, de neloiale - există într-adevăr momente când îți spui că nu merită să continui. Ce era de făcut în fața incapacității de a înțelege a celor care își închipuiau că, trimițându-mă la închisoare, aduc un serviciu societății?... Dar dacă este greu să ai de îndurat calomniile și trădările, cel mai îngrozitor este că după un timp, vocile acuzatoare se fac auzite nu numai din exterior: ele se fac auzite și din interior și sfârșesc prin a pătrunde în conștiință. De câte ori n-au venit să mă chinuie aceste voci interioare! Ele îmi spuneau: «Chiar dacă nu ai comis niciuna din nelegiuirile de care ești acuzat, trebuie totuși, cumva, să fii vinovat și să meriți reproșuri». Atunci cum să reacționezi în această situație pentru a nu fi complet distrus?

Până la urmă am găsit o metodă: retrezeam în mine amintirea tuturor momentelor de lumină, de inspirație și de bucurie spirituală pe care le-am trăit și

le răspundeam acelor voci: «Nu se poate să fi trăit astfel de clipe și în același timp să fiu vinovat de lucrurile de care mă acuzați». Și vocile se îndepărtau... Bineînțeles că, după un timp, se întorceau... Până în ziua în care au tăcut definitiv. Am putut să le țin piept pentru că am păstrat în amintire clipele solemne pe care le trăisem mai înainte, în spirit.

În realitate, lucrul cel mai rău încă n-ar fi fost să mă îndoiesc de mine, ci să mă îndoiesc de învățământ, de filozofia Inițiaților, de calea de urmat sau de Maestrul meu, care, la câțva timp după sosirea mea în Franța, îmi scrisese: «Continuă să mergi mai departe cu credință și iubire. Nu-ți fie frică». Să mă îndoiesc de mine, da, de ce nu? A te îndoii de tine te obligă să progresezi neîncetat. Nu există nimic mai primejdios decât să crezi că nu poți da greș. De aceea, în acea perioadă, am petrecut, de asemenea, mult timp revăzându-mi viața, pentru a înțelege cum se împleteau toate firele din care fusese ea alcătuită până atunci. Avantajul închisorii, ca să zic așa, este că nu duci lipsă de timp! Așa că încercam să-mi amintesc de toate persoanele pe care le întâlnisem, analizam impresiile pe care acestea le produsese asupra mea, relațiile pe care le-am avut cu ele și unde au dus acestea. Înțelegeam cât este de important, pentru că asta îmi dădea un fel de repere pentru viitor.

Ar fi bine să reveniți și voi, din când în când, asupra evenimentelor pe care le-ați trăit și a felului în care le-ați trăit, precum și asupra persoanelor pe care le-ați întâlnit - cele care v-au adus lucruri bune și cele cu care ați avut dificultăți. Chiar dacă între aceste persoane nu există aparent nicio asemănare, în emanații ele pot avea ceva comun. Așadar, dacă vă obișnuiți să simțiți și să analizați ce emană din ele, când vă veți găsi în fața unor necunoscuți, veți ști la ce să vă așteptați. Și e la fel și cu evenimentele: multe se repetă sub o altă formă și dacă nu le-ați studiat bine, dacă nu ați tras din ele învățăminte, vă veți găsi în aceleași impasuri și tot nu veți ști de ce.

Existența urmează un fel de mișcare periodică: totul se repetă, dar niciodată exact în același mod și este de datoria noastră să ne dezvoltăm discernământul. Dar trebuie, de asemenea, să fii prudent și să nu trezești orice amintiri din trecut, sub pretextul că le re trăiești pentru a le studia. Nu este bine să tulburi drojdia. Toate evenimentele pe care le trăim sunt înregistrate și clasate undeva în noi. Ele pot fi comparate cu niște substanțe chimice închise în flacoane rânduite pe o etajeră. Cu aceste flacoane trebuie să umbli cu prudență, iar pe unele să eviți să le deschizi, din teama de nu fi asfixiat.

Tot pe când eram în închisoare, am hotărât să-mi studiez serios tema astrologică. În Bulgaria precum și în Franța, multe persoane mi-au cerut să le fac horoscopul și toate s-au arătat mulțumite, ceea ce le spuseseam le ajutase. Dar când îmi studiam propria temă, nimic nu părea să corespundă cu ceea ce eram, nici cu evenimentele pe care le trăiam sau le trăisem. După ani, am tras până la urmă concluzia că acea temă nu era a mea. Trebuie chiar să adaug că era cea a unei ființe cu adevărat mediocre... ba chiar mai rău de-atât! Mi se întâmpla să-mi spun: «Dar cum am reușit să mă transform în asemenea măsură? Este adevărat, am lucrat ani de zile, am făcut eforturi, am avut un Maestru... dar totuși!» Lucrul acesta mă tulbura mult, trebuia să existe aici ceva ce nu știam. Atunci m-am hotărât să-i scriu fratelui meu Aleksandar, în Bulgaria, ca s-o întrebe pe mama, și iată ce-am aflat.

Când satul nostru din Macedonia a fost incendiat, nu am putut să salvăm nimic din casa noastră, care fusese complet distrusă; pierduserăm tot, inclusiv actele noastre de identitate. Așadar, când mama și cu mine am sosit la Varna, trebuia să obținem altele; tatăl meu a fost cel care s-a dus să solicite eliberarea lor, iar documentele au fost redactate după declarațiile sale. Data pe care a declarat-o el atunci era inexactă: eram născut în ianuarie, iar el se temea că, atunci când va veni vremea să merg la școală, nu voi fi acceptat în clasa în care voia să mă înscrie. M-a declarat, așadar, mai mare cu un an, iar eu nu știussem niciodată nimic până atunci. De ce, timp de aproape cincizeci de ani, a trebuit să-mi ignor adevărata dată de naștere? Ca să nu pot cunoaște dinainte încercările care mă așteptau și să nu fac nimic pentru a le evita?...

Pe când eram în închisoare, unele persoane, care aflaseră locul și data nașterii mele (cea falsă), îmi făcuseră horoscopul și concluzionaseră că eram cu adevărat nelegiuitul care fusese condamnat. Când am ieșit, m-am întâlnit într-o zi cu una din acele persoane, care mi-a spus pe un ton disprețuitor: «O, cu o asemenea temă astrologică, aveți noroc că ați scăpat! Dar să așteptăm urmarea...» I-am răspuns: «Cum ați aflat ziua mea de naștere? Cu puțin timp în urmă, încă n-o cunoșteam nici eu. Tema pe care ați studiat-o nu este a mea». Am putut citi atunci pe chipul lui o mare uimire, dar și un fel de teamă.

N-ar avea niciun rost să mă mai întorc acum asupra tuturor acelor evenimente, pentru a mă întreba dacă aș fi putut să le evit și cum. Întrucât, în momentul în care am fost avertizat despre ce se urzea împotriva mea, prietenii din înalt nu mi-au inspirat hotărârea de a fugi, înseamnă că trebuia să înfrunt acele încercări. Am avut întotdeauna cea mai mare încredere în acești prieteni: ei știau că, deși dezonoarea la care eram supus era pentru mine mai rea decât moartea, voi reînvia. Da, și când reînviu, ești mai viu decât dacă n-ai fi murit! Iar această nouă viață n-a fost doar în folosul meu, ci și al vostru.

Deseori, în acea perioadă, mă simțeam în mâinile lui Dumnezeu ca un bloc de piatră în mâinile unui sculptor. Cum lucrează sculptorul? Înarmat cu un ciocan, lovește cu el dalta, pentru a începe să dea la iveală formele. Dumnezeu face același lucru cu noi și trebuie să acceptăm, spunând: «Doamne, îți mulțumesc că îndepărtezi din mine toată această materie de prisos. Îți mulțumesc că faci din mine o piatră sculptată». Da, chiar în mijlocul celor mai mari suferințe, poți, trebuie să mulțumești (Cf. Râsul înțeleptului, Col. Izvor nr. 243, cap. XII: «Recunoștința, sursă de lumină și bucurie»).

Tocmai în condițiile crunte din închisoare, am înțeles și cât de mult trebuia să-i mulțumesc Cerului că m-a pregătit pentru asta, încă din tinerețe. Dacă mi-aș fi trăit copilăria și adolescența în confort, în îndestulare, cum aș fi suportat ce eram obligat să trăiesc acolo? Evident că și citeam mult, iar cărțile mi-au fost de mare ajutor. Dar, din fericire, învățasem deja să caut și în mine tot ce îmi lipsea în exterior. Fiecare condiție proastă din viață este ca o închisoare în care suntem întemnițați și, din această închisoare, avem în noi puterea să ne eliberăm.

S-a întâmplat ca unii să-mi spună: «Dar dumneavoastră care, foarte de tânăr, ați învățat să vă dezvoltați puterea gândului, de ce nu ați folosit această putere pentru a riposta și a vă neutraliza dușmanii?» Pentru că adevărata putere constă în a nu te folosi niciodată de asemenea puteri împotriva celorlalți, ci numai pentru a deveni din ce în ce mai invulnerabil la atacuri, pentru a nu ceda și

pentru a transforma pietrele cu care se aruncă în noi, în pietre prețioase. Să ai cunoștințe, puteri și să refuzi să recurgi la ele în folosul tău, iată adevărata măreție, adevărata putere. Iar Cerul, care ne-a îngăduit să le dobândim, ne supraveghează. Aceste cunoștințe și aceste puteri nu trebuie să le folosim decât pentru evoluția noastră spirituală sau pentru evoluția celorlalți, nu pentru a ne impune, pentru a răspunde la atacuri sau a ne răzbuna. Nu este acesta exemplul pe care l-a dat Iisus? (Cf. Cartea magiei divine, Col. Izvor nr. 226, cap. XVI: «Să nu căutați niciodată răzbunarea» și Adevărata învățătură a lui Hristos, Col. Izvor nr. 215, cap. VII: «Tată, iartă-i că nu știu ce fac» și cap. VIII: «Celui care te lovește peste obraz»)

Și apoi, adevărul este că viața este o școală la care suntem trimiși, iar în această școală nu știm, de fapt, cine sunt profesorii și cine elevii. Copii, cerșetori ne pot învăța, dar și dușmanii noștri; da, chiar - și mai ales - dușmanii. Uneori ar fi destul de ușor să răspunzi la calomnii, la atacuri, dar nu toate modurile de a răspunde sunt bune. Întotdeauna am simțit ce primejdie ar fi fost să mă cobor la nivelul celor care mă atacau, fiindcă m-aș fi murdărit împreună cu ei. Prin răspunsul meu, voiam să fiu capabil să rămân foarte sus, să nu-mi urmez adversarii în meschinărie, în răutate. Căci și dacă, aparent, aș fi obținut victoria, în realitate aș fi pierdut foarte mult.

Oricum este aproape imposibil să te aperi împotriva acuzațiilor nedrepte. La câțva timp după ce am ieșit din închisoare, un prieten a venit să-mi spună că se teme pentru siguranța mea, fiindcă existau la Paris oameni care, convinși că eram un monstru, își propuseseră să mă lichideze. Nu știu în ce fel multiplicaseră în sute de exemplare o bancnotă pe care figura astronomul Le Verrier, înlocuind chipul lui cu al meu. Dedesubt scriseseră: «Michael Ivanoff, mai primejdios decât Hitler» și împărțeau aceste bancnote pe străzi. Auzind asta am râs, desigur, atât era de grotesc! Prietenul meu mi-a spus: «N-ar trebui să râdeți, unii oameni sunt nebuni».

Dar nebuni sau nu, când sunt convinși că ești vinovat, când vor să fii vinovat, n-ai ce face: în tot ce spui găsesc un argument pe care să-l întorcă împotriva ta. De câte ori nu m-am aflat în această situație! Dar într-o zi, când cineva tocmai mă acuza din nou că duc oamenii la pierzare, că-i împing la sinucidere, că seduc femeile, că distrug familii etc., un timp m-am mulțumit să-l ascult. Dacă aș fi încercat să mă disculp, evident că nu aș fi reușit, atunci de ce să-mi pierd vremea? După un timp, l-am privit zâmbind și i-am spus: «Dar asta nu-i nimic, am făcut lucruri mult mai rele de-atât și încă nu știți de ce sunt în stare...» Celălalt, uluit, a făcut ochii mari și a tăcut. Când ești învinuit pe nedrept, iată încă o metodă de a nu te lăsa destabilizat.

Doar prin iubire ne răzbunăm pe dușmani, doar prin iubire grădădim cărbuni de foc pe capul lor (Cf. Pomul cunoașterii binelui și răului, Col. Izvor nr. 210, cap. IX: «Să învingem răul prin iubire și lumină»). Eu știu că într-o zi, tuturor celor care mi-au făcut rău le va fi rușine de faptele lor și vor veni să-mi ceară iertare. Unii au făcut-o deja, iar alții, care acum au părăsit pământul, o fac și ei. Simt prezența lor lângă mine: le pare rău, mă imploră să-i iert...

Aș putea să vă povestesc în amănunțime toate încercările la care am fost supus în închisoare, toate atacurile a căror țintă am fost și, chiar și după ani, chiar și reabilitat (în septembrie 1960), toate încercările care au fost făcute

pentru a mă distruge. Dar n-ar folosi prea mult. Dacă le amintesc uneori, e pentru a vă face cunoscute concluziile la care am ajuns și metodele la care am recurs pentru a face față.

Evident, nu mi-am dorit această încercare a închisorii, dar ea a fost fără îndoială inevitabilă și am făcut acolo experiențe pe care nu le-aș fi făcut nicăieri în altă parte. Ele au fost pentru mine un test. Am fost obligat să fac apel la toate forțele mele interioare, să le adun, să le domin și să le proiectez către înalt. În orice caz, să știți că n-aș îndrăzni niciodată să vă vorbesc așa cum o fac de ani de zile, dacă greutățile pe care le-am avut de înfruntat nu m-ar fi educat - și încă cum! - arătându-mi că spiritul poate învinge tot: nicio închisoare nu-l poate ține captiv (A se vedea Anexa II).

Priviți copacii din pădure: ei sunt strânși unii în alții, iar dacă unul dintre ei vrea să se întindă, cei din jur îl împiedică. Atunci copacul, care este înțelept, hotărăște să se avânte doar spre cer, unde spațiul este liber. De ce să nu învățăm de la copaci? De fiecare dată când ceilalți vor să ne limiteze, trebuie să ne avântăm spre înălțimi, să ne refugiem în lumea luminii, la Dumnezeu. Chiar singuri, chiar bolnavi, chiar în exil, chiar în închisoare, avem întreaga putere asupra vieții noastre interioare. «Aș transforma temnița într-un palat» spusese Maestrul. Sufletul trebuia să mi-l transform în palat, căci sufletul poate fi o temniță sau un palat.

Și nu folosește la nimic să-L învinuim pe Dumnezeu atunci când suferim. Întrucât Dumnezeu ne dă mijloace de a le depăși, asta înseamnă, desigur, că El nu vrea să trăim în mijlocul încercărilor. Apoi, la un moment dat, condițiile se îmbunătățesc și atunci beneficiem cu adevărat de munca pe care am realizat-o. Putem, în sfârșit, să ne bucurăm de ce ne oferă noua situație - și asta mult mai bine decât dacă nu ar fi trebuit să ne dezvoltăm în greutăți.

Maestrul Peter Deunov mi-a cerut să vin în Franța pentru a-i salva și a-i face cunoscut învățământul. Pentru a îndeplini această misiune, puteam spera că avea să se vorbească despre mine în termeni mai buni, căci cum poate fi primit un mesaj, dacă mesagerul este împrășcat cu noroi, întinat, dezonorat? Dar a trebuit să accept evenimentele așa cum apăreau, având încredere în Cer, care vine întotdeauna, într-un moment sau altul, să restabilească adevărul (A se vedea Anexa III). Trebuie să suporti și să sorbi cupa amară, așteptând ca Cerul să se manifeste. În Psalmul 91 (Psalmul 90 din Biblia ortodoxă (n.t.)) se spune: «Că spre Mine a nădăjduit și-l voi izbăvi pe el, zice Domnul... Striga-va către Mine și-l voi auzi pe el...

Cu dânsul sunt în necaz și-l voi scoate pe el și-l voi slăvi Și-i voi arăta lui mântuirea Mea. »

Psalmul nu promite că vom fi cruțați, ci că la sfârșit, Dumnezeu ne va primi în lumina Lui.

Dacă îndeplinim conștient munca pe care Cerul ne-a încredințat-o, se produc întotdeauna evenimente care aduc la lumină adevărul și îndreaptă situația. Dacă nu, orice-am face, nu vom reuși. Și de data aceasta nu vorbesc doar pentru mine, ci și pentru voi. Oricare ar fi greutățile, trebuie să continuăm până când Cerul intervine, căci el cunoaște momentul prielnic și atunci evenimentele o iau pe un cu totul alt făgaș (Cf. Iubirea mai mare decât credința, Col. Izvor nr. 239, cap. VII: «Păstrați-vă credința în bine»). Când vine primăvara, ce transformări au loc

în natură! Intervențiile lumii divine seamănă cu sosirea primăverii: un suflu cald străbate pământul și semințele roditoare pe care le-am sădit încep să încolțească.

Unknown

Cap. 11 - Un an în India

februarie 1959 - februarie 1960

Principalele locuri din India menționate

Să plece în India... Iată visul unui număr tot mai mare de occidentali, pentru care această țară reprezintă o culme a spiritualității. Fiindcă au citit câteva cărți despre hinduism, despre budism, despre diferitele tipuri de yoga și despre Maeștrii spirituali, ei își închipuie că, de îndată ce au pus piciorul pe pământul Indiei, îl vor găsi pe marele înțelept, pe marele Inițiat care le va dăruia iluminarea. Și, așa, fără pregătire prealabilă, se imbarcă... Chiar dacă au auzit vorbindu-se de sărăcia, de lipsa de igienă, de mizeria pe care le găsești în această țară, ei nu-și dau seama întotdeauna cât de greu sunt ele de suportat pentru europeni. Unii vor spune că atunci când pleci în căutarea unui Maestru spiritual, condițiile materiale contează prea puțin. Bun, să zicem că e așa. Dar ce idee își fac ei despre căutarea unui Maestru? Chiar și atunci când cred că l-au găsit, sunt ei siguri că acesta îi va accepta?... Și ce vor face în fața cuiva care stă ore întregi în tăcere? Vor fi ei capabili să intre în comunicare cu el în această tăcere?... Dacă, așa cum pretind mulți, nu au găsit nicio hrană spirituală în Occident, n-o vor găsi în Orient.

Fie că este vorba de religie, de filozofie, de literatură, de muzică, de arhitectură etc., în toate domeniile, India a îmbogățit cultura universală cu imense comori pe care merită să le cunoști. Dar vai de bieții europeni care se vor aventura printre atâtea tradiții și practici, crezând că acestea le vor aduce ceea ce nu le poate aduce creștinismul! Este de ajuns numai să se trezească în fața atâtor zeități cu forme ciudate, pe care nu știu cum să le interpreteze: Kali, care dansează cu un șirag de crani umane în jurul gâtului, Avalokiteshvar, cu o mie de brațe și unsprezece capete, Indra, care se manifestă sub formă de ploaie, Ganesha cu cap de elefant, Hanuman maimuța etc. Panteonul hindus este un hățiș de nedescris în care occidentalul riscă să se piardă, mai ales că nu este obișnuit cu lumea simbolurilor.

Aș vrea să mă înțelegeți bine: nu subestimez valoarea religiilor și a tradițiilor spirituale ale Indiei, dimpotrivă; vreau doar să-i pun în gardă pe occidentalii care se duc acolo cu mintea plină de iluzii, închipuindu-și că se vor întoarce iluminați, după ce au primit binecuvântarea câtorva yoghini și au trecut prin câteva locuri sfinte. Am întâlnit astfel de «pelerini» întorși din India, care mi-au mărturisit că se simțeau pierduți. Nici nu e de mirare: când n-ai știut să-i dai deja vieții tale un sens, este întotdeauna riscant să-ți închipui că-l vei găsi, în sfârșit, ieșind din cultura și din tradițiile în care te-ai născut. Înainte de a te lansa în asemenea aventuri, trebuie să reflectezi. Am avut uneori ocazia să verific cât de înțelepți sunt unii yoghini hinduși. Ei îi întreabă pe occidentali: «Sunteți creștini? - Da. Atunci rămâneți creștini». Ei știu că o cultură, o tradiție e ca pământul de baștină pentru un copac. Cât timp îi trebuie unui copac smuls din rădăcini pentru

a se înrădăcina în altă parte!

Toate religiile provin din aceeași sursă, diferențele dintre ele decurg din faptul că au apărut în epoci diferite, la popoare cu mentalități diferite; este lucrul care trebuie luat în considerare înainte de toate, pentru că nu este ușor să te adaptezi la alte mentalități. Tradiția hindusă este, repet, extraordinar de profundă, de bogată și de poetică, dar, cu câteva excepții, occidentalii care se aventurează în ea riscă mai ales să se rătăcească. Sau, dacă nu, se opresc doar la aparențe, la forme, la detalii superficiale, exotice, ceea ce este lipsit de respect față de toate acele mari spirite ale trecutului care, după ce au lucrat și au cercetat îndelung, au vrut să lase poporului lor roadele acestor experiențe. Să nu credeți că înțelepții și Maeștrii spirituali ai Indiei se simt chiar atât de onorați să-i vadă pe toți acești creștini neglijându-și propria religie, pentru a se deghiza în yoghini cu capul ras și robă portocalie, care bolborosesc câteva cuvinte în sanscrită și recită mantră, arzând bețișoare de tămâie.

De la întoarcerea mea, știu cât sunteți de nerăbdători să mă auziți vorbind despre șederea mea în India. Am să fac asta, desigur, dar intenția mea nu este să vă impresionez povestindu-vă ce am trăit acolo. Mi se pare chiar că acordați deja prea mare importanță acestui lucru, ca și cum ceea ce vă voi aduce de-acum înainte ar trebui să fie mai prețios, mai esențial decât ceea ce v-am dat, ani de zile, înainte de a face această călătorie. Puteți să nu mă credeți, dar dacă această experiență din India a fost atât de bogată pentru mine, este și pentru că ea n-a făcut decât să sublinieze valoarea religiei noastre occidentale. De la întoarcerea mea, această valoare îmi apare încă și mai limpede, pentru că acum pot cu adevărat să fac o comparație. Nu spun că tradiția occidentală este superioară, ci că occidentalii pot găsi în ea tot ce au nevoie pentru dezvoltarea lor spirituală. (Înainte plecării, pe 11 februarie 1959, Maestrul a lăsat acest mesaj:

«Iubiți frați și surori ai Fraternității Albe Universale, aici, la Izgrev, în Franța, încredințez spiritelor naturii, păsărilor, copacilor, obiectelor și tuturor lucrurilor, îndatorirea de a fi, așa cum s-au obligat față de mine, conductorii ai forțelor inspirației, protecției pentru voi toți.

«Fie ca răsăriturile de soare, conduse de ființe invizibile care vă înconjoară și vă vorbesc, să vă călăuzească pe calea ascendentă a evoluției divine.

«Fiți uniți prin iubirea care leagă și face să rodească orice acțiune, orice cuvânt și orice gând.

«Nu sunt aici și, cu toate acestea, sunt în continuare aici.

«O Ființă mai presus de mine vă ia sub ocrotirea ei.

«Trăiți-vă divin viața pământească.

«Aleluia!»)

Încă de la sosirea mea în această țară, am vrut să înțeleg cum sunt acum indienii, înfățișarea lor fizică, mentalitatea, comportamentul lor. Folosind toate mijloacele de locomoție posibile, am străbătut India în toate direcțiile, de la Srinagar, în Himalaya, până la Trivandrum, în Sudul extrem, unde pământul este atât de roșu, și de la Bombay la Calcutta. Am pătruns în toate mediile, am întâlnit mari Maeștri, dar și oameni politici, bancheri, cadre universitare, meșteșugari, cerșetori... M-am uitat la oameni cum cumpără și vând, cum se hrănesc și se îmbracă, cum dorm și se roagă. Am făcut, de asemenea, efortul de a mă întoarce mental foarte departe în timp, pentru a cerceta cum a trăit cândva acest popor,

care i-au fost practicile, obiceiurile.

Spectacolul străzii în orașele indiene este ceva extraordinar și am petrecut ore în șir plimbându-mă și observând această mulțime atât de vie și de colorată. În toate țările lumii pe care le vizitez, spectacolul mulțimii de pe străzi îmi inspiră mereu același gând: acești bărbați și aceste femei au fiecare propria lor existență, povestea lor, problemele lor de rezolvat, suferințele, iubirile lor... Ei umblă încoace și încolo, ca niște indivizi lăsați în seama lor, dar de fapt, există o Ființă care îi susține pe toți, fiindcă trăiește în ei. Și încerc, măcar cu gândul, să le dăruiesc tuturor ceva bun din inima și din sufletul meu.

Este inutil să vă povestesc despre India ceea ce mulți călători au povestit deja mai bine decât aș putea eu s-o fac; dar, evident, ca toți cei care merg acolo pentru prima dată, am fost frapat imediat de toată această sărăcie care se înfățișează privirii alături de o opulență extraordinară. Am văzut palate imense, cu anexe în care erau crescuți și îngrijiți o sută de cai, iar în fața acestor palate, o gloată de cerșetori care mureau de foame. La Bombay, New Delhi, Lucknow, Calcutta sau Madras am intrat în magazinele de țesături, numai pentru a admira toată această bogăție de mătăsuri în culori sclipitoare. Ce minunății! Nu cred că poți găsi așa ceva la noi, în Europa. Iar când ieșeam din acele locuri feerice, majoritatea bărbaților și femeilor pe lângă care treceam erau îmbrăcați în zdrențe... Te întrebi și de ce atâtea întinderi de pământ rămân necultivate. Toată lumea a auzit vorbindu-se despre această mizerie care domnește în India, dar una e să auzi vorbindu-se despre ea și alta să o vezi. Într-o zi, la Calcutta, trebuia să traversez un pod. De-o parte și de alta stăteau pe jos, așezați sau întinși, bolnavi, cerșetori, infirmi. Unii poate deja muriseră. Mâini se întindeau la trecerea mea și am împărțit toate monezile cu care îmi umplusem buzunarele. Cu toate că am făcut un efort să mă stăpânesc, la vederea unei asemenea sărăcii, a unei asemenea suferințe, a unei asemenea stări de abandonare, am fost atât de tulburat încât, ajuns la celălalt capăt al podului, am plâns.

Pe lângă spectacolul acestei mizerii, mi-a fost, de asemenea, foarte greu să suport zgomotul. La începutul șederii mele, am fost cu adevărat șocat să descopăr că indienii, atât de religioși și de mistici, nu conțin să facă zgomot, chiar și în temple, chiar și în ashram-uri. Trebuie să te duci în pădure sau în munți ca să ai, în sfârșit, liniște. Am asistat la sărbătoarea prin care țara își aniversează independența: toată suflarea era pe străzi, coloane nesfârșite de copii, de adulți și de bătrâni treceau pe jos sau în mașini. Mulți aveau mici trompete din care nu conteneau să sufle. Un vacarm! Sărbătoarea a durat trei zile și trei nopți.

Din anumite trăsături de caracter, din răbdarea lor, din acceptarea condițiilor grele de viață, simți că hindușii sunt suflete foarte bătrâne, dar, pe de altă parte, sunt precum copiii: le place zgomotul. În orice caz, zgomotul nu pare să-i deranjeze, iar asta face deseori dificilă și șederea în hoteluri. La ora unu-două noaptea, eram adesea trezit de forfotă și de voci în culoar. Odată, după ce am așteptat răbdător un timp, am ieșit din cameră și am văzut vreo trei-patru vlăjgani prinși într-o conversație deosebit de animată. Le-am spus: «Cultura europeană este măcar într-o privință superioară, anume că, de la zece seara, trebuie să încetezi să faci zgomot, pentru a nu-i împiedica pe oameni să doarmă. Iar dumneavoastră, priviți cât este ceasul! N-aveți pic de respect, pic de

iubire...» Mă așteptam să protesteze. Nicidecum! Unul dintre ei chiar m-a luat de după gât și m-a îmbrățișat, cerându-mi iertare și promițându-mi că n-o să se mai întâmple. Și într-adevăr, din acel moment n-au mai făcut zgomot.

În hotelurile unde stăteam, cei care începeau să mă cunoască puțin mă considerau un fel de yoghin, dar un yoghin ciudat. De ce? Pentru că, după părerea lor, un yoghin trebuie să suporte orice. Ei bine, înseamnă că nu trebuie, tocmai, să fiu yoghin, pentru că nu suport orice și mai ales nu suport zgomotul. Dar se arătau foarte amabili, mă acceptau așa cum eram.

Într-o zi, așa, din pură curiozitate, am pătruns în bucătăria unui hotel... Și ce mi-a fost dat să văd? Șobolani care umblau nestingheriți. Din acel moment am hotărât să-mi pregătesc, pe cât posibil, singur mesele. Au fost, și în această privință, foarte drăguți și m-au lăsat. Spuneau că sunt un «brahmacari» - așa sunt numiți bărbații necăsătoriți care s-au consacrat slujirii lui Dumnezeu. Și știți care este leguma pe care am apreciat-o cel mai mult în India? Napul. Da, n-am mâncat niciodată napi atât de fragezi și de gustoși.

Pretutindeni am fost, așadar, bine primit. Datorită culturii lor milenare, hindușii știu să recunoască, din instinct, ființele care și-au dedicat viața spiritualității. Se apropie spontan de ele și le cer binecuvântarea. De câte ori n-am fost oprit, nu numai în hoteluri, ci și pe străzi, în autobuze, de bărbați și femei care îmi cereau să-i binecuvântează - ceea ce, evident, nu mi s-a întâmplat niciodată în Europa. Ei chiar îngenuncheau în fața mea. Eram foarte jenat și, la început, am încercat să-i ridic. Apoi a trebuit să renunț, pentru că acest comportament face parte din tradițiile lor. Dar n-am reușit niciodată să mă obișnuiesc. Unii îmi puneau întrebări și voiau să mă invite să iau masa cu ei sau chiar să mă găzduiască mai multe zile. Foarte des trebuia să inventez pretexte pentru a scăpa de toate aceste invitații.

Descopeream uneori că unii dintre cei care mă opreau astfel erau oameni foarte importanți. Ei îmi propuneau să mă ia în mașina lor ca să-mi arate orașul și monumentele sale, precum și locuri cunoscute din împrejurimi. Eram cu adevărat surprins de acest respect - ba chiar venerație - pe care mi le arătau atâtea persoane din toate categoriile sociale.

Chiar dacă ești deja prevenit, familiaritatea în care trăiesc indienii cu animalele este ceva uimitor. Le acceptă printre ei ca și când n-ar stabili o graniță clară între regnul uman și regnul animal. Este adevărat că, dintr-un anumit punct de vedere, aceste granițe nu există, dar nu este numai asta: pentru ei, animale precum vaca, maimuța, șarpele etc. păstrează încă un caracter mitic și, prin urmare, sacru. De aceea, ei lasă vacile să se plimbe pe străzile orașelor, unde stingheresc circulația mașinilor. Șerpii fac și ei parte din peisajul cotidian: oriunde, un om poate să dea drumul dintr-un sac mai multor șerpi, care se ridică și unduiesc, în timp ce el cântă dintr-un fel de fluier.

Cât despre maimuțe, ele invadează templele, unde fac stricăciuni și lasă tot felul de murdării. Deși e, desigur, un lucru mai rar, se pare că în unele temple șobolanii sunt cei hrăniți și ocroțiți ca oaspeți sacri. Dar maimuțele le întâlnești peste tot, nu numai în temple, ci și în oraș, unde sar pe tarabele negustorilor și înhață fructe, cu care aruncă în capul trecătorilor. Mi s-a povestit că li se întâmplă să fure câte un bebeluș și să fugă cu el în vârful unui copac. Atunci părinților nu le rămâne decât să le îmbie cu ceva de mâncare, ca ele să coboare

și să aducă înapoi copilul.

Cât despre orașul Bombay, acesta este invadat de corbi; în copaci, pe acoperișurile caselor, ei croncăne toată ziua și este insuportabil. Străinii se plâng, dar pe indieni nu-i deranjează: nu-i alungă. Eu, într-o zi, am fost atât de exasperat, încât am aruncat cu câteva pietricele pentru a-i îndepărta și atunci s-a petrecut ceva uimitor: când am ieșit, ceva mai târziu, din hotel, pentru a mă duce să mă plimb prin pădure, au venit după mine.

Imediat ce am ieșit din hotel, ai fi zis că m-au recunoscut și că veneau să mă însoțească până la pădure. Dar ce s-a întâmplat acolo e altă poveste. Corbii sunt foarte inteligenți și ar merita să fie mai bine studiați.

M-am plimbat mult prin pădurile Indiei, dar trebuia să fiu cu băgare de seamă. Într-o zi, am văzut venind în goană spre mine o întreagă ceată de maimuțe. Nu erau foarte mari, dar mușcătura lor poate fi periculoasă și erau multe. Una dintre ele, mai ales, s-a apropiat foarte mult de mine, suierând amenințător. Atunci am privit-o fix, ridicând bastonul pe care îl avem în mână și a fugit, urmată de toată ceata. În acea pădure se pare că existau câțiva tigri, dar n-am întâlnit niciunul. Poate au considerat că sunt mai rău decât ei, le-a fost frică și n-au îndrăznit să se arate! Iar când eram în Cașmir, am fost prevenit că locul în care obișnuiam să mă duc era invadat de șerpi - șerpi micuți foarte veninoși, a căror mușcătură provoacă o moarte fulgerătoare. Dar nici de data asta n-am avut noroc: n-am văzut nici măcar unul din acei șerpișori. În pădurile prin care mă plimbam, eram însă uimit să găsesc uneori tot felul de fructe, unele cărnose, zemoase și atât de dulci! Erau de-ajuns ca să mă hrănească pe toată ziua.

În adolescență, pe când încă nu-l cunoscusem pe Maestrul Peter Deunov și-mi căutam drumul, mă obișnuisem să mă leg la toți acei înțelepți și la acele mari Ființe care, potrivit cărților pe care le citeam, trăiau în India și în special în Himalaya. Plecând în India nu știam pe cine aveam să întâlnesc. Acum nu mai aveam nevoie să găsesc o direcție, o găsisem demult, dar aveam nevoie să-mi aflu măsura. Da, aveam o anumită idee despre mine, despre munca mea, și aveam nevoie să-mi fie confirmată. Așa că, timp de un an, am vizitat numeroase ashram-uri, am fost primit în sanctuare în care nu era acceptat niciun străin, m-am apropiat de mari Maeștri, unii cunoscuți, alții nu. Printre marii Maeștri am avut privilegiul să-l întâlnesc pe Neem Karoli Maharaj Babaji. Înainte de a pleca știam, evident, de existența lui Babaji, despre care vorbește Paramahansa Yogananda în Autobiografia unui yoghin. Nu știam dacă aveam să-l întâlnesc, căci se deplasează într-una și nu înștiințează niciodată despre locul unde va sta. Îl poți căuta zadarnic ani de zile și este cu atât mai greu să dai de el, cu cât ia diferite înfățișări: pe aceea a unui cerșetor din mulțime sau a unui călător. Abia dacă reușești să-l recunoști în yoghinul pe lângă care treci pe drum, din întâmplare.

Dar îmi doream mult să-l întâlnesc pe Babaji. Pe când mă aflam la Almora, i-am trimis un mesaj prin intermediul gândului, iar el mi-a răspuns venind el însuși în întâmpinarea mea, pe 17 iunie. L-a trimis la mine pe unul din discipolii săi, ca să mă aducă la el. 17 iunie era exact data pe care mi-o anunțase doctorul Bindu, un mare clarvăzător, discipol al lui Babaji, când i-am destăinuit dorința mea de a-l vedea pe Maestrul lui.

Ați vrea să vă vorbesc despre Babaji, dar esențialul nu poate fi exprimat.

Înainte de toate, el însuși nu povestește nimic despre sine și nici măcar nu i se cunoaște vârsta. Bătrâni care îl cunoscuseră când erau copii m-au asigurat că de atunci nu i se schimbase chipul. Dar să lăsăm problema vârstei lui... În aparență, nimic nu-l deosebește pe Babaji de alți yoghini. Purta un veșmânt atât de vechi, atât de uzat, încât am vrut într-o zi să-i ofer un dhoti nou. L-am ales cu foarte multă grijă și când i l-am adus, mi-a mulțumit, dar nu l-a primit. Când vrea să lase pe cineva să se apropie de el, purtarea lui e simplă. Deseori el stă foarte familiar, pe jumătate întins. Dar ceea ce remarc, înainte de toate, este privirea lui profundă, minunată, plină de iubire.

Am fost surprins de primirea pe care mi-a făcut-o. Privirea, zâmbetul lui îmi aminteau de Maestrul meu. Și câte lucruri am împărtășit, în tăcere! Când l-am revăzut pe Babaji, pe 21 iunie, am plecat împreună cu mașina, de la Almora, pentru a merge până la Bareilly. La Almora, unde locuisem un timp, lăsam mai mulți prieteni: pe doctorul Bindu, precum și pe Anagarika Govinda, un mare specialist al misticii tibetane, și pe soția sa, Li Gautami.

Am avut îndelungi conversații cu Babaji, dar mai aveam încă multe să-l întreb și cum el trebuia să plece, m-a pus în legătură cu unul din discipolii săi care trăia în munți, la Nainital, unde m-a condus un alt discipol cu trenul. Nainital este un loc foarte frumos, foarte pitoresc, cu cele cinci temple ale sale clădite pe înălțimi, și acolo își are Babaji ashram-ul. Chiar la sosire am fost primit de un bărbat cam de treizeci și cinci de ani, care se numea Hanuman Baba (în epopeea Ramayana, Hanuman este regele maimuțelor, aliat al zeului Rama). El avea un chip minunat, pur, inteligent și din ființa lui emana ceva foarte spiritual. Tovarășul meu de drum își luă rămas bun de la mine fără a mă fi prezentat - dar am aflat, după aceea, că Babaji îl înștiințase pe Hanuman Baba de venirea mea, iar acesta m-a condus într-o casă unde îmi dădu camera în care stătea de obicei Babaji când se afla la Nainital. Am rămas acolo câțva timp. Fereastra dădea spre munții înzăpeziți: în depărtare zăream vârful Nanda Devi și, în acea perioadă, am putut să meditez în fiecare zi în fața unui peisaj minunat.

Am rămas așadar un timp la Nainital și a fost pentru mine o ocazie de a studia și de a face experiențe foarte interesante. Mai întâi, pentru că îl întâlneam în fiecare zi pe Hanuman Baba, care era o ființă ieșită din comun. Babaji îl supunea la o disciplină extrem de severă, dar pe care el, în mod evident, o suporta foarte ușor. De mai mulți ani trebuia să se abțină să vorbească, nu-i ieșea niciun cuvânt din gură: el scria pe o tăbliță de ardezie ce avea de spus. I se impusese, de asemenea, să doarmă într-un fel de gaură întunecoasă, cu spațiu doar cât să se poată culca. De ce? Pentru că în întuneric, în tăcere absolută, nu mai există nicio hrană pentru cele cinci simțuri, pe care yoghinul se străduie să le amortească, încă și mai mult, prin meditație. Când cele cinci simțuri încetează să mai funcționeze, ele nu mai absorb energia psihică și atunci se trezesc alte simțuri, datorită cărora yoghinul începe să vadă, să audă, să simtă, să atingă elementele fluidice ale regiunilor superioare.

În fiecare dimineață, yoghinul tăcut se ducea la lucru în oraș, unde avea o slujbă într-un serviciu administrativ. Când ajungea înapoi, pe la orele șaptesprezece, se ducea să asigure serviciul religios într-un mic templu din preajmă. Apoi venea să mă vadă și răspundea la întrebările mele, scriind pe tăblița lui de ardezie. Am petrecut cu el ore întregi; eu îi vorbeam, iar el, pentru

a-mi răspunde, scria. Știa bine engleza și uneori rămâneam împreună până la ora două sau trei noaptea. Pentru a se hrăni, el se mulțumea cu o jumătate de litru de lapte pe zi și, cu toate acestea, era plin de vigoare. Acoperit cu un singur veșmânt și iama și vara, el umbla desculț, dar mergea așa de repede, că mi-era greu să țin pasul cu el. Învățat și îndrumat de Babaji, el trezise forța Kundalini, care îi ajunsese până la chakra frunții, chakra Ajna (Cf. Centri și corpuri subtile - Aura, plexul solar, centrul Hara, chakrele..., Col. Izvor nr. 219, cap. V: «Forța Kundalini», cap. VI: «1. Sistemul chakrelor - Chakrele Ajna și Sahasrara»). Exercițiile de yoga pe care mi le-a arătat dezvăluiau cât era de avansat și am învățat multe de la el. La cererea lui Babaji, m-a învățat câteva exerciții de Shabda Yoga, yoga Verbului, cărora le-am putut constata eficacitatea.

Hanuman Baba mă ducea bucuros să-mi arate grădina în care cultiva tot felul de plante și mai ales plante medicinale. Dar mai erau și altele, despre care mă asigura că au proprietăți extraordinare: una dintre ele îți îngăduie să trăiești săptămâni întregi fără hrană; o alta, să rezisti la frig zile în șir, în zăpezile din Himalaya. Nu am verificat, dar este posibil, cred în puterea ierburilor. Într-o zi mi-a arătat cum să fac o pastă din rădăcina unei anumite plante și frunzele roșii ale alteia: le zdrobești împreună, frecându-le pe o piatră și obții un amestec pe care îl pui apoi pe frunte, între sprâncene, pentru a trezi al treilea ochi. Am notat numele acelor plante și așa putea să vi le dau, însă v-ar fi greu să le găsiți. Hanuman Baba mi-a spus că pe la Nainital treceau numeroși yoghini și «sadhu» și că multe din cunoștințele lui despre plantele sau drogurile folosite de aceștia pentru a dezvolta puteri psihice proveneau și de la ei.

Înainte a acestei șederi în India, citisem evident mult despre practicile yoghinilor. Este clar că principalul scop al acestor practici este să supună corpul fizic puterilor minții. Nimic nu trebuie să-i reziste. Și Hanuman Baba îmi confirma acest lucru, spunându-mi că, pentru yoghini, totul sau aproape totul pare posibil. Una dintre aceste practici se numește «thumo». Prin exerciții prelungite de concentrare și de respirație, yoghinul trezește chakra Muladhara (Cf. Centri și corpuri subtile - Aura, plexul solar, centrul Hara, chakrele..., Col. Izvor nr. 219, cap. V: «Forța Kundalini», cap. VI: «1. Sistemul chakrelor - Chakrele Ajna și Sahasrara») de la baza coloanei vertebrale; și atunci e ca și când ar aprinde un foc în trupul său. Apoi, puțin câte puțin, acest foc urcă prin canalul Shushumna, de-a lungul coloanei vertebrale, aprinde celelalte chakre și corpul său este ca și cuprins de flăcări. În acest fel, unii yoghini sunt capabili să degaje din corpul lor o asemenea căldură, încât după ce s-au cufundat în apa înghețată a unui lac, se înfășoară în cearceafuri ude, pe care reușesc să le usuce. Dar câți ani le trebuie ca să reușescă acest exercițiu! Există, cred eu, ceva mai bun de făcut decât să consacri atâta timp realizării acestui gen de performanțe.

Alții se antrenează să mănânce intestine crude de animale sau chiar excremente. Iar alții, după ce au eliminat anumite lichide din corpul lor (urină, spermă) sunt capabili să le reabsoarbă prin același orificiu.

În fond, pentru acești yoghini, numiți «siddhi», nimic nu este impur și, când te gândești, se pare că toți indienii sunt mai mult sau mai puțin influențați de această filozofie; de aceea, ei au fără îndoială o cu totul altă concepție decât noi, europenii, despre murdărie. M-am gândit deseori la asta, văzându-i cum acceptă, fără a fi dezgustați, ceea ce eu consideram de-a dreptul respingător. În mai multe

orașe (Rishikesh, Benares, Patna etc.) m-am plimbat pe malurile Gangelui. Gangele este un fluviu sacru, de acord, dar eu nu m-aș fi scăldat niciodată în mijlocul murdăriilor și cadavrelor de animale pe care le vezi plutind pe el. Când am fost să vizitez peșterile din Elephanta, o insulă din apropiere de Bombay, la intrarea uneia din aceste peșteri am văzut niște pelerini luând cu devoțiune apă clocită și verzuie dintr-un bazin și bând-o. Trebuia să mă abțin ca să nu le spun: «Dar nu beți, totuși, așa ceva!» Ei considerau acele peșteri locuri sfinte, deci pure; de acord, dar apa este poluată, microbii nu au niciun respect pentru locurile sfinte. Purul și impurul: ar fi multe de spus despre acest subiect.

Într-o zi, Babaji mi-a trimis un mesaj: mă invita să mă duc să-l întâlnesc într-un loc unde urma să ajung după un lung drum cu autobuzul. Dar, între timp, a trebuit să plece mai departe și m-a înștiințat prin cineva la una din stațiile autobuzului. Autobuzele din India sunt într-o stare atât de jalnică, încât la coborâre mi-am sfâșiat pantalonul. Noroc că am găsit în sat un croitor care să-l coasă, în timp ce eu așteptam într-o odăiță alăturată. Acolo, când pantalonul a fost gata, croitorul mi-a spus unde urma să-l găsesc pe Babaji și m-a condus el însuși cu mașina. Căci doar auzind numele lui Babaji, fiecare face tot ce-i stă în putință pentru a te ajuta. În altă zi, pe când cineva mă ducea cu mașina la el, a trebuit să ne oprim la o pompă de benzină ca să facem plinul și n-au vrut să ne primească banii.

Locul unde Babaji îmi dăduse întâlnire era casa unui bancher. Când am sosit, era acolo un întreg grup de tineri care râdeau și cântau. La masă am fost așezat lângă Babaji, apoi am vorbit îndelung amândoi. După aceea, am plecat împreună cu mașina și din nou am stat lângă el. Din tot corpul lui emana ceva atât subtil, atât de încântător, încât, la un moment dat, mi-am pus mâna pe genunchiul lui. Atunci a început să cânte într-o limbă necunoscută. Da, Babaji cânta... și am schimbat priviri pline de lumină și de iubire.

Dar nu țin atât de mult să vă vorbesc despre întâlnirile mele cu Babaji, căci nu vreau să vă așteptați acum la gesturi sau la manifestări extraordinare din partea mea. Doar de la propriile eforturi trebuie să aștepte fiecare puterile și cunoașterea. Nu avem de ce să ne fălim cu știința și puterile unui Maestru. Știința și puterile unui Maestru rămân ale lui, el este cel care beneficiază de ele și le folosește. Dacă îmi întemeiez prestigiul pe valoarea altcuiva, fie că este vorba de Maestrul meu, Peter Deunov, sau de Babaji, ce voi câștiga? Ceea ce contează este ce sunt eu, ce știu și ce pot.

După câte mi s-a spus, unii se îndoiesc că l-am putut întâlni pe marele Babaji. Există, într-adevăr, numeroși Babaji, întrucât acest cuvânt înseamnă «părinte venerat». Ei presupun, așadar, că am văzut doar un yoghin care poartă acest nume. Și chiar dacă ar fi adevărat, cu ce schimbă asta lucrurile? Eu sunt ceea ce sunt, iar cel pe care l-am întâlnit este de o măreție excepțională. Să nu căutăm motivele pentru care el este cel care a venit să mă vadă, în timp ce alții îl caută zadarnic zeci de ani, fără a-l putea întâlni. Unii plângeau povestindu-mi anii lor de căutare. În orice caz, în clipa în care îi rosteam numele, cei care îl cunoșteau aveau să-mi împărtășească despre el doar istorisiri minunate.

Îmi amintesc în special de un profesor din New Delhi, pe care îl rugasem să mă inițieze în literele alfabetului sanscrit; ca și de acel bărbat care avea în proprietate un mare templu și în casa căruia a murit Gandhi, după ce a fost

înjunghiat de un fanatic hindus: aceștia doi nu mai isprăveau cu istorisirile despre Babaji. S-a întâmplat chiar, ca ființe care făcuseră legământul tăcerii să mă primească și să rupă, în mod excepțional, acest legământ, pentru a-mi vorbi despre el. În Cașmir, când ministrul la care fusesem primit a aflat că l-am văzut pe Babaji, a sărit la gâtul meu și m-a îmbrățișat. Peste tot oamenii se ofereau să mă găzduiască. Am înțeles că în India, Babaji e un nume care deschide toate porțile și, dacă am avut ocazia să întâlnesc atâtea persoane, e fiindcă circula zvonul că un «French sadhu» (un «sadhu francez» (n.t.)) aflat în trecere, stătuse de mai multe ori de vorbă cu Babaji.

Dar nu mă dusesem în India pentru a fi primit și invitat peste tot. Ce am apreciat mai mult decât orice la Babaji a fost faptul că îl simțeam plin de iubire, spre deosebire de mulți alți Maeștri și yoghini pe care i-am întâlnit și care lucrau mai ales pentru a dobândi puteri: ei domneau asupra discipolilor ca zeii asupra unor sclavi; nici măcar nu se uitau la cei care, apropiindu-se, se aruncau la picioarele lor. În India obiceiul este să te prosternezi în fața Maestrului tău, dar totuși...

La Benares, am fost sfătuit să merg să văd un yoghin, despre care se spunea că are mari puteri. L-am găsit înconjurat de câțiva discipoli. Avea un chip minunat dăltuit, dar ce orgoliu, ce răceală față de persoanele care se apropiau de el! Am început să vorbim, dar, cum deschideam gura, se grăbea să mă contrazică. După un timp i-am spus: «N-am venit să vă vizitez pentru cunoștințele sau puterile dumneavoastră. Eu caut ființe care, deținând cunoștințele și puterile, nu se folosesc de ele pentru a se impune celorlalți, ci sunt capabili să manifeste iubire, bunătate, blândețe». S-a înfuriat și mi-a zis: «Dacă ați ști cine sunt, și dumneavoastră v-ați prosterna în fața mea». I-am răspuns, râzând: «Dacă dumneavoastră ați ști cine sunt eu, poate că dumneavoastră v-ați prosterna în fața mea... Să zicem că sunteți puternic, dar cel care are adevăratele puteri nu face paradă de ele, îi lasă pe ceilalți să le descopere». Și am plecat.

Trebuia să-l revăd a doua zi, căci înainte să se irite împotriva mea, îmi propusese să mergem să-l cunosc pe Maestrul lui. Reîntors la hotel, îmi spuneam că n-o să mă ierte niciodată că l-am umilit în fața discipolilor. Așa că, peste noapte, m-am concentrat și am încercat, cu gândul, să-l fac să înțeleagă și să accepte unele adevăruri pe care avea nevoie să le cunoască. Nu știam care va fi rezultatul. Ei bine, a doua zi, am fost eu însumi surprins: când ne-am reîntâlnit, m-a primit cu căldură, scuzându-se pentru atitudinea lui din ziua precedentă, și am putut, în sfârșit, să avem o frumoasă conversație.

Apoi m-a dus la Maestrul lui. Și atunci am descoperit un bătrân adorabil, de o blândețe! Mă întrebam cum de nu încercase acest discipol să-i semene mai mult. Ce învățase de la el? Dar este adevărat că discipolii nu seamănă întotdeauna cu Maeștrii lor... Acesta era o ființă pură, eliberată, desprinsă de toate poftele omenești; simțeam că nu se mai află pe pământ decât pentru a-i ajuta pe ceilalți, ai fi zis chiar că trupul lui era transparent. M-am așezat în fața sa și, un timp destul de îndelungat, ne-am privit în tăcere... Aș fi vrut să-l strâng în brațe. Purta în jurul gâtului un colier de flori, pe care l-a scos și mi l-a pus mie; am păstrat cu sfințenie acel colier. Apoi, întrucât nu vorbea engleza, l-am rugat pe unul din discipoli să traducă ce voia să-mi spună. El a rostit atunci cuvinte minunate,

profetice, pe care nu le pot repeta, nu vreau să le audă nici măcar spiritele. Acele cuvinte trebuie să rămână tănuite, ascunse, până când se vor realiza.

La Calcutta am vizitat ashram-ul lui Ma Ananda Moyi. E o femeie remarcabilă, simți că Duhul Sfânt a coborât peste ea. Nu are multă știință de carte, dar pândiți (Titlu dat inițial învățaților brahmani din India, astăzi și savanților (n.t.)), oameni politici vin să o consulte și le dă întotdeauna sfaturi bune. Ea m-a primit cu multă iubire și ce privire ne-am dăruit! Dar și acolo era atâta zgomot!

La o oarecare distanță de Bombay (Ganeshpuri) am vizitat ashram-ul lui Nityananda Maharaj, despre care mi se spusese că este un mare clarvăzător. Am ajuns acolo în mijlocul unei întregi mulțimi. Nityananda stătea jos, abia purtând ceva pe el, și m-am așezat în fața lui. El a închis ochii și a rămas așa un timp; apoi, ca și cum se întorcea de foarte de departe, m-a privit și a spus în engleză: «O inimă curată, pacea este în sufletul lui și toate puterile îi sunt date». Trebuie să spun că, în această privință, am avut îndoieli. Toate puterile?... Dar am înțeles în ce sens o spunea. Apoi a rostit un nume pe care nu mi-l mai amintesc acum, numele unui mare înțelept, care trăise în India într-un trecut îndepărtat: după părerea lui, eram reîncarnarea acelui înțelept.

Mai târziu, când m-am reîntors la Nainital, în munți, pentru a-l revedea pe Hanuman Baba, i-am pus întrebări despre personajul al cărui nume îl rostise Nityananda. El s-a dus după o carte foarte groasă, în care mi-a arătat o gravură: un bărbat așezat în poziția lotus, având deasupra lui o cobră cu șapte capete; aceste șapte capete însemnau că el avea toate puterile. Când ne-am despărțit, Hanuman Baba mi-a dăruit un șirag de mătănii făcut din o sută opt scoici, căci o sută opt este numărul lui Babaji. Era un dar regesc.

Vorbind despre mine, Nityananda spusese: «Pacea în sufletul lui»... și asta mă interesa cel mai mult. Pacea, armonia, numai asta caut - și nu numai în mine și pentru mine, ci și pentru a le putea dăruia celorlalți. Trebuie să te fi studiat, să te fi analizat foarte bine, pentru a descoperi cât este de greu să realizezi această pace, această armonie în întreaga ta ființă, până la ultima celulă.

Tocmai, într-o zi eram la Bombay, întâlneam mari saddhu și meditasem îndelung. Apoi, atingând niște obiecte, am simțit cât de încordate îmi erau mâinile. De ce? Asta mi-a dat de gândit. Am început așadar să le destind, spunându-mi că pe viitor trebuia să le supraveghez mai atent. Veți întreba: «Dar e chiar așa de important?» Da, pentru că în funcție de cum sunt mâinile - încordate, crispate sau destinse - din degete ies cu totul alte energii, iar efectele pe care acestea le produc sunt și ele cu totul altele. Întotdeauna lăsăm o amprentă fluidică asupra obiectelor pe care le atingem, precum și asupra ființelor cu care intrăm în contact, de aproape sau de departe.

Când vă salut, de pildă, mă strădui întotdeauna să pun ceva bun în privirea mea, dar și în mână, pentru a vă transmite particule din viața, din iubirea mea (Cf. Cartea magiei divine, Col. Izvor nr. 226, cap. XII: «Mâna», cap. XIII. «Privirea»). Or, este mai ușor să-ți stăpânești privirea decât mâinile și vreau ca mâinile mele să vă aducă, și ele, doar binecuvântări. Îți poți destinde mâinile fără a le imobiliza neapărat. Dacă mă vedeți uneori mângâind ușor un obiect, un fruct, să știți că fac un exercițiu: îmi destind mâinile, încercați și voi să exersați în acest fel.

Întorcându-mă la Nainital pentru a-l revedea pe Hanuman Baba, am vizitat

ashram-ul lui Shivananda din Rishikesh. El m-a primit cu multă căldură. De aceea, în cursul unei discuții, am profitat de asta pentru a-i spune: «Toată ziua se aude aici un difuzor, nu poți avea nicio clipă de liniște. De ce nu vă folosiți autoritatea pentru a-i determina pe discipolii dumneavoastră să tacă din când în când, dar și să se spele și să nu lase murdării peste tot? Purtarea lor este respingătoare, ei aruncă gunoaie și scuipă oriunde...» Credeam că o să se supere, dar nu s-a supărat. Atunci am continuat: «în timpul întrunirilor, dumneavoastră le cereți discipolilor să urce pe estradă pentru a recita sau a cânta ceva, iar în acel moment începeți să vorbiți cu alte persoane. De ce? Jumătate din auditoriu își mută atenția asupra dumneavoastră, în loc să asculte poemul sau cântarea, în timp ce cealaltă jumătate nu vă aude. E un comportament pe care nu mi l-aș îngădui niciodată cu discipolii mei». El mă asculta și, întrucât nu manifesta niciun fel de iritare, am adăugat că, deși era o tradiție milenară, era șocant să vezi discipolii prosternându-se dinaintea Maestrului lor, ca în fața statuii unei zeități nepăsătoare. Am rămas foarte puțin timp la Rishikesh și nu știu ce s-a întâmplat după aceea.

Dar adevărul este că am întâlnit în ashram-uri și occidentali despre care puteai să te întrebi ce caută acolo... Ei aveau să se întoarcă mai târziu acasă, unde aveau să se laude că au fost în India, ca să treacă drept mari spiritualiști - asta în cazul că nu și-au pierdut mințile... Îmi amintesc și de o americană bogată - simpatcă, de altfel - care îmi povestea cum o atrăsese în India nevoia de spiritualitate. Mă invitase la ea, fiindcă dorea să-i explic diferența dintre învățătura lui Buddha și cea a lui Iisus. Este adevărat că în această țară, din cauza murdăriei, deseori sunt muște; dar cum poți să explici diferența dintre învățătura lui Buddha și cea a lui Iisus cuiva care tot timpul se ridică și străbate salonul în toate direcțiile, agitând în aer un plic pentru a strivi muștele? Am suportat o dată, de două ori, însă după aceea am găsit pretexte pentru a nu mai răspunde la invitațiile ei.

Deși încetasem, încă din adolescență, să fac preziceri uitându-mă la liniile din palmă, chiromanția continua să mă intereseze, pentru că mâna este un rezumat nu numai al omului, ci și al universului. Multe persoane care practică chiromanția afirmă că purtăm în mâini știința tuturor științelor și își sprijină afirmația pe acest verset din cartea lui Iov: «(El) pecetluiește mâna tuturor oamenilor, pentru ca toți să se recunoască de fapte ale Lui». Și cum în marile orașe ale Indiei prin care treceam intram în librării și în biblioteci, într-o bibliotecă din Calcutta am avut ocazia să citesc o carte intitulată Samudrika Shastra (Acesta este numele dat chiromanției în India)¹ și să dobândesc astfel cunoștințe asupra unor aspecte pe care chiromanția occidentală le neglijează complet. Dar sunt atâtea detalii și combinații subtile, încât te pierzi în ele. Câte lucruri sunt de aflat doar despre degetul mare!

În mână, nimic nu se datorează întâmplării. Cum să interpretezi faptul că amprente digitale sunt specifice fiecărui individ? O mână este o carte de citit, totul în ea este semnificativ: lungimea degetelor, direcția lor în raport cu palma... Iar liniile care traversează palma pot fi profunde sau superficiale, late sau subțiri, drepte sau sinuoase, continue sau întrerupte, și aceste lucruri trebuie să le observi cu mare atenție. Dar mai sunt și punctele, lanțurile, întretăierile, tăieturile, pătratele, curbările, reliefurile, cu semnificațiile lor multiple. În acea

carte pe care am citit-o, se spune că mâna lui Buddha, precum ci cele ale altor mari înțelepți, poartă simboluri: semiluna, templul, svastica, lotusul, arborele vieții... M-am folosit de această carte pentru a-mi studia puțin mâinile. După câțva timp, în orașul Ootacamund (în statul Tamil Nadu, în Sudul Indiei. Poate apărea menționat pe hărți și cu diminutivul lui, Ooty, sau cu numele lui tamil Udthagamandalam), am întâlnit un astrolog care era și chiromant și mi-a părut rău că nu mi-am putut prelungi șederea pentru a sta de vorbă cu el. Părea capabil să descopere atâtea lucruri studiind o mână!

M-am oprit un timp și la Calcutta, iar acolo am găsit copia unei cărți despre Iisus pe care o citisem deja cu câțva timp înainte, într-o mănăstire din Ladakh. Pentru a o putea citi, trebuia să mă duc în fiecare zi la mănăstire, întrucât călugării nu îngăduiau ca acea carte să fie scoasă din incintă. Am citit acel text într-o traducere engleză. Acolo se relatează cum un bărbat foarte tânăr, numit Issa, sosise în India cu o caravană care venea din Palestina. Timp de mai mulți ani, el a urmat învățătura brahmanilor, dar a sfârșit prin a li se împotrivi, reproșându-le spiritul de castă, rigiditatea, lipsa de iubire, iar brahmanii, furioși, au început să-l persecute. După câțiva ani s-a întors în Palestina și, din acel moment, povestirea reproduce ceea ce știm despre Iisus din Evanghelii, până la crucificare. Dar ea nu se oprește aici: ea relatează cum Issa, care supraviețuise supliciului crucificării, s-a întors în India, însoțit de mama sa și de apostolul Toma, și a trăit în Cașmir, unde a murit la o vârstă foarte înaintată.

Într-o zi, cercetătorii vor revela cum s-au desfășurat cu adevărat lucrurile și care a fost viața lui Iisus. Le las lor acest domeniu istoric, istoria nu este vocația mea, există subiecte care mă interesează cu mult mai mult. Să-și consacre specialiștii timpul cercetării manuscriselor și urmelor arheologice! Eu mă concentrez asupra principiilor și spun ceea ce știu, după adevărata Știință inițiativă. Să găsească alții confirmări prin dovezi istorice.

Când am coborât în Sudul Indiei, m-am oprit la Madras, unde am vizitat Societatea de Teosofie, care are acolo domenii minunate, cu parcuri ce se întind până la mare. Apoi am mers la Pondicherry, unde am vizitat Auroville. Mi-ar fi plăcut să-l cunosc pe Sri Aurobindo, care era un om remarcabil, dar murise cu câțiva ani în urmă. Așa cum știe toată lumea, o franțuzoaică i-a preluat succesiunea. I se spune Mama. În fiecare dimineață, la răsăritul soarelui, ea apărea pe balcon în fața unei întregi mulțimi care o contempla cu venerație. Ea făcea un gest de salut, apoi se retrăgea.

Într-o zi, a fost o sărbătoare. Cu această ocazie, ea stătea așezată într-o sală, iar cei care doreau treceau, pe rând, prin fața ei. Și fiecăruia îi dăruia o batistă. Așa că m-am amestecat în mulțime. Când m-am aflat dinaintea ei și mi-a întins batista, am privit-o adânc și cu multă iubire. Întrucât vorbea franceza, voiam măcar să-i spun că mă bucuram s-o cunosc și să-i vizitez ashram-ul. Dar în acel moment nu știu ce s-a întâmplat, dintr-o dată a început să tremure și am citit în privirea ei un soi de frică; membrele și chiar și maxilarul îi tremurau. Atunci mi s-a făcut și mie frică. Părea cuprinsă de o asemenea tulburare, încât m-am întrebat dacă nu avea să leșine. Ce scandal s-ar fi iscat! Apropiatii ei ar fi văzut în asta un afront din partea mea adus acestei femei, pe care toți o considerau o divinitate. De aceea, fără să spun un cuvânt, am luat batista pe care mi-o întindea și am trecut în grabă. De ce a început să tremure așa când am privit-

o?... Din acel moment am simțit că nu mai eram binevenit.

Mai departe, la Tiruvannamalai, am vizitat ashram-ul lui Ramana Maharshi, despre care Paul Brunton a vorbit îndelung în cartea sa India secretă, spunând că din el emana o asemenea lumină, o asemenea iubire, o asemenea bucurie, încât culoarea pielii lui era ca aurul. Din păcate și Ramana Maharshi murise când i-am vizitat ashram-ul. Dar i-am găsit pe discipolii săi și ei erau într-adevăr ca Maestrul lor, plini de iubire, plini de lumină, plini de zâmbete... și cum m-au primit! Ei păstrau camera Maestrului lor ca pe un loc sfânt, în care nimănui nu-i era îngăduit să pătrundă, dar pe mine m-au lăsat înăuntru, pentru a medita oricât doream și am putut intra în comuniune cu sufletul lui. Păstrez o amintire de neuitat acestui ashram. După ani, l-am întâlnit pe Paul Brunton, care a venit să mă vadă la Bonfin, și mi-a făcut multă plăcere să stau de vorbă cu el.

Apoi am stat un timp în munții Nilgiri, mai ales la Ootacamund. Nu prea departe de oraș se întinde o pădure de eucalipt, în care mă duceam adesea să mă plimb. Acei eucalipti sunt imenși, au trunchiuri enorme, un frunziș foarte des, iar atmosfera este atât de puternic impregnată de esența lor, încât după puțin timp devine aproape de nesuportat.

Nu departe de locul unde stăteam se află palatul unui rajah, care lipsea în acea perioadă, căci locuia cel mai adesea la Hyderabad. Paznicii acelui palat, cu care stăteam uneori de vorbă, mi-au îngăduit să-l vizitez. Am fost uluit de luxul care se înfățișa privirii. Tot mobilierul venea din Anglia și materialele cele mai prețioase fuseseră folosite pentru saloane, camere și băi. N-am mai văzut nicăieri lustre de cristal de-o asemenea frumusețe. Grădinile erau, de asemenea, minunate și din ele se vedea jungla.

Citiseam, cu ani în urmă, cartea Helenei Blavatsky în țara munților albaștri. Acești munți sunt tocmai Nilgiri (de la nil: albastru și giri: munți), pe care i-a făcut celebri povestind cum, într-o zi, doi englezi au descoperit acolo o populație extraordinară. Această populație, puțin numeroasă, este constituită din două triburi: Toda și Mullukurumba. Totul îi deosebește pe membrii lor: cei din tribul Toda sunt înalți, frumoși și de o mare bunătate, cei din tribul Mullukurumba sunt scunzi, urâți și dețin puteri malefice: cel asupra căruia își aruncă privirea veninoasă nu poate scăpa morții. Doar cei din tribul Toda impun respect celor din tribul Mullukurumba, care se tem și se feresc de ei. Dar n-am să intru în detalii, puteți citi această carte.

Însoțit de un interpret, m-am dus în teritoriul tribului Toda. Mai întâi am văzut un bărbat stând întins pe pământ, cu spatele la soare. Ghidul mi-a spus că era preot. El se ridică și rămase la oarecare distanță de mine. M-am apropiat, împreună cu interpretul, ca să-i vorbesc, dar el s-a îndepărtat și mai mult. Fără îndoială se temea să nu-l ating, ceea ce este contrar regulilor lor: nu trebuie să atingi un preot; dar nu aveam această intenție.

Eram bucuros să văd acest popor, care păstrează încă ceva misterios. Atât bărbații cât și femeile sunt foarte rezervați în manifestări. Nu-i resping pe străini, dar simți că nu le place să fie priviți ca niște curiozități. Datorită interpretului meu, am putut sta de vorbă cu câțiva dintre ei. Le-am văzut casele, templul, care are forma unui stup, și bivolii, care i-au intrigat atât de mult pe cei care i-au vizitat.

Nu se poate spune că membrii acestui trib au o religie, în sensul în care o

înțelegem noi, dar au un adevărat cult pentru acești bivoli, pe care îi consideră «învățătorii» lor, căci, spun ei, prin aceste animale se manifestă Maestrii lor, rishi. Când trebuie să ia o hotărâre importantă, ei țin în taină ceremonii, în cursul cărora își întreabă bivolii. Pentru occidentali, cărora anumite aspecte ale lumii animale le rămân necunoscute, lucrul acesta pare de-a dreptul absurd. Ei nu știu că sufletele călătoresc și că ele pot lua în stăpânire corpul unui animal. Un animal are, evident, un corp locuit de un suflet animal, dar un corp este ca o clădire, o locuință în care se întâmplă să coexiste, fie și provizoriu, mai multe suflete. Într-un animal poate astfel sălăslui un suflet omenesc sau chiar cel al unei entități superioare. Așa se face că, în unele religii, animale sunt ridicate la rangul de zeități, cărora li se dedică un cult.

În loc să critici sau să ridiculizezi aceste practici, trebuie mai degrabă să studiezi și să accepți că lumea animală este încă plină de mister și că unele din aspectele ei ne scapă. Membrii tribului Toda consideră așadar că suflete cu un grad superior de evoluție vin să-i învețe prin intermediul bivolilor. Ei au, de asemenea, un cult al soarelui și când îi întrebi unde se duc după moarte, ei răspund: «Corpul nostru merge sub pământ, care îl transformă în iarbă pentru a hrăni bivolii. Sufletul nostru merge în soare, de unde luminează și încălzește toate făpturile».

Aș fi vrut să mă duc și în teritoriul tribului Mullukurumba, numai că nu mă puteam aventura în junglă fără călăuză, m-aș fi rătăcit. Dar nici oferind bani nu am reușit să determin pe cineva să mă însoțească. Toți îmi spuneau: «Nu, nu, Sahib, sunt făpturi primejdioase, ne este frică de ei; chiar au omorât pe unii dintre ai noștri». Asta confirma ceea scrisese doamna Blavatsky în privința lor.

Din orașul Ootacamund păstrez o amintire deosebit de poetică. Într-o zi, pe una din străzi, privirea mi-a fost atrasă de o fetiță de șase sau șapte ani, murdară, în zdrențe, lângă mama ei, care era tot așa de murdară și de prost îmbrăcată. Amândouă stăteau jos și mâncau ceva care, de asemenea, nu părea prea curat. Fetița avea o fețișoară frumoasă, prelungă, dar lucrul cel mai extraordinar la ea erau mâinile și m-am oprit pentru a o privi: în felul în care lua alimentele cu degetele pentru a le duce la gură era ceva atât de expresiv, de fin, de delicat! De unde aducea cu ea acea copilă o asemenea știință a gesturilor? Eram subjugat, nu mai văzusem pe nimeni mâncând în acest fel. Ea avea și o linguriță de lemn și când lua cu ea mâncarea din farfurie, gestul ei era, și de această dată, atât de grațios! Parcă era o prințesă - și poate că nicio prințesă din lume nu este capabilă să mănânce cu atâta grație. Ce mult mi-ar plăcea să pun tot atâta armonie, atâta poezie în gesturile mele, când mănânc!

Ce e drept, am fost deseori frapat de finețea mâinilor indienilor. Mulți oameni - bărbați și femei - care nu erau deosebit de frumoși și al căror chip avea trăsături mai degrabă grosolane, aveau mâini fine, degete subțiri și prelungi, cu ceva spiritual în ele. Am observat acest lucru chiar și la cerșetori, care făceau cu degetele lor mișcări foarte delicate. Dar fetița aceea pe care am văzut-o la Ootacamund era într-adevăr extraordinară și încă mi se mai întâmplă să mă gândesc uneori la ea.

Am avut deseori ocazia să observ copiii în India. Câți nu bat străzile! Nu știi dacă au părinți sau dacă există măcar adulți care să se ocupe de ei. Cum cei mai mulți nu vorbeau engleza, nu puteam să-i întreb. Dar într-o zi am stat de vorbă

îndelung cu un băiețandru. Asta se întâmpla lângă Benares, orașul în care Buddha a început să-și propovăduiască învățătura (Sârnațh). Erau acolo temple în ruină, unde arheologii făceau săpături. Locul era deschis turiștilor și un băiețel de vreo doisprezece ani le dădea explicații. Desigur, fusese învățat ce trebuie să spună, dar o făcea cu atâta inteligență și într-o engleză atât de impecabilă, încât am fost din nou foarte impresionat: evenimente istorice, nume, date, le enumera pe toate cu atâta naturalețe de parcă le știa dintotdeauna. L-am întrebat despre el, despre familia lui. Și el aparținea unei familii foarte sărace, care locuia departe de acel loc. Ce avea să se întâmple cu el mai târziu?

Îmi amintesc în mod deosebit de acești doi copii, dar am întâlnit mulți alții. Și mă întrebam, din toți cei care erau atât de frumoși și păreau atât de dotați, câți vor reuși să iasă din acea sărăcie, din acea mizerie, din acea murdărie. Cei mai mulți erau veseli, vioi, zâmbitori, da, dar ce viață îi aștepta?...

În decursul aceluia an pe care l-am petrecut în India, m-a mai impresionat un lucru - printre multe altele, desigur: prezența, în case, a unor mici altare. Bogați sau săraci, indienii rezervă acasă un loc pentru câteva imagini, câteva statuete de zeități. Unii nici nu au locuință, trăiesc afară, pe trotuare, pe marginea drumurilor, și acolo, din cutii de carton sau lădițe de lemn și câteva imagini, fac un altar în fața căruia vin să se prosterneze și să se roage, în diferite momente din zi. La noi, în Occident, cât de des găsești în case un loc rezervat Divinității?... (Cf. Pășiți cât aveți lumină, Col. Izvor nr. 244, cap. XII: «În slujba principiului divin» cap. XIII: «Să urcăm la altarul Domnului») Și, spre deosebire de ce se petrece cu bisericile creștine, unde oamenii intră din ce în ce mai puțin, templele hinduse nu sunt niciodată goale.

În cele mai multe din aceste temple pe care le vizitam, vedeam reprezentat simbolul lui Shiva, lingamul, o tijă care se înalță pe un suport orizontal. Hindușii se prosternează și se reculeg în fața lui, iar femeile vin adesea și pun flori. Mi s-a întâmplat să le pun întrebări despre acest simbol și mi-am dat seama că majoritatea nu aveau decât o idee foarte superficială în privința lui, nu se opreau decât la tija care se înalță, reprezentând falusul, organul procreării, principiul masculin. Iar eu le spunem: «Nu, este incomplet, sub tija care se înalță vedeți bine că există o bază orizontală: ea reprezintă principiul feminin. Principiul masculin este spiritul care lucrează asupra principiului feminin, materia. Întreaga creație nu este decât rezultatul acestei lucrări a spiritului asupra materiei. În acest simbol, rishii voștri au reunit cele două principii, ca să vă arate că, pentru a exista creație, cele două principii, masculin și feminin, nu trebuie să fie separate, ci unite».

Această unire a masculinului cu femininul o vezi foarte clar reprezentată pe pereții exteriori ai unor temple, ca la Khajuraho, de exemplu, unde, cu secole în urmă, au fost sculptate scene erotice foarte sugestive. Dar acolo se unesc bărbați și femei, în timp ce simbolul lingamului reprezintă un proces al vieții spirituale. Cele două principii trebuie să se unească în noi; până atunci suntem ființe incomplete. Dacă un Inițiat este o ființă completă, e pentru că a realizat în el unirea celor două principii, masculin și feminin, el nu trebuie să caute în afară principiul complementar. De aceea el este și o ființă liberă; liberă și creatoare.

Mulți ani după această ședere în India, niște prieteni m-au invitat în Grecia. Mi-au propus să mă ducă să văd Muntele Athos și am mers așadar, însă numai cu

frații, căci acolo lucrurile stau altfel! Numeroase mănăstiri au fost construite pe munte, de-a lungul secolelor, și călugării ortodocși care trăiesc acolo manifestă o asemenea respingere față de tot ce reprezintă principiul feminin, încât nu numai că nicio femeie nu poate să pună piciorul pe acest teritoriu, dar au exclus și orice animal de sex feminin: nu au dreptul să țină nici măcar o capră. Ce viață spirituală pot să aibă cu asemenea concepții înguste? Desigur, în acele mănăstiri erau și opere de artă admirabile, fresce, tablouri, dar această vizită mi-a lăsat o puternică impresie de plictiseală, de tristețe. Când hotărăști să excluzi din câmpul conștiinței tale unul din cele două principii ale creației, ce viață mai rămâne? (Cf. Galvanoplastia spirituală, Col. Izvor nr. 214, cap. II: «Bărbatul și femeia, reflecții ale celor două principii masculin și feminin», Balanța cosmică - numărul 2, Col. Izvor nr. 237, cap. XV: «Uniunea dintre eu și corpul fizic», cap. XVII: «Mitul androginului», cap. XVIII: «Fuziunea cu Sufletul Universal și Spiritul Cosmic»)

Poți trăi în puritate, în castitate, fără să trebuiască să excluzi femeile și animalele de sex feminin. Cum să nu vezi că întreaga natură ne vorbește de cele două principii masculin și feminin, care lucrează împreună pentru a crea? Sunt chiar plante care au forma acestui simbol al lingamului. În ashram-ul lui Sri Aurobindo de la Pondicherry, existau flori care erau reprezentarea lui exactă și am văzut cobre introducându-și capul în aceste flori. Am fost încântat de inteligența și de lucrarea naturii.

Hindușii pe care îi întâlneam în temple erau, evident, puțin mirați că un occidental vine să le dea explicații despre simbolurile care fac parte din tradițiile lor milenare, dar mă ascultau cu atenție. Și le vorbeam, de asemenea, despre forța Kundalini și despre chakre. Aceste cuvinte le sunt familiare și fac parte din moștenirea lor spirituală, dar constatam că, nici în această privință, nu știau mare lucru. Atunci le spuneam: «Voi vă pictați un punct roșu între cei doi ochi, acolo se află chakra Ajna, care este centrul clarvederii, al vederii spirituale. Dar dacă vă concentrați asupra lui, trebuie să vă concentrați și asupra chakrei Sahasrara, aflată în creștetul capului. Întrucât centrul vederii spirituale, chakra Ajna, este receptiv, feminin, e necesar să lucrați și cu chakra Sahasrara, care este emisivă, masculină. Unind aceste două principii, deveniți un lingam viu». Da, câte lucruri de cunoscut și de înțeles! Nu este de ajuns să te înclini sau să pui flori în fața simbolului lui Shiva din temple sau să-ți pictezi un punct roșu între cei doi ochi.

Despre câte din aceste subiecte nu v-am dat mai multe cunoștințe decât au majoritatea hindușilor! De aceea, pentru a dezvolta în voi cele două principii și a trezi chakrele, nu e nevoie să mergeți în India. Toate exercițiile pe care le facem în Fraternitate au exact același scop și nu prezintă nicio primejdie pentru voi. În timp ce tehnicile predate de yoghini - și pe care unii occidentali cred că le pot practica fără nicio pregătire prealabilă - îi duc adesea pe căi fără ieșire, cu tulburările psihice și fizice care pot decurge din ele.

În India, oriunde mă duceam, lingamul își impunea prezența și îmi amintea această realitate a celor două principii, asupra cărora lucrez de atâția ani. Simbolismul lingamului este identic cu cel al literei ebraice Shin w. Când eram în Cașmir și meditam în fața piscurilor Himalayei, am avut alte revelații privitoare la acest simbol. Un semn anunțase poate aceste revelații. La Bonfin, în ziua

sărbătorii Arhanghelului Mihail de dinaintea plecării mele în India, în timpul conferinței pe care am ținut-o după masa de prânz, cineva a făcut o fotografie. Când mi-a fost arătată acea fotografie, ce uimire pentru mine să descopăr litera Shin strălucind deasupra umărului meu drept! Era oare doar un efect de lumină?... Câte alte lucruri am mai înțeles despre aceste două principii, pe când meditam dinaintea acelor vârfuri din Himalaya! De acolo, nu încetam a vă vorbi, pentru a vă împărtăși descoperirile mele și a vă transmite încântarea mea, în fața splendorilor naturii pe care le aveam sub ochi. Toate acestea vi se vor revela, într-o zi!

În apropiere de Srinagar, în Cașmir, există un lac (Lacul Dai) format de un râu. Turiștilor le sunt puse la dispoziție cabane, precum și bărci pentru plimbări pe lac. Când am trecut pe acolo, nu aveam deloc intenția să zăbovesc, ci doar să merg un pic mai departe, pe înălțimile acoperite de minunate păduri. Dar când am văzut lacul, m-am oprit: el era acoperit pe alocuri de lotuși de toate culorile și de dimensiuni impresionante; cât despre frunze, ele erau atât de mari, încât ai fi putut să culci pe ele un copilaș. Acele flori imense pe apă, în nuanțe atât de subtile - niciodată nu mai văzusem o asemenea priveliște; era o adevărată încântare și am rămas un timp, contemplându-le. Lotusul, care se naște pe fundul unui lac sau al unui heleșteu, vine să se deschidă la suprafața apelor, iar materia pură a petalelor lui, tenta lor luminoasă, parfumul lor, nu mai au nimic de-a face cu mîlul originilor sale. Acolo am simțit cu adevărat de ce, în Orient, această floare este un simbol al creșterii spirituale: ea poate fi interpretată ca o trecere de la planurile inferioare la planurile superioare de conștiință.

În Cașmir, am mers până la Pahalgam și încă și mai departe, până la Gulmarg. Într-o zi, după ce am făcut anumite exerciții de concentrare, am ieșit să mă plimb pe munte. Și acolo, e absolut extraordinar, nici măcar nu pot spune ce distanțe am parcurs pe acele înălțimi fără a obosi deloc. Aveam impresia că zbor, picioarele mele aproape că nu mai atingeau pământul, corpul meu aproape că nu mai avea greutate. Eram extrem de uimit că pot merge și urca atât de repede și cu atâta ușurință! Era pentru prima oară când mi se întâmpla asta. Ca și când aș fi fost în levitație.

Alexandra David-Neel, care a trăit în Tibet, povestește în cărțile ei lucruri asemănătoare despre lama tibetani, care parcurg astfel distanțe foarte mari și care trec chiar peste râuri și lacuri. Ea spune că, odată, a făcut ea însăși această experiență. Am avut ocazia să o întâlnesc pe Alexandra David-Neel la Lyon... Era o femeie cu adevărat extraordinară!

Ceea ce tocmai trăisem acolo, în munte, era foarte interesant, dar se întâmplase fără voia mea și n-am făcut nimic pentru a reînnoi experiența. Mi-ar fi luat prea mult timp și energie, pe care găseam că e mai folositor să le consacru unei munci care să dea rezultate pentru întreaga lume. Levitația este un fenomen natural, care rezultă dintr-o schimbare la nivel de vibrații, dintr-o inversare a polarităților. Este o stare pe care o pot trăi unii mistici independent de voința lor, dar ea poate fi și provocată prin exerciții și concentrare, și-atunci chiar nu este de mare interes. Demonstrațiile fachirilor și yoghinilor nu mă interesează. Gândul, această putere extraordinară cu care Inteligența cosmică a dotat ființa umană, nu trebuie folosit pentru a-i da gata pe gură cască.

De la Gulmarg contemplam în fiecare zi vârful Nanga Parbat. Mi-aș fi dorit

atât de mult să-l escaladez, ca multe altele din Himalaya! Dar nu eram echipat și n-am mers niciodată mai sus cinci mii de metri, ar fi fost prea primejdios. Mă proiectam însă cu gândul pe toate acele piscuri și am rămas acolo ore întregi, în acele zăpezi imaculate, în comuniune cu toate marile spirite care le locuiesc (Cf. Calea tăcerii, Col. Izvor nr. 229, cap. VI: «Locuitorii tăcerii», și Destăinuirile focului și ale apei, Col. Izvor nr. 232, cap. VII: «Muntele, mama apei»).

Înainte de a pleca din acea regiune, aș fi vrut să merg în ținutul hunzilor, pentru a-i cunoaște. Poate ați auzit de hunzi: ei au devenit dintr-o dată celebri când a fost descoperită extraordinara lor longevitate, datorată unui regim alimentar constituit în principal din caise. Cineva mi-a dat să citesc o cărticică despre acest popor, care trăiește într-o vale din Cașmir (în nordul Pakistanului. Actualmente, această regiune numită Jammu-Kashmir este împărțită între India și Pakistan; iar teritoriul hunzilor, cu capitala la Băltit, este controlată de Pakistan). Chiar înainte de a începe să o citesc, văzând doar fotografiile, am fost izbit de asemănarea acestor bărbați și femei cu poporul macedonean. Și, într-adevăr, citind prefața, am aflat că ei sunt descendenții soldaților lui Alexandru cel Mare, care își adusesese armata până la fluviul Ind: câțiva soldați părăsiseră armata și se așezaseră în această vale. Ce surpriză pentru mine să descopăr, în această carte despre hunzi, unele costume și tradiții pe care le întâlnisem în copilăria mea în Macedonia! Mergând în India am crezut că mă voi putea duce să-i văd, dar era departe, chiar în nordul Cașmirului, drumurile erau foarte proaste și condițiile deloc potrivite. Acum îmi pare rău.

Și îmi pare, de asemenea, rău că n-am putut să merg până la Muntele Kailash, căci chinezii tocmai interziseseră accesul în Tibet. Dar persoane care fuseseră acolo mai înainte mi-au dăruit ierburi și relicve aduse de pe acest munte, considerat încă și mai sacru decât Everestul, pe care îl contemplasem de la Darjeeling.

Darjeeling... Când am ajuns acolo, am fost surprins să descopăr cât de zămbitoare erau femeile. Da, mai mult decât în orice alt oraș din India, tinere sau bătrâne, ele purtau bucuria pe chip. Și cu toate acestea, muncesc din greu. Și chiar pe peroanele gărilor, tot ele se ocupau de transportul bagajelor. Mă simțeam jenat să le las să-mi ducă valizele, care erau foarte grele, dar au insistat și atunci am dublat suma pe care mi-o cereau, ceea ce le-a mirat.

Darjeeling este celebru pentru ceaiul său. Până atunci, ca majoritatea bulgarilor, nu beam decât cafea, dar, în timpul acestei șederi, am învățat să apreciez ceaiul, influența engleză contribuind mult la răspândirea acestui obicei. Persoane care voiau să mă cunoască, mă invitau spunând: «Veniți într-o zi să luați ceaiul cu noi» și mi se întâmpla să accept invitația lor. Am astfel amintirea poetică a unei doamne care, după ce mă servea, se ducea să culeagă din grădină o floare de lămâi, pe care o așeza delicat în ceașca mea. Dar, evident, mai mult decât amintirea ceaiului parfumat cu floare de lămâi, am păstrat-o pe aceea a priveliștii ce se deschidea asupra piscurilor Everest, Gaurishankar, Kanchenjunga...

O ședere de un an, evident, nu este de-ajuns pentru a vedea tot ce ar fi de descoperit în India: diversitatea și bogăția nu numai a ființelor umane, ci și a naturii și monumentelor. Am vizitat grotele Ajanta, celebre pentru picturile și sculpturile lor. Am vizitat Ellora și sanctuarele sale cioplite în stâncă. La Mysore

m-am plimbat prin minunata grădină zoologică etc. Nu pot enumera tot...

Dar aş vrea să menţionez Agra unde, aşa cum era firesc, am fost uluit de frumuseţea templului Taj Mahal. Acolo înţelegi cum proporţiile anumitor monumente, puritatea liniilor, materialele folosite pentru construirea lor pot face din ele o hrană pentru suflet. Contemplând unele capodopere, simţi că ceva în tine începe să se identifice cu ele, să-şi însuşească această frumuseţe, această armonie. Acesta poate fi începutul unei întregi munci interioare. Câte monumente pot să ne dea gustul acestei munci şi s-o însoţească! Sunt chiar unele care au fost construite anume în acest scop de către Iniţiaţi, care le încărcău cu putere de radiaţie şi cu energie. Toţi cei care contemplă aceste capodopere ale artei simt această frumuseţe ca pe o hrană pentru viaţa spirituală.

Dar în mijlocul tuturor acestor splendori, continuam să sufăr văzând milioane de fiinţe în mizerie şi sărăcie. Şi apoi, eram dezamăgit să constat că foarte puţini din toţi acei aşazi yoghini sau sadhu pe care îi întâlneam aveau ceva cu adevărat spiritual. Mulţi confundă inactivitatea, lenea, cu spiritualitatea. Şi chiar cei care merg în ashram-uri, ce anume caută? Am înţeles că, în unele dintre ele, trebuia să fii foarte vigilent. Cum obiceiul e să te descâlţi, îmi scoteam şi eu încălţărilor, iar într-o zi nu le-am mai găsit. Nu era aşa de grav şi m-am gândit că e un fel de tribut de plătit... Poate că acele încălţări i-au plăcut cuiva, fiindcă erau diferite de ce poartă în general populaţia. M-am plimbat câţva timp în picioarele goale, până când, foarte jenaţi, cei care mă însoţeau mi-au găsit nişte sandale. Şi aceasta n-a fost singura dată când mi s-a furat ceva într-un ashram.

Mă cam exaspera şi să văd indolenţa indienilor, acea acceptare a fatalităţii, şi suportam greu lipsa lor de punctualitate, ca şi cum, pentru ei, timpul nu exista. Dar trebuie să recunosc, ce-i drept, că majoritatea celor pe care i-am întâlnit au manifestat faţă de mine mult respect şi multă amabilitate: erau întotdeauna gata să-mi facă un serviciu, trebuia doar să fii puţin răbdător. Unii îmi cereau chiar să-i accept ca discipoli. Da, oameni cultivaţi, medici, avocaţi voiau să devină discipolii mei. Le răspundeam: «Nu, nu! Aveţi aici destui yoghini, înţelepţi, nu trebuie să mă luaţi pe mine ca Maestru». Ei insistau: «Dar cu dumneavoastră este altfel, acceptaţi-ne. - Nu, nu pot...» Uneori am fost obligat să dau dovadă de multă fermitate.

Şi câte fiinţe minunate n-am întâlnit pe drumuri! Asceţi în zdrenţe, pe care nimeni nu-i cunoştea. Mergeau aşa, departe de orice publicitate şi de lucrurile omeneşti. Unii păreau atât de bătrâni! Era imposibil să le dai o vârstă. Uneori se opreau în faţa mea şi mă priveau spunând: «O, dumneavoastră, Mahatma!» Surprins, le răspundeam: «A, nu, nu!», în timp ce ei plecau mai departe. Alţii pe care i-am întâlnit erau aşezaţi pe marginea drumului, plini de praf. Mă aşezam lângă ei, le vorbeam... Şi chiar dacă nu înţelegeau întotdeauna engleza, iar eu nu le cunoşteam limba, simţeam că îmi lasă comori din sufletul lor.

Vă întrebaţi poate de ce n-am rămas în India, de vreme ce am fost atât de bine primit. Pur şi simplu misiunea pe care o am de îndeplinit nu este acolo. Într-un sens, ar fi fost chiar prea uşor. Da, prea uşor... Munca mea este aici, cu vol. De aceea, să nu aşteptaţi de la mine revelaţii uluitoare şi să nu vă miraţi că revin, iar şi iar, asupra aceloraşi subiecte. Voi continua să insist, aşa cum am făcut-o întotdeauna, asupra adevărilor esenţiale, ca să vă hotărâţi să le aprofundaţi.

Dacă nu înțelegeți că acționez pedagogic, cu atât mai rău pentru mine. Observați că nu spun cu atât mai rău pentru voi. ..

Am petrecut așadar în India un an excepțional, în decursul căruia am trăit în condiții unice, am făcut o muncă unică și experiențe unice, am întâlnit ființe unice, am învățat lucruri unice. Mulțumesc Mamei divine și tuturor celor care m-au ajutat și ghidat. Am băut din apa izvoarelor și am respirat aerul atât de pur al munților! Dar a trebuit și să adopt alte obiceiuri, să vorbesc altă limbă și nu m-am gândit că la întoarcere o să-mi fie atât de greu să mă readaptez. Acolo eram mereu împreună cu voi în gând și vă trimiteam mesaje. Dar am pierdut ritmul vieții de aici, precum și dorința de a vorbi. Îmi trebuie timp ca să mă readaptez.

Imediat ce m-am întors, am aflat de catastrofa care lovește localitatea Fréjus, cu puțin timp înainte, când a cedat barajul de la Malpasset (Baraj pe Reyran, mai sus de Fréjus, în Var. El a cedat în noaptea de 2 decembrie 1959, provocând moartea a peste 400 de persoane), și am stat puțin la Bonfin. Am vrut să merg la locul tragediei: acesta era încă impregnat de oroare și suferință. Atâția bărbați, femei și copii au pierit acolo, în mod violent! La întoarcere mi-a fost rău, nu atât din cauza acelei priveliști de jale pe care o văzusem, cât pentru că simțisem toate acele suflete răătăcind încă pe lângă ruinele caselor lor, în căutare de ajutor. Cine era conștient de disperarea lor? Acele suflete s-au năpustit asupra mea și mi-am epuizat toate energiile ajutându-le. Am reușit, le-am acordat sprijin, le-am alinat și, după un timp, mi-am revenit.

Acum am să lipsesc câteva zile... Dar înainte de a pleca, am să vă dăruiesc un talisman, ca să fiți inspirați și susținuți în munca voastră. Acest talisman este un nume pe care l-am primit, iar cel care mi l-a dat e mai mare decât Babaji. Acest nou nume este Omraam. De-acum înainte mă numesc Omraam Mikhaël. Om este un sunet care dezintegrează tot ce e nociv, întunecat, el corespunde celui «solve» al alchimiștilor, trimite orice lucru înapoi la sursă, transformându-l în lumină. Ram, dimpotrivă, prin vibrațiile sale, are puterea să condenseze, să facă palpabil ce e subtil; este «coagula» al alchimiștilor. Astfel, în numele meu se află reunite cele două procese alchimice: solve și coagula.

Aceste două silabe ale noului meu nume acționează asupra celor două chakre superioare: Ajna și Sahasrara. Rostindu-l, dizolvați ce vă limitează, vă îngreunează, și condensați lucrurile bune și luminoase pe care le doriți. Este un cuvânt magic, roștiți-l când aveți nevoie de el. Dar nu-l folosiți niciodată pentru a vă sluji interesele egoiste sau pentru a face rău cuiva, căci nu veți primi nimic și riscați chiar să fiți aspru trași la răspundere. Numele acționează în mod misterios asupra ființelor, e o întreagă știință apropiată de știința numerelor, căci numele și numărul reprezintă una și aceeași realitate.

Acest dar pe care vi-l fac astăzi este impalpabil, însă îl puteți simți. Până acum, când aveți nevoie să fiți luminați, susținuți, faceți apel la mine, dar eu sunt limitat. De-acum, rostindu-mi numele, vă adresați unui alt «eu», care este bogat, puternic, nepuizabil. Cerul, pentru a mă ajuta, mi-a dat acest nume: Omraam și atât voi cât și eu vom fi ajutați. E acum de datoria voastră să învățați să vă folosiți de acest nume.

Unknown

Cap. 12 - Sunt un fiu al soarelui

«De ce vă ascundeți? De ce nu ne spuneți cine sunteți?»... Iată întrebarea care mi-a fost adresată într-o zi. «Și ce ați vrea să știți? - Dacă sunteți într-adevăr un Inițiat. - A, da? Și dacă vă răspund, ce vă va dovedi că ceea ce spun e adevărat? Dacă spun că sunt un Inițiat, cu ce schimbă asta lucrurile? Titlul de Inițiat ar adăuga valoare la ceea ce sunt? Ar face mai de preț munca mea?... N-am de ce să mă prezint publicului spunând ce sunt și, de altfel, nici măcar nu mă interesează să știu. Ați vrea o etichetă care să vă lămurească, ați vrea să puteți citi pe fruntea mea: «Sunt un Inițiat» - sau altceva - și atunci ați dormi liniștit? Dar nu am nimic să vă spun în această privință». Ce a înțeles acea persoană din răspunsul meu, nu știu.

Doi nebuni s-au întâlnit odată, din întâmplare, într-un tren. Ei se prezentară: «Eu sunt Hristos», spuse unul. Iar celălalt îi răspunse: «A! - ești Hristos? Ei bine, eu sunt Antihristul!» Vedeți, te poți făli că ești Hristos și te poți făli că ești Antihristul... Te poți făli și că ești Inițiat, dar la ce bun? Așa că n-am să fac asta. Credeți poate că un asemenea lucru mi-ar da mai mult credit? Nu e sigur; în schimb, ce e sigur, e că în felul acesta mi-aș pierde libertatea. Nespunând nimic în această privință, rămân liber. Și apoi, să știți că, atunci când te apuci să împărți oamenii în categorii, sfârșești prin a-i uita pe etajerele unei biblioteci. Or, nu de o listă de Inițiați rânduieți în funcție de merite aveți voi nevoie, ci de o ființă vie care să vă stimuleze, care să vă atragă pe urmele ei.

Nu știu dacă sunt un Inițiat și e bine să nu știți nici vol. E preferabil să rămân pentru voi un copil care duce cu sine câteva comori ascunse. Pretinzând că sunt un Inițiat, aș lua asupra mea o povară, iar poverile grăbesc îmbătrânirea. Nu-mi doresc asta, bătrânețea vine de la sine, și asta destul de repede, de ce să-i dau o mână de ajutor? Trebuie să-ți lași timp să fii copil. Tinerii sunt prea grăbiți, iar spiritualiștii, de asemenea. Copiii vor prea repede să semene cu adulții, iar spiritualiștii vor prea repede să-și dea aere de autoritate. Această atitudine nu mă interesează, chiar dacă doriți s-o adopt, ca apoi să vă puteți lăuda că urmați un mare Maestru. Nu țin să mă purtați ca pe o decorație.

Cu toată onestitatea, nu pretind că sunt un Inițiat: asta nu ar adăuga nimic la ceea ce sunt și n-ar face decât să mă afunde în complicații, pe viitor. Voi spune așadar numai că inima mea e plină de iubire, de nevoia de a ajuta ființele, de a le susține, de a le vedea fericite. În ce privește cunoașterea, am dobândit-o după ani și ani de studiu și de muncă, nu numai în această viață, ci și în viețile anterioare. Nu mă interesează ce nume i se va da acestei cunoașteri; pentru mine doar rezultatele contează. Venind să mă ascultați primiți o lumină, un elan? Sufletele voastre înfloresc?... Da? Atunci ce vreți mai mult? Dacă v-aș spune că sunt un Inițiat, dar nimic nu se schimbă în voi, la ce-ar folosi? Ceea ce contează e ce trăiți. Ceea ce contează e să învățați să gândiți corect, să vă cunoașteți mai bine și să deveniți conștienți de adevăruri pe care nu le-ați știut până acum.

Și tot așa cum nu mă prezint în fața voastră cu titlul de Inițiat sau de orice altceva, n-am să stabilesc nici pentru voi niveluri sau grade, ca în unele ordine spirituale sau religioase. Vă vorbesc și am să vă vorbesc întotdeauna tuturor în același fel. Știu că mulți așteaptă să creez măcar o clasă specială de frați și surori cu nivel mai avansat, cărora să le dezvălui mistere... N-aveți idee la ce complicații ar duce o asemenea decizie. E preferabil să fiți aici împreună și

tuturor să le fie date aceleași cunoștințe, în cuvinte care ating fiecare nivel de înțelegere. Dacă trebuie, am metode pentru a face asupra unora o lucrare specială și asta nu se petrece neapărat în planul fizic. Pot vorbi fiecăruia, adresându-mă sufletului său. Oriunde v-ați afla, știu cum să vă pun sufletul dinaintea mea și îi revelez ceea ce consider potrivit pentru el.

Credeți-mă, decât să vă puneți întrebări despre mine, mai bine străduiți-vă să studiați și să experimentați învățătura pe care v-o dau. Și nu vă pierdeți timpul comparând-o cu lucrurile pe care le știți deja, pentru că le-ați citit în câteva cărți. Dacă în ceea ce vă spun vă recunoașteți aspirațiile, speranțele, idealul tainic, urmați-mă. Dacă nu, desigur, sunteți liberi, nu țin pe nimeni împotriva voinței lui. Sunteți singurii judecători. Pentru a ști dacă o mâncare este dulce sau sărată, o gustați, nu vă duceți să vă uitați într-o carte. Când erați copii, mama voastră vă gusta supa, ca să nu vă frigeți; acum, că sunteți adulți, voi sunteți cei care trebuie s-o guste.

Știu bine că, orice aș spune, unii vor continua să-și pună întrebări despre mine, ca și despre reîncarnările mele. De ce? Pentru a ști cât de mult se vor putea folosi de persoana mea. Conștient sau inconștient, ei fac calcule: dacă aduc cu mine, din trecut, cunoștințe și puteri, vor avea și ei posibilitatea să beneficieze de ele. Și pentru ce anume? Pentru a lucra asupra lor înșiși? Pentru a deveni cu adevărat fii și fiice ale lui Dumnezeu? Da de unde!... Unii pentru că își închipuie că în preajma mea vor fi ocroțiți, alții pentru că speră să primească de la mine câteva secrete pentru a-și satisface ambițiile, poftele etc. Cum să-i fac să înțeleagă că ceea ce am a le dăruie este infinit mai prețios decât toate acestea?

Acela care așteaptă de la mine mijloacele de a obține cu ușurință ceea ce nu trebuie să se obțină decât cu inteligență, cu muncă și răbdare, își pierde timpul: nici eu nu am aceste mijloace. De ce? Pentru că nu le-am căutat niciodată. Le-aș fi putut găsi dacă, asemenea multor ocultiști, mi le-aș fi dorit. Dar nu m-au interesat niciodată; dimpotrivă, am suportat sărăcia, disprețul, batjocura, ostilitatea, pentru a mă concentra asupra a ceea ce consideram esențial: să lucrez asupra mea însumi, pentru a putea fi într-o zi capabil să-i luminez și să-i ajut pe ceilalți. Și în ce scop? Ca să contribui la înfăptuirea împărăției lui Dumnezeu și a Dreptății Sale, așa cum o cere Iisus, care spunea: «Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă» (Cf. Adevărata învățătură a lui Hristos, Col. Izvor nr. 215, cap. IV: «Căutați împărăția lui Dumnezeu și Dreptatea Lui»).

Toți cei care vin la mine crezând că le voi da talismane, secrete magice, puteri magice, chiar nu prea au intuiție. V-am povestit ce eram capabil să fac pe când eram încă foarte tânăr. Dar v-am spus și că am avut într-o zi viziunea a două ființe care mi s-au arătat: una întruchipa puterea, cealaltă întruchipa iubirea, și am ales calea iubirii, nu pe cea a puterii - și mai ales nu a acelei puteri care aduce bani, reușită materială.

Evident că nu voi avea niciodată cum să-i împiedic pe unii să se intereseze de viețile mele trecute. Câți așa-ziși clarvăzători n-au venit să-mi spună că în alte încarnări am fost cutare înțelept, cutare mag, cutare alchimist, cutare cabalist, cutare rege, cutare profet sau mai știu eu ce: mare preot, hierofant etc. Acesta este trecutul și trecutul nu mă interesează. Important pentru mine este ce sunt și ce fac acum și ce voi fi și voi face mai târziu. Și spuneți- vă și voi același lucru.

Nu vă duceți la prezicători pentru a vă cunoaște viețile trecute. De altfel, știți, trecutul vostru nu e greu de cunoscut. După ceea ce sunteți acum, după calitățile și defectele, capacitățile și lipsurile voastre, puteți cunoaște - fără a intra în detalii, desigur - ce ați fost: în această încarnare, nu vi s-a întâmplat așa, din senin, să fiți ceea ce sunteți. Așa că, mai bine ocupați-vă de prezent, pentru a pregăti viitorul (Cf. Pășiți cât aveți lumină Col. Izvor nr. 244, cap. V: «Numai prezentul ne aparține», cap. VI: «Înainte de apusul soarelui»).

În fine, credeți ce vreți, dar reîncarnările mele nu mă interesează. Știu doar că am o experiență milenară. Unde și când am dobândit această experiență nu contează, vă pot spune simplu că tot ce am învățat este rezumat în învățătura soarelui pe care v-o aduc. Vă vorbesc despre atâtea lucruri pe care nu le-am citit în nicio carte! Nici măcar nu le-am auzit din gura Maestrului Peter Deunov. Atunci, cum le-am aflat? Mi le-a dezvăluit soarele.

Pentru mine, soarele este mai presus de toți ceilalți Maeștri. El este Maestrul meu, el este cel care luminează universul meu mental și nu numai că este Maestrul meu, ci este tatăl meu. Da, dacă chiar vreți să știți, iată ce sunt: un fiu al soarelui. Mă simt un fiu al soarelui. Veți spune: «Fiul soarelui este titlul împăratului Japoniei». Știu. Ceea ce nu știu, este semnificația pe care o are pentru el acest titlu și dacă mai are vreuna. Dar pentru mine, știu ce înseamnă să fi un fiu al soarelui.

Iisus a spus: «Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este!» (Cf. Adevărata învățătură a lui Hristos, Col. Izvor nr. 215, cap. III: «Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este») Dar ce cunoaștere putem noi avea despre desăvârșirea Tatălui ceresc? Nu L-am văzut niciodată! Soarele este cel care ne răspunde: privindu-l, descoperim că Tatăl ceresc este lumină, căldură și viață la nesfârșit. Iar când Iisus mai spune: «Eu sunt lumina lumii», ce este lumina lumii, dacă nu soarele? Evident, soarele cu care se identifică Iisus nu este cel pe care îl vedem pe cer, este Hristos, soarele cosmic, iar soarele nostru nu este decât un reprezentant al acestuia. Însă, chiar dacă nu este decât reprezentantul lui, contemplându-l ne apropiem de desăvârșirea Tatălui nostru ceresc, de viața, de iubirea, de înțelepciunea Lui.

Prin intermediul soarelui, Hristos, emanație a Tatălui, își răspândește neîncetat binecuvântările: în fiecare zi, viața Lui, sângele Lui curg spre pământ. Pământul nu este niciodată lăsat în voia soartei. Creștinii îl caută pe Hristos, îl așteaptă pe Hristos... Dar El e deja aici, prezent dinaintea lor, binecuvântând și însuflețind toate făpturile. El este în același timp în tot universul, în toate astrele de pe cer, iar pentru noi oamenii, El se manifestă în special prin intermediul soarelui. Fericiți cei ce își înalță și își largesc modul de a-L înțelege pe Hristos, căci își înalță și își largesc astfel propriul suflet. Desigur, Hristos se manifestă și în lucrurile mărunte, în cel mai mic și mai neînsemnat gest de iubire, dar El se manifestă și în imensitatea universului, iar cel ce refuză să îl recunoască în soarele care luminează, încălzește și însuflețește toate făpturile, nu va ști niciodată ce înseamnă Hristos.

«Eu sunt Lumina lumii» a spus Iisus, iar lumina lumii este soarele. Dar Iisus a spus, de asemenea: «Voi sunteți lumina lumii» (Cf. Piatra filozofală - de la Evanghelii la tratatele alchimice, Col. Izvor nr. 241, cap. VI: «Voi sunteți lumina lumii»). Iar eu, după El, vă spun: «Sunt un fiu al soarelui». Și pentru că sunt un

fiu al soarelui, și voi sunteți fiii și fiicele soarelui, chiar dacă nu știți asta încă. Da, sunteți fiii și fiicele soarelui și, pentru a vă conduce până la el, într-o dimineață, pe Stânca Rugăciunii (fr. «le Rocher» - locul de la Bonfin unde se asistă la răsăritul soarelui (n.t.)), am consacrat Fraternitatea soarelui. Veți înțelege mai târziu ce am făcut atunci cu vol. Chiar și cei care erau absenți și cei care vor veni în viitor au fost consacrați soarelui. O ființă imensă era prezentă acolo și a primit cuvintele mele.

Unii vor spune: «Dar aveți dreptul să ne consacrați soarelui? Nu ne-ați întrebat dacă suntem de acord». Liniștiți-vă, aveți o voință liberă și dacă nu vreți să fiți fii ai soarelui, nu veți fi. Nu vă pot obliga și nu am nicio intenție să fac asta. Interior, aveți dreptul să alegeți ai cui fii și fiice vreți să fiți. Eu v-am consacrat soarelui, dar această consacrare nu va avea efect decât pentru cei care doresc asta - și știu că sunt mulți. Ceilalți își pot căuta un alt tată; soarele, cu entitățile care îl locuiesc, nu va veni să li se impună.

E o lege a lumii spirituale: entitățile luminoase nu intră decât acolo unde li se deschide ușa. Chiar dacă sunteți pradă unor entități întunecate, îngerii, care aruncă uneori câte o privire spre oameni, spun: «Nu avem dreptul să ne impunem acestei fături: ea nu ne-a cerut nimic». Ei respectă libertatea fapturilor, nu pătrund nici măcar în camera lor, dacă intrarea le este interzisă. Doar spiritele răufăcătoare își permit să intre fără încuviințare. Exact asta deosebește spiritele luminoase de spiritele întunecate. Spiritele întunecate nu respectă nimic; un spirit luminos așteaptă să i te deschizi, să-l inviți.

Am consacrat Fraternitatea soarelui, dar fiecare dintre voi trebuie să hotărască dacă vrea să fie locuit de entitățile solare. Dacă acceptați, ce bucurie pentru ele! Vor vedea în voi o ființă trează și vor cânta: «în sfârșit, noi, puterile Cerului, putem să intrăm în aceste suflete și să lucrăm cu ele. Acum, că aceste suflete s-au trezit la lumină, ne putem manifesta prin ele» și vă vor inspira faptele, vorbele, privirea, zâmbetul. Dar nu uitați: sunteți fături vii și nu obiecte, nimic în voi nu rămâne veșnic neschimbat. Viața care trece vă supune la tot felul de curenți, vă îmbrânțește și vă poate face să pierdeți direcția. V-am consacrat soarelui, Dumnezeu însuși a ascultat și a primit cuvintele mele, spiritele care îl înconjoară și îl slujesc au auzit și au răspuns, dar de-acum înainte, prin gândurile, prin dorințele voastre, voi trebuie să reînnoiți în fiecare zi această consacrare pentru a vă păstra orientarea solară.

Vă întrebați, poate, ce a putut să mă învețe soarele... Ei bine, mai întâi m-a învățat să fac deosebirea între falsele bogății și cele adevărate, între vanitate și slava divină. A trebuit să fac față atâtor solicitări în viață! Unele persoane nu aveau fără îndoială nicio intenție rea, dar dacă m-aș fi lăsat convins, aș fi fost atras pe niște căi pe care până la urmă m-aș fi rătăcit.

Chiar dacă provii dintr-un mediu foarte modest, cum era cazul meu, nu este chiar atât de greu să obții până la urmă o anumită recunoaștere socială. Ce este mai greu, e să renunți la această recunoaștere socială, în clipa în care devii conștient că, pentru a o păstra, vei fi obligat să accepți tot felul de compromisuri și că vei sfârși prin a-ți trăda idealul. Nu știu cum au ajuns unii să audă de mine în anumite cercuri, dar am fost solicitat într-o zi de un prinț de sânge, care dorea să-i studiez tema astrologică, pentru a ști dacă va urca într-o zi pe tronul pe care îl putea revendica. Un domn foarte distins a venit, din partea lui, să-mi ceară

acest lucru. Am acceptat și, după ce i-am studiat cu atenție tema, a trebuit să răspund că nimic în ea nu arăta că va urca într-o zi pe vreun tron. Bineînțeles, ca de obicei, făcusem horoscopul gratuit. Și credeți că am avut parte măcar de o mulțumire? Nicidecum! De-atunci n-am mai auzit de el. Altă dată am avut de-a face cu o marchiză, care credea că voi reuși, prin vreun procedeu magic, s-o fac să intre în posesia unei moșteniri care îi era contestată - și, ieșind din salonul ei, am trecut pe lângă prințesa iraniana Soraya... Știu prea bine că monarhii și mai marii acestei lumi au avut deseori pe lângă ei astrologi, magi, alchimiști, dar aceste roluri nu erau pentru mine și, chiar și atunci când eram solicitat, preferam să mă țin la distanță.

Nu spun că printre aristocrați, oamenii bogați și celebriți, nu sunt și unii care simt nevoia unei vieți spirituale. Da, tocmai pentru că au tot ce-și doresc în plan social sau material, li se întâmplă să simtă în ei un gol pe care nici titlurile, nici posesiunile, nici gloria nu-l vor putea umple. Așadar, ei manifestă uneori interes pentru spiritualitate. Dar spiritualitatea nu se reduce la lectura câtorva cărți, la audierea câtorva conferințe sau la câteva conversații cu un înțelept; ea cere eforturi, exerciții, renunțări, o perseverență de care sunt rareori capabili și, curând, se întorc la existența lor frivolă. Iar eu, după ce, în prospețimea și puritatea dimineții, contempnam îndelung răsăritul soarelui, după ce sorbeam acea lumină, după ce mă scaldam în culorile aurorei, simțeam că toată viața mea era acolo, în ele. Nu aveam ce căuta în saloane, aș fi sfârșit prin a-mi pierde în ele sufletul.

Francmasoni din diferite loji mi-au propus să intru în francmasonerie. Era o mare onoare, dar n-am acceptat. Mi-era de-ajuns să fiu membru al Fraternității Albe Universale. Și apoi simțeam că toate acele temple, acele ceremonii, acele ritualuri, acele veșminte, acele grade... nu erau, nici ele, pentru mine. Ce este pentru mine, e să merg dimineața, îmbrăcat simplu, în templul naturii, unde marele preot care slujește este soarele.

Mi s-a propus chiar să intru în ordinul de Malta. Un cuplu de monarhi în exil care aparțineau acestui ordin doreau să mă introducă în rândurile lui. Ordinul de Malta este o societate de prestigiu; și de astă dată am fost foarte onorat că s-au gândit să fac parte din ea, dar am refuzat, din aceleași motive. Și dacă aș fi acceptat, cum ar fi reacționat toate acele personaje când le-aș fi spus că, pentru mine, singura religie adevărată este religia solară?

Dar ceea ce m-a surprins cel mai mult a fost faptul că, înaintea Conciliului Vatican II, un episcop francez care trebuia să participe la el mi-a transmis propunerea să-l însoțesc. Citea cărțile mele de ani de zile, le aprecia, și credea că m-ar putea interesa să asist și eu la toate acele dezbateri. Doamne Dumnezeule, ce să caut acolo? De zece, de o sută de ori aș putea fi excomunicat pentru ideile mele. Da, aș putea fi excomunicat, în timp ce eu nu m-am simțit niciodată în afara Bisericii. Aș dori doar ca ea să explice mai bine adevărurile pe care are misiunea să le transmită și le-ar explica mai bine dacă ar merge să învețe de la soare. Amintiți-vă ce v-am spus despre «taina» Sfintei Treimi. Soarele este singurul răspuns la această taină, singura ei explicație (Cf. *Les splendeurs de Tiphereth - le soleil dans la pratique spirituelle*, (Œuvres complètes; t. 10, chap. IV: «Comment trouver la Sainte Trinite dans le soleil», chap. XV: «Le soleil est à l'image et à la ressemblance de Dieu»).

Nu am asistat, deci, la conciliu și când am văzut apoi reportajele despre el prezentate la televiziune, am constatat că avusesem dreptate să nu-l însoțesc pe acel monsenior care mă invitase. Într-un fel sau altul, nu m-aș fi putut abține să nu-mi spun părerea. Și pentru ce să-i fi tulburat pe acei oameni de treabă, care erau deja foarte în vârstă? Ei aveau nevoie de tihnă. Ce e drept, purtau veșminte minunate, cât fast! Dar așteptam să văd și o lumină pe chipul lor, ceva care să radieze. Dar nu, erau cu toții acolo, gravi, serioși, profunzi... obosiți. De prea multă muncă, fără îndoială. Îi priveam și nu puteam decât să le trimit gânduri bune, pentru a-i susține, a-i încuraja în greaua lor misiune.

În unele dimineți, nu reușesc să mă smulg din contemplarea soarelui care răsare, acest soare care este izvorul vieții. Este ciudat că această practică ne atrage atâta neînțelegere, în timp ce nimeni nu se miră când vede mii de oameni aprinzând lumânări în fața unor imagini pictate, a unor statui de lemn sau de piatră, purtând în jurul gâtului medalioane cu Fecioara... sau sărutând o bucată «din adevărata cruce» - zice-se! O întreagă pădure a dispărut deja, de atunci, ca să se fabrice bucăți din această «adevărată cruce», dar nimeni nu este șocat. Suntem noi, atunci, niște oameni lipsiți de judecată când, pentru a ne lega la Creator, ne oprim asupra celui mai pur simbol al luminii, al iubirii și al vieții veșnice?

În fiecare dimineață mă hrănesc cu razele soarelui care răsare, căci lumina este cea mai bună hrană. Dar aerul, pământul, copacii din jur îmi aduc, la rândul lor, elemente pe care învăț să le gătesc. Ei bine, da, să le gătesc... Cu ajutorul gândului, al iubirii mele, fac din toate aceste elemente mâncăruri delicioase. De câte ori nu v-am spus că viața spirituală este o hrănire! Însă toate elementele trebuie preparate, pentru a fi transformate în înțelepciune, bunătate, putere, pace. Noi contribuim la această transformare, concentrându-ne întreaga atenție asupra soarelui care răsare. Și întorcându-ne, apoi, la activitățile noastre zilnice, ne simțim de fiecare dată îndestulați și mai puternici, mai bogați. Da, mai bogați, căci această lumină a soarelui pe care am primit-o este aur, aur eteric, iar acest aur valorează mai mult decât toate lingourile îngrămădite în bănci. Mi-a fost dat într-o zi să cunosc un secret pentru a atrage aurul, dar nu vreau să-l folosesc. O singură dată am încercat, ca să văd dacă funcționează. După câțva timp, am găsit în fața ușii o cutie conținând mai multe monede de aur din diferite țări. N-am știut niciodată cine mi le-a adus... Dar cum nu am nevoie de monede de aur, le-am dăruit altora, ca amintire.

Întrucât cunosc un mijloc de a atrage aurul, vă întrebați de ce nu-l folosesc, ar fi atât de util pentru Fraternitate! Am cumpăra terenuri, am construi clădiri... Nu, n-ar fi de dorit, ba ar fi chiar primejdios. Abundența materială este o piedică în viața spiritului - ca și confortul. Nu e cazul să mă îngrijesc să atrag bogății asupra Fraternității, pentru a-i mări posesiunile și a îmbunătăți condițiile materiale. Munca mea e să vă aduc lumina. Și dacă simțiți că pentru această lumină merită să faceți ceva, de voi depinde să contribuiți material, pe măsura posibilităților voastre. Nu terenuri și clădiri vreau eu să vă las moștenire într-o zi, ci doar lumina. Să nu uitați niciodată asta.

Acum începeți să înțelegeți de ce vă spun că învăț de la soare? De la el știu că lumina este adevăratul aur pe care trebuie să-l căutăm dimineața, de la ivirea zorilor. Atunci soarele trimite în spațiu o mulțime de firicele de aur; și cu aceste

firicele de aur ne putem umple nu buzunarele... sau mai degrabă da, ne putem umple toate acele «buzunare» care sunt spiritul, sufletul nostru, mintea, inima noastră precum și corpul nostru fizic. Întregul nostru organism poate beneficia de acest aur, de la creier până la picioare.

Există diferite feluri de lumină. Cea de care sistemul nervos și tot organismul nostru au nevoie cel mai mult este lumina soarelui înainte de răsărit. Aceasta este lumina cea mai subtilă, cea mai spirituală, iar ea acționează asupra corpurilor noastre psihice. De aceea, dacă știm cum să privim soarele, ceva începe să se deschidă în plexul nostru solar și începem să bem lumina. E ca un rezervor care se umple cu o chintesență prețioasă, iar când rezervorul se revarsă, nu mai simți decât nevoia de a împărți acest elixir tuturor fapturilor vii - și nu există bucurie mai mare decât să dai ce ai primit de la soare. De aceea, după ce l-am contemplat îndelung dimineața, mă strădui să vă dăruiesc un pic din el prin cuvintele mele, prin privirea mea, ca și prin mână, de fiecare dată când vă salut.

Tot soarele m-a învățat și bucuria de a dăruii. El mi-a spus chiar: «în ziua în care vei ști să dăruiești ca mine, vei deveni nemuritor». Atunci l-am întrebat: «Dar de miliarde de ani de când îți răspândești căldura și lumina, cum faci de nu te-ai secătuit încă?» El mi-a răspuns: «Secretul este să știi în același timp să iei și să dai, să inspiri și să expiri». Și este posibil, v-am făcut odată o demonstrație. Am adus un tub subțire de pai și o lumânărică. Am aprins lumânărica și, prin pai, suflam peste flacăra (se vedea că ea stă tot timpul puțin înclinată) și în același timp inspiram aerul pe nas, pentru a putea continua să suflu. E greu, dar e posibil, e ceea ce fac suflătorii de sticlă. Și e ceea ce face și soarele, care în același timp primește și dăruiește, fără încetare. Pentru a putea da, trebuie să înveți să primești, iar ce-ai primit, trebuie să înveți să dăruiești (Cf. La clef essentielle pour résoudre les problèmes de l'existence, (Œuvres complètes, t. 11, chap. III: «Prendre et donner (le soleil, la lune, la terre)»). De aceea, după o meditație, după un exercițiu spiritual, oricare ar fi acela, trebuie să poți aduce ceva bun celorlalți prin privire, printr-o lumină pe chip, o lumină care dovedește că ai intrat în contact cu spiritul. Dar în India, ca și în Japonia, am fost uimit să văd că și după rugăciune și meditație, chipurile multor călugări rămâneau închise, inexpresive.

În Japonia am fost primit într-o mănăstire, împreună cu persoana care mă însoțea. Ca să nu fiu deranjat de zgomot, am fost găzduit într-un mic templu. M-am aflat, așadar, în compania tuturor acelor zeități șintoiste și era ceva nou pentru mine. Le simțeam prezența, mai ales noaptea, și atunci stăteam de vorbă cu ele. Am avut cu ele dialoguri foarte originale. În acea mănăstire se aflau vreo doisprezece călugări foarte amabili, foarte simpatici, care practicau budismul Zen. Ziua începea cu exerciții de meditație, apoi, în prezența întregii suflări a mănăstirii, în onoarea acestor doi vizitatori care veneau din Franța, se cânta Marseilleza și se înălța drapelul francez! Da, în fiecare dimineață avea loc o mică ceremonie de câteva minute, în cursul căreia se puneau un disc cu Marseilleza, iar apoi imnul japonez și se înălțau cele două drapele. Erau acolo și mulți oameni veniți din oraș, care auzeau Marseilleza și vedeau drapelul francez. Evident, era surprinzător și acolo am înțeles că eram francez, înainte chiar să mi se acorde cetățenia.

Dar să ne întoarcem la exercițiul de meditație sau Za-zen. El era practicat într-o sală cu pereții complet goi. Fiecare, așezat pe o pernă în poziția lotus, privea spre perete. N-am să vă dau detalii despre postură, cum să ții capul, umerii, mâinile etc., nu este util. Interesantă era prezența unui călugăr înarmat cu un baston: funcția lui era să aplice o lovitură pe umărul celui care începea să dormiteze sau care nu avea o postură corectă. Se pare că avem în umăr un centru nervos important, iar lovitura de baston în acel loc are menirea să armonizeze energiile, așadar să-l trezească pe cel care e pe punctul să adoarmă sau să-l liniștească pe acela care interior e prea agitat pentru a se concentra. Voiam să experimentez efectele aceluia baston și i-am cerut călugărului să-mi dea o lovitură înainte de a începe exercițiul. La început a refuzat, pretextând că nu aveam nevoie de ea. Am insistat și, până la urmă, a acceptat: n-am simțit nimic cu adevărat extraordinar - poate tocmai pentru că nu aveam nevoie - dar ea aducea totuși ceva.

Acum trebuie să spun că ce m-a mirat la călugării din acea mănăstire și, de asemenea, la majoritatea călugărilor pe care i-am întâlnit și care practică Zen-ul, era inexpressivitatea chipului lor după exercițiile de meditație: niciun pic de lumină nu le înseninează, niciun strop de viață nu le însuflețește și chiar, la unii, trăsăturile sunt de o mare duritate. N-am să mă pronunț, desigur, asupra unei discipline pe care nu o cunosc bine; dar din punctul de vedere al adevăratei Științe inițiatice, o meditație care nu este un contact cu lumina, o meditație care nu lasă nicio urmă de lumină și de iubire pe chip, care nu transmite ceva vibrant, viu, nu este prea utilă. Mi se va spune că scopul practicii Za-zen este să oprești gândul, să faci vid. De acord, dar consider că, în anumite cazuri, acest vid se simte cam prea tare. Ce bine le poți face celorlalți, când te arăți atât de inexpressiv? Nu poți face bine decât aducând viața, căldura, lumina.

Să dăruiesc ca soarele, să iubesc ca soarele... nu știu dacă am să reușesc vreodată, dar trăiesc cu această dorință. Și când, în fața priveliștii umane, simt că iritarea sau descurajarea pun stăpânire pe mine, mă întorc către el, care acolo sus, continuă neobosit, netulburat, să strălucească și prind iarăși curaj. Veți spune: «Dar e ușor pentru soare să rămână netulburat: el este atât de departe, nimic nu-l atinge». Da, dar și noi avem în noi înșine ceva pe care nimic nu-l poate atinge: Eul nostru superior, căci Eul nostru superior se află în soare. Tocmai privind soarele vom reuși noi într-o zi să ne regăsim Eul superior și să trăim, ca el, într-o pace pe care nimic n-o poate tulbura (Cf. *Les splendeurs de Tiphereth - le soleil dans la pratique spirituelle*, (Euvres complètes, t. 10, chap. III: «Notre Moi supérieur habite dans le soleil»).

Eul nostru superior locuiește în soare, unde participă la lucrarea divină. Când vom ști să armonizăm vibrațiile eului nostru terestru cu cele ale Eului nostru superior, vom descoperi comorile pe care Creatorul le-a pus în noi. Suntem moștenitorii acestor comori, dar ele nu sunt încă în posesia noastră: noi vom începe să intrăm în posesia lor doar în ziua în care, prin meditație, rugăciune, contemplație, vom ajunge să restabilim legătura între cele două «eu-uri» ale noastre. Puțin câte puțin, vom simți venind spre noi crâmpenele din marea moștenire pe care ne-a hărăzit-o tatăl nostru, soarele, această moștenire de iubire, de înțelepciune, de putere, care sunt atributele Divinității.

Dorința mea cea mai mare este să duc oamenii către soare, dar deocamdată, e

adevărat, nu sunt bine înțeles. Sunt unii care își manifestă indignarea, sunt alții care își bat joc și mai sunt cei care, neștiind cum să prezinte lucrurile, spun vrute și nevrute... Și ce să mai spunem despre ziariști, care ar trebui să știe, totuși, să prezinte lucrurile cu obiectivitate? Într-o zi, a venit unul să mă vadă la Bonfin, fiindcă auzise că ni se spune: «însoriții», «adoratorii soarelui». Voia să știe cum stau, de fapt, lucrurile. I-am răspuns la întrebări și a plecat mulțumit. Dar ce-am citit apoi în articolul lui? Doar câteva rânduri nesemnificative despre răspunsurile mele; închipuiți-vă că ce l-a șocat cel mai mult, au fost cele două lampadare cu curent electric din grădina mea. Ce crezuse? Că n-am nevoie să văd pe întuneric? Că soarele vine special să mă lumineze noaptea? Se mira - scria el - că modernitatea pătrunsese până la mine. Ei bine, eu am fost și mai mirat de mirarea lui.

În anul în care am fost în Iugoslavia, la întoarcere am primit tăieturi din ziare, care mă prezentau drept rege al soarelui: kral na slănteto. De unde scosese ziariștii asta? Am stat atât de puțin timp în această țară și n-am spus nimănui nimic despre soare. Mi-a fost trimisă și o revistă italiană, unde sunt prezentat ca «divinitatea reîncarnată din soare». Ce înseamnă toate aceste fabulații? N-am nevoie să devin o celebritate din cauza soarelui; n-am nevoie să se vorbească despre mine, notorietatea aduce întotdeauna mai multe inconveniente decât avantaje. Îmi doresc doar ca ideile mele să fie cunoscute, fiindcă știu că ele pot face mult bine. Dar articole de ziar care mă prezintă ca divinitate sau rege al soarelui sunt, într-adevăr, ceva grotesc.

Că unele ființe sensibile simt că am o foarte puternică legătură cu soarele, asta înțeleg. S-a întâmplat cu unii care nu știau, totuși, nimic despre mine sau despre activitățile mele. Într-o zi, un scriitor englez pe care l-am întâlnit fugitiv în India a venit să mă vadă la Izgrev, cu soția lui. De-abia intrase la mine, când mi-a spus: «E ciudat, domnule Aïvanhov, tocmai am văzut soarele în spatele dumneavoastră». Da, se poate, căci trăiesc cu imaginea soarelui, cu gândul la soare, cu prezența soarelui și el îmi aduce în fiecare zi ceva nou. Căci credeți-mă, singurul care e cu adevărat nou în fiecare zi este soarele. Veți spune: «Cu toate acestea, astronomii îi dau o vârstă de miliarde și miliarde de ani!» Da, e posibil, dar el este mereu tânăr și nou.

Odată am fost invitat să văd o expoziție consacrată ultimelor descoperiri arheologice care tocmai fuseseră făcute în apropiere de Fréjus. Știam ce mă așteaptă, dar pentru a nu mâhni persoana care mă invitase, m-am dus... Și ce mare lucru era de văzut acolo? Câteva pietre provenind din casele construite de romani acum două mii de ani, precum și câteva oale sparte... Pentru oamenii care pregătiseră expoziția erau obiecte prețioase și ei povesteau tot felul de lucruri despre acele pietre și acele cioburi. În realitate, ele nu prezentau niciun interes; dar erau romane și trebuia să te hrănești cu istoria acelor rămășițe prăfuite. De ce se atașează oamenii într-atât de toate aceste mărunțișuri din trecut? Ei nu se bucură de lumina și de aerul curat pe care le primesc în dar de la Dumnezeu în fiecare zi, dar câteva spărturi de vase care au o vechime de două mii de ani, aia da, minunăție! Și ți le prezintă cu cuvinte latine și grecești... o știință formidabilă! Cum să nu-ți vină să zâmbești văzându-i pe acei erudiți care se întâlnesc, se felicită și sunt atât de mândri că se pot reuni în jurul unui morman de vechituri?

Oare când vor înțelege oamenii că viața trebuie să fie mereu nouă, să țâșnească mereu? Ca soarele, care este mereu nou. Viața de ieri este deja de domeniul trecutului, soarele de astăzi nu este cel de ieri și el ne înnoiește, de asemenea, bogățiile, ne aduce în fiecare zi ceva ce nu exista în ajun. Răsărind în fiecare dimineață, el ne invită să primim o viață absolut nouă, să intrăm în alt ritm, să ne acordăm cu lumina, să ne acordăm cu veșnicia și aceasta este adevărata fântână a tinereții. Auzi peste tot spunându-se: «Viața trebuie să se schimbe». Și cu toate acestea, oamenii continuă să se cufunde în vechea viață. Ei merg peste tot să dezgroape civilizații pe care le-a înghițit pământul, se minunează de tot ce descoperă în sarcofage, manifestă mai mult interes pentru catacombele întunecoase, mumii și resturile unui mamut păstrate în ghețurile polare, decât pentru acest soare sclipitor, care ne trimite în fiecare dimineață o viață proaspătă și nouă.

Câți nu se plimbă printre ruine fără a bănuși că, tot privindu-le, încep să le semene! Că le studiază, e foarte bine, dar de ce nu-și înalță capul pentru a privi și soarele? O femeie foarte erudită a venit de curând să-mi spună că se specializase în arheologia egipteană, pentru că într-o altă încarnare fusese soția unui faraon. Foarte bine, dacă ea crede asta, n-am nimic de obiectat. Dar cum este ea acum? O vedeam atât de temă, atât de stinsă! Și cum sunt politicoș, amabil, nu i-am spus că, dacă ar întâlni-o acum, fostul ei soț, faraonul, cu siguranță n-ar fi dispus s-o ia din nou de soție. Când vor înțelege oare toți acești erudiți că trebuie să se ducă să-și caute cărțile în bibliotecile cerești, hrana într-un restaurant etern și băuturile la unicul izvor, soarele? Și voi la fel.

În Cartea lui Isaia Dumnezeu spune: «Pentru că Eu voi face ceruri noi și pământul nou» (Cf. În pragul cetății sfinte - comentarii ale Apocalipsei, Col. Izvor nr. 230, cap. XVI: «Noul cer și noul pământ») Cum să interpretezi aceste cuvinte? Va distruge Dumnezeu cerul și pământul pe care le-a creat la început? Nu. Acest nou cer și acest nou pământ sunt imagini care exprimă faptul că viața se reînnoiește neconștient, ea este mereu în mișcare, iar noi trebuie să urmăm această mișcare, fără a căuta să ne întoarcem înapoi. De aceea nu trebuie nici să te strădui să reînvi religii și Inițierile dispărute, așa cum încearcă unii s-o facă. Să le studieze, de acord, dar fără a vrea să le dea iar viață. Dacă s-au stins, există un motiv. Ce să cauți în religiile Egiptului și Greciei antice? Ce să cauți la druzi, la incași, la azteci sau chiar la catari? Un anumit număr de adevăruri poate s-au transmis de la aceste religii, de la aceste Inițieri, pentru că sunt adevăruri eterne. Dar nu trebuie să începi să sapi prin rămășițele cultelor străvechi, pentru a le reînvia (Cf. În duh și în adevăr, Col. Izvor nr. 235, cap. XIII: «Spiritul nu se găsește în moaște», cap. XIV: «Ființele se găsesc numai în spirit»). Ele pot să te intereseze - și pe mine mă interesează. În cursul călătoriilor mele în Egipt, în Liban, în Grecia, am vizitat numeroase sanctuare din trecut. Am meditat în Piramide, la Baalbek, la Eleusis, la Delphi etc. Dar hrana mi-o caut în soare. În fiecare zi el îmi face revelații fiindcă cred în el, fiindcă îl iubesc și când am o problemă greu de rezolvat, pe el îl întreb și îmi răspunde.

Atunci când răsare soarele, oare nu simțiți că, din adâncul ființei voastre, ceva răsare și în voi? Faceți ca, pentru o clipă, tot sufletul vostru să devină asemenea soarelui. Învățați să folosiți această lege minunată pe care natura ne-o pune la dispoziție, legea mimetismului, această posibilitate de identificare cu ceea ce

privim. Pentru a vă ajuta, am să vă dau acum câteva formule pe care le veți putea rosti, privind cum răsare soarele. Așteptați prima rază și, cu iubire, roștiți în voi înșivă aceste cuvinte:

«Așa cum acest soare răsare peste lume, fie ca soarele libertății, al nemuririi, al veșniciei și al adevărului să răsară în spiritul meu.

«Așa cum acest soare răsare deasupra lumii, fie ca soarele iubirii și al nemărginirii să răsară în sufletul meu.

«Așa cum acest soare răsare deasupra lumii, fie ca soarele inteligenței, al luminii și al înțelepciunii să răsară în intelectul meu.

«Așa cum acest soare răsare deasupra lumii, fie ca soarele bucuriei, al fericirii și al purității să răsară în inima mea.

«Așa cum acest soare luminos, strălucitor răsare deasupra lumii, fie ca soarele forței, al puterii, al energiei, al dinamismului și al activității să răsară în voința mea.

«Și așa cum acest soare luminos, strălucitor, viu, răsare deasupra lumii, fie ca soarele sănătății, al vitalității și al vigoriei să răsară în tot corpul meu.

«Amin. Așa să fie. Pentru împărăția lui Dumnezeu și Dreptatea Lui.

«Amin. Așa să fie. Spre Slava lui Dumnezeu».

Iată o formulă puternică, magică.

În ziua în care oamenii vor ajunge să se identifice cu soarele, ei vor trăi într-o asemenea lumină, din ei va emana o asemenea strălucire, încât nu se va mai ști dacă sunt îmbrăcați sau sunt goi. Nu li se vor vedea veșmintele, nu li se va vedea goliciunea, nu li se va vedea nici măcar chipul. Ca într-un trecut foarte îndepărtat, în Paradisul terestru, lumina îi va îmbrăca mai bine decât orice veșmânt.

Desigur, unii vor spune: «Dar vara trebuie să te trezești atât de devreme pentru a urca pe Stâncă Rugăciunii, ca să asști la răsăritul soarelui. Ți-e somn, adormi». Ei bine, dormiți! De ani de zile de când ne adunăm pe această Stâncă, ea a devenit un fel de sanctuar și e mai bine să vii să moțâi aici, decât să rămâi să dormi în pat. Pe Stâncă, măcar primiți câteva lucruri bune de la spiritele naturii, care vin din toate părțile pentru a face o lucrare în momentul în care răsare soarele.

În Antichitate, în Grecia existau temple consacrate lui Esculap, lui Apollo etc. Iar cei care voiau să primească un răspuns de la zeu veneau să doarmă acolo, în speranța că vor avea visuri profetice: zeul avea să le dezvăluie viitorul, să le arate mijloace de a-și redobândi sănătatea etc. Așa că de ce, dimineața, Stâncă Rugăciunii nu ar fi pentru voi un asemenea templu? Desigur, e mai bine să rămâneți treji, pentru a face o lucrare conștientă și a primi binecuvântările tuturor spiritelor naturii care călătoresc pe razele de soare, dar și dacă dormiți, tot vă vor dărui ceva.

O altă filozofie apare acum în lume, cea a soarelui care răsare. Într-o zi toți vor ieși, la primele orele din zi, pentru a-l întâmpina și se va produce o schimbare a punctului de vedere, care va aduce modificări în toate domeniile: psihologic, familial, social, politic, economic. Toți vor renunța la punctul de vedere geocentric, pentru a adopta punctul de vedere heliocentric, punctul de vedere al soarelui. Nu este oare necinstit din partea oamenilor să nu recunoască tot ce îi datorează soarelui? Ei, care tot timpul cer să fie recunoscuți, să fie

respectați, să fie felicitați, să li se mulțumească, tocmai ei neglijează soarele, îl ignoră - în afară de cazul că vor să știe cum va fi vremea: atunci da, este important pentru câmpurile și grădinile lor, pentru a merge la plimbare, a sta pe plajă etc. Dar soarele, el, tăcutul, darnicul, nu ne cere nimic, el se gândește: «Voi continua să-i luminez și să-i încălzesc pe acești nerecunoscători. Ei sunt fructe tari și acre, dar am să le fac dulci ca mierea, până când vor recunoaște că sunt fiii și ficele mele».

S-a spus că, într-o zi, ființa umană îi va depăși în splendoare pe îngeri și pe arhangheli. Dar ea nu este încă decât un fruct necopt; ea se dovedește încăpățânată, îndărătnică, dură. Dar acest fruct este prins de Arborele cosmic, iar soarele, care îl privește, care îi trimite lumina și căldura lui, îl face să se coacă, astfel încât să poată fi servit într-o zi, ca un fruct delicios, pe masa divină; el va intra atunci, ca esență spirituală, în mintea Creatorului și gândul lui va fi cel al Creatorului, marele Soare. Destinul omului este să fie absorbit cândva de marele Soare.

Generațiile trec, imperiile se prăbușesc, dar nu cel al soarelui. Soarele este mereu aici, neschimbător, statornic, stabil, de aceea l-am ales ca tată, iar el, văzându-mi tenacitatea, m-a adoptat: așa tată, așa fiu. Poate că, în familia lui, sunt încă foarte tânăr. Pentru el, care are atâtea miliarde de ani, eu poate că nu am decât vârsta solară de o lună sau poate doar de o zi, dar sunt fiul lui.

Și pentru că sunt un fiu al soarelui, vreau să fiu o voce care anunță noua viață, noua lumină. Să zicem, dacă vreți, că am un post emițător și că, ajutat de multe alte entități de pe pământ și chiar de pe planete îndepărtate, mă strădui să impregnez atmosfera cu gândurile noii vieți. Aceste unde străbat spațiul și vin să se înscrie în inconștientul oamenilor. Postul meu emițător funcționează zilnic și repetă: «Deschideți-vă în fața razelor soarelui care răsare. Bucurați-vă de această bogăție de lumină și viață».

Într-o zi eram în Pirinei, soarele răsărea și lansasem, încă o dată, aceste mesaje, când niște vulturi au venit să se rotească deasupra mea. Am fost atât de fericit! Se spune că vulturii sunt singurii care pot urca spre cer până la înălțimi amețitoare și pot privi soarele în față fără a fi orbiți. Era ca și când mi-ar fi spus: «Suntem prietenii tăi, te susținem».

Vă întrebați dacă mesajele mele sunt auzite? Da, chiar dacă nu pe cât mi-aș dori. Altfel cum se face că 23 iunie 1979 a fost declarată «Ziua soarelui»? În toată lumea astronomi, fizicieni, scriitori, artiști au vorbit despre soare, au sărbătorit soarele, au slăvit soarele. Și, mai ales, câte persoane au asistat, în acea zi, la răsăritul lui! Așa cum undele se propagă, așa cum lumina și sunetele se propagă, gândurile se propagă și ele. Evident, e nevoie de mult timp ca să fie captate, dar am încredere.

Primesc uneori scrisori de la frați și surori, care îmi spun: «O, Maestre, am vrea atât de mult să vă semănăm! Sunteți un model pentru noi». Dar eu vă spun că soarele este cel pe care trebuie să-l luați drept model, așa cum fac și eu. Privesc spre soare și în direcția lui îmi întind brațul, ca să vă duceți spre el. Nu vă opriți la mine, mergeți până la soare, impregnați-vă cu viața, cu căldura și cu lumina lui, ca să îi semănați. În ce mă privește, rețineți mai ales că sunt ca un stâlp indicator: vă arăt drumul ca să mergeți până la el. Așa că nu rămâneți lângă stâlp. Când vedeți pe marginea unei șosele un panou indicator pe care

scrie Paris... sau Fréjus, voi nu rămâneți lângă el ca să-l îmbrățișați, spunându-i: «O, ce mult te iubesc, dragul meu panou, ce inscripție frumoasă ai pe tine, ce bine arată direcția săgeata ta!» Voi mergeți mai departe până la Paris sau până la Fréjus.

Ce a răspuns Ioan Botezătorul ucenicilor săi care îl întrebau despre Iisus? «Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-i duc încălțăminte, Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc». Apoi, într-o zi, văzându-L pe Iisus venind la el, a zis: «Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii!» «Acesta este Cel despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era». Iar eu vă spun: iată soarele, mergeți către el, este cu mult mai mare decât mine ! Eu pot doar să vă arăt drumul până la el, dându-vă metode, explicându-vă cum să-l priviți, cum să-l iubiți, cum să-l faceți să pătrundă în voi, cum să vă identificați cu el, ca să deveniți într-o zi ca el.

Mergeți în fiecare dimineață în întâmpinarea soarelui cu o conștiință trează ; dacă nu, la coborâre veți fi în stare să spuneți doar că cerul era senin, că erau câțiva copaci și câțiva munți în depărtare. Dar nu pentru asta ați venit! Voi urcați pe Stânca Rugăciunii pentru a simți că soarele vă dezvăluie splendoarea creației, puterea lui Dumnezeu și iubirea Lui. Fără această trezire a conștiinței este cu neputință să devii un cetățean al lumii spirituale, nu faci decât să treci prin ea ca un excursionist.

În fiecare dimineață urc până la soare și vreau să vă iau și pe voi cu mine până la soare, care este patria sufletului nostru, pământul celor vii. De aceea v-am consacrat lui. Consacrându-vă, m-am angajat față de soare. Această consacrare v-a deschis o poartă, hotărâți-vă să pășiți prin ea.

Unknown

Cap. 13 - Între cuvânt și tăcere

De câte ori nu mi s-a întâmplat să mă gândesc: «A! Iată un subiect important, pe care ar trebui să-l tratez în următoarea conferință» și reflectez puțin la modul în care am să-l prezint. Dar când vine momentul, am uitat tot. S-a întâmplat atât de des, încât m-am hotărât să nu-mi mai propun nimic dinainte, căci lucrurile nu se petrec niciodată cum am sperat și sunt dezamăgit. Ca să simt nevoia să vă vorbesc, subiectul trebuie să-mi apară dintr-o dată, ca o inspirație, o sugestie care îmi vine de altundeva. Atunci, cu toate scăpările, greșelile de franceză și tot ce nu e academic, lucrurile funcționează.

Așa cum v-am spus, când am sosit din Bulgaria, chiar dacă știam puțin franceza pentru că citisem câteva cărți, nu o vorbeam. Am învățat-o singur, ascultând oamenii sau radioul, mergând la cinema. În fond, am făcut precum copiii, care învață să vorbească mai întâi ascultând ce se spune în jurul lor - dar un copil care după aceea nu s-ar mai fi dus niciodată la școală!... În ziua în care am știut să spun: «Ce e?»... «Ce s-a întâmplat?» - O, am fost atât de fericit! Să pot spune «Ce s-a întâmplat?»... era pentru mine un mare progres. După aceea, n-am studiat niciodată temeinic gramatica sau turnura corectă a frazelor, dar întotdeauna mi-a plăcut să învăț cuvinte noi. Drept dovadă...

Într-o dimineață, la Sevres, mă dusesem la piață să cumpăr fructe. Lângă

mine, în fața tarabei cu fructe, erau două fete elegante, cu un aer mai degrabă distins. Fără intenția de a asculta, auzeam ce-și povesteau. La un moment dat, una dintre ele îi spuse celeilalte: «Nu mai am nimic de haleală». La acea vreme, încă nu explorasem îndeajuns vocabularul francez pentru a cunoaște acest cuvânt: «haleală». Dar cum el fusese însoțit de un gest elocvent, am înțeles. Mi-am zis: «A, iată un cuvânt nou!» și întrucât fetele acelea păreau distinse, m-am gândit că și «haleală» era la fel. Așa că, într-o zi, la o conferință, crezând că o să-i uimesc pe frați și surori cu progresele mele, l-am folosit. Oho! - când i-am văzut cum fac ochii mari!... M-am aflat în situația unui copil care repetă un cuvânt pe care l-a auzit fără să știe ce înseamnă și căruia i se spune: «Nu, nu! Nu e bine! Nu trebuie să mai folosești acest cuvânt».

Când, la câteva luni de la sosirea mea la Paris, am început să țin conferințe publice, eram totuși obligat să le pregătesc puțin. Dar aveam impresia că recit un text: lipsea acea latură vie pe care o aduce improvizația și mi se părea plictisitor! Mă plictiseam și eu, ascultându-mă... Simt nevoia ca ceea ce am a spune să coboare firesc din înalt. De aceea, înainte de a lua cuvântul, trebuie să rămân concentrat, ca atunci când a sosit momentul, izvorul din mine să-și lase apa să curgă. Asta cere, evident, o alta formă de pregătire.

Un conferențiar care vine cu textul gata scris e liniștit, nu-i rămâne decât să-l scoată din buzunar sau din servietă. Înainte de a se adresa auditoriului, poate să stea de vorbă, să râdă sau chiar să se certe cu cineva, asta nu va schimba cu nimic ceea ce va spune. Cu mine e altfel: dat fiind că îmi este cu neputință să pregătesc ceva dinainte, eu sunt cel care trebuie să mă pregătesc, cu ceva timp înainte de a veni, ca să simt de ce anume aveți nevoie. Ce vă voi aduce, aici, acum, ce vă voi da, cu ce veți pleca de aici și dacă vă veți simți luminați, întăriți, îmbogățiți... iată ce mă preocupă.

Mă pregătesc încă de acasă. Binecuvântează această zi, care ne dă posibilitatea să ne întâlnim din nou, îi mulțumesc lui Dumnezeu și îi spun: «Doamne, Tu știi tot ce se petrece în sufletul fraților și surorilor, știi de ce au nevoie. Pune în gura mea cuvintele potrivite». Întrucât nu pregătesc ce urmează să vă spun, trebuie să captez mai întâi curenții din atmosferă, care îmi dau indicii despre preocupările, despre așteptările voastre. Îmi spuneți că răspund deseori la întrebările pe care vi le puneți venind să mă ascultați. E pentru că singura mea grijă este să vă fiu util. Mă leg la Cer și devin ca o antenă, primesc îndrumări cu privire la subiectele despre care trebuie să vă vorbesc astăzi... nu în altă zi, astăzi.

Când ies din casă, am o sută de metri de făcut până la sala de conferințe și pe acest drum nu accept ca cineva să mă oprească pentru a-mi vorbi. De ce? Pentru că și atunci mă pregătesc să mă întâlnesc cu vol. Pe acest drum obișnuiesc să rostesc interior formule, rugăciuni, ca să vă pot da ce am mai bun în inima și în sufletul meu. Dacă aveți ceva să-mi spuneți sau să-mi cereți, alegeți alt moment, căci atunci nu vreau să fiu deranjat. Dacă o persoană se apropie pentru a-mi vorbi, să nu se mire că îmi continui drumul fără să-i răspund. Nu e momentul să mă distragă de la munca mea, venind să-mi prezinte probleme personale.

Unii spun că vor doar să mă însoțească. E foarte draguț din partea lor, știu că trebuie să consider această dorință ca pe un semn de afecțiune, dar nu am nevoie să fiu însoțit: atunci, pe acel drum, vreau să fiu singur. Prin gând, prin

cuvintele pe care le rostesc, mă pregătesc să aduc întregii Fraternități ceva pur, luminos, semințe din Cer. Poate nu sunteți conștienți de acest lucru, poate credeți că vin așa, fără să mă gândesc la nimic. Nu are importanță ce credeți, eu trebuie să rămân concentrat și evit ceea ce v-ar putea împiedica să primiți tot ce vreau să vă aduc.

Chiar și limba cea mai bogată are un număr limitat de cuvinte, dar ce poți pune în aceste cuvinte este nelimitat. Iar pentru mine, care urmează să mă adresez vouă, esențial este nu numai să folosesc cuvintele care corespund cât mai exact cu putință lucrurilor pe care vreau să vi le spun, ci mai ales să le umplu cu o chintesență subtilă, care va acționa asupra sufletului vostru și va face să țâșnească scânteia. Acesta este lucrul pentru care continui să mă pregătesc pe drum. Și, cu toate acestea, în momentul în care ajung la sala de întrunire, nu sunt niciodată cu adevărat liniștit, îmi spun: «Vin dinaintea unor ființe vii, ele îmi trimit gândurile lor, au griji, așteaptă ceva de la mine. Numai de- așa putea, cu ajutorul entităților celeste, să răspund așteptărilor lor!»

Apoi, când intru în sală, nu încep imediat să vorbesc; mai întâi medităm, ca să creăm cele mai bune condiții - pentru mine, care urmează să vă vorbesc, și pentru voi, care urmează să mă ascultați. Căci, în funcție de locul de unde sosește și de activitățile pe care le-a desfășurat, fiecare dintre voi vine cu propriile preocupări și sala e plină de gânduri și de sentimente disparate. Simt asta, fiindcă, în urma lucrării psihice pe care o realizez de ani de zile, am devenit foarte sensibil la ambianțe. Este fără îndoială o capacitate prețioasă. Dar ce eforturi trebuie să fac uneori pentru a reuși să schimb această ambianță, să vă armonizez, ca să puteți vibra la adevărurile spirituale pe care vreau să le conștientizați și să vă întoarceți acasă cu gânduri mai corecte, cu sentimente mai bune!

Ca să vă vorbesc, am nevoie să simt armonie în sală. Nu pot proceda ca oricare alt conferențiar, care nu trebuie să se preocupe de starea auditorului său. Eu, înainte de a veni să vă vorbesc, mă pregătesc; dar voi vă ocupați oare de starea în care veniți să mă ascultați?... De aceea este, de asemenea, important să începem întrunirile cu cântece, ca fiecare să introducă în sine însuși armonia și să se armonizeze, în același timp, cu ceilalți și cu mine. În această armonie găsesc eu hrana de care sufletul și spiritul vostru au nevoie cel mai mult în acea zi. A cânta presupune desigur o tehnică, respectarea anumitor reguli, dar cântul are și alte puteri decât aceea de a produce sunete plăcute urechii: dacă știm cum să cântăm cu tot sufletul, se formează unde, forțe care circulă, iar aceste unde și aceste forțe atrag prezențe luminoase (Cf. La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. XVIII: «Vizita ființelor îngerești»). Iar aceste prezențe îmi aduc, și ele, inspirația.

Armonia poate produce un fel de beție, nu beția care tulbură spiritul, dimpotrivă, beția care te face conștient și lucid. Căci această armonie nu este numai cea a vocilor, ci și cea a sufletelor și spiritelor. Tocmai această armonie o caut eu, pentru a-mi impregna cuvintele cu o chintesență care vine de foarte departe și care este adevărata hrană spirituală. Împreună cu mine, atâtea alte entități din lumea invizibilă sunt dornice să vă aducă lumina lor, ca să simțiți, în sfârșit, ce este viața plină, nelimitată.

Cântăm pentru a intra în comunicare cu Cerul, care ne trimite curenți de

energii pure. Și dacă după fiecare cântec rămânem un moment în tăcere, e pentru a ne putea impregna cât mai mult timp cu aceste energii și a le folosi în munca noastră (Cf. Calea tăcerii, Col. Izvor nr. 229, cap. V: «Tăcerea, rezervor de energii»). Dar iată că atunci, în loc să se reculeagă, unii mă privesc întrebându-se ce fac. Ce fac? Mă gândesc la voi, încerc să îmi apropii sufletul de al vostru, rog Cerul să deschidă ferestrele din voi, ca noua viață să pătrundă înăuntru. Așa că, în loc să mă stingheriți în munca mea privindu-mă, mai bine urmați-mă în gândurile, în rugăciunile mele; nu ațintindu-vă privirea asupra mea veți afla ce sunt, unde sunt și ce fac. Gândiți-vă și la prietenii din înalt care, datorită armoniei pe care reușim să o creăm, încearcă să vă facă revelații. La ce să veniți aici dacă nu ca să vă bucurați de aceste momente sacre, în care puteți întâlni spiritele iubirii, ale înțelepciunii, ale frumuseții?

În ziua în care veți fi învățat să participați la munca mea, făcând ca aceste momente de tăcere pe care le creăm împreună să devină din ce în ce mai vii, din ce în ce mai vibrante, vom reuși să construim o piramidă de lumină, care se va înălța până la Tronul lui Dumnezeu. În aceste momente de tăcere, eu trăiesc stări de care nu puteți avea măcar o idee. De aceea fiți răbdători, gândindu-vă că deja vă puteți bucura și voi de ele: întrucât sunteți aproape de mine, lângă mine, aceste stări se imprimă în ființa voastră și într-o zi le veți trăi și voi.

Dacă ne rugăm, dacă medităm și cântăm înainte să iau cuvântul, este și pentru că vreau să am dinainte chipuri vii, expresive, nu chipuri împietrite. Atunci vă privesc, așa, și sunt fericit. Veți spune: «Dar de ce? Ce vedeți?» Multe lucruri pe care nu le puteți ghici. Văd că sunteți fiii și fiicele lui Dumnezeu, este singurul lucru care mă interesează. Și când simt că mă aflu printre fiii și fiicele lui Dumnezeu, cum să nu fiu fericit?

Acum, desigur, dacă aș vrea, aș putea vedea tot felul de alte lucruri, mai puțin îmbucurătoare. Dar chiar nu vreau să le văd, mi-e suficient să știu că există, nu le privesc, vreau să văd doar ce este divin în ființe. Scânteia divină din fiecare faptură, pe ea trebuie s-o cauți. Uneori e nevoie să sapi foarte adânc pentru a o găsi, dar această scânteie, ascunsă în profunzimi, există în fiecare și atunci când vă vorbesc, mă adresez ei.

Dacă n-aș fi pe un podium, de la al treilea sau al patrulea rând nu m-ați vedea; dar nu-mi place să fiu pe un podium. Atunci vă privesc, cerând în cugetul meu: «Arată-mi, Doamne, un mijloc de a coborî către prietenii mei». Caut cărări pentru a mă apropia de voi și de câte ori nu se întâmplă ca, exact atunci când vă privesc așa, să descopăr despre ce anume am să vă vorbesc. Voi îmi aduceți subiectele! Dar faptul că nu sunteți conștienți de asta îmi îngreunează munca. Pentru a găsi subiectele despre care să vă vorbesc, trebuie să mă ajutați...

Dacă iau cuvântul, este ca să fiu înțeles, dar vreau mai întâi să-i înțeleg pe cei pe care îi am în față. Tot de aceea, când cineva îmi cere să-l primesc, înainte de a începe discuția, rămân câteva secunde în tăcere, cu ochii închiși. Știu că nu este un lucru obișnuit, dar am nevoie de acest moment de concentrare: mă pregătesc să ascult acea persoană, să simt, chiar înainte să vorbească, de ce anume are nevoie, care-i sunt greutățile, suferințele, ca să o pot ajuta. Veți spune: «Dar a venit să vi le explice!» Da, dar nu e sigur că știe să mi le spună cum trebuie: foarte puțini oameni știu să explice limpede ce îi preocupă sau îi face să sufere. De aceea, îmi acord câteva clipe pentru a-i cerceta sufletul și este de dorit ca și

ea să se pregătească, pentru a-mi prezenta cât mai limpede cu putință ceea ce are să-mi spună. Aceste câteva minute de tăcere au drept scop să ne armonizeze, pentru a facilita înțelegerea. Gândiți-vă și voi la asta când trebuie să stați de vorbă cu cineva. Înțeleg că nu poți întotdeauna să te concentrezi închizând ochii, dar este foarte important să te pregătești interior, înainte de a-i vorbi cuiva sau de a asculta ce are de spus.

Unii dintre voi consideră că nu-și pot face o idee clară despre filozofia mea, despre gândirea mea, fiindcă deseori abordez diferite subiecte fără a le aprofunda prea mult. Ei da, o știu prea bine, căci scopul meu nu este să vă fac o expunere magistrală, prezentându-vă un sistem bine organizat. Eu sunt ca un pictor în fața unei pânze imense: într-o zi el pictează un personaj, în altă zi un copac, un animal, o coloană, un munte... și mult timp nu vezi subiectul exact al acestui tablou. Și tabloul meu este în curs de realizare, dar încet-încet, dacă sunteți răbdători, conștiincioși, atenți, veți reuși să vedeți limpede încotro vă duc. Aparent vă vorbesc fără logică, dezlânat, dar fiecare primește un răspuns, o lămurire și se simte întărit. Dacă aș veni cu o conferință bine pregătită (Introducere - Partea întâi - Partea a doua - Partea a treia - Concluzie), fără îndoială că, din punct de vedere intelectual, v-ar satisface în mai mare măsură.

Dar nu trebuie să veniți pentru a vă instrui, trebuie să veniți pentru a trăi, pentru a primi o inspirație, un elan. Când ai primit viață, înveți de zece ori mai mult și mai bine.

În fiecare zi am lucruri să vă spun care sunt pentru azi, pentru preocupările voastre de azi, pentru problemele și suferințele voastre de azi, iubirea mea e cea care o simte când vă văd aici, în fața mea. Pentru că munca mea sunteți voi: în ce fel aveți nevoie să fiți orientați, purificați, însuflețiți. Pe mine asta mă interesează, nu doar să vă mobilizez creierul și să vă las apoi să bâjbâiți; vreau să vă dau mijloacele de a depăși toate dificultățile pe care le întâmpinați în viața de zi cu zi. Așa că, atunci când veniți să mă ascultați, să știți măcar de ce veniți. Cuvintele mele sunt o hrană pe care v-o dau, sunt frânturi din inima mea, din sufletul meu, sunt viața mea, sunt sângele meu, nu pot face altfel. Când vă vorbesc, viața mea e cea pe care o respirați, o atingeți.

Uneori, recunosc, aș vrea să am un vocabular mai bogat. Dar cuvinte poți oricând să găsești, nu este lucrul cel mai greu, e de-ajuns să deschizi un dicționar, sunt acolo o mulțime de cuvinte pe care nu obișnuiești să le folosești sau căroră chiar nu le cunoști sensul... Cel mai important nu este să găsești alte cuvinte, ci să întreții viața în tine, căci dacă lași viața să scape, cuvintele rămân unde sunt, inutile, ca niște vase goale. De aceea nu vă vorbesc decât despre ceea ce trăiesc, ca să puteți și voi trăi același lucru, într-o zi. Și încetați să mai gândiți că este ceva irealizabil, inaplicabil. Cere timp și perseverență, dar nu este imposibil: depinde de voi să intrați într-o lume nouă, care depășește în frumusețe tot ce ați trăit până acum. Uneori, în timp ce vorbesc, văd de-odată unele chipuri luminându-se, ca și când s-a aprins în ele o lămpiță și atunci ce bucurie pentru mine!

Spiritul vostru nu cere decât să se avânte în ținuturile luminii. Încercați să deveniți conștienți de această aspirație a spiritului din voi. Eu nu vă vorbesc despre subiecte care vă sunt străine, vă vorbesc despre ce este în voi, de fapt despre singurul lucru care sunteți cu adevărat: spiritul vostru, acea scânteie

divină. Dar voi o lăsați să se stingă și atunci sunt obligat tot timpul să vă spun cum să o hrăniți pentru a o reînvia.

Unii dintre voi îmi spun: «O, Maestre, vă admirăm cunoașterea, vă admirăm bunătatea, răbdarea, stăpânirea de sine... Dacă am putea avea măcar câte puțin din aceste calități!» Dar ce speră ei? Că, atingându-i cu o baghetă magică, voi introduce în ei aceste calități?... Mijlocul cel mai eficient vi-l dau aici: acest mijloc stă în condițiile și atmosfera pe care le creez în jurul meu și în jurul vostru când vă vorbesc, dar calitățile le veți obține prin munca voastră. Eu pot fi pentru voi un conductor al lumii divine, dar puneți-vă într-o stare interioară care să vă deschidă la curenții ei; nu-i lăsați să treacă fără să faceți nimic, captați-i, faceți-i să pătrundă în voi și o întreagă lume se va dezvălui în fața ochilor voștri interiori.

Uneori, în loc să vin să vă vorbesc, aș prefera să mă duc să mă plimb prin pădure. Căci nici nu vă închipuiți ce eforturi trebuie să fac ca să tot vorbesc, să tot explic, să tot repet. Este o suferință... În tăcere, trăiesc afară din timp, în beatitudine, în prezența tuturor adevărilor veșnice cu care mă hrănesc. Când trebuie să vorbesc, cad în timp. Da, pentru mine a vorbi este o cădere în timp și atunci mă simt atât de îngrădit! Chiar dacă vă vorbesc ore în șir, ca explicațiile mele să fie limpezi, complete, simt că nu reușesc. Fac asta, desigur, sperând să vă fiu totuși util, însă rar se întâmplă să fiu mulțumit.

Aș vrea să vă pot vorbi mereu în tăcere, ca să mă adresez sufletului vostru, și aștept cu nerăbdare ziua în care vă voi putea vorbi astfel. Deocamdată nu este cu putință: voi acceptați într-adevăr tăcerea timp de câteva minute, așa, înainte și după conferință sau pe parcursul ei, dar dacă ar trebui ca întrunirile noastre să se desfășoare fără să rostesc un cuvânt, foarte puțini ar suporta așa ceva. Poate o să se întâmple și asta, cândva... Până atunci, în timpul acestor minute de tăcere, nu vă mulțumiți doar să nu faceți zgomot; trebuie să faceți liniște și în voi, ca să auziți ce-i spun sufletului vostru, lucruri ce nu se pot exprima în cuvinte. Ceea ce încerc eu în aceste momente de tăcere este să vă deschid conștiința, s-o fac sensibilă la lumea spirituală și la legile ei (Op. cit., cap. XI: «Cuvântul nerostit al Maestrului»).

Vorbesc întrucât consider că asta vă poate ajuta. E oare vanitate?... Dar atunci, datorită vanității mele, primiți multe lucruri; și apoi am înțeles, de asemenea, că preparând miere pentru voi, pot să gust și eu din ea. Credeți că încerc astfel să găsesc un mod de a mă disculpa? Se poate, dar când ai slăbiciuni, trebuie să le pui la treabă, să le faci să slujească un țel, ca să le fie de folos celorlalți. Să zicem, dacă vreți, că sunt vanitos, dar ați prefera să fiu orgolios? Atunci m-aș arăta distant, scump la vorbă, ca toți acei Inițiați care își păstrau cu zgârcenie cunoașterea, considerând că ceilalți erau nedemni să le-o împărtășească. Eu vorbesc pentru că sunt nerăbdător să-mi împart cunoașterea cu voi. Uneori chiar ajung să spun lucruri pe care poate aș face mai bine să le țin sub tăcere. Apoi, Cerul mă trage de urechi: «De ce nu ești mai cu judecată? De ce le destăinuie adevăruri pe care nu sunt capabili să le înțeleagă și să le folosească? Dacă le vor folosi greșit, va fi din vina ta».

De aceea, când sunt cu voi, adesea vă spun în tăcere ceea ce nu trebuie să vă revelez prin cuvinte: îmi este interzis, pentru că nu sunteți încă pregătiți să înțelegeți tot și v-aș face mai mult rău decât bine. Sunt adevăruri pe care, într-un fel, nu pot decât să vi le «suflu», sperând că mai târziu veți reuși să le descoperiți

în vol. Gândul este o voce inaudibilă, desigur, dar cel care a lucrat asupra organelor sale subtile reușește într-o zi să capteze această voce și să deslușească ce spune ea.

În momentele de tăcere am mai multe posibilități să mă adresez sufletelor decât urechilor voastre. Nu am nevoie să caut cuvinte - care de multe ori nu există - pentru a vă revela realitățile lumii spirituale. Chiar și atunci când aceste cuvinte există, nu e sigur că veți accepta ce am a vă spune; în interiorul vostru veți protesta. Și atunci, aceste adevăruri care aveau menirea să vă ajute nu numai că nu vă vor ajuta, ci vor stârni din partea voastră reacții negative și vor fi profanate. Vă spun deja atâtea lucruri pe care vă este greu să le acceptați! Și ele se vor pierde undeva în mintea voastră și se vor șterge.

Chiar folosind cuvinte pe care toți le cunosc, uneori mi-e greu să mă fac înțeles. Voi vorbiți franceza de la vârsta cea mai fragedă și asociați spontan anumite cuvinte cu experiențele pe care le-ați făcut. Așadar, pentru fiecare dintre voi, cuvintele nu au numai sensul lor din dicționar; auzindu-le sau rostindu-le, amestecați în ele ceva din sentimentele, din dorințele, din temerile, din suferințele, din bucuriile voastre. Să zicem că rostesc cuvântul «viață» sau cuvântul «iubire». Conștient sau inconștient, fiecare le asociază cu ce cunoaște el însuși despre viață sau despre iubire. Și dacă rostesc aceste cuvinte dându-le dimensiunea lor divină, oare voi fi înțeles? În timp ce dacă va vorbesc în tăcere, știu că, și dacă deocamdată nu mă auziți, ceea ce vă spun se întipărește în voi, iar într-o zi cuvintele mele vor urca în conștiința voastră și le veți resimți nu numai ca pe o clarificare, ci ca pe niște energii benefice.

Și apoi, se pot oare măsura efectele unui cuvânt rostit? Lumea spirituală este străbătută de curenți de o mare forță, pe care trebuie să fii capabil să-i suporti. Când vă vorbesc despre anumite subiecte, trebuie să fiu foarte atent. Da, căci a vorbi nu este niciodată un act fără urmări. A vorbi nu înseamnă numai să rostești cuvinte, să articulezi sunete, înseamnă și să atragi din spațiu curenți foarte puternici, care te pot doborî. Ce s-ar întâmpla dacă m-aș prăbuși brusc în fața voastră?... În timp ce vă vorbesc trebuie deci să fiu foarte atent. Uneori, când mă opresc o clipă din vorbit și închid ochii, o fac pentru a domina, a regla aceste forțe, care altfel riscă să mă ia pe sus. Asta, desigur, nu mi-ar provoca moartea, însă m-ar putea face să-mi pierd un moment cunoștința. Fără îndoială, voi nu vă dați seama și e mai bine așa, nu vreau să vă tulbur.

Prin cuvânt, un Maestru spiritual se străduie să-și conducă discipolii cât poate de departe, dar apoi trebuie să tacă. Îi este imposibil să reveleze tot ce trăiește în spiritul și în sufletul lui. Există oare cuvinte pentru a explica, cu adevărat, ce este un extaz, acea clipă în care o ființă este smulsă din trupul ei pentru a fi proiectată în înălțimi ametoitoare? Un Maestru poate doar să afirme în fața discipolilor săi realitatea unor experiențe de neînchipuit pentru ei. Și cum aceste experiențe îi impregnează întreaga ființă, ele impregnează și toate lucrurile despre care le vorbește după aceea. Oricare ar fi subiectul, el le transmite ceva venit de foarte departe, de foarte sus; în felul acesta, le insuflă dorința de a trăi ceea ce a trăit el însuși și, prin explicațiile sale, prin metodele pe care le oferă, el pregătește condițiile, le arată drumul.

Așadar, nu contați numai pe ce vă spun în planul fizic căci, vă mărturisesc sincer, este foarte puțin. Renunțați la convingerea că doar cuvintele rostite, pe

care le puteți auzi cu urechile voastre, contează și începeți să vă deprindeți aici, când suntem cu toții împreună, să mă ascultați și să mă auziți în alte planuri. În loc să vă pierdeți răbdarea fiindcă momentele de tăcere se prelungesc, învățați să vă dezvoltați antenele, să simțiți că îndrumătorul vostru se gândește la voi, se gândește la viitorul vostru, încercați să ghiciți ce vă pregătește, încotro vrea să vă îndrepte... Și când întrunirea s-a terminat, încercați, de asemenea, să părăsiți sala în tăcere. De ani de zile aștept ca, după conferințe, să nu vă întoarceți imediat la zgomot și sporovăială. Stând două sau trei ore în tăcere și în armonie, v-ați simțit, oare, atât de opresați și de nefericiți? Vă purtați ca niște copii care, atunci când ies de la școală, aruncă în sus cu cărțile și caietele. Trăiască libertatea!...

Auziți aici adevăruri esențiale pentru viața voastră, însă s-ar zice că nu puteți păstra în voi mult timp ceva profund. De aceea nu faceți prea mari progrese: tot ce ați auzit este dat repede uitării sau se șterge. Învățați, așadar, de acum înainte, să lăsați marile adevăruri să lucreze în voi. Când vă vorbesc, îmi pun toată inima, tot sufletul, toate forțele în acele cuvinte, ca ele să acționeze asupra voastră, dar voi nu simțiți asta. Mâine vă veți întoarce să ascultați o nouă conferință și vă veți petrece întreaga viață așteptând următoarea conferință. Dar în următoarea conferință voi fi obligat să repet aceleași adevăruri elementare.

Dacă nu vreți să mă mai auziți repetând mereu aceste adevăruri elementare, încercați să le aplicați, nu voi mai avea motiv să tot repet, vă voi prezenta subiecte noi.

Însă oricare ar fi subiectele pe care le abordez, nu mă voi îndepărta niciodată de ceea ce consider a fi subiectul esențial: perfecționarea voastră. O spun, o subliniez, nu așteptați de la mine altceva. În lume toată literatura, știința, tehnica vă stau la dispoziție, delectați-vă cu ele cât vreți, dar când veniți aici, să știți că veți auzi mereu vorbindu-se de acest unic subiect: cum să vă perfecționați. De altfel, dacă ați fi înțeleși cu adevărat ce este viața spirituală, nu ați obosi ascultând mereu aceleași adevăruri, fiindcă le-ați auzi de fiecare dată altfel. Adevărurile științei spirituale nu sunt niciodată înțelese o dată pentru totdeauna, trebuie să te întorci la ele, iar și iar, pentru a descoperi mereu aspecte noi. Și dacă nu revin eu asupra acestor adevăruri pentru a vi le aminti, încercând să folosesc de fiecare dată noi argumente, noi imagini, le uitați. Veți spune că sunteți curioși să aflați alte lucruri. Eh! - știu bine. Dar nu curiozitatea, această nevoie de a trece cu ușurință, cu superficialitate de la un subiect la altul, te face să progresezi interior.

Care din voi s-a săturat vreodată să-și audă iubitul sau iubita spunându-i: «Te iubesc»? Și chiar dacă o face în fiecare zi și de mai multe ori pe zi, aceste cuvinte sună ca și cum ar fi rostite pentru prima oară și mereu cu alte nuanțe. Atunci de ce adevărurile spirituale, care reprezintă tot ce e mai de preț, nu le-ați auzi ca pe cuvintele unei ființe care vă spune: «Vă iubesc»?... Încercați așadar să simțiți că viața pe care v-o transmit prin cuvintele mele nu este niciodată aceeași, ea este ca apa care curge, în fiecare zi pun în ele o viață nouă. Dacă ați fi sensibili, ați simți că această apă, această viață nu vine niciodată din aceleași regiuni. Eu însumi nu prea-mi dau seama de unde vine, dar știu că vine de foarte sus.

Vă duceți pe malul unui fluviu. El poartă un nume, mereu același, dar apa care curge în albia lui nu este niciodată aceeași și nimeni nu poate ști de unde

vine. De exemplu, pe versanții munților Himalaya se topește zăpada. De unde vine această apă căzută sub formă de zăpadă?... Apoi, această zăpadă care se topește merge să alimenteze, să zicem, Gangele. După un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, ea se va evapora și va merge să formeze norii, iar apoi, într-o zi, ea va cădea din nou, nu se știe unde, sub formă de ploaie, de grindină sau tot de zăpadă. La fel se întâmplă cu tot ce primim de la o ființă umană: nu știm de unde vin gândurile, sentimentele sale, prin ce regiuni au trecut. Așa și eu, deși repet aceleași adevăruri, viața, iubirea pe care le pun în cuvintele mele nu sunt niciodată aceleași. Încercați să înțelegeți, să simțiți că această apă, această viață, această iubire vin din regiunile celeste, veți beneficia atunci mult mai mult de ele.

V-ați săturat cu adevărat să mă auziți repetând anumite adevăruri? Spuneți-vă că o fac și pentru mine, fiindcă îmi place, îmi face bine. Da, îmi place să-mi reamintesc toate aceste adevăruri, de aceea le repet, ele mă hrănesc. Voi puteți să nu mă ascultați, dar natura mă ascultă: pământul, iarba, copacii, florile, păsările, tot cerul... Și soarele e fericit de fiecare dată când vorbesc despre el.

Mă simt ca un fluviu gata să vă umple. Dar iată că voi veniți dinaintea mea cu vase foarte mici: ulcele, păhărele... Credeți că sunt de-ajuns ca să puneți tot ce am eu să vă dau? E păcat să fiu obligat să mă revărs într-un loc de unde nu veți putea aduna nimic sau atât de puțin... Încercați să veniți cu vase mai mari. Deși, în realitate, nu am nevoie să vă am în fața mea pentru a vă vorbi. Chiar și de foarte departe, vă vorbesc. Și după întrunirile noastre, când mă întorc acasă, continui încă să vă dau explicații, sfaturi. Sunt liber, nu trebuie să mă ocup de o familie, nu am griji personale. Așadar, când mă întorc acasă, mă gândesc iar la voi, continui să vă vorbesc. Da, vă vorbesc zi și noapte.

În unele nopți se întâmplă să nu dorm, fiindcă simt că este momentul să fac o lucrare. În acele nopți nu-mi este absolut deloc somn și mă rog, meditez, trimit gânduri de iubire și de lumină tuturor fraților și surorilor și întregii lumi. Când se face dimineață, nu simt nicio oboseală, ca și cum energiile mele au fost înlocuite pe parcurs cu energii noi, pe care le primesc din lumea divină. Așadar, mă ocup de voi chiar și noaptea. Veți spune poate că nu ați simțit niciodată nimic. Asta e pentru că v-ați construit niște carapace atât de groase, încât nici Dumnezeu n-ar putea pătrunde în voi pentru a se face auzit...

Cu cât vă veți rafina mai mult percepțiile spirituale, cu atât veți simți că sunt cu voi și că vă vorbesc. Unii simt totuși acest lucru uneori, chiar dacă se află departe, în alte țări. La trezire nu rămân decât cu o amintire foarte vagă. Ei îmi scriu că m-au visat, că le-am vorbit, fără să-și amintească întotdeauna prea bine cuvintele pe care le-am rostit. Evident, ar fi dorit să-și amintească. Dar pentru asta trebuie să știi că viața spiritului nu este independentă de cea a corpului fizic. Viața pe care o duceți în stare de veghe, în cursul diferitelor voastre activități, acționează asupra spiritului vostru în timp ce dormiți. Trebuie, așadar, să vă supravegheați și să acceptați o anumită disciplină; doar cu aceasta condiție veți primi, în timpul somnului învățătură de la entitățile spirituale sau de la Maestrul vostru (Cf. Incursiune în invizibil, Col. Izvor nr. 228, cap. XV: «Protecția în timpul somnului», cap. XVI: «Călătoriile sufletului în timpul somnului»). Și tot cu această condiție veți putea într-o zi să ajutați, voi înșivă, alte făpturi.

În planul fizic nu prea am timp să mă ocup de fiecare dintre voi. Când vă

întâlnesc, vă pot da numai o alună, un fistic, o bomboană, un zâmbet... ca să spunem așa. Dar dacă urcați mai sus în domeniul gândului, al spiritului, acolo veți simți că vă vorbesc și că mă ocup de voi toți în același timp și fără încetare: în fiecare zi, în orice clipă din zi și din noapte, primiți ceva de la mine. Vă întrebați cum e cu puțință... E cu puțință, pentru că cine a învățat să lucreze cu gândul, cu iubirea lui, e capabil să creeze curenți de forță în planurile subtile: el se proiectează în spațiu și pătrunde cu chintesența sa toate făpturile vii până la stele... Iubirea conferă darul ubicuității, ea îți permite să te adresezi multor mii de suflete în același timp și să exiști în ele. Iubirea e cea care face dintr-un Maestru spiritual o ființă colectivă. În planul fizic el este limitat, dar prin iubirea sa, el există pretutindeni în univers, până și pe celelalte planete, și este ajutat în munca lui de mii de spirite care îl însoțesc.

Unii vor spune: «Dar toate acestea sunt fără sens!» Să spună ce vor. Când cineva vorbește la radio, cum se face că vocea sa poate fi auzită în mii de orașe din lume? Cum s-a multiplicat această voce? Pentru că în casele lor, oamenii au instalat receptoare. În invizibil, un Maestru spiritual se poate adresa multor mii de suflete, însă cu condiția ca acestea să fi instalat în ele însele «un aparat de recepție». Eu pot fi peste tot pe pământ între cuvânt și tăcere și în același timp în casa voastră, depinde doar de voi să simțiți acest lucru.

Dacă sunteți capabili să mă căutați altundeva decât în planul fizic, veți descoperi că mă adresez vouă fără încetare. Cum? Asta mă privește; dar e tot ce mă interesează: să mă ocup de voi. .. și încă de mulți alții pe care nu-i cunoașteți. V-o spun cu toată smerenia și simplitatea: fie că sunt acasă sau în călătorie, găsesc toate ocaziile pentru a vă vorbi, pentru a vă sfătui sau a vă împărtăși descoperirile mele. Am atâtea ocupații pe care nu le bănuieți! Până acum nu v-am spus decât foarte puțin despre ele. E posibil ca într-o zi să vă spun mai mult, dar deocamdată este inutil, nu ați înțelege.

Credeți că veniți la mine pentru a învăța? În realitate veniți pentru a fi hrăniți. Eu mă consider un bucătar. În restaurantul meu vă gătesc în fiecare zi felurite mâncăruri, iar hrana pe care v-o aduc este întotdeauna proaspătă, scoasă aburindă din cuptor, nu o prepar cu mult timp înainte, o fac atunci, pe loc, în clipa în care urmează să v-o dau.

Și hrănesc și milioane de făpturi din lume. Dacă ar trebui să aștept să am auditori în fața mea pentru a dăruia ceva, ce aş face cu tot ce iese din mintea și din inima mea? Așa încât, chiar dacă nu sunteți aici, din mintea și din inima mea pleacă trenuri întregi de hrană. Vedeți, într-un fel nu mă ocup decât de bucătărie. Bucătar, da, iată o meserie pe care încă nu mi-o știți. Și cu toate acestea, în fiecare zi gătesc mâncăruri cu tot felul de produse de foarte bună calitate pe care le expediez, cu vagonete, până la capătul pământului și chiar dincolo de el.

Iar voi, dacă vă hotărâți să vă lărgiți activitatea, activitatea gândului și a sentimentului, veți fi și voi capabili într-o zi să trimiteți hrană în întreaga lume, o hrană cerească. Vă întrebați cum e cu puțință? Iată un exemplu. Întâlniți un bărbat sau o femeie care vă inspiră admirație, iubire. Spuneți-vă că, în invizibil, gândurile și sentimentele voastre călătoresc și ele nu îi ating așadar numai pe acel bărbat sau pe acea femeie, ci pe mulți alții care se află acolo, în drumul lor, și că, dintr-o dată, fără să știe nici cum, nici de ce, se simt ei înșiși plini de iubire,

de bucurie, de speranță (Cf. Puterile gândului, Col. Izvor nr. 224, cap. IV: «Viața și circulația gândurilor»). Câte unde nu circulă astfel în spațiu, fără știrea celor care le emit, precum și a celor care le primesc! Încercați de-acum să luați în serios acest adevăr, ca să fiți capabili să le dăruiti tuturor cea mai bună hrană din inima și din sufletul vostru.

Voi primiți cuvintele mele și nu numai voi; le primesc și milioane de alte persoane. Încă nu sunteți conștienți de asta, nici unii, nici alții, dar într-o zi, cu ocazia unui eveniment, aceste adevăruri vor urca în conștiința voastră, ca și în conștiința lor. De aceea, nu mă descurajez niciodată. Și totuși, nu-mi fac nicio iluzie. Știu bine că deseori, după câteva minute, ați uitat deja ce v-am spus. Poate că și în momentul în care vă vorbesc, vă gândiți la altceva. Dar cuvintele mele se întipăresc în voi; fără să știți, ele își vor croi drum și nu vă vor mai da pace: din vreme în vreme, atunci când vă așteptați mai puțin, ele vă vor reveni în amintire.

Veți spune: «Păi atunci nu vom mai avea niciodată pace!» Depinde de ce numiți voi pace. Dacă numiți pace posibilitatea de a da, fără discernământ, frâu liber gândurilor, sentimentelor, dorințelor, capriciilor voastre, să nu vă mire dacă unele adevăruri pe care le-ați auzit de la mine vor veni să vă avertizeze că sunteți pe cale de a vă rătăci. Și aceste adevăruri vă vor înțepa un pic, vă vor mușca, vă vor trage de păr. Asta da, e adevărat, nu vă vor da pace. Dar dacă le acceptați și o luați în direcția bună, atunci, dimpotrivă, ce pace veți gusta!

Când mă adresez vouă, eforturile mele sunt îndreptate toate în același sens. Fac totul ca lumea divină să fie cea care vă vorbește prin mine, ca cele mai mari adevăruri să vină la voi, pentru a vă potoli foamea, a vă astâmpăra setea. Dacă nu mă credeți, asta nu mă va tulbura, căci în aceste eforturi pe care le fac, eu sunt, din nou, primul care se îmbogățește. Și pe urmă, cunosc legile. Știu că gândul acționează, cuvântul acționează și că, în această existență sau în alta, el va da rezultate.

Iată, aceasta este munca mea, nu am alta, ea se bazează pe legea fizică a transducerii undelor. Aceste vibrații, aceste unde pun mai întâi în mișcare ceva în subconștientul vostru. Și într-o zi, totul va urca până în conștiința voastră, vă veți deschide unor realități noi, ca și cum ar fi propriile voastre descoperiri. În voi se va produce o limpezire, vă veți îndrepta în direcția bună. Nu veți ști de unde vă vine acest impuls, dar nu contează, aceasta este natura muncii mele. Dacă aș fi vrut să fiu recunoscut pentru tot ce fac, ar fi trebuit să-mi aleg o altă meserie.

Și mai știu și că, uneori, când vă dezvălui anumite adevăruri, cuvintele mele au în voi un asemenea ecou, încât vă gândiți: «Dar știu toate acestea... le-am știut... le-am învățat deja undeva, cum de-am putut să le uit?» Le-ați uitat pentru că, de atunci, v-ați rătăcit mergând pe niște căi al căror colb a acoperit până la urmă aceste adevăruri. Ele sunt tot acolo, dar îngropate, adormite în voi, și trebuie să vină cineva să le trezească. Iar eu asta fac, atunci când vă vorbesc. Iată de ce trebuie să recunosc că, în fond, nu vă învăț nimic sau nu mare lucru. Să zicem că ciocănesc un pic la ușa voastră, trimit câteva raze de lumină și iată amintirile milenare urcând la suprafață. La unii această urcare se produce foarte repede; la alții, mai e încă mult de așteptat.

Atunci de ce trebuie să veniți să mă ascultați? Pentru a regăsi ceea ce știți deja. Da, eu nu vă vorbesc decât despre ce știți deja și, într-o zi, această cunoaștere vă va reveni în memorie. De aceea, nu mă descurajez niciodată. Iar

dacă adevărurile pe care vi le prezint vă ajută, știu că nu prea e meritul meu, căci nu eu le-am pus în voi, ci Inteligența cosmică, Creatorul. Cuvintele mele nu fac decât să trezească în voi un ecou.

Să nu uitați niciodată... eu nu vă vorbesc decât de viața voastră, de realități, de posibilități care există în voi. Chiar dacă încă nu ați devenit conștienți de asta, chiar dacă nu înțelegeți bine la ce se referă ce vă spun, știu că prin cuvintele mele ating în voi o entitate care nu cere decât să iasă la lumină. Această entitate poate fi comparată cu lotusul care mai întâi crește sub apă, ca apoi să vină să înflorească la suprafață... Lucrurile se nasc, se formează și încep să crească în întunericul inconștientului. În clipa în care se ivesc în conștiință, ele nu se află la început, ci aproape de înfăptuire, căci de mult timp deja se realizau. În același fel, cuvintele mele trezesc în adâncul vostru o existență, o entitate spirituală care, asemenea florii de lotus, va ieși într-o zi să se deschidă pe ape.

Mikhaël, la 11 ani, cu mama sa în 1937, la sosirea sa în Franța
Maestrul Peter Deunov în perioada în care l-a întâlnit pe Mikhaël
La Bonfin (Fréjus), pe 29 septembrie 1958, înaintea plecării în India
În 1958, la Ville Neuve (Elveția), episodul cu pisicuța, capitolul 15
În 1971, la Bonfin
Răsărit de soare la Bonfin

Sala de întruniri de la Bonfin

În 1975, la Videlinata (Elveția)

În 1976, la Izgrev (Sevres - Franța)

Maestrul cu Swami Shivananda (1959)

Maestrul cu Maestrul Deshimaru (1977)

Bonfin vedere aeriană, iulie 2007

Unknown

Cap. 14 - Eu doar îmi scriu propria carte

Sănătatea fizică și psihică, studiile, alegerea unei profesii, căsătoria sau divorțul, educarea copiilor, cumpărarea unui teren sau a unei case, relațiile cu vecinii sau cu colegii de muncă etc., etc. n-am să pot vreodată să vă enumăr toate subiectele în privința cărora unii dintre voi așteaptă părerea, sfaturile sau intervenția mea. Și în același timp își fac despre mine și despre viața mea o imagine complet ireală: ei cred că poate să nu-mi fie nici foame, nici sete, că nu sunt niciodată obosit sau bolnav, că meditez zile întregi, că nu resimt nicio emoție, nicio mâhnire, că nu sunt supus niciunei tentații, că n-am nevoie să studiez pentru a ști, că sunt clarvăzător și că am toate puterile. Dar să reflecteze

puțin! Cum aş putea să fiu atent la nevoile, la suferințele lor și să îi ajut, dacă viața mea ar semăna atât de puțin cu a lor, dacă aş fi în asemenea măsură diferit de ei? Și, de altfel, dacă ar fi să fiu așa cum își închipuie ei, asta ar însemna pentru mine moarte curată. Or, eu vreau să fiu un om viu, nu un mort.

Venind la mine, aş vrea să uitați tot ce veți fi citit în unele cărți care prezintă viața Maestrilor spirituali. Pentru a le scrie, autorii lor au împletit fapte reale cu povești adunate de peste tot fără discernământ sau care sunt pur și simplu rodul imaginației lor. În orice caz, nu așteptați de la mine să mă distrez apărând și dispărând, mergând pe ape, zburând în spațiu, materializând mese îmbelșugate, pietre prețioase sau monezi de aur, trecând prin ziduri de flăcări, făcând să răsară palate din pământ. Și chiar dacă s-ar întâmpla să fiu capabil de aceste lucruri, nu le-aș face, căci nu dând asemenea reprezentării în fața oamenilor trezești în ei dorința de a se schimba în bine. Viața unui Maestru spiritual nu este un spectacol pentru gură-cască.

Un Maestru spiritual e făcut ca toți ceilalți oameni: el are aceleași organe, care îl fac să resimtă aceleași nevoi și aceleași dorințe. Dacă tăiați din el o bucătică de carne, veți vedea că îi curge sânge și că acesta este roșu. El poate fi, de asemenea, obosit sau bolnav. Diferența e în altă parte: în conștiința, în idealul lui, în punctele lui de vedere, în capacitatea lui de a se domina și mai ales în convingerea că, oricare ar fi împrejurările, există totdeauna o muncă de făcut.

În cursul unei zile, mi se întâmplă, ca tuturor, să fiu obosit. Atunci iată un exercițiu pe care îl practic și pe care vi-l recomand. Așezați-vă și concentrați-vă asupra centrului situat între cei doi ochi, pe care hindușii îl numesc chakra Ajna (Cf. Centri și corpuri subtile - Aura, plexul solar, centrul Hara, chakrele..., Col. Izvor nr. 219, cap. VI: «Chakrele: 2. Chakrele Ajna și Sahasrara»). Încercați să nu vă gândiți la nimic, doar respirați și lăsați-vă să plutiți ca într-un ocean de lumină. Puțin câte puțin, în această stare de pasivitate, care este de fapt o altă formă de activitate, veți simți pacea și armonia răspândindu-se în vol. Datorită acestei păci și acestei armonii, atrageți din atmosferă energii, fluide foarte subtile și, cu bateriile din nou încărcate, veți fi gata să vă îndepliniți obligațiile. Nu te odihnești nefăcând nimic.

Tot așa, sunt foarte conștient și de faptul că n-aș putea fi cu adevărat activ în perioada de lună crescătoare, dacă n-aș ști să rămân oarecum pasiv, receptiv, în perioada de lună descrescătoare, pentru a primi energii. În perioada de lună descrescătoare, mai ales în ultimele două zile, mi-e greu să fac efort fizic, să ies din casă, să mă exteriorizez și chiar să vorbesc. Dar nu înseamnă că dacă sunt limitat în planul fizic, nu mai fac nimic. Pasivitatea, receptivitatea - repet - pot fi și ele o formă de activitate. În planul psihic și spiritual sunt posibile atâtea activități! Iar aceste activități au o influență benefică și asupra corpului fizic, care devine mai rezistent (Cf. Armonie și sănătate, Col. Izvor nr. 225, cap. VIII: «Cum să devii neobosit»).

Așadar, să fie limpede: venind la mine nu veți găsi dinaintea voastră un soi de fenomen, ci o ființă care este supusă, ca și voi, legilor naturii. Prin urmare, în fiecare zi, această ființă lucrează, exersează și vă sfătuiește de asemenea să faceți exerciții (Cf. Noul pământ - Metode, exerciții, formule, rugăciuni, Opere Complete, vol. 13, și Reguli de aur pentru fiecare zi, Col. Izvor nr. 227). Aceste exerciții sunt simple, ele privesc cel mai adesea viața de zi cu zi, chiar dacă

trebuie să-i dezamăgesc pe unii dintre voi, care, după ce au citit câteva istorisiri zise tibetane, își închipuie că o să le impun, inevitabil, niște probe pe care ei le consideră mai «inițiatice». Ca acel Maestru care a pus dinaintea discipolului său un sac de sare grunjoasă, spunându-i: «Uite, trebuie s-o faci pulbere, dar mărunțind-o, fii foarte atent să nu te gândești la cuvântul «rinocer». Evident, bietul băiat, care nu prea avusese până atunci ocazia să se gândească la rinoceri, nu reușea să-și scoată din minte acest cuvânt. Altuia, Maestrul i-a ordonat să se retragă într-o peșteră și acolo să mediteze, identificându-se cu un bivol. După un timp, Maestrul vine la intrarea în peșteră, își strigă discipolul și îi cere să iasă, ca să stea de vorbă cu el. «Nu pot, răspunse discipolul, gura peșterii e prea strâmtă, nu pot să trec prin ea din cauza coamelor». El se identificase atât de bine cu bivolul, încât credea că pe cap îi crescuseră cu adevărat niște coame foarte mari! Pentru cel care caută lumina, există cu siguranță exerciții mai utile de făcut.

Un Maestru spiritual se caracterizează prin calități precum înțelepciunea, iubirea, voința, stăpânirea de sine (Cf. Ce este un Maestru Spiritual?, Col. Izvor nr. 207, cap. I: «Cum să recunoaștem un adevărat Maestru Spiritual»). Dar aceste calități, el nu le-a putut dobândi într-o singură existență, a trebuit să lucreze secole, chiar milenii. Calitățile pe care le dobândește o ființă prin propriile eforturi nu dispar în momentul în care aceasta părăsește pământul, ea se întoarce așadar, de fiecare dată, cu aceste calități, asupra cărora continuă să lucreze. Astfel, din încarnare în încarnare, ea adaugă noi elemente spirituale, până în ziua în care devine un adevărat conductor al luminii și al virtuților divine.

Veți spune: «Dar filozofia hindusă ne învață că ne reîncarnăm fiindcă avem o karma de plătit, greșeli de îndreptat». Da, așa stau lucrurile cu cei mai mulți, dar dintre ființele care și-au terminat evoluția, s-ar putea aproape spune că unele s-au săturat de toată această bucurie, de toată această beatitudine pe care le este dat s-o guste în sânul lui Dumnezeu. Ele nu pot șterge cu totul amintirea trecerii lor pe pământ: din când în când, le cuprinde dorința de a arunca o privire asupra acestor bieți oameni printre care au trăit cândva și, în ciuda distanței care le separă acum de aceștia, se simt legate de ei. După secole și milenii, încă își mai amintesc și, în bogăția și preaplinul inimii lor, se hotărăsc să coboare pentru a-și împărți cu ei comorile.

La câțva timp după ce l-am întâlnit pe Maestrul Peter Deunov - eram încă foarte tânăr atunci - într-o zi, mi-a spus: «Mikhaël, trebuie să știi că înainte de a coborî pe pământ, ai semnat un contract. Te-ai angajat în fața entităților celeste să faci o muncă aici, jos. Iar acum, orice s-ar întâmpla, trebuie să respecti acest contract». Asta a fost tot, n-a adăugat nimic. Aș fi vrut să-mi dea câteva amănunte, dar n-am îndrăznit să-i pun întrebări. Se gândea, fără îndoială, că aceste cuvinte ar avea mai multă greutate dacă mă lăsa să descopăr singur ce angajament îmi luasem. Și, puțin câte puțin, genul de muncă pe care l-aș avea de făcut a devenit evident pentru mine.

Am păstrat așadar în mine cu sfințenie aceste cuvinte ale Maestrului și ele mi-au dat mult de gândit. Pentru a semna un contract, trebuie să fii liber: acelaia care nu este liber nu i se cere părerea: de voie, de nevoie, trebuie să coboare din nou. Dacă am semnat un contract, înseamnă că eram liber. Dar acum, din moment ce am acceptat să cobor iarăși, trebuie să suport și eu, din nou, teroarea materiei, această materie care ne limitează, care ne întemnițează, care ne

împiedică să auzim, să vedem, să înțelegem. De ce? Pentru a ne obliga să lucrăm asupra ei și știu acum că toate încercările prin care am avut de trecut nu au fost decât prețul de plătit pentru a-mi îndeplini misiunea. Privilegiul de a îndeplini o misiune divină se plătește foarte scump (Cf. La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. VII: «Legământul luat în fața entităților celeste»).

Chiar dacă un Maestru spiritual nu se reîncarnează pentru a plăti datorii karmice, odată întors pe pământ este pus în fața aceluiași dificultăți, aceluiași încercări ca celelalte ființe umane și nu poate da înapoi. Entitățile superioare cu care a semnat un contract veghează ca el să-l îplinească. El trebuie să încerce să-și amintească ce a promis sufletul lui și să execute acel lucru fără să se întrebe cu ce eforturi, cu ce oboseală, cu ce suferințe îl va plăti. Nimic nu trebuie să-l oprească. Și să nu vă surprindă dacă vă spun că pentru el prima încercare este să intre într-un corp fizic. Căci pentru a-și forma corpul, orice ființă care vine să se încarneze primește inevitabil particule care și-au pierdut mult din rezistență, din vitalitate, din puritate. Trebuie să înțelegi ce este această materie care a străbătut secolele, trecând din generație în generație. Cum ar putea ea ajunge intactă și pură? Chiar dacă se naște din părinți excepționali, un Inițiat are o întreagă muncă de făcut asupra materiei corpului său, el trebuie să o purifice, să o însuflețească, să o armonizeze, ca ea să devină un instrument perfect pentru spiritul său.

E cazul ca oamenii să înceteze să-și mai spună povești despre Inițiați și despre Maeștrii spirituali. Și cele mai mari spirite, când coboară în planul fizic, trebuie să-și construiască un corp prin intermediul unor părinți fizici. Chiar și familiile absolut excepționale poartă întotdeauna în ele imperfecțiuni pe care le transmit urmașilor. Și ce știm noi despre strămoșii noștri îndepărtați?... Dar e la fel de adevărat că acela care ar primi la naștere un corp dintr-o materie complet pură n-ar realiza mare lucru. Celui predestinat să devină un adevărat Maestru spiritual, Stăpânii destinelor îi dau o materie brută, nelucrată, spunându-i: «Uite, străduiește-te să faci ceva din asta!» Și dacă reușește să transforme această materie aspră, nesupusă, într-o materie elaborată, care nu mai constituie un obstacol pentru activitatea spiritului, el devine încă și mai măreț. În timp ce majoritatea oamenilor târăsc toată viața după ei defecte, tare de care nu pot scăpa și pe care le transmit urmașilor, la Inițiați vedem spiritul cum lucrează: datorită răbdării, tenacității lor, ei reușesc să învingă slăbiciunile fizice și psihice transmise prin ereditate.

Se poate spune deci că, încarnându-se, un Inițiat primește un corp care îi este, într-un fel, străin. Dar el știe că acel corp trebuie să fie materia cu care are de lucrat; atunci, ani de zile face eforturi, își impune o disciplină și, puțin câte puțin, purifică și luminează fiecare particulă a ființei sale, căreia reușește să-i insuflă vibrații noi. Până în ziua în care simte că acest corp, care îi era străin, devine cu adevărat corpul său, adică sălașul spiritului său, și regăsește interior libertatea pe care o avea în înalt, înainte de a coborî. Creștinii vor spune: «Dar nu așa au stat lucrurile cu Iisus, El, care era fiul lui Dumnezeu, care a fost zămislit de la Duhul Sfânt, care S-a născut dintr-o fecioară ferită de păcatul originar... » Să mă ierte creștinii dacă spun că nici măcar Iisus nu s-a născut perfect: și El a trebuit să învețe și să facă o importantă muncă de purificare, înainte de a primi Duhul Sfânt, la vârsta de treizeci de ani. V-am dat suficiente

lămuriri despre acest subiect (Cf. Ce este un fiu al Domnului?, Col. Izvor nr. 240, cap. VI: «Iisus, arhiereu după rânduiala lui Melchisedec» și cap. VII: «Omul Iisus și principiul cosmic al lui Hristos»).

Nicio ființă umană, nici chiar dintre cele mai mărețe, nu a ieșit vreodată din pântecul mamei sale aureolată cu lumina divină. Prin câte necazuri, prin câte suferințe trebuie să treacă pentru a-și găsi drumul și, atunci când l-a găsit, să nu se mai abată de la el! Va trebui și ea să plângă, să se roage timp îndelungat. Nedreptățile, jignirile, trădările nu o afectează prea mult; ea plânge și imploră doar să primească lumina și să o păstreze până când își va determina materia fizică și psihică să cedeze în fața acestei lumini și să se impregneze cu ea. Dar, Doamne, cât de mult durează, cât este de greu! O clipă, materia este supusă și se lasă modelată, apoi dintr-o dată rezistă, se răzvrătește și ajunge iar să domine. Atunci totul e de luat de la capăt. Dar nu trebuie să te descurajezi căci, puțin câte puțin, până la urmă această materie cedează.

Și eu a trebuit să lucrez ani și ani asupra acestei materii. Sufletul și spiritul sunt de esență divină, se cunosc și se manifestă ca atare în înalt, în lumea lor, dar trebuie să se cunoască și să se manifeste și prin materia corpului fizic. Acesta este cel mai mare mister al existenței. Inițiații l-au reprezentat prin simbolul șarpelui care își înghite coada: capul, Eul superior, spiritul, trebuie să se manifeste prin coadă, eul inferior, materia. Spiritul, care este în înalt, care este atotștiutor și atotputernic, trebuie să se poată privi în materie ca într-o oglindă. Iată scopul Inițierii: să ajungi să transformi materia, ca ea să-i poată trimite înapoi spiritului propria lui imagine.

Întrucât ființa umană vine pe pământ pentru a lucra asupra materiei, toate greutățile pe care cei mai mari Maeștri le întâlnesc și ei în drumul lor nu trebuie să ne mire. Vă voi spune chiar că, întrucât ei au mijloace pentru a face această muncă asupra materiei, în ei și în afara lor, și întrucât au voința să o facă, lor le sunt încredințate cele mai grele misiuni. Ei sunt așadar cei care au de înfruntat cele mai mari încercări și din fiecare din aceste încercări ies mai puternici, mai măreți.

Ceea ce deosebește, prin urmare, un Maestru, de celelalte ființe umane, este mai întâi faptul că el este capabil să mobilizeze toate capacitățile pe care le-a primit de la Creator, iar apoi, că folosește toate situațiile în care se află pentru a face, în fiecare clipă, încă un pas pe calea luminii. El nu e niciodată mulțumit de sine, de ceea ce este. Zi și noapte își pune la lucru mintea, inima și voința, pentru a elimina tot ce încă mai este întunecat, dizarmonios în el și a atrage particulele cele mai pure. În acest fel, încetul cu încetul, întreaga sa ființă vibrează altfel, structura sa eterică se modifică, îi sunt date noi posibilități, are parte de bucurii mai subtile, până când într-o zi, aproape că nu se mai recunoaște pe sine.

Dar și pentru a ajunge să ia hotărârea de a-și consacra viața acestei munci divine, un Maestru spiritual trebuie să se fi pregătit deja foarte mult timp în celelalte încarnări. Dacă nu, este imposibil, nici cel care ar vrea să facă asta nu poate, ființa lui nu vibrează la această idee, ea nu îl inspiră; dimpotrivă, într-un fel, îl sperie, el are de satisfăcut alte nevoi, alte dorințe. Numai cel care a început această muncă în încarnările sale anterioare simte în mod firesc nevoia să o continue. Din acel moment, el primește protecția Cerului, primește lumină pentru a-și urma calea, primește îndrumare și, orice i s-ar întâmpla, chiar și

atunci când trece prin cele mai mari încercări, este mereu ocrotit, mereu salvat. Aceste încercări îi sunt trimise doar pentru a-l întări, pentru a-l face să ajungă pe piscuri, să obțină victoria. Cerul, care se ocupă de el, nu-l lasă pradă unei vieți ușoare. Nu. Îi pune în față greutăți în mijlocul cărora se va dezvolta, se va împlini și va trezi în el însuși posibilități, capacități, puteri pe care nu le-ar fi putut trezi niciodată dacă ar fi fost cruțat.

Trebuie că vă gândiți, desigur: «Dacă dumneavoastră înșivă spuneți că munca spirituală este atât de dificilă, atunci noi ce să mai zicem?». Am să vă răspund cu această întâmplare, pe care am povestit-o la doi tineri frați care au venit odată să mă vadă.

Eram încă student la Sofia. Într-o după-amiază, pe când citeam în camera mea, am auzit răzbătând din stradă un cântec de vioară. Sunetul acelei viori era atât de extraordinar, încât am ieșit să văd cine cânta astfel. Și ce văd? Un ȋigan bătrân, zdrențaros... El era cel care cânta și pe ce vioară! O cutie din lemn bizară, șuie, cu câteva corzi întinse pe ea... din asta scotea sunete cerești. Nu auzisem niciodată așa ceva, eram uluit. Și toți ieșeau din case ori se așezau pe balcon ca să asculte. Când a terminat de cântat, m-am apropiat de el și l-am întrebat: «De unde aveți vioara aceasta? - Eu am făcut-o. - Pot să mă uit puțin la ea? - Da». O privesc: era într-adevăr o simplă bucată de lemn scobit, răsucit, cu câteva corzi. «Ați vinde-o? - O, nu! N-o s-o vând niciodată!»

Această întâlnire mi-a stăruit mult timp în minte. Nu izbuteam să înțeleg cum putea acel om să scoată niște sunete atât de pure dintr-un instrument atât de primitiv. Ce uimit ar fi fost Stradivarius! Ai fi zis că scoate acele sunete din sufletul lui. Cugetam și până la urmă mi-am zis că și eu, pe o vioară așa rudimentară ca a mea - adică eu însumi - aș putea, lucrând, să scot câteva sunete frumoase. Firește, nu aveam condiții foarte bune... firește, lemnul viorii mele nu era cel mai prețios și corzile nu vibrau atât de armonios... dar voința mea, dorința mea, iubirea mea pentru frumos puteau învinge. Și m-am pus pe treabă cu și mai multă ardoare.

Apoi am adăugat pentru acei tineri frați: «Mai ales nu dați niciodată vina pe condiții. Chiar dacă sunteți de părere că ele nu sunt chiar atât de bune, spuneți-vă că poate judecata voastră nu este fără cusur. Fiecare își face o anumită idee despre ce e bun sau rău pentru el. Dar iată că Cerul are o altă. Așadar, cel mai înțelept este să considerăm că acele condiții care ne sunt date sunt cele mai bune pentru noi». Așa mă strădui să acționez eu însumi, știind că, de fapt, condițiile sunt ceea ce facem din ele. Dacă nu știm să le folosim, condițiile cele mai favorabile nu aduc decât catastrofe, în timp ce condițiile proaste pe care știm să le folosim devin cele mai benefice. În felul acesta lucrăm asupra propriei noastre materii.

Vă spun cum raționez atunci când judec evenimente de zi cu zi din viața mea și nu vă pot vorbi decât așa cum îmi vorbesc mie însumi. Ați vrea oare să mă auziți spunând că aveți dreptate să vă plângeți și să fiți slabi în fața greutăților?

Pentru mine, problema esențială este felul în care trăiești și aș vrea să vă fac să înțelegeți ce înseamnă asta cu adevărat. Când începeți o zi, de pildă, vă așteptați ca ea să se desfășoare mai mult sau mai puțin așa cum vă doriți. Or, nu întotdeauna se întâmplă asta, e posibil să aibă loc întâlniri, evenimente complet neprevăzute care vă contrariază, vă tulbură. Atunci vă lăsați pradă unor reacții

de iritare, de mânie, de descurajare etc. Într-un fel e firesc, dar nu așa veți găsi o soluție pentru a face față. Iar eu, iată ce am înțeles: în loc să aștept ca existența să se conformeze dorințelor mele, în fața întâlnirilor și evenimentelor, oricare ar fi ele, trebuie să descopăr cel mai bun mod de a le privi și să acționez în consecință, ca ele să devină cât mai benefice pentru mine și pentru ceilalți. Nu pot spune că am reușit întru totul, dar nu-mi pierd speranța.

Noi nu am venit pe pământ pentru a vedea evenimentele conformându-se dorințelor noastre (mai ales că dorințele unora rareori se potrivesc cu dorințele altora!), ci pentru a ne deprinde să tragem învățăminte din tot, să raționăm, să analizăm și să descoperim legi. Trebuie să acceptăm să ne așezăm în băncile acestei universități care este viața; ea ne oferă toate posibilitățile: biblioteci, laboratoare, grădini botanice și zoologice și tot ce trebuie pentru a învăța, dacă vrem într-adevăr să observăm și să luăm notițe. Și în mod regulat, tot viața ne pune să dăm examene, ca să constatăm unde ne aflăm. Fiecare este chemat să dea probe în școlile cerești, la fel ca în școlile oamenilor, de aceea nu trebuie să neglijeze niciun exercițiu. Grijile, mâhnirile, dezamăgirile, iată încă o materie crudă, brută, sălbatică, asupra căreia avem de lucrat, ca să devenim puternici și plini de forță.

Întreaga civilizație nu este altceva decât o lucrare asupra materiei, dar această lucrare trebuie făcută și în planul psihic, nu numai asupra ființelor și obiectelor exterioare nouă, ci și asupra materiei care este în noi. Toate instinctele, toate impulsurile, gândurile, sentimentele, dorințele noastre reprezintă o materie asupra căreia avem de făcut o muncă. Dintr-un anumit punct de vedere se poate spune că este o muncă de creație care se înrudește cu creația artistică.

În tinerețe m-am simțit foarte atras de activitățile artistice. A putea să exprim aspirațiile pe care le porți în tine prin pictură, poezie, muzică, dans, arhitectură etc, mi se părea minunat. Dar nu am găsit condiții prielnice. Cu siguranță, nu aveam nici destul talent pentru a deveni artist și îmi părea rău. Nu mi-a mai părut rău din ziua în care am descoperit adevărata Știință inițiativă: atunci am înțeles că legile creației spirituale sunt identice cu cele ale creației artistice (Cf. Creație artistică și creație spirituală, Col. Izvor nr. 232). Așadar, lucrând asupra mea însumi, după regulile Științei inițiatice, știam că voi putea nu numai să trăiesc în frumusețea, în armonia sunetelor, culorilor, formelor, mișcărilor, ci și să-i atrag pe ceilalți pe acest drum.

Artiștii creează opere exterioare lor dintr-o materie exterioară lor; ei își concentrează eforturile tocmai asupra acestei materii exterioare și fac minuni. Dar dacă îi întâlnești, se întâmplă să fii dezamăgit, căci ești obligat să constăți că ceea ce sunt este adesea lipsit de tot ce dă frumusețe creațiilor lor. Ei sunt talentați, au studiat, au dobândit o tehnică și asta e de-ajuns pentru a realiza opere pe care publicul va veni să le admire. Iubesc, admir artiștii, dar am să vă spun că, pentru mine, adevăratul artist este acela care e capabil să se ia mai întâi pe sine ca materie a creației sale. Toate metodele vieții spirituale îi stau la dispoziție pentru a-l ajuta și a-l inspira în această muncă.

Într-o zi, la Izgrev, am primit vizita unui tânăr sculptor. Era atât de mândru să se prezinte ca sculptor! Stătea, arogant, cu mâinile în buzunare și exprima păreri categorice despre tot. M-am gândit că la vârsta lui avea nevoie de o lecție și i-am

zis: «Sunteți sculptor? - Da. - Aha! Și cunoașteți toate regulile sculpturii? - Evident! - Ei bine, nu cred. - Cum, nu credeți? Am creat opere. - Se poate, dar când vă văd... (n-am spus totuși «mutra»)... chipul, atitudinea, sunt obligat să constat că nu cunoașteți legile adevăratei sculpturi, căci, dacă le-ați cunoaște, ați fi început prin a le aplica asupra dumneavoastră înșivă. Pe mine nu mă veți convinge că sunteți sculptor, nimic din felul în care arătați sau din ce emană din dumneavoastră nu o dovedește». A fost mirat, desigur; în sfârșit a bătut în retragere, și-a scos mâinile din buzunare și i-am explicat că în ziua în care ar începe să facă o muncă asupra lui însuși, atunci da, ar fi un adevărat sculptor.

N-aș vrea ca din ce v-am spus acum să rămâneți cu impresia că îi subestimez pe artiști. Dimpotrivă, toate lucrurile pe care sunt capabili să le realizeze în operele lor îmi inspiră dorința de a le realiza în mine însumi. Vă voi spune chiar că privesc cu admirație numerele acrobaților de la circ. Ce artiști, și ei! Sunt uimit în fața acestor bărbați și femei care poate nu au o învățătură spirituală dar care, datorită concentrării, a capacității de a rezista, a tenacității lor sunt capabili să-și domine în asemenea măsură mișcările. Când îi văd cum își riscă viața în fiecare seară pentru a prezenta un spectacol, îmi spun: «Amice, tu, care ai de îndeplinit o îndatorire cu mult mai importantă decât să distrezi un public, ești oare capabil de aceeași perseverență, de aceeași stăpânire de sine, de același curaj?... Hai, la treabă!»

Artiștii sunt ființe capabile să conceapă și să exprime realități care le scapă majorității oamenilor: cum să nu-i admiri? Chiar dacă operele lor sunt încă imperfecte, ele reprezintă pentru mine dovada de netăgăduit că lumea frumuseții există. Și poate chiar cuvântul «frumusețe» exprimă prea puțin pentru a-ți da o idee despre această lume, afară doar dacă înțelegeți că, în acest caz, frumusețea se confundă cu adevărul. Da, căci există adevăruri pe care artiștii au știut să le spună mai bine decât savanții, filozofii, teologii. Cum să nu le fii recunoscător pentru aceste revelații?

Dar atâția artiști nu știu ce înseamnă cu adevărat să creezi! În interiorul lor, ce sunt, în ce stare sunt? Când te apropii de ei, nu-ți dau senzația de ceva lucrat, elaborat. Adevărata muncă de creație este munca spirituală, căci ea privește totalitatea ființei noastre: ne avântăm cât mai sus cu putință pentru a descoperi o ordine, o structură și a capta particulele cele mai pure, cele mai luminoase, care vor intra în materia diferitelor noastre corpuri: corpurile spirituale, corpurile psihice, precum și corpul fizic. Este un efort de zi cu zi și clipă cu clipă. În fiecare zi adăugăm o culoare pură, o formă armonioasă, un sunet cristalin.

Din punctul de vedere al Științei inițiatice, adevăratul artist este acela care se străduie să facă frumusețea și armonia creației să treacă prin el, să se reflecte prin el. Veți spune că aceste creații, nimeni nu le poate nici vedea și nici auzi. Depinde ce înseamnă «a vedea» și «a auzi»... În realitate, nimic din ce realizăm în interior nu rămâne fără rezultat și asta mai întâi pentru noi înșine. Dacă prin gândurile, sentimentele, dorințele noastre încercăm să creăm în noi Paradisul, noi suntem cei care trăim, mai întâi, în el. Iar apoi, încet-încet, toate ființele care se vor apropia de noi vor începe să simtă că aici sunt izvoare care țâșnesc, păsărele care cântă, flori care își răspândesc mireasma; își vor spune toți unii altora: «Cunoașteți această grădină? Ce frumusețe, ce pace, ce puritate, ce binecuvântare!» (Cf. Grăuntele fericirii, Col. Izvor nr. 231, cap. XIX: «Grădina

sufletelor și a spiritelor»)

Toți cei care au înzestrări artistice să le cultive, dar cei care nu au primit aceste înzestrări să nu fie mâhniți: interior, toate posibilitățile le sunt deschise ca să devină materia propriei lor creații. Așa că pregătiți-vă și voi. Și nu pretextați că sunteți săraci, mizeri și că nu veți putea scoate nimic din materia voastră, întotdeauna se poate scoate ceva din orice materie, așa cum acel țigan scotea sunete celeste dintr-o bucată de lemn. Ceea ce contează este să ai voința de a învinge, să țintești vârful, ca să crezi adevărata frumusețe. Această idee de creație este chintesența învățământului nostru.

În lumea psihică putem fi muzicieni, poeți, arhitecți, sculptori etc. Toate artele sunt cuprinse în munca discipolului Științei inițiatice. Chiar și dansul. Da, căci a dansa nu înseamnă neapărat a face piruete, salturi sau a te imobiliza într-o postură. Atunci când le faci cu atenție, când le însoțești cu un gând, mersul și gesturile simple, reținute, se impregnează cu o suplețe, cu o grație asemănătoare dansului și te simți ușor, în armonie cu toate făpturile din spațiu.

Ce descoperire am făcut în ziua în care am înțeles că puteam să lucrez asupra unei materii care nu-mi era străină: propria mea materie, cea pe care Cerul mi-a dat-o și care îmi aparține. Voi rezuma ceea ce tocmai v-am explicat spunând că nu fac altceva decât să-mi scriu propria carte, adică să mă scriu pe mine; niciodată n-am scris altceva în afară de această carte, care sunt eu. Veți spune: «Și atunci, cărțile dumneavoastră, pe care le citim?» Nu le scriu eu, am încredințat această muncă anumitor persoane; când trebuie să scrii, nu mai ai timp să trăiești. Eu mă ocup doar să-mi scriu propria carte și nu contează cât timp îmi va lua. Vă întrebați cum scriu această carte? Trăind. De aceea, pentru voi sunt o carte. Sigur că și voi sunteți cărți pentru mine, dar asta e altă poveste... (Cf. La pédagogie initiatique, Œuvres complètes, t. 28, chap. IV: «Lire et écrire»)

Când încep să vă vorbesc despre mine, văd cum vi se trezește imediat curiozitatea. Dar dacă vă vorbesc despre mine, nu o fac pentru ca viața mea să vi se pară interesantă, originală sau mai știu eu cum. O fac pentru a vă transmite ce m-a învățat ea și ca acest lucru să vă fie de folos. Dacă nu, la ce bun? Nu cunoști o ființă interesându-te numai de evenimentele pe care le-a trăit, ci înțelegând cum le-a trăit și ce înțelepciune a dobândit din experiențele sale. Această înțelepciune este ca o chintesență a vieții ei, ceva care este ea însăși dar, în același timp, mult mai mult decât ea; și cu această chintesență îi luminează și îi hrănește pe cei care vin în preajma ei.

O carte nu are valoare decât atunci când autorul corespunde, prin viața sa personală, ideilor pe care le prezintă publicului. Și el însuși capătă atunci o valoare încă și mai mare. Un creator trebuie să se străduie să valorizeze mereu mai mult decât creația sa. Oamenii se atașează de opere, dar Cerul are alte puncte de vedere. El spune: «Opera - bun, de acord! Dar vrem să vedem cum arată autorul». Așa încât eu trăiesc, și-atât; și mă mulțumesc să vorbesc, știind că a vorbi înseamnă și a scrie. Da, vorbesc, străduindu-mă să întipăresc în sufletele voastre scriituri celeste. Poate că încă nu reușesc pe de-a-ntregul, dar încerc, exersez, ca într-o zi, toate aceste adevăruri să fie întipărite în voi cu litere de neșters. Veți spune: «Dar atunci aveți nevoie de noi pentru a scrie?» Nevoie, nu. Fie că sunteți aici, fie că nu, eu scriu, pot scrie pretutindeni, pe toate

făpturile, în întreg universul. Și cu voi, și fără voi, eu continui; voi sunteți mai degrabă aceia care aveți nevoie să fiți aici, pentru a beneficia de scrierile mele.

Într-o zi, în sătucul din Macedonia în care m-am născut, mă ținusem după mama, care era ocupată cu întinsul rufelor. Și iată că o țigancă s-a oprit să schimbe cu ea câteva vorbe (în acele timpuri vedeai mulți țigani trecând prin sate, iar oamenii le dădeau cazane și oale la spoit). Apoi, ea s-a apropiat de mine, mi-a luat palma, s-a uitat la ea și i-a zis mamei: «Ah, nu știți ce viitor îl așteaptă pe fiul dumneavoastră: îl văd stând la o masă și scriind... O să ajungă un om celebru». Aveam vreo șapte ani și, auzind asta, mi-am închipuit că a scrie așezat la o masă e ceva de mare slavă, unic. Ce dezamăgit am fost, când am ajuns după câțva timp la Varna, să văd peste tot, în serviciile publice sau în altă parte, oameni ocupați să scrie pe o masă! Iar eu, mult timp n-am avut așa ceva: mă așezam pe jos, cu o bucată de carton pe genunchi, în chip de măsuță de scris. Dar acum, stau la o masă în fața voastră și, vorbind, scriu pe sufletele voastre. Iată cum s-a împlinit prezicerea acelei țigănci.

Doar acela care face experiențe, care a luptat, care a căutat să se întreacă pe sine, oricare i-ar fi fost încercările, doar el este o carte interesantă pentru ceilalți. Chiar și spiritele celeste vin să se uite în ea. Vă mirați: «Cum?... entități atât de evaluate vin să o citească?» De ce nu? Oare zoologii, botaniștii, mineralogii nu cercetează animalele, plantele, pietrele, cristalele, care aparțin unor regnuri considerate inferioare? Ei le observă, le disecă, le clasează, apoi scriu lucrări despre ce au descoperit și astfel reușesc chiar să ne dea informații despre evenimente care s-au petrecut în timpuri preistorice. Deși oamenii aparțin unei ierarhii mult superioare în raport cu cea a pietrelor, plantelor și animalelor, ei nu ezită să consacre ani pentru a le studia și a ne comunica rezultatele observațiilor lor.

Toate făpturile vii pot fi cărți pasionante, dar ființele umane infinit mai mult! Căci fiecare este o carte, o carte pe care o scrie el însuși: gândurile, sentimentele sale trasează literele unei scriituri care se va grava în materia corpurilor sale subtile. Pe cel care n-a căutat niciodată să facă ceva măreț, însemnat, nobil, nu citești aproape nimic, doar câteva mângălituri. Spiritele din înalt nu se prea ocupă de el, preferă să se uite la cel ce a lucrat, a gândit, a iubit, a suferit pentru a se depăși, a se întrece pe sine și se grăbesc spre el pentru a-l susține, a-l încuraja... În această ființă care se creează pe sine, care a muncit să-și scrie ea însăși propria carte, ele văd un binefăcător al tuturor fraților săi oameni, căci el este pentru ei o carte vie.

Și poate că într-o zi se vor scrie cărți despre mine. Dacă se vor spune lucruri bune în privința mea, cu atât mai bine, asta va trezi în cititori dorința de a parcurge și cărțile mele, în care vor descoperi o lumină, sfaturi, metode care îi vor ajuta să-și găsească drumul. Dar pentru mine, lucrul cel mai important este cartea care sunt și pe care nu încetez a o scrie, zi de zi, pentru a o face mai luminoasă, mai caldă, mai vie.

Unknown

Cap. 15 - Întreaga creație îmi vorbește și îi vorbesc

Pe fațada dinspre răsărit a sălii noastre de întruniri de la Bonfin se poate

vedea un vitraliu care are forma unei pentagrame. De fapt, sunt două pentagrame, una mare și una mai mică, înscrisă în ea. Care este semnificația acestor două pentagrame și de ce am dorit să fie așezate acolo aceste simboluri? Pentagrama cea mare reprezintă universul, după imaginea căruia a fost creată ființa umană, pentagrama cea mică. Ființa umană este în univers asemenea pentagramei mici în pentagrama mare; cele cinci principii psihice care o constituie - voința, inima, intelectul, sufletul, spiritul - fac din om o pentagramă vie și, prin aceste cinci principii, îi sunt date toate posibilitățile de a intra în comunicare cu pentagrama mare - universul - și de a vibra în armonie cu el. Priviți, pentagrama mică din pentagrama mare: parcă ar fi un copil adăpostit în sânul mamei lui; acolo el este hrănit, ocrotit. Tot așa trebuie să ne simțim și noi în sânul naturii.

Acela care s-ar hotărî într-o zi să nu mai facă schimburi cu lumea fizică n-ar trăi mult și la fel se întâmplă și cu cel care se rupe de lumea spirituală. Pentagrama mică ne dezvăluie, de asemenea, că datorită capacităților pe care le avem, putem face schimburi nu numai cu tot cosmosul, ci și cu sufletul care îl locuiește, Sufletul universal. Dacă nu vibrăm în armonie cu acest mare Suflet, dacă ne împotrivim lui, nu Sufletul universal va suferi, ci noi.

Mica pentagramă care suntem trebuie să se supună spontan, din toată inima, ordinii cosmice - marea pentagramă. Chiar dacă o asemenea filozofie nu este foarte răspândită acum printre oameni, încercați măcar voi să acceptați această ordine, să vă armonizați cu ea, să vibrați la unison cu ea. Entitățile celeste vă vor considera atunci fii și fiice ale Inteligenței cosmice și vă vor da toate bogățiile lor. Dar, evident, puțin câte puțin... căci dacă ecluzele Cerului s-ar deschide pentru voi dintr-o dată, ați fi luați pe sus, v-ați îneca. Voi nu sunteți încă pregătiți să suportați forța acestui curent care vine din înalt. Pe măsură ce această mică pentagramă care sunteți își potrivește liniile și unghiurile după cele ale marii pentagrame, ea primește lumina, iubirea, bucuria, speranța, forța. Putem chiar rezuma toate aceste binecuvântări într-un singur cuvânt: viața. Căci viața, adevărata viață, conține tot.

Necesitatea de a te armoniza cu ordinea cosmică, iată unul din lucrurile cele mai importante pe care le-am învățat în existența mea. De aceea, n-am să încetez a vă repeta ceea ce-mi spun și mie: pentru a ajunge mare, trebuie să începi prin a accepta să devii mic, iar a deveni mic înseamnă, tocmai, a te conforma ordinii cosmice, a te strădui să împlinești voia Domnului. Și abia atunci devenim mari, măreți, pentru că îl oglindim pe cel Puternic, pe cel Unic, și într-o zi, toate fapăturile vizibile și invizibile ne recunosc ca pe o autoritate. Prin noi, mica pentagramă, ele simt puterea celeilalte, a marii pentagrame. Reveniți deseori cu gândul asupra acestui simbol și amintiți-vă despre ce vă vorbește.

Față de imensitatea universului, noi nu reprezentăm mare lucru, dar nu este un motiv să ne simțim singuri sau pierduți. Între acest univers și noi există corespondențe pe care trebuie să încercăm să le aprofundăm. Legea corespondențelor este cheia cunoașterii de sine și a puterilor pe care le avem asupra noastră. Având această cheie, Inițiații intră în rezonanță cu nenumăratele fapături care populează spațiul și primesc în schimb mesajele lor. În felul acesta, ei nu încetează să învețe: în fiecare zi, ei deschid noi ferestre spre univers, pentru a primi mesaje din regiuni din ce în ce mai îndepărtate.

Schimburile sunt condiția vieții. Datorită acestor schimburi pe care le facem nu numai cu alte ființe umane, ci și cu natura și cu entitățile lumii invizibile, ajungem să trăim în diferitele planuri: fizic, psihic și spiritual. De aceea, încă de dimineață, când deschid fereastra, trimit cu mâna salutul meu întregii naturi, copacilor, cerului, soarelui, tuturor făpturilor vii, celor patru elemente și entităților care le locuiesc. Le spun: «Vă dăruiesc iubirea mea, vreau să fiu în armonie cu voi» și le simt cum se bucură că, în sfârșit, cineva se gândește la ele și le salută. Făcând și voi acest lucru, veți simți că întreaga natură este locuită de prezențe prietenoase. Prin salutul vostru dăruiti lumină, iubire, forță și primiți în schimb lumină, iubire și forță. Pretutindeni unde mă duc, trimit salutul meu, măcar prin gând. Căci a saluta înseamnă a te deschide și deschizându-te primești viața.

În romanul său Piatra filozofală, scriitorul danez J. Anker Larsen face referire la aceste contacte pe care ființa umană le poate avea cu natura. El vorbește de «lumea deschisă» și de «lumea închisă», explicând în ce fel natura se deschide față de ființele sensibile, inocente - în special copiii - în timp ce, pentru majoritatea oamenilor ea rămâne închisă, căci ei nu au învățat să primească vibrațiile și undele lumilor subtile: copacii, lacurile, râurile, munții nu sunt pentru ei decât simple elemente lipsite de viață ale unui decor, ei nu au cu ele nicio comunicare. Dimpotrivă, cei care trăiesc în lumea deschisă simt nu numai că fac parte din natură, ci și că toată natura face parte din ei. Atunci când ating o stâncă, un copac, un animal sau orice altă făptură, ei sunt conștienți că există în acea stâncă, în acel copac, în acel animal, în acea făptură, ca și în orice suflet și orice ființă.

Natura ne vorbește, creația ne vorbește, dar cum ea nu vorbește în cuvinte, oamenii nu o aud. Totuși, atunci când răsare soarele, cum nu simt ei că lumina, căldura, frumusețea lui le spun o mulțime de lucruri? Ei aleg un fruct: forma, culoarea, parfumul lui sunt, și ele, un limbaj; și ce limbaj e mai ales gustul, atunci când încep să-l mănânce! Sunetul, mișcarea sunt și ele limbaje, iar unele sunt ușor de descifrat: când cineva tușește sau strănută, înțelegi imediat ce înseamnă asta; iar dacă merge încet sau abia se târăște, de asemenea. Când o mașină scoate un huruit ciudat sau înaintează greu, știi că trebuie s-o duci la mecanic. Acestea sunt doar câteva exemple. Însuflețit sau neînsuflețit, tot ce există ne vorbește, dar totul poate, de asemenea, să ne audă și să ne înțeleagă.

Pentru a le vorbi animalelor, plantelor, pietrelor și a ne face înțeleși de ele, trebuie să știm unde se află entitatea care guvernează regnul naturii căruia îi aparțin. Entitatea care guvernează regnul animal se află în planul astral al universului, cea care guvernează regnul vegetal se află în planul mental, iar cea care guvernează regnul mineral se află în planul cauzal, așadar atât de departe, încât pietrele ne par fără viață. Cu toate acestea, pietrele sunt vii. Da, vii și conștiente. Cum știu asta? În același fel în care puteți și voi să o știți: obișnuindu-vă să intrați în comunicare cu ele. Luați în mână o piatră și ascultați-o: încetul cu încetul veți simți că ea vă povestește îndelungata istorie a pământului, toate evenimentele la care a fost martoră și care s-au înregistrat în ea, căci totul se înregistrează. Și vă puteți face auziți, și voi, de o piatră. Cum? Vorbindu-i cu iubire, căci iubirea este limbajul universal pe care întreaga creație îl înțelege. Atingeți o piatră cu iubire: ea vibrează deja altfel și vă poate răspunde cu iubire.

Când veți ști să le vorbiți pietrelor, veți putea să le încredințați și mesaje. Luați o piatră și, impregnând-o cu iubirea voastră, cereți-i să aducă pace și bucurie persoanei căreia o veți dăruia. De fiecare dată când am făcut acest lucru, am simțit că piatra e fericită că-i încredințez o astfel de misiune.

Obișnuiți-vă, de asemenea, să le vorbiți și plantelor și semințelor când le puneți în pământ. Spuneți-le câteva cuvinte pentru a le încuraja să crească, să înflorească... Știți că există plante cărora le puteți cere să vă protejeze? Cactușii, de pildă. Unii au țepi mari și ascuțiți, iar dacă aveți asemenea cactuși în preajma voastră, cereți-le să vă protejeze de curenții nocivi, primejdioși care circulă prin atmosferă: înainte de a ajunge la voi, acești curenți vor fi dispersați.

Cât despre animale, chiar dacă nu le acordăm prea multă atenție, ele fac parte din viața noastră și am avea multe de învățat din existența acelor care trăiesc pe lângă noi. Dar cum sunt privite animalele și cum se poartă cu ele majoritatea oamenilor? Felul în care ei exploatează anumite specii este cu adevărat josnic. Pentru a avea carnea, blana, pielea, coamele sau orice altă parte a corpului lor, nu se dau înapoi de la nicio cruzime. Dar v-am spus deja într-o zi: oamenii sunt condamnați să plătească foarte scump această cruzime față de animale.

Chiar dacă, în aparență, războaiele nu au decât cauze politice, economice etc., în realitate ele sunt și consecința acestor masacre asupra animalelor de care se fac vinovați oamenii. Legea dreptății, care este implacabilă, îi obligă să plătească, cu propriul lor sânge, sângele pe care l-au făcut să curgă ucigând animalele. Câte milioane de litri de sânge vărsați pe pământ cer răzbunare Cerului! Iar evaporarea acestui sânge atrage nenumărate larve și entități inferioare din lumea astrală, care otrăvesc atmosfera pământului și întrețin conflictele. Oamenii vor pace, chipurile, dar atâta timp cât vor continua să masacreze animalele, vor avea războaie. Iată un adevăr care nu este cunoscut și care poate nu va fi acceptat, dar indiferent că este acceptat sau nu, sunt obligat să vi-l revelez. Oamenii vor fi tratați așa cum au tratat animalele (Cf. Yoga nutriției, Col. Izvor nr. 204, cap. V: «Vegetarianismul»).

Se spune că în vremurile străvechi, primii oameni trăiau în armonie cu animalele: ei nu aveau de ce să se teamă de ele și nici ele nu fugeau din calea lor. Dar acum, chiar dacă mai întâlnim unele excepții, legătura s-a rupt, iar ce cugetă animalele în privința oamenilor rareori le face acestora cinste. Când ele țin sfat, ce povestesc despre ei, cum îi judecă, îi critică! Oamenii se cred cu mult superiori, dar animalele, care îi observă, își spun între ele: «Ei cred că suntem proaste, că nu înțelegem? Să nu încercăm să le deschidem ochii, să-i ținem în continuare sub observație».

Vorbiți unui animal, iar el se preface că nu vă înțelege; în realitate el poate să înțeleagă foarte bine, dar când vrea el. Noi nu știm ce se petrece în mintea animalelor, dar poate că ele știu mai bine decât noi ce se petrece în a noastră. Noi nu le înțelegem, dar ele ne înțeleg sau, mai exact, ne simt. Mulți dintre cei care iubesc câinii, pisicile, caii au avut dovezi.

Uneori, când încercăm să captăm privirea anumitor animale, avem impresia că ne ascund ceva. De unde această impresie? Din aceea că, în realitate, se întâmplă ca ele să fie locuite de entități astrale, care ne observă prin ochii lor. Da, alte făpturi vii, inteligente, ne pot privi prin ochii unui câine, ai unei pisici

sau ai unui cal. E ceea ce ne dă uneori acea senzație stranie că ele sunt mai mult decât simple animale. Dar abia îndrăznesc să vorbesc despre acest subiect, căci aş fi luat drept nebun. Şi totuşi, aceasta este realitatea, se întâmplă ca unele entităţi să intre în corpul unui animal şi să le întâlnim privirea în ochii lui.

Această relaţie a animalelor cu lumea invizibilă explică de ce anumite religii au dat zeităţilor lor forme animale. În religia egipteană, de exemplu, Horus era reprezentat printr-un şoim, Hathor printr-o vacă, Toth printr-un ibis, Sekmet printr-o leoaică, Bastet printr-o pisică... Dar Bastet era o divinitate feminină (în lb. franceză, cuvântul «chat» (pisică) este masculin, (n.t)). De ce? Pentru că pisica, aflată în legătură cu noaptea, cu luna, are calităţi de receptivitate, de mediumnitate. Preoţii egipteni foloseau pisicile ca pe un fel de radare, pentru a detecta curenţii din mediul ambiant, dar şi ca pe nişte intermediari, nişte mijloace de comunicare. Ei ştiau să desprindă corpul astral al acestor animale şi să-l proiecteze în spaţiu, încărcându-l cu mesaje pe care le transmiteau astfel la destinatar.

Şi fiindcă pisica este un animal receptiv, ea captează şi influenţele bune sau rele. De aceea, ea era - şi mai este încă - folosită pentru a atrage la ea influenţele malefice, care sunt astfel deviate. Am cunoscut la Paris ocultişti care ţineau pe lângă ei mai multe pisici, pentru a se proteja de atacurile a căror ţintă se credeau din partea unor persoane pe care le considerau duşmani. Este cu siguranţă un mijloc eficace, dar eu nu pe acesta îl folosesc. Cunosc altele mai bune, despre care v-am vorbit, ca de pildă să lucrăm asupra aurei noastre, pentru a o purifica, a o întări.

Pisica mai are şi alte trăsături foarte interesante. Deşi înghite şoarecii cu piele şi cu intestine cu tot, ea este curată, se spală tot timpul şi îşi îngroapă excrementele. Apoi, vede în întuneric şi şi-a dezvoltat un auz foarte fin. Ea are de asemenea foarte multă răbdare şi o mare putere de concentrare (priviţi-o pândind un şoarece!). În sfârşit, o pisică jucându-se cu propria coadă reproduce marele mister al Omului cosmic.

În joaca ei cu propria coadă, la început pisica nu ştie că aceasta face parte din trupul ei. Dar când o prinde şi o muşcă, descoperă că este legată de ea, întrucât simte muşcătura. Aşadar, în ea se produce cu siguranţă un fel de conştientizare, un salt în conştiinţa ei... de pisică! V-am explicat în mai multe rânduri simbolismul şarpelui care îşi muşcă coada (Cf. *Langage symbolique, langage de la nature*, (Euvres complètes, t.8, chap. IV: «Le temps et l'éternité», p. 110). Dar a văzut cineva măcar o dată un şarpe muşcându-şi coada? Nu cred, în timp ce o pisică, da. Iar discipolul Iniţierii, care caută să se identifice cu Omul cosmic, este precum pisica ce încearcă să-şi prindă coada: el are un cap şi are o coadă, care se află la cele două extremităţi opuse ale universului, şi atâta timp cât nu au ajuns să se unească, el nu se cunoaşte pe sine.

Omul cosmic este creat după chipul lui Dumnezeu, care trăieşte în toate fiinţele. Deocamdată noi nu suntem decât coada lui, dar El, care este capul, vrea să se cunoască prin noi. Da, Dumnezeu vrea să se cunoască prin fiecare fiinţă umană. Când El se va cunoaşte în noi, înseamnă că vom fi devenit perfecţi, nu vom mai fi separaţi de El. Astfel, yoghinul indian care repetă formula «eu sunt El» se străduie să ajungă la Eul lui superior, care trăieşte în Dumnezeu. El este jos, iar Eul lui superior este sus, în înalt. Întâlnirea care se produce poate fi

reprezentată printr-un cerc. De ce? Pentru că, în el, jos-ul nu poate întâlni sus-ul decât dacă el a reușit mai întâi să înțeleagă, să cuprindă și chiar, într-un fel, să închidă universul într-un cerc, zodiacul fiind una din reprezentările acestuia.

Și nu contează dacă recurgi la șarpe sau la pisică pentru a traduce această realitate. Esențialul este să înțelegi că animalele nu sunt doar acele fapte pe care omul își acordă dreptul de a nu le lua în seamă sau de a le folosi după bunul plac, ci simboluri ale unor procese psihice și spirituale.

Ar mai fi, desigur, multe de spus și despre diferitele moduri în care animalele pot participa la viața noastră - ba chiar la viața noastră spirituală. Într-o zi, în Elveția, țineam, cu câțiva frați și câteva surori, o întrunire la Villeneuve, pe malul lacului Lemán. În împrejurimi era o pădure de stejar, dar alesesem umbra unui cireș dintr-o livadă din apropiere. Pe când meditam cu toții de ceva vreme într-o tăcere adâncă, a apărut o pisicuță. Era frumoasă, grațioasă; și a început să se cațăre pe trunchiul cireșului, apoi a sărit pe umărul meu, unde a rămas ghemuită mult timp, uitându-se cu gingășie la frați și surori. Apoi a coborât și s-a dus să se așeze în alt loc și a rămas acolo nemișcată.

Ce însemna vizita acelei pisicuțe? Eram departe de orice locuință, de ce a venit la noi? Am să vă spun ce răspuns am primit de la lumea invizibilă. Chiar dacă știu că poate n-o să mă credeți, trebuie totuși să vi-l spun, căci acesta este adevărul. Sunteți aici într-o Școală inițiativă și trebuie să cunoașteți unele realități ale tărâmului naturii vii.

Așadar, iată acest răspuns. Grație liniștii, păcii, armoniei pe care reușiserăm să le creăm, atrăseserăm prieteni cerești. Regnul mineralelor, cel al vegetalelor, cel al oamenilor și cel al spiritelor luminoase din lumea invizibilă erau deci prezente în acel moment; doar animalele lipseau din acest lanț al fapturilor care participau la adunarea noastră, iar acea pisicuță a fost trimisă de spiritele elementelor: ele i-au cerut să servească drept conductor, pentru a transmite regnului animal, spre binele lui, mesajul acestei armonii fraterne. Puteți să nu mă credeți, dar realitatea este că acea pisicuță a fost mesagerul nostru pe lângă întregul regn animal. În alte împrejurări excepționale, s-a întâmplat ca un câine să vină să participe la câte o întrunire de-a noastră. Nu se știe ce entități intră în aceste animale, pentru a ne ajuta prin intermediul lor - și ca să le putem și noi ajuta. În orice caz, asta nu se petrece niciodată din întâmplare.

Cu mulți ani în urmă, aveam noi la Bonfin o pisicuță care se purta cu mine într-un mod uimitor. În fiecare dimineață venea la ușa mea și mă aștepta. Când ieșeam, se lua după mine și mă însoțea până la Stâncă Rugăciunii, la răsăritul de soare. După ce mă așezam, sărea pe genunchii mei și rămânea acolo nemișcată tot timpul cât meditam. Apoi cobora cu mine. Într-o zi a dispărut. Am așteptat-o, toată lumea a căutat-o... Iar apoi, cineva mi-a spus că un țăran din vecinătate, care era foarte sărac, obișnuia să prindă pisici ca să le mănânce; cu siguranță el o prinsese. M-am întristat și mi se mai întâmplă încă să mă gândesc la pisica aceea, care avea într-adevăr ceva extraordinar. Îmi pare rău că nu am o fotografie cu ea stând pe genunchii mei, când meditam pe Stâncă.

Ce mister, animalele! Poate doar se prefac că sunt indiferente, străine... Poate că sunt mai prezente și mai perspicace decât credem, dar nu vor să se știe. Am auzit întâmplări cu câini sau pisici care au dispărut după ce stăpânii lor spusese că vor să scape de ele. Cum de ghiciseră? Știu ele oare să interpreteze

unele priviri sau ceva din voce le dă indicii despre sentimentele pe care le are cineva față de ele?

Într-o zi, la Izgrev, cineva ne-a dăruit un câine, ca să păzească domeniul. A trebuit să-i găsim un nume, iar eu i-am zis Jafar. Apoi, uneori trebuia să le explic celor care nu știau - sau care uitaseră - că Jafar e un personaj din O mie și una de nopți. Este marele vizir al califului Harun al-Rashid. Și iată că Jafar al nostru și-a schimbat mersul, ca și cum, dintr-o dată, se simțea cineva. A devenit trufaș, avea toane, nu mai puteai să vorbești cu el. Oare m-a înțeles când explicam de unde îi venea numele? Cine știe?...

O tradiție spune că Solomon înțelegea limbajul animalelor, iar în unele cărți de magie se găsesc metode pentru a reuși să dezvolti acest dar. Nu le-am încercat, dar într-o anumită măsură trebuie să fie posibil. În orice caz, chiar dacă mi se întâmplă să vorbesc despre animale ca și când aș ști să le interpretez manifestările, ele rămân și pentru mine un mister. Dar uneori încerc să văd dacă pot intra în comunicare cu ele.

Într-o zi, pe când meditam stând jos la rădăcina unui copac, trei păsări au poposit pe creanga de deasupra mea. Întrucât tăceau, le-am cerut să cânte și au cântat. Când au terminat de cântat, le-am cerut să continue și au continuat. Din nou au tăcut și, pentru a treia oară le-am cerut să cânte... De data asta, când s-au oprit din cântat nu le-am mai cerut nimic, dar de trei ori au acceptat să răspundă dorinței mele de a le auzi.

Uneori, primăvara, mi s-a întâmplat să descopăr în grădina noastră de la Izgrev câte un cuib cu mai multe ouă. Le urmăream și, când ieșeau puii, mă duceam în fiecare zi să-i văd pe micuții nou-născuți și le duceam câteva fărâme de mâncare. Doamne, cât erau de înduioșători! La început, părinții erau cuprinși de panică văzându-mă că mă apropii de puii lor, dar au simțit repede că nu voiam să le fac niciun rău și, când vorbeam cu ei, păsările mă priveau liniștite de pe o ramură vecină. Era așa drăguț!

În grădina mea de la Bonfin sunt porumbei albi. Stau într-o volieră mare de unde ies liber și sunt obișnuiți să vină la mine ca să le dau grăunțe. Când pun grăunțele pe masă, vin toți, cinci sau șase, pe acea masă. Atunci mă așez și le vorbesc. Le spun: «O, ce frumoși sunteți! Vă iubesc mult și aș vrea să vă mângâi». Iau unul, îl mângâi și el nu încearcă să scape din mâna mea. Uneori sunt prin iarbă și, dacă trec pe lângă ei, nu-și iau zborul, nu se sperie.

Fie că suntem conștienți sau nu de asta, animalele - și mai ales păsările - fac parte din viața noastră. Ele ne apar în preajmă și se îndepărtează fără să le acordăm prea mare atenție și, cu toate acestea, sunt uneori purtătoarele unor mesaje. Ele ne pot anunța vești bune, dar și moartea unei rude, a unui prieten. La început nu știm să interpretăm ce vin să ne spună, abia după aceea înțelegem. Chiar și în orașe, păsările sunt prezente, ele stau în copaci, pe terase, pe acoperișurile caselor. Iar vouă vi se poate întâmpla să vă aflați în camera voastră, să fiți cuprinși de griji sau de mâhnire. Îl implorați pe Dumnezeu să vă ajute și vă credeți singuri. Dar iată că pe pervazul ferestrei voastre deschise a poposit o pasăre micuță care v-a auzit cerând sprijin, a auzit strigătul vostru de suferință și vă duce ruga la cer...

Dar nu așteptați ca lucrul acesta să se petreacă din întâmplare, faceți-vă obiceiul de a le încredința păsărilor dorințele voastre. Vedeți o pasăre trecând pe

lângă voi? Formulați o rugămintă - dar să fie cea mai frumoasă, cea mai pură. Apoi spuneți-i păsării să o ducă mai departe și ea va face asta. Chiar dacă nu aveți nimic anume de cerut, când vedeți o pasăre o puteți totuși considera ca pe un mesager care va duce în lume gândurile voastre bune. Luați-o ca pe o ocazie de a intra în legătură cu toate fapăturile înaripate. Unde veți găsi o activitate mai poetică? Pasărea este un intermediar între pământ și cer. Ar fi prea lung să vă explic de ce este așa. Acceptați, așadar, să nu vă spun mai mult.

Sunt atâtea animale care, spre părerea noastră de rău, nu se arată mai prietenoase, fiindcă atunci când ne apropiem de ele, la început se tem. Cel mai bun mod de a le atrage și de a le îmblânzi este, evident, să le hrănești. Asta am făcut eu când eram în deșertul Arizonei. În acest deșert trăia o specie de veverițe gri. Îmi plăcea să le privesc alergând, sărind, dar în clipa când mă apropiam, fugeau. În fiecare zi le aduceam puțină mâncare și, încet-încet, s-au îmblânzit. În ajunul plecării, m-am dus să-mi iau rămas bun de la ele; se obișnuiseră cu mine și voiam să le previn că a doua zi nu voi mai fi acolo, ca să le hrănesc.

Cu șerpii am avut odată o experiență originală. Asta se întâmpla în regiunea Luchon, Bagnères-de-Bigorre. Când mă duceam să mă plimb prin pădure, eram uimit să văd atâția șerpi - și nu fugeau, deși, în general, un șarpe se face nevăzut de-ndată ce te apropii puțin. Uneori mă așezam la rădăcina unui copac pentru a medita, iar când deschideam ochii, în jurul meu erau o mulțime de șerpi, dintre care unii destul de mari. Mi s-a explicat că erau inofensivi din cauza emanațiilor de sulf care ieșeau din pământ - motiv pentru care, de altfel, în regiunea respectivă au fost amenajate stațiuni termale pentru tratarea căilor respiratorii. Acolo am aflat așadar că emanațiile de sulf pot face veninul șerpilor inofensiv; cu unii dintre cei care stăteau în cerc în jurul meu am avut conversații foarte interesante. Șarpele este atât de plin de semnificații - benefice și malefice!

Cu insectele - furnicile, de exemplu - am alt gen de conversație. La Bonfin, vara, se-ntâmplă să-mi intre furnici în căsuță. Aș putea să le fac să dispară folosind un insecticid, dar cum prefer să nu le omor, iau o furnică așa, între degetul mare și arătător și îi spun: «Ascultă, drăguțo! Să te duci din partea mea să-l cauți pe șeful tău (da, fiindcă trebuie întotdeauna să te adresezi șefului) și să-l previi că dacă într-o oră (vedeți, îi dau totuși un termen) nu v-ați luat tălpășița, veți fi exterminate». Apoi o pun delicat jos și-mi văd de treburi. După o oră, când mă întorc, toate furnicile au dispărut. Mesajul a fost, într-adevăr, transmis.

Iar acum o să vă povestesc o întâmplare cu un greiere. Aveam la Paris un prieten bulgar care, la sosirea mea în Franța, m-a invitat să locuiesc un timp la el. Stătea într-un mic apartament din nordul capitalei și, când ne-am revăzut, iată ce mi-a povestit. Undeva în spatele chiuvetei de la bucătărie, se adăpostise la un moment dat un greier care, în fiecare seară, începea să cânte. Într-o seară, cum se întorsese obosit de la lucru, până la urmă acel sunet strident și neîntrerupt i-a devenit insuportabil și a exclamat: «Ah, gata, ajunge!» Și a încercat, cu un bețișor, să îl alunge din găuricea unde credea că se ascunde. Din acel moment, greierele a încetat să mai cânte. A doua zi și în zilele următoare nu l-a mai auzit și până la urmă s-a gândit că a plecat sau a murit. După câțiva timp, într-o seară când se simțea singur și trist, a început să suspine: «Ah, dacă nu i-aș fi vorbit atât de urât greierașului acela, poate că ar mai cânta și mi-ar ține de urât». După

câteva clipe, spre marea lui stupoare, greierele a început din nou să cânte. Vă gândiți: «E o coincidență». Da, poate, dar așa explică întotdeauna oamenii ceea ce nu înțeleg.

Putem intra în legătură cu toate ființele vii, pretutindeni și mereu. Și nu contează în ce limbă, căci gândul - și cu atât mai mult cuvântul - produce unde care acționează asupra întregii creații. Cel care s-a străduit mult timp să-și domine viața interioară ajunge să dobândească puterea Verbului (Cf. Calea tăcerii, Col. Izvor nr. 229, cap. X: «Verbul Divin și cuvântul»). Din viața sa purificată, iluminată, se degajă o forță care îi îngăduie să deplaseze dublul eteric al unui copac, al unei flori, al unei stânci, al unui izvor, pentru a face o lucrare în lume. Ei da, el poate, de exemplu, să se adreseze unei stânci și să-i ceară să meargă la o persoană firavă, ca s-o facă mai robustă, mai stabilă. El poate, de asemenea, să se apropie de un izvor și să-i ceară să se ducă la niște prieteni, pentru a-i purifica și a-i însufleți. Într-o zi am ars tămâie pe Stânca Rugăciunii de la Bonfin, cerându-i să se ducă până la frații și surorile care locuiesc la Paris și în regiunea pariziană. Mai mulți dintre ei mi-au spus după aceea că simțiseră. Vă întrebați de ce nu repet acest lucru în fiecare zi? Îl fac atunci când este cazul. Și oare știți voi tot ce fac?...

Pretutindeni unde mă duc, simt că natura și locuitorii ei îmi vorbesc și le vorbesc și eu. În călătoriile mele, am poposit adesea pe țărmurile mărilor și oceanelor: în Hawaii, în California, în Israel, în Liban, în Thailanda etc. Și deseori mă adresam spiritelor apelor, cerându-le să-i influențeze benefic pe toți cei care trăiesc și lucrează pe țărmuri, pe cei care se scaldă în acele ape, pe cei care le traversează cu vaporul. Tot timpul sunt ocupat, de aceea nu mă plictisesc niciodată, mereu găsesc ceva de făcut. Creația este atât de vastă și atât de populată! De ce nu se gândesc oamenii să le vorbească locuitorilor ei?

Evident, pentru a te face auzit de spiritele naturii, este necesar să te pui într-o stare de armonie, de puritate, de lumină. Exact acestea sunt condițiile pe care le avem noi dimineața, când mergem să vedem răsăritul soarelui. Așadar, pe drumul pe care îl parcurgeți atunci, să nutriți sentimente de iubire și recunoștință față de cer, de copaci, de flori, de pietre, de pământ!... Gândiți-vă, de asemenea, la toate ființele nevăzute care ne înconjoară. Datorită lor, natura este vie și ne oferă tot ce are. Adresați-vă lor și spuneți-le: «O, voi, gingași copii ai pământului, ai apei, ai aerului și ai focului... voi gnomi, ondine, silfi, salamandre, vă iubesc, fiți răsplătiți și binecuvântați pentru munca voastră».

Oamenii se agită încoace și încolo, par treji, dar în realitate dorm. Ei trec prin viață cu ochii închiși, călcând în picioare sanctuarul naturii. Nu simt în jurul lor prezența invizibilă a altor fapte vii și inteligente, a altor forțe care circulă; ei se limitează la ce este direct accesibil celor cinci simțuri. A fi treaz înseamnă a deveni conștient de toate existențele care ne înconjoară și a rămâne în legătură cu ele. Mai sunt oare în lume ființe care nu au pierdut această legătură? Da, fără îndoială, și ele lasă pentru aceste fapte nevăzute hrană și flori, fiindcă simt că ele participă la existența lor; vorbesc cu ele, le invită în locuința lor și le fac un loc lângă vatră, cerându-le să vegheze asupra tuturor membrilor familiei și mai ales asupra copiilor. Pentru ei sunt niște prieteni. V-am pus uneori să ascultați acel trio pentru flaut și harpă din oratoriul lui Berlioz Copilăria lui Hristos. O asemenea muzică evocă absolut minunat prezența unor fapte aeriene, diafane.

Le simțim, aproape că le vedem dansând printre noi.

Spiritele naturii așteaptă să le cereți ajutor și protecție. Dacă le ignorați, ce vreți să faceți? Desigur, ascultându-mă, unii dintre voi gândesc: «Dar ce ne tot spune? Suntem în secolul științelor și al tehnicii și el vrea acum să ne facă să credem că putem intra în legătură cu spiritele elementelor și că ele or să ne ajute? N-o să credem niciodată așa ceva». Ei bine, eu cred (Cf. *Les fruits de l'Arbre de Vie - La tradition kabbalistique, Œuvres complètes*, t. 32, chap. VII: «Les quatre éléments», chap. XXII: «Les esprits de la nature», Cartea magiei divine, Col. Izvor nr. 226, cap. VIII: «Lucrul cu spiritele naturii»). Am citit odată o carte foarte interesantă care vorbește despre spiritele celor patru elemente, despre însușirile și obiceiurile lor, despre relațiile lor cu oamenii: *Le Comte de Gabalis ou Entretiens sur les sciences secretes* (Contele de Gabalis sau Dialoguri despre științele secrete) a abatelui Montfaucon de Villars. Unele pasaje sunt, fără îndoială, greu de interpretat, dar cartea merită citită. De ce a fost autorul ei asasinat pe drumul spre Lyon, după apariția acestei cărți? S-a spus că din cauza faptului că a făcut revelații despre un subiect care trebuia să rămână necunoscut lumii profane.

Pământul, apa, aerul și focul... Cel mai adesea, oamenii nu văd în ele decât forțe brute, impersonale, de care devin conștienți mai ales când acestea provoacă distrugerii. Ei bine, eu spun că cele patru elemente sunt locuite de entități vii și inteligente, care ne pot ajuta în munca spirituală; și ele pot, de asemenea, să răspundă la solicitările celor care știu să li se impună doar prin forța și strălucirea spiritului lor. Eu știu că în natură, cele patru elemente își au munca lor, programul lor, pe care trebuie să le respectăm. De aceea nu-mi place să le deranjez. Dar, din când în când, mi se întâmplă să le cer câte ceva. De cerut, avem dreptul să cerem, dar ele au dreptul să nu ne împlinească ruga. Așadar nu poți fi niciodată absolut sigur de răspunsul lor.

Cu ani în urmă, mă întorceam de la Paris, era vară și deja se înnoptase demult. Metroul nu mergea decât până la podul de la Sevres; nu mai erau nici autobuze, nici taxiuri și ploua foarte tare. Nu luasem umbrela și, pentru a ajunge la casa noastră din strada Jeanne-d'Arc din Sevres, trebuia să merg aproape o oră pe jos. Eram obișnuit, dar în seara aceea, pe o asemenea ploaie!... Atunci m-am adresat spiritelor aerului: «Vedeți ce situație sunt. Dacă este cu puțință, vă rog, faceți să stea puțin această ploaie, până ajung acasă». Însă, cum vă spuneam, poți să ceri și să nu ți se împlinească ruga. Așa că nu știam care va fi răspunsul. Spre marea mea uimire, ploaia s-a oprit brusc. Atunci am plecat foarte repede, chiar am alergat aproape tot drumul... În sfârșit, am ajuns la poarta grădinii. Am intrat și de-abia am pus piciorul în casă, că ploaia a reînceput - și cu ce forță! Un frate care era pe acolo și făcea pâine m-a văzut și s-a mirat foarte tare constatând că nu eram ud. I-am spus: «Ei bine, asta e!»

În unele dimineți, la Bonfin, când nori grei ne ascund răsăritul soarelui, îi spun îngerului aerului: «Am venit aici, pe Stâncă, pentru soare, nu pentru nori. Așa că, te rog, n-ai putea să-i muți puțin mai încolo? E atâta loc pe cer!» Și nu insist, mă concentrez pe cu totul alt subiect. Deseori, după o clipă, când deschid ochii, iată soarele strălucind! Dar îngerul aerului nu-mi împlinește întotdeauna rugămințile, el are munca lui de făcut; atunci înțeleg și accept. Într-un an, în ajunul sărbătorii Arhanghelului Mihail, la sfârșitul lui septembrie, i-am cerut să

ne dea vreme frumoasă a doua zi, dar iată că a plouat într-una, un adevărat potop!

Când eram în India, un clarvăzător mi-a prezis că voi avea într-o zi întreaga putere să comand spiritelor aerului. Nu pretind că posed această putere și apoi, adevărul este că am lucruri mai importante de făcut decât să comand elementelor. Dacă sunt incendii, ca deseori vara pe Coasta de Azur, nu e de datoria mea să le cer spiritelor naturii să stingă aceste focuri aprinse de nesăbuiți, de inconștienți sau de nelegiuiți. Dar iată ce s-a întâmplat într-o zi.

Era tot la Bonfin, la începutul toamnei. Se lăsa seara... Câțiva frați au venit să bată la ușa mea, ca să-mi spună că un incendiu izbucnise la câțiva kilometri, spre Cannes, și că vântul sufla în direcția noastră. Le-am cerut să vină cu mine pe Stânca Rugăciunii și, de acolo, se vedeau, într-adevăr, flăcările; atunci le-am spus să mă lase singur și m-am adresat îngerului aerului: «înger al aerului, cu ani în urmă, satul meu a ars în Macedonia. De-abia dacă am putut, cu mama, să scăpăm... Acum, domeniul Bonfin și satul Capitou de lângă el riscă și ele să ardă. Te rog, fa ceva și stinge acest foc». M-am mai concentrat un timp... și atunci ce surpriză, ce bucurie pentru mine când, după doar cinci minute, au început să cadă picături enorme de ploaie! Desigur, pompierii și-au făcut și ei treaba, dar ploaia i-a ajutat mult și i-am mulțumit îndelung îngerului aerului.

În toate țările în care călătoresc, vizitez, bineînțeles, multe orașe, dar caut să ajung și în pădurile lor. Când pot vedea copaci frumoși, ceva se petrece în mine și mă întorc fericit. Arborii, ce bogăție, ce binecuvântare! Mergând printre ei mă gândesc că toți acești arbori sunt lumină condensată. Da, aceste trunchiuri, aceste ramuri, aceste frunzișuri se hrănesc cu lumină, ele nu sunt decât lumină solară condensată și mă încântă gândul că iubirea soarelui se găsește aici din abundență. Purificând atmosfera prin oxigenul pe care îl degajă, copacii sunt binefăcătorii noștri, de aceea, cei care trăiesc în apropierea unei păduri sunt cu adevărat privilegiați.

În India, în Ceylon, în Liban, în Anglia, în Suedia, în Norvegia, în Elveția, în Franța etc., am văzut păduri minunate. Și în Canada și în Statele Unite, desigur. În California, în parcul Yosemite, am vizitat faimoasa pădure de sequoia. Acești copaci bătrâni de patru mii de ani au devenit celebri datorită trunchiurilor lor atât de enorme, încât au putut fi cioplite pentru a lăsa să treacă mașinile prin ele. Am trecut și eu cu mașina, a fost impresionant. Da, dar ce este păcat cu pădurea asta, e că nu prea o simți vie, ca și cum spiritele naturii ar fi părăsit-o.

Și cu toate acestea, o pădure este, în mod firesc, un spațiu locuit. Din clipa în care încep să merg printre copaci, simt prezențe. De aceea le vorbesc. Știu în ce fel să mă adresez lor, cum să intru în comuniune cu sufletul lor și ele mă înțeleg. Am avut o legătură atât de îndelungată cu copacii, încât e firesc pentru mine să le spun că sunt frații mei. Mă apropii de unul dintre ei și îl îmbrățișez, șoptindu-i: «îți încredințez un mesaj pentru toți copacii din această pădure. Spune-le că îi iubesc și că aș vrea să-i îmbrățișez pe toți». El transmite mesajul meu și toți copacii sunt bucuroși, aproape că dansează în timp ce eu îmi continui drumul.

Un frate m-a surprins într-o zi îmbrățișând un chiparos din grădina mea și mi-a spus după aceea cât de mult l-a mirat acest lucru. De ce? Nu prea e nimic de mirare. Le vorbesc copacilor și mi se întâmplă și să-i îmbrățișez; ei simt că îi iubesc și îmi răspund. Oamenii ar fi mai fericiți dacă ar ști să întrețină relații

adevărate cu copacii. Ce este un chiparos? Ce este un brad? Ce este un eucalipt?... Trebuie să fi stat ore întregi lângă ei pentru a le descoperi sufletul și a intra în comuniune cu el. Eu fac lucrul acesta adesea și mi-e imposibil să exprim ce simt, revelațiile pe care le primesc. Atunci ceva se schimbă și în vibrațiile acelor copaci și chiar în culorile lor.

Există păduri care și-au pierdut locuitorii, pentru că oamenii atât de gălăgioși, de lipsiți de respect și de grosolani care le cutreierau i-au făcut să fugă. Dar în toate țările mai sunt încă locuri care n-au fost profanate. Și când intrați în acele păduri, gândiți-vă că pășiți într-un teritoriu care aparține spiritelor naturii, intrați în armonie cu ele și le veți simți și voi prezența. Nu vă spun povești: zânele există, iar vrăjitorul Merlin nu este singurul care se ducea să le viziteze în pădurea Broceliande. Într-o zi am fost invitat în Bretania și m-am dus să văd și eu acea pădure...

Întreaga creație îmi vorbește și îi vorbesc. De aceea, când văd în ce proză vor unii să ne facă să trăim, mă gândesc la scriitorii care au scris povești pentru copii: Grimm, Andersen, Perrault și mulți alții, precum și la filmele lui Walt Disney. Veți spune: «Cum, vă uitați încă la filmele lui Walt Disney și citiți povești?» Nu, nu mai citesc demult povești, nu mai am nevoie de ele pentru a trăi în prezența zânelor. Trăiesc în prezența lor fără să văd filme și fără să citesc povești. Dar ceea ce vă spun acum necesită, evident, câteva precizări. Căci dacă unii interpretează acest lucru ca pe o invitație la a-și neglija responsabilitățile și îndatoririle pentru a se cufunda în povești, nu le va fi deloc bine. Eu mă plimb prin lumea zânelor, rămânând însă cu picioarele foarte pe pământ. Din copilărie știu că dincolo de ceea ce vedem există o lume pe care nu o vedem și care este totuși la fel de reală. Așa că trăiesc cu conștiința acestor două realități - vizibilă și invizibilă - care se întrepătrund.

Lumea făpturilor nevăzute este pentru mine la fel de reală ca cea a oamenilor. Chiar dacă nu le văd, simt că spațiul e locuit de toate aceste ființe numite zâne, spirite ale naturii, spirite ale celor patru elemente. Din când în când, ele vin și poposesc pe mine, mi se așază pe umeri sau pe cap; da, ca păsările, dar nu le vedeți; și se pot așeza și pe vol. Uneori copiii văd aceste făpturi.

În primii ani de viață, copiii trăiesc în contact cu ființele nevăzute, le zâmbesc, stau de vorbă cu ele, ascultând și răspunzând. Dar când le povestesc despre asta adulților - și în special părinților - aceștia nu le acordă atenție sau îi reduc la tăcere: ce e cu asemenea născociri? Atunci, nefiind crezuți, copiii nu mai spun nimic și ajung să se îndoiască de ce au trăit, până când uită. Această uitare se produce către vârsta de șapte ani. Dacă adulții ar accepta să-și deschidă urechile la povestirile copiilor și le-ar pune întrebări, ar avea revelații uimitoare; ei se lipsesc în felul acesta de ceva foarte prețios (Cf. O educație care începe înainte de naștere, Col. Izvor nr. 203, cap. IX: «Păstrați la copil sentimentul supranaturalului»). Dar atâția adulți nu știu să se poarte cu copiii mai bine decât cu animalele!

Copiii au o legătură cu lumea invizibilă: în momentul în care întâlniți un copil sau trebuie să vă ocupați de el, gândiți-vă la asta. Gândiți-vă și că acest copil a fost trimis de Cer pentru a trezi în voi ceva gingaș, poetic, spiritual... În preajma fiecărui copil se află un înger păzitor, cu îndatorirea specială de a veghea asupra lui, și dacă acesta vede că și voi acordați atenție acelui copil, vă va dăru

binecuvântarea sa.

Când părinții îmi aduc copiii, ce credeți că fac? Evident, le vorbesc părinților, dar le vorbesc și copiilor, îi mângâi pe obrăjori, îi îmbrățișez, dar asta încă nu este decât latura exterioară. În realitate, chiar dacă nu o spun, încredințez acei copii entităților invizibile, mă adresez îngerului lor păzitor, ca el să vegheze asupra lor. Eu știu că acești copii n-au fost puși de Cer doar sub ocrotirea părinților lor. Printre ordinele îngerești, există unul răspunzător în mod special de îngrijirea copiilor, cel al Elohimilor din sefira Netsah (Cf. De la om la Dumnezeu - sefiroti și ierarhii îngerești, Col. Izvor nr. 236, cap. III: «Ierarhiile îngerești»), iar copiii se simt la adăpost lângă ei. Uneori ei le vorbesc și nu înțeleg cum de adulții nu fac la fel. Pentru ei, acești camarazi fac parte din familie, nu se sperie, nici măcar nu se miră când îi văd apărând.

Copiii aduc cu ei amintiri din epoci îndepărtate, în care oamenii considerau natura ca pe un organism viu, cu care erau permanent în legătură. Această amintire persistă la unii dintre ei, dar se estompează pe măsură ce cresc, din cauza educației, a limbajului și a atitudinii adulților, iar mai târziu, chiar râd gândindu-se din nou la ceea ce ei cred că n-a fost decât rodul imaginației lor. Totuși, ele erau urmele unui trecut înscris în sufletul lor și e păcat că sfârșesc prin a se șterge.

Când părinții, psihologii, pedagogii vor avea unele cunoștințe inițiatice, ei vor fi capabili să studieze cu adevărat viața copiilor. Vor citi în cartea sufletului lor tot ceea ce, până la o anumită vârstă, vine să se oglindească în el. Vor descoperi ce știu unii copii în inconștientul lor până la o profunzime nebănuită. Poate unele mame simt nedeslușit că toată viața universului li se dezvăluie când au un bebeluș. Și în acest sens se poate spune că ele sunt elevele copilului lor. Celelalte, care aleg să fie doar instructoarele lui, nu învață mare lucru. O mamă plină de iubire, de atenție și de înțelepciune primește o întreagă inițiere în decursul primilor ani de viață ai copilului ei.

Într-o zi, am avut o experiență de-a dreptul surprinzătoare cu un bebeluș de câteva luni. Eram la Izgrev și, după conferință, îi promisem și pe numeroșii frați și surori care îmi ceruseră o întrevedere. Vorbisem, vorbisem și eram epuizat. Aveam nevoie să stau măcar zece minute singur și în liniște, ca să mă reîncarc. Dar iată că, pe neașteptate, mi se aduce un îngerăș... Da, niște părinți voiau să le binecuvânteze fetița. M-am gândit: «Dar ce binecuvântare îi pot aduce acestei copile? Sunt la capătul puterilor». Tocmai voiam să-i rog să revină mai târziu, când fetița, care se afla în brațele tatălui ei, a început să mă privească și să-mi zâmbească, făcând tot felul de mimici și întinzând brațele către mine. Atunci părinții s-au apropiat, iar ea mi-a apucat cu mânuțele barba și mustățile și nu voia să le mai dea drumul. Trăgea, trăgea... Sigur că părinții erau puțin jenați, dar și fericiți să vadă ce primire sărbătorească îmi făcea copilul lor.

Și atunci s-a petrecut ceva extraordinar. Dintr-o dată, n-am mai simțit niciun pic de oboseală, ca și cum, trăgându-mă de barbă, acea micuță ființă mă umpluse de forțe. Eu știu de multă vreme că firele de păr de pe cap și de pe corp sunt antene prin care se pot primi curenți de energie. Dar ce se întâmplase atunci, în acest fel, era atât de neașteptat, mai ales venind din partea unui bebeluș de câteva luni! Dintr-o dată, oboseala mea s-a risipit. S-ar fi zis că acea copilă fusese trimisă de Cer exact în acel moment și a știut instinctiv ce trebuia să facă, astfel

încât să- mi pot continua munca până la sfârșitul zilei. Oare ce a văzut și a simțit ca să se poarte așa?...

Toate manifestările copilului mic trebuie studiate cu atenție și cu multă iubire, chiar și la cel care nu pare deloc vioi, căci spiritul lui, care încă nu este complet încarnat în el, trăiește parțial în afara corpului său și el vede, simte ceea ce adulții nu mai văd și nu mai simt. Se pare că atunci când eram copil, mi se întâmpla să povestesc unele lucruri pe care nimeni nu știa cum să le interpreteze. Copilul nu locuiește cu adevărat în corpul său fizic decât de la șapte ani. Până atunci, el trăiește parțial în afara corpului său fizic și, de aceea, este în contact cu entitățile lumii invizibile.

Copilul rămâne încă un mare mister. Trebuie, pe cât posibil, să-l protejezi, ținându-l într-o atmosferă de pace, de armonie, de puritate, chiar și în timpul somnului, căci el este receptiv la toți curenții care circulă în jurul lui. Corpul lui astral doarme, iar corpul lui mental este încă foarte departe, dar corpul lui eteric lucrează activ și absoarbe curenții și elementele atmosferei psihice. Dacă părinții sunt atenți la atmosfera pe care o creează în jurul copilului lor, mai târziu el va fi bine înarmat, capabil să facă față șocurilor și asperităților vieții (Cf. O educație care începe înainte de naștere, Col. Izvor nr. 203, cap. V: «Cuvântul magic»).

Când vine pe lume un copil, părinții nu știu ce spirit locuiește în el. Ei trebuie să-și spună că acest copil nu le aparține, că este un fiu, o fiică a lui Dumnezeu, căruia ei doar i-au dat un corp, adică o casă. Și toți cei care se apropie de el trebuie, de asemenea, să se poarte cu atenție și respect, pentru a-l proteja. Mai ales să evite să abuzeze de încrederea lui sau să-i dea exemple proaste și sfaturi dăunătoare. Ceea ce vede un copil, ce aude, ce trăiește se întipărește în el pentru totdeauna. De aceea n-am să repet niciodată îndeajuns: răspunderea părinților și a adulților față de copii este imensă. Ei trebuie să tremure la gândul că se pot face vinovați de cuvinte și de fapte urâte care îi vor marca definitiv. Adulții care nu-i respectă pe copii vor fi pedepsiți într-o zi de Cer și aceste pedepse sunt cumplite (Maestrul s-a adresat pentru ultima oară Fraternității, adunate în jurul unui foc imens, la Bonfin, pe 28 septembrie 1985, în ajunul sărbătorii de Sf. Mihail. După ce a vorbit cam o jumătate de oră, el a încheiat spunând: «Vă dăruiesc o lumină, păstrați-o cu grijă. Și dacă aveți copii, nu uitați niciodată îndatoririle pe care le aveți față de ei. Acești copii sunt suflete pe care le-ați invitat la vol. În fiecare zi, prin cuvintele, dar mai ales prin exemplul vostru, voi lăsați asupra lor propria voastră amprentă; faceți în așa fel ca această amprentă să fie cea a binelui și a frumuseții. Da, e ceva foarte serios.

Iar acum, bună seara și noapte bună. Chiar dacă nu sunt aici fizic, sunt cu voi mai mult decât am fost vreodată»).

La fel de extraordinară la copiii foarte mici este această percepție specială a lumii fizice, care merge la ei până la a crede că totul este viu, chiar și obiectele. Ca în Pasărea albastră a lui Maeterlinck, copiii simt obiectele care îi înconjoară ca pe niște prezențe familiare, prietenoase sau ostile, și consideră normal să le spună ce gândesc sau ce așteaptă de la ele. Un copil care se lovește de o mobilă, care se rănește cu un obiect, crede că acea mobilă sau acel obiect îi vrea răul și atunci îi face reproșuri. De ce sunt obiectele vii în ochii lui? Oare pentru că este mic și prin urmare încă puțin naiv? Poate, dar nu numai. Se întâmplă ca el să simtă că, într-un fel, obiectele sunt vii, iar viața care le însuflețește rămâne încă

la fel de misterioasă pentru noi.

Într-o zi, trebuia să plec de la Videlinata (Sediul Asociației Fraternității Albe Universale din Elveția), pentru a merge la Lausanne să iau trenul spre Paris. M-am urcat în mașina fratelui care se oferise să mă ducă la gară, dar i-a fost imposibil s-o pornească. A încercat tot ce-a putut, mașina refuza să se pună în mișcare. Timpul trecea și am început să mă neliniștesc, întrucât trebuia neapărat să plec. Atunci m-am adresat mașinii ca și când era în stare să mă înțeleagă. I-am spus: «Draga mea, știu că ești binevoitoare, așa că ascultă-mă cu atenție. Trebuie să iau un tren și, precum vezi, nu sunt aici alte mașini cu care să pot ajunge. Fă un efort și du-ne până la gară! Odată ce-ai ajuns acolo, poți să te oprești dacă vrei, nu-ți voi face niciun reproș». Am continuat câteva secunde să o încurajez în gând, bătând-o amical pe carcasă, apoi i-am spus fratelui: «încearcă acum!» Și iată că motorul a început să toarcă și am pornit...

O oră mai târziu eram la Lausanne. Dar iată că în clipa în care s-a zărit gara, mașina s-a oprit brusc și n-a fost chip s-o facem să mai meargă. Ne aflam în mijlocul străzii, unde provocam deja un ambuteiaj. În spatele nostru, toate mașinile claxonau. Nu aveam altă soluție decât să cobor cu valiza și să mă grăbesc să nu pierd trenul, în timp ce fratele, cu câțiva trecători, se străduia să tragă mașina la o parte!

Ce s-a întâmplat atunci mi-a dat de gândit. Nu e nimic extraordinar în faptul că o mașină care la început nu vrea să pornească, până la urmă demarează. Dar ce este de mirare, în acest caz, e felul în care s-a oprit. Ar fi putut să facă asta înainte sau după, la întoarcerea de la gară. Ei bine, nu! Eu îi cerusem să meargă până la gară și, imediat ce-a văzut gara (cu ce ochi, e și asta o întrebare!), s-a gândit că, dat fiind că puteam să prind trenul, nu era obligată să meargă mai departe. A răspuns cererii mele și-atât.

Aș putea să vă povestesc și alte lucruri de acest fel, dar nu este necesar. Prin această întâmplare vreau doar să vă atrag atenția asupra acestui mister pe care îl reprezintă, de asemenea, pentru noi obiectele și relațiile pe care le avem cu ele.

Esențialul este să fim conștienți că facem parte dintr-un tot, că acest tot este viu și că, fiind viu, facem neîncetat schimburi cu el: vorbim și ni se răspunde; ni se vorbește și răspundem (Cf. La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. X: «Apartenența noastră la Arborele Cosmic»). La tot ce facem, spunem sau cerem, primim răspunsuri: confirmare sau negare, aprobare sau condamnare. Lumea invizibilă este continuu prezentă, aici, în jurul nostru. Ea ne privește, ne ascultă și ne dă întotdeauna răspunsuri. Numai că, iată, limbajul ei, foarte diferit de al nostru, nu este ușor de interpretat.

Într-un an am fost invitat în Grecia și am stat un timp pe insula Patmos, unde tradiția spune că apostolul Ioan a scris Apocalipsa. Într-o zi am meditat în camera mea de hotel, arzând tămâie, ca să pun unele întrebări lumii invizibile. Apoi am plecat să fac o plimbare pe dealuri, cu prietenii care veniseră cu mine. Și iată că, pe marginea drumului, se afla o femeie cu o înfățișare foarte simplă, chiar sărăcăcioasă, dar cu un chip foarte frumos. Stătea acolo ca și cum ne aștepta și, când am ajuns în dreptul ei, s-a apropiat de mine, mi-a sărutat mâna cu mult respect, apoi mi-a spus câteva cuvinte în greacă. Mi-au fost traduse și iată că ce-mi spunea ea era răspunsul la întrebarea pe care o pusesem. Cerul s-a

folosit de ea pentru a-mi răspunde. Eram atât de fericit! Da, întrucât cuvintele acestei necunoscute erau profetice, ele îmi aduceau răspunsul Cerului la ce întrebam. Trebuie să știți că, pentru Cer, este foarte ușor să dea răspunsuri printr-o ființă umană, printr-un animal, dar și prin fenomenele naturii.

De data asta se întâmpla tot în Elveția. Voiam să fac o lucrare anume și am urcat pe Rochers de Naye, deasupra orașului Montreux, un loc minunat, la puțin peste două mii de metri altitudine. Se însera, nu mai era niciun plimbăreț prin preajmă, totul era tăcut. M-am lăsat ghidat de prietenii mei din înalt, care mi-au indicat un loc unde se întruneau spiritele muntelui, un fel de poziție strategică de unde se pot vedea toate vârfurile din jur (Adică Alpii Savoiei, lanțul muntos Mont-Blanc, Alpii din Valais și Alpii Bernezi). Și acolo mi-am început lucrarea... Cum nu mai era nimeni, am rostit formulele sacre, dându-le glas cu voce puternică. Și iată că, dintr-o dată, undeva, trei oițe au început să behăie duios, extrem de duios. Oile sunt un simbol al lui Hristos (Cf. În pragul cetății sfinte - comentarii ale Apocalipsei, Col. Izvor nr. 230, cap. VIII: «Cartea și mielul», cap. XIV: «Cina nunții mielului») și am înțeles că era o încurajare să-mi continui lucrarea. Atunci am continuat mult timp, foarte mult timp...

În sfârșit, când am terminat și mă pregăteam să cobor, a răsunat o detunătură formidabilă, de s-a cutremurat tot muntele. Nu auzisem în viața mea o asemenea explozie. Am fost foarte impresionat. Am înțeles că spiritele muntelui îmi dădeau un răspuns și, în aceeași seară, se anunța la radio că în ziua aceea fuseseră erupții solare foarte puternice. De ce această coincidență? Spiritele mă determinaseră să fac o lucrare în acea zi, în concordanță cu fenomenele care urmau să se producă în soare.

Așa că acum vă spun: în ziua în care vom fi înțeles ce este viața universală din care facem parte, vom fi în stare să rostim cu adevărat cuvânt viu! Atunci poate Dumnezeu ne va spune, cum i-a spus proorocului Iezechiel, să prorocim asupra nenumăratelor oase uscate, pentru a readuce morții la viață. Și atunci vom spune, ca Iezechiel: «Duhule, vino din cele patru vânturi și suflă peste morții aceștia și vor învia!» Evident, e simbolic. Dar ce este simbolic, este și real.

Unknown

Cap. 16 - Un ideal de viață fraternă

Cineva îmi scrie: «Maestre, îmi place și admir învățământul dumneavoastră, de aceea aș dori să vă întâlnesc în continuare, dar numai pe dumneavoastră, nu și pe discipolii dumneavoastră. Găsesc că toți acei oameni din jurul dumneavoastră sunt ignoranți, oarecare, nu am nicio afinitate cu ei, nu aparținem aceluiași mediu, nu avem aceeași educație etc., etc». De mai multe ori mi s-au scris sau spus lucruri de acest gen, iar cei care se exprimă astfel nu știu cât de mult se discreditează în ochii mei; nu le pot dărui prietenia mea și prefer să mă lipsesc de ei. Nu am nevoie de oameni bogați, învățați sau puternici. Pentru munca pe care vreau s-o fac, cunoștințele, puterile, o educație aleasă, banii nu folosesc la mare lucru.

Când primesc o persoană nou venită, nu mă interesează diplomele, averea, rangul ei social. Nu mă interesează nici dacă e frumoasă și bine îmbrăcată, asta nu este interesant decât pentru ea, nu pentru mine. Pentru mine, important este

idealul ei, modelul căruia încearcă să i se conformeze și asta încerc să descopăr, nu numai după cuvintele ei, ci și în privire, în gesturi și în tot ce emană din ea. Căci acestea sunt ca niște diplome pe care natura le-a întipărit pe ea și care dezvăluie virtuțile pe care s-a străduit să le dezvolte.

Având în vedere natura muncii pe care o facem aici, vreau să știu pe cine pot conta; și nu pot conta decât pe ființe care simt o nevoie profundă de a se elibera, de a-și învinge slăbiciunile. Cât despre ceilalți, nu-mi fac iluzii, în curând mă vor părăsi sau vor încerca să-mi facă rău. Fiindcă au venit, îi accept, trebuie să le dau o șansă, încerc să-i ajut, căci știu cât este de grea existența fiecăruia: poate nu au avut condiții bune, exemple bune. Dar realitatea este așa cum este și știu la ce trebuie să mă aștept. Numai că păstrez, desigur, pentru mine aceste observații, nu spun nimic și tuturor celor care au pășit aici le urez bun venit.

În camera mea am imaginea unei Fecioare aplecându-se cu iubire asupra Pruncului Iisus pe care îl ține în brațe - un copil micuț. Privesc deseori această imagine atât de pură. Aș putea să v-o arăt spunând: «Vedeți, este copilul Fraternitate, îl țin în brațe». Căci această Fraternitate pe care Maestrul Peter Deunov m-a trimis s-o creez în Franța este, într-un fel, copilul meu și îl țin, și eu, în brațe.

Ideea de fraternitate pentru care lucrăm este încă asemenea unui copil nou-născut. Ca el să crească, trebuie să-i oferim hrană și îmbrăcăminte, iar eu merg să caut această hrană și această îmbrăcăminte până în stele. În fiecare zi le cer ceva pentru acest copil, iar stelele se apleacă asupra lui. Mă adresez și copacilor: «îmi dați și voi ceva?» îi vorbesc întregului univers despre acest copil care vrea să crească, să învețe să meargă, să capete cunoaștere. Eu îi știu toate nevoile, grija mea constantă este să-i asigur traiul și creșterea, n-am altă muncă și trebuie să fiu atât de atent! Am un întreg laborator pentru a analiza alimentele care îi sunt aduse. Mă asigur că sunt pure și sănătoase, că nu conțin niciun germen de descompunere. Într-adevăr, când va crește, acest copil trebuie să fie în stare să zguduie lumea veche din temelii. Așa că vă cer și vouă: aveți grijă de el. El are nevoie de multă iubire. Lipsit de iubire, ca toți copiii, ar putea muri.

Doar această idee de fraternitate - și numai ea - are puterea să facă să domnească pacea în lume. Într-o zi, când mă plimbam prin pădure, am cântat cântecul Maestrului Peter Deunov: Niî sme slaveîceta gorski: Noi suntem privighetorile pădurilor (Cf. Chants de la Fraternité Blanche Universelle, CD 1510 (CD2 - track 8)). Și iată că un porumbel a venit, nu se știe de unde, să mi se așeze pe cap, apoi pe mână. Acum oamenii desenează acest simbol al păcii peste tot, dar nu este suficient să-l deseneze și nici să convoace regulat adunări în care să se discute despre mijloacele de a opri războaiele. Porumbelul care s-a așezat pe mâna mea îmi vorbea de o pace care izvorăște din adâncurile ființei (Cf. Egregorul porumbelului păcii, Col. Izvor nr. 208, cap. I: «Pentru o mai bună înțelegere a păcii»).

Am venit printre voi, pentru ca aici, în Franța, să se poată realiza un ideal de viață fraternală ce va servi drept exemplu în viitor. Franța este considerată pretutindeni ca patria libertății și a drepturilor omului, ea a învățat întreaga lume că fiecare individ trebuie respectat ca o entitate liberă, independentă, că nimănui nu-i este îngăduit să se impună celorlalți, să-i subjuge. Dar acum ea are de îndeplinit o altă misiune: aceea de a aduce un model de viață colectivă,

fraternă, în care fiecare individ va accepta în mod conștient un fel de minunată servitute, pentru a accede la o altă libertate, mai adevărată, mai profundă, cea a Ființei sale superioare. E momentul să trăim o experiență pe care oamenii nu au încercat-o încă și care îi va elibera de iluziile, de izolarea și de neputința lor.

Cu mijloacele pe care progresele tehnice și științele le-au pus la îndemâna oamenilor, dacă aceștia nu se hotărăsc să iasă din egoismul lor, din ideile lor preconcepute, pentru a învăța cum să trăiască împreună, tot pământul nu va mai fi în curând decât un câmp de bătălie. Așa că, toți cei care vin să mă asculte, închipuindu-și că le voi face o mulțime de revelații despre științele ezoterice, să știe că vor fi dezamăgiți. Mă vor auzi mult mai des repetând că esențialul este să lucrezi asupra propriului caracter, să-ți îmbunătățești modul de viață. Pentru asta, astrologia, alchimia, magia, Cabala etc. pot fi, desigur, de o oarecare utilitate, dar ele sunt departe de a fi lucrul cel mai important. Aceluia care nu are un ideal înalt, care nu a renunțat la egocentrismul său, la nevoia de a-i domina pe ceilalți, aceste cunoștințe inițiatice nu-i vor aduce nimic, ba ele constituie chiar o primejdie.

Cât despre cei care cred că le voi da metode pentru a deveni clarvăzători, trebuie să-i previn, de asemenea, că nu am deloc acea clarvedere pe care o caută ei. Clarvederea pe care o posed eu este cea a inimii. Da, am ochi foarte speciali, dar în mîmă; de aceea, eu văd ceea ce alții nu văd. Văd ce a pus Creatorul în ființe, lucruri care trebuie dezvoltate, hrănite. Îi pot învăța doar această clarvedere (Cf. Incursiune în invizibil, Col. Izvor nr. 228, cap. VI: «Iubiți și ochii vi se vor deschide», cap. X: «Ochiul spiritual», cap. XIX: «Să preferăm senzația în locul viziunii»).

Pentru munca pe care o preconizez, vreau ființe bogate în mîmă și-n sufletul lor. Nu trebuie să te mai mulțumești să vorbești de iubire, de pace și de fraternitate, trebuie să le trăiești, învățând să te întâlnești cu ceilalți și să împărtășești cu ei lucruri din domenii în care valorile pe care societatea pune preț nu mai contează atât de mult. Voi înșivă aveți aici totul pentru a trăi în bucurie, dar cu condiția să înțelegeți mai întâi că bucuria voastră depinde de iubirea voastră, nu de a celorlalți.

Fraternitatea este ca o corală. Aveți o voce; nu refuzați să vă alăturați celorlalți sub pretext că nu cântă suficient de bine pentru gustul vostru. Dacă toți cei care știu să cânte preferă să stea de-o parte, cum se poate forma această corală? E ușor să subliniezi slăbiciunile și lipsurile celorlalți: ce merit credeți că aveți? Mai degrabă veniți să îmi susțineți munca, puneți-vă forțele la dispoziție, dați un exemplu de spirit fratern. Pretindeți că vă iubiți țara, dar ce faceți ca toți să poată trăi în ea fratern? Încă nu știți cât de contagios ar putea deveni exemplul vostru.

Nu mă amestec în viața voastră personală - evident, în afară de cazul în care veniți voi înșivă la mine să vă destăinuți. În sala noastră de întrunire stați cu toții în fața mea și mi-e de-ajuns ca să știu ce trăiți interior. Pe chipul unora văd o lumină, pe al altora văd ceva tulbure, întunecat. Nu știu ce au făcut sau n-au făcut și nu am nevoie să cunosc detaliile. Pot chiar spune că nu mă interesează și nu cer nimănui să vină să-și mărturisească greșelile. Vă dau tuturor o învățătură, metode ca să puteți merge pe drumul bun. Celor care simt că progresează, că se eliberează, le trimit în gând încurajări, ca să continue, iar celorlalți, care simt că

sunt pe cale să se rătăcească, le trimit lumina mea, ca să găsească iar drumul.

Știu că unii dintre voi, care sunt destul de lucizi în ceea ce-i privește, își pun întrebări cu privire la atitudinea mea. Ei își spun: «Dar el nu vede cum suntem? Ne primește, ne zâmbeste, ne dă dovezi de prietenie. Dacă ar ști, ne-ar vorbi altfel». Ei nu înțeleg de ce mă port așa. Adevărul este că nu vreau să văd, nu vreau să știu anumite lucruri; acord credit oamenilor și, acționând astfel, sper că îmi vor urma și ei exemplul, că vor înceta să mai stăruie asupra a ceea ce e rău în ceilalți. Văd, dar întorc privirea (Cf. Iubirea mai mare decât credința, Col. Izvor nr. 239, cap. X: «Cum să ne bazăm încrederea în ființe»).

Cred că știu despre natura umană tot ce e de știut. Uneori, când am avut ocazia, am intrat chiar și în baruri, în cabarete, în cazinouri, ca să-mi dau seama. Degeaba știi teoretic ce e ființa umană; e cu totul altceva să vezi oamenii în carne și oase, ca să simți ce se petrece în sufletul lor. Să simți ce trăiește cineva care iese de la cazinou, după ce a pierdut toți banii pe care îi avea - și chiar și pe cei pe care nu-i avea - este înspăimântător. Vă miră: nu vă închipuiți că aș fi putut pune piciorul în asemenea locuri?... Am fost invitat într-o zi și într-o tabără de nudiști și am acceptat, dar pusesem condiția să-mi păstrez hainele. Și apoi, ce credeți? Când ai petrecut doi ani din viață în închisoare, poți să te duci oriunde. Și dacă ați cunoaște și toate destăinuirile pe care le-am auzit și tot ce-am citit în scrisorile pe care le primesc! De aceea, când vă vorbesc despre ființa umană, știu despre ce vorbesc. Dar dincolo de ce am sub ochi, mă strădui să văd ce va deveni ea într-o zi.

Când vă am în fața mea, încerc să văd în voi divinitatea a cărei expresie nu sunteți încă. Nu mă interesează cum sunteți acum. De fiecare dată când vă întâlnesc, mă gândesc la acea scânteie divină ascunsă în voi, care așteaptă momentul să-i dați în sfârșit posibilitatea de a se manifesta. Aceasta este cea mai înaltă expresie a iubirii: să știi să te legi la scânteia divină din fiecare faptură pentru a o hrăni, a o întări. Ce altceva credeți că face un Maestru cu discipolii săi? Și ce credeți că fac eu cu voi? Mă ocup de această scânteie divină din voi, care este tot ce aveți mai de preț. Și dacă mă iubiți, așa cum îmi spun mulți dintre voi, trebuie să fie doar pentru un lucru: fiindcă simțiți că mă adresez celei mai bune, celei mai prețioase părți din voi.

Cât de diferite ar fi relațiile dintre oameni dacă și ei, când se întâlnesc, s-ar gândi că bărbatul sau femeia din fața lor păstrează în ființa sa o scânteie țâșnită din focul divin! Chiar și într-un criminal trebuie să cauți această scânteie, pentru a încerca să o reînvi. Nu întotdeauna e cu putință, dar trebuie măcar încercat. Nu se știe întotdeauna de ce o ființă umană s-a lăsat antrenată pe o pantă greșită și nu se știe nici ce ar putea să o readucă pe calea cea bună și să reînvie în ea, dintr-o dată, scânteia. Este ideea pe care a dezvoltat-o Victor Hugo în Mizerabilii, povestind cum a procedat monseniorul Myriel cu Jean Valjean.

În câte ființe din lume scânteia divină este doar puțin întunecată, adormită! Dar cu mijloacele învățământului nostru, ea poate fi reînviată și atunci face minuni. Spre deosebire de oameni, care sunt mereu gata să condamne, să pedepsească, Providența știe foarte bine că, dacă o faptură s-a făcut vinovată de greșeli grave, nu înseamnă că va stăruie veșnic în rău, ea se poate îndrepta, trebuie ajutată. Și nu o poți ajuta decât concentrându-te asupra scânteii divine pe care o poartă în ea. Când bărbații și femeile se întâlnesc, ar trebui să-și

spună: «Iată, sunt semenii noștri, pentru că au în ei, ca și noi, o scânteie divină. Trebuie așadar să-i considerăm frații noștri și surorile noastre» (Cf. Ce este un fiu al Domnului?, Col. Izvor nr. 240, cap. XIII: «Un fiu al Domnului este frate cu toți oamenii»). Dar în loc de asta, ei își spun: sunt «ceilalți», n-avem nimic în comun, n-avem treabă cu ei. Și asta când nu-i consideră de-a dreptul dușmani ce trebuie striviți, într-un fel sau altul.

Când mă ascultă vorbind, unii gândesc: «Dar pentru dumneavoastră viața fraternă e un lucru ușor. Aici toți vă ascultă, toți vă respectă, toți vă iubesc». A! - așa credeți? Desigur, când intra în sala de întrunire, toată lumea se ridică pentru a mă saluta și toată lumea face liniște pentru a mă asculta. Dar ce știți voi despre scrisorile care mi se trimit? Și când primesc frați și surori, ce știți voi despre ce așteaptă de la mine? Și când îmi cer sfaturi' știți voi cum le aplică și câte necazuri am după aceea din cauza asta? De unde și de la cine credeți că au venit calomniile și nedreptățile cărora le-am căzut victimă?

Acceptând rolul de îndrumător, știu câte greutate mă așteaptă. Dar continui să acord încredere. Așa sunt eu, n-am ce face. De câte ori n-am fost sfătuit să fiu mai prudent și să nu las pe oricine să vină aici. Va trebui poate să ajung să fac și asta într-o zi, căci nu pot pune în pericol întreaga Fraternitate, din cauza câtorva persoane. Dar sunt nefericit când cuiva trebuie să i se închidă ușa, îmi spun că ar trebui să-i mai dau o șansă, că poate ceva bun se va trezi în el. Ce e mai bine? Să fii nefericit pentru că trebuie să îndepărtezi pe cineva sau pentru că îți atragi necazuri lăsându-l să intre? Vedeți voi, trebuie mereu să alegi între două inconveniente. Sincer, m-am aflat în situații în care alții, în locul meu, ar fi «închis prăvălia», cum se spune, dar nu era soluția corectă.

Și acum, vreți să vă fac o mărturisire? Mă simt bogat, foarte bogat. Da, întâlnindu-vă, ascultându-vă, acceptând toate greutățile pe care mi le faceți, am devenit mai bogat în înțelegere, în îngăduință, în răbdare. Nu e aceasta o bogăție? Da, bogăția mea vine din faptul că sunt cu voi și că mă ocup de voi. Fără voi nu cred că aș fi câștigat atât. Nu vreți să vă îmbogățiți și voi ca mine?...

Și e adevărat că nici nu suntem singuri: entități invizibile ne însoțesc și se dovedesc atente la eforturile, la nevoile noastre. Așadar, când ele văd ce eforturi fac pentru a vă lumina, a vă susține, se grăbesc să mă ajute. La rândul meu, le adresez rugăminți, pentru a putea face față tuturor situațiilor și cum ele sunt foarte generoase, îmi dăruiesc mult: datorită vouă, cei care sunteți aici, lăzi întregi, vagoane întregi sosesc din toate părțile. Și dacă acceptați să trăiți fratern unii cu alții, entitățile celeste nu vă vor lăsa nici pe voi să duceți lipsă de nimic.

Lucrurile pe care încercăm să le facem pentru ceilalți, și entitățile celeste le vor face pentru noi. Dacă ne interesăm de ceilalți, ele se vor interesa de noi. Dacă suportăm greutățile care ne vin de la ființe imperfecte din jurul nostru, dacă ne dezvoltăm răbdarea, aceste entități acceptă să aibă răbdare, să ne suporte, să ne susțină. Încercați să experimentați acest lucru, în loc să veniți să-mi spuneți că vă este imposibil să trăiți împreună în armonie câteva zile sau câteva săptămâni. Și să nu credeți că mă flatați spunându-mi, cum fac unii: «Dar cum reușiți să ne suportați pe toți de atâta vreme? Este extraordinar, vă admirăm». Aș prefera să mă admire mai puțin și să încerce să înțeleagă de ce sunt răbdător și ce metode folosesc pentru a ajunge să fiu astfel (Cf. La izvorul

cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. XII: «Comorile nebănuite ale răbdării»).

Cine are multă iubire în inima lui este fericit cu toată lumea. Da, el descoperă la toate ființele calități, bogății. Doar în el însuși constată lipsuri. Dar iată că, în general, se întâmplă invers și, în loc să-și spună: «Dacă ceilalți mi se par atât de greu de suportat, e pentru că îmi lipsește iubirea... precum și înțelepciunea», vin să-mi spună că cutare sau cutare a făcut aia... a zis ailaltă... Dar ce-și închipuie că aflu de la ei? Eu știu foarte bine că nu sunt înconjurat de ființe impecabile; dar nu îngerii au nevoie de mine, nici arhanghelii. Ce spunea Iisus? «Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi». Esențialul pentru mine este ca cei bolnavi să vrea să devină sănătoși, adică toți cei aflați aici să fie hotărâți să lucreze asupra lor înșiși, să se perfecționeze. Așadar, în loc să-i privească pe ceilalți și să-i critice, fiecare să înceapă prin a se privi pe sine, căci fiecare are ceva de îndreptat.

Iar acum, închipuiți-vă că v-aș considera pe toți foarte antipatici sau că într-o zi nu v-aș mai suporta, ce-ar trebui să fac? Ei bine, pur și simplu să continui să mă ocup de voi, să vă vorbesc, să vă zâmbesc, să vă privesc cu iubire. Veți spune: «Dar ar fi o ipocrizie!» Nu, mi-aș impune în felul acesta o metodă pedagogică, fiindcă raționamentul mi-ar arăta că este mai bine pentru mine. De ce? Pentru că nu trebuie niciodată să te lași pradă simpatiilor, antipatiilor și dispoziției în care te afli. Nu e bine pentru ceilalți, iar pentru tine este încă și mai rău (Cf. La pédagogie initiatique, Œuvres complètes, t. 29, chap. VII: «Participer au travail de la Fraternité Blanche Universelle», partie II). Atunci de ce nu ați adopta și voi același raționament? Dacă există în Fraternitate mutrițe care vă sunt antipatice, purtați-vă ca și cum v-ar fi simpatice și asta vă va face să creșteți interior.

Veți spune: «Dar e atât de greu!» Ei bine, da, e greu, dar unde credeți că veți ajunge căutând doar ce e ușor? Singurul mijloc de a face față dificultăților este să nu stați să le rumegați, ci să înțelegeți tot ce veți câștiga acceptându-le. Credeți că mie mi-e ușor să fiu tot timpul printre voi? Credeți că îmi place să aud neconținut vorbindu-se de problemele unora și altora? Dar știu că tocmai în felul acesta mă dezvolt și pot apoi să vă ajut.

Când observ un defect la cineva, ce fac? Procedez ca un pictor: consider acest defect o pată pe pânza unui tablou; atunci iau o pensulă și transform această pată, pentru a face din ea un element care se potrivește în compoziția tabloului. Cei care îl văd exclamă: «Doamne, cât e de original! De ce este acest detaliu așezat așa?» Ah, așa stau lucrurile, totul a fost calculat. Cum să valorifici ciudățeniile oamenilor? Cum să le neutralizezi defectele, integrându-le într-un scop mai general? Evident, este o întreagă artă, o artă pe care o deprindem în această școală a Fraternității Albe Universale. Toate imperfecțiunile unora și altora trebuie ajustate. Această ajustare a atâtor elemente disparate contribuie la crearea unei vieți noi - și acesta este lucrul minunat. Altminteri, mereu să critici, mereu să vezi ce nu merge, nimic mai ușor! Noi, în Bulgaria, spunem «și bunica știe să facă asta».

Pentru a înțelege ce este cu adevărat un Maestru spiritual, trebuie să renunțați la această imagine a pustnicului care se retrage din lume și care iese, din când în când, din singurătate, pentru a rosti în fața celorlalți câteva vorbe de duh. Cum să-i ajuți pe oameni dacă nu îi înțelegi? Și cum să-i înțelegi dacă nu

trăiești în mijlocul lor, pentru a le cunoaște greutățile și suferințele? Că, din când în când, ai nevoie să te îndepărtezi puțin pentru a te regăsi, a te reîncărca, e firesc, e necesar, ca apoi să fii din nou disponibil. Dar și în acest caz trebuie să rămâi conștient că, și atunci când ești singur, ceilalți există și că, în clipa în care îi vei întâlni, va trebui să fii atent, vigilent, perspicace.

Contrar a ceea ce-și închipuie mulți, înțeleptul nu-i privește pe ceilalți de departe. Dimpotrivă, el știe să se pună în locul tuturor, de aceea el are profunzime în observații, măsură în judecăți și echilibru în fapte. Veți spune: «Dar până unde poți ajunge astfel?» Până la infinit. Cel ce încearcă să se pună în locul celorlalți începe să simtă intuitiv, instinctiv, tot ce se petrece în sufletul lor. Odată ce a fost prevenit de intuiție, de instinct, el știe cum să acționeze pentru a evita unele piedici sau a favoriza unele inițiative, iar viața lui devine din ce în ce mai bogată și mai frumoasă.

V-am spus adesea că animalele pot fi pentru noi o sursă de învățătură. Ele au obiceiuri, trăsături de caracter specifice, care ne dau de gândit. Priviți, de pildă, lilieci. Ei, da, să nu vă mire că vă vorbesc de lilieci. Ei se pot afla cu zecile în întunericul unei peșteri și nu se ciocnesc niciodată, căci au un fel de radar, datorită căruia pot să evite obstacolele. Liliacul, iată un exemplu asupra căruia oamenii ar trebui să mediteze. Ei nu știu să-și măsoare nici cuvintele, nici gesturile, nici privirile și nu fac decât să se jignească, să se bruscheze, să se ciocnească. Cunoașteți, nu? A te mișca abil printre obstacole este o adevărată artă în care puteți începe să vă exersați dezvoltând în voi acel radar care se numește respect, atenție... Da, fie și dacă e vorba numai despre atenția față de obiecte.

În fiecare zi vă deplasați printre nenumărate obiecte. Și iată că sunteți grăbiți, agitați și, împiedicându-vă în trecere de un scaun, îl răsturnați. Asta vă irită, pentru că acum el vă stă în drum și îi dați un picior... Această lovitură de picior poate nu are în sine prea mare importanță: important este ce se petrece în vol. A te împiedica în trecere de un scaun arată că nu știi să-ți măsoari gesturile; iar a-i da, în plus, un picior pentru că ai fost ținut în loc este nu numai o lipsă de inteligență, fiindcă nu folosește la nimic, ci și o lipsă de iubire, fiindcă te-ai lăsat pradă unui acces de mânie. Cel care acționează astfel se poartă ca un bătăran și evident că va acționa la fel și cu oamenii. În plus, acest lucru se răsfânge asupra aurei sale, care își pierde din lumină, și ceva prețios se șterge în el. El și-a dat prin urmare și lui însuși acea lovitură de picior, s-a maltrat pe sine.

Oricine poate să aibă un moment de neatenție și să răstoarne un obiect - chiar și eu. Dar atunci ce fac? îl pun delicat la loc, bățându-l ușor, prietenește, cu palma. Se poate să-i și vorbesc, dar, desigur, nu neapărat cu voce tare. Îi spun: «Iartă-ma! Uite, te pun la loc». Poate că obiectele nu prea simt dacă umblați sau nu atent și blând cu ele, în schimb voi simțiți o stare de bună dispoziție, armonizați curenții în voi, în jurul vostru. Dacă nu știți cum să vă purtați cu niște obiecte nevinovate, ce veți face cu oamenii, când vor veni să vă deranjeze sau când v-au făcut un rău?

Viața este una și în fiecare moment trebuie să fii conștient de ceea ce faci, căci niciun gest nu rămâne izolat; în interior sau în exterior, totul are repercusiuni. De aceea insist, de asemenea, mult să învățați cum să vă salutați, de fiecare dată când vă întâlniți. Spuneți-vă că veniți aici pentru a crea viața

fraternă. Așa că, în clipa în care vă întâlniți, gândiți-vă să vă salutați conștient, ca prin mână să vă transmiteți unii altora viața: curenți de energie, raze de culori. Schimburile cele mai puternice, cele mai benefice nu sunt neapărat cele pe care le faci apropiindu-te fizic. Poți pune multă iubire și lumină într-un gest al mâinii și în privirea care îl însoțește. Așadar sufletul să fie părtaș la salutul vostru, iar spiritul să fie și el prezent! Dacă veți fi venit aici doar pentru a învăța în ce fel să vă salutați, ar fi deja mult! Iar eu, cum nu am timp să vă primesc pe toți, sunteți prea numeroși, știu că măcar prin salutul meu vă pot da ceva din ființa mea.

Și să nu-mi spuneți, așa cum au făcut unii, că acest salut amintește de salutul nazist, căci ei chiar nu au observat bine cum saluta Hitler și cum vă salut eu! în clipa în care un tren se pune în mișcare, persoanele de pe peron venite să-și conducă rudele sau prietenii care pleacă îi salută îndelung cu mâna și atunci, spuneți-mi, oare asta vă amintește de salutul nazist? Lăsați-l, așadar, pe Hitler acolo unde este, iar voi, când vă salutați, puneți în mâna voastră o viață, o forță, o iubire, ca fiecare să poată simți că ceea ce a primit prin acest salut pătrunde în el și îl face mai hun. Este atât de important să aveți contacte psihice armonioase, înainte de a vă întâlni în planul fizic pentru a vorbi sau a lucra împreună!

În Fraternitate, ne rugăm și medităm împreună, dar și mâncăm împreună, iar înainte de a mânca, noi cântăm. În timpul zilei, fiecare a avut viața lui, s-a întâlnit cu diferite persoane și s-a dedicat anumitor activități. Așadar, fiecare vine la masă cu propriile preocupări, gânduri, sentimente, care nu se armonizează neapărat cu ale celorlalți. Cântăm pentru a realiza unitatea, a ne armoniza.

Se întâmplă uneori ca, în această armonie, să nu mai formați cu toții decât un singur suflet - un suflet atât de strălucitor, de vibrant, încât sunt parcă transportat în afara corpului. Cunoscut, desigur, aceste momente de lumină, de dilatare, în care simt că particip la viața Sufletului universal, dar, în acele momente, cel mai adesea sunt singur. Ce bucurie, să pot trăi și cu voi asemenea momente! Așa că, după aceea, cum nu încerc să întipăresc anumite lucruri în voi numai cu gândul, iau stiloul, o foaie de hârtie, și scriu. Da, scriu câteva cuvinte cărora le cer să intre, ca niște semințe, adânc în voi, în subconștientul vostru, în supraconștiința voastră, cu speranța că, până la urmă, aceste semințe vor încolți într-o zi și în conștiința voastră.

Iar apoi mâncăm în tăcere (Cf. Calea tăcerii, Col. Izvor nr. 229, cap. IV: «Un exercițiu: să mâncăm în tăcere»). Pentru unii, care au obiceiul să stea de vorbă sau chiar să se ciorovăiască în timpul meselor, este o tăcere de moarte, un deșert. Și totuși, această tăcere este condiția indispensabilă ca entitățile celeste să vină pentru a fi prezente la acest moment atât de important în care, prin intermediul hranei, urmează să ne împărtășim cu sângele și trupul lui Hristos (Cf. Yoga nutriției, Col. Izvor nr. 204, cap. III: «Hrana, o scrisoare de iubire trimisă de Creator», cap. VIII: «Despre împărtășanie», cap. IX: «Semnificația binecuvântării»). A te hrăni este prima literă din alfabetul divin, iar a mânca în tăcere, în armonie, într-o atmosferă fraternă, reprezintă pentru mine adevărata împărtășanie.

Mi s-a întâmplat să fiu invitat să iau prânzul la ambasadori, la bancheri, la aristocrați și am găsit, într-adevăr, acest lucru destul de greu de suportat. Toate

acele feluri de mâncare, cu farfurii și tacâmuri care sunt schimbate într-una, și slujitorii care servesc întâi la dreapta, iar apoi la stânga... Oare este nevoie de acest ritual? Ca să nu mai vorbesc de conversații, la care este politicos să participi! Nu mai știi ce mănânci. Într-o zi, fiindcă-mi cunoșteam deja gazdele de ceva timp, până la urmă le-am spus: «Oare n-am putea simplifica puțin lucrurile? Înțeleg că, pentru a primi anumite persoane, sunteți obligați să vă conformați unor convenții. Dar vă rog, faceți măcar o excepție cu mine. De-acum înainte nu e nevoie să mă mai primiți cu tot acest ceremonial». Stăpâna casei a zâmbit și mi s-a părut chiar că răsuflă puțin ușurată. Vă asigur că în timpul acestui gen de mese, mi s-a întâmplat să regret simplitatea și liniștea meselor noastre fraterne.

O atmosferă este vie fiindcă este locuită de toate entitățile luminoase atrase de cântecele, de gândurile și de rugăciunile noastre - și încă nu știți, în plus, ce protecție poate deveni ea pentru voi. Da, când te-ai obișnuit să respiri un aer curat, ușor, luminos, cum să nu simți, prin contrast, ce înseamnă o atmosferă grea, apăsătoare și primejdii pe care ea le prevestește? Deseori, o atmosferă este principalul indiciu pe care îl ai pentru a-ți forma o opinie despre anumite persoane sau situații.

Cu ani în urmă, am făcut, împreună cu un frate, o călătorie în Spania. Eram undeva lângă Granada. Ni se spusese că exista în preajmă un sat de troglodiți care merita văzut. Ne-am dus așadar acolo, cu un grup de turiști, dar nici n-am ajuns bine, că i-am spus fratelui: «Să nu rămânem aici, să plecăm imediat!» Bărbații și femeile care trăiau în acele peșteri aveau în privire un fel de lucire tulbure, neliniștitoare, dar mai ales simțeam în atmosferă ceva înspăimântător: pasiuni care se dezlănțuiseră, crime care fuseseră comise, iar printre ei circulau larve' elementali, care se hrăneau cu emanațiile lor. Fiindcă trebuie să știți că, în locurile în care stau, oamenii nu sunt niciodată singuri. Alte entități, pe care le-au atras prin emanațiile lor, umblă pe acolo nestingherite și locuiesc cu ei.

Doar noi am plecat imediat, însă a doua zi, la hotel, ceilalți turiști își exprimau regretul că nu ne-au urmat: petrecuseră acolo - spuneau ei - momente foarte neplăcute, fuseseră escrocați etc. Localnicii voiseră să le arate nu știu ce practici magice și, adăugau turiștii: «Oamenii aceia s-au năpustit asupra noastră ca vulturii». Cum de nu simțiseră imediat în atmosferă ceva neliniștitor? Nu spun că este rău să ai puțină curiozitate și interes pentru toți oamenii, oricare ar fi - și ei sunt frații noștri și surorile noastre - dar trebuie să fii sensibil la atmosferă, ca să poți scăpa înainte să devii victimă.

Această armonie pe care reușim să o creăm împreună cu toții se manifestă uneori și sub formă de culori: un imens curcubeu care se deschide deasupra noastră și care atrage entități celeste, care atrage îngeri. Da, îngeri... și nu este doar un fel de a mă exprima, pe care l-aș dori poetic. Îngerii există și ei vin să ne viziteze. Veți spune: «A, ați văzut îngeri? Povestiți-ne...» Era o asemenea splendoare încât inima mea aproape că înceta să mai bată, dar nu e nimic de povestit. Vă voi spune doar că trebuie să dorim aceste prezențe angelice mai mult decât orice.

Ar fi cu siguranță un lucru bun dacă am mai putea avea niște clădiri, dar scopul meu nu este să îmbogățesc Fraternitatea cu câteva construcții în plus. Fiecare societate, fiecare organism care se naște începe să se ocupe de clădirile în care se va instala și așa se face că există biserici, temple... există parlamente...

există sediul Națiunilor Unite, cel al Crucii Roșii etc. Dar războaiele continuă, și nedreptățile, și sărăcia, și crimele. Câteva clădiri în plus sau în minus nu pot schimba mare lucru atâta timp cât, în invizibil, oamenii nu vor fi capabili să construiască, cu gândurile, cu sentimentele, cu voința lor, monumente de lumină și de iubire. Aceste construcții nevăzute sunt la fel de reale ca cele din beton sau din sticlă - și mai eficiente decât ele.

Un astfel de monument doresc eu să construim împreună, ceva de o asemenea forță, încât toate conștiințele din lume să fie impresionate, tulburate. Da, se va produce dintr-o dată o asemenea prefacere în conștiințe, încât fiecare va fi purtat de un curent irezistibil: fără a-și pune întrebări, își va lăsa de-o parte interesele egoiste și se va hotărî să lucreze pentru înfăptuirea fraternității în lume. Nu mă întreb dacă voi reuși să clădesc cândva un astfel de monument, dar în acest sens lucrez. Aceasta e munca ce dă sens vieții mele și doresc ca voi, toți cei care veniți aici, să participați la ea, cultivând această înțelegere, această iubire fraternă unii pentru alții. Fiecare trebuie să vină pentru a adăuga o piatră la acest edificiu - și nu vă întrebați care va fi locul vostru, Dumnezeu va ști unde să așeze această piatră.

Peste tot pe unde am călătorit, am văzut realizări minunate, clădiri cu parcuri și grădini cum Fraternitatea nu va avea, cu siguranță, niciodată. Dar adesea, ele m-au făcut să mă gândesc la niște morminte goale, pentru că bărbații și femeile care le ocupau nu erau, ei înșiși, locuiți de spirit, de iubire. Or, ceea ce doresc eu este să faceți din Izgrev, din Bonfin, din toate centrele noastre fraterne din Franța și din celelalte țări, spații cu adevărat locuite (Cf. O filozofie a universalului, Col. Izvor nr. 206, cap. IX: «Congresele fraterne la Bonfin») în asemenea măsură încât, doar pătrunzând în ele, să simțiți în atmosferă ceva subtil, o lumină, o pace.

Știu că acest lucru începe să se realizeze. Persoane care intră la Bonfin pentru prima dată îmi spun asta sau o spun fraților și surorilor. Uneori se întâmplă chiar cu muncitori care vin de la Fréjus, șoferi de camion care ne livrează alimente sau materiale. Ei nu știu întotdeauna cum să exprime acest lucru, dar spun că simt aici ceva special și care le face bine. Ei da, fiindcă până și pământul, pietrele, copacii sunt impregnați cu rugăciunile, cu cântecele, cu gândurile și sentimentele noastre fraterne. Încercați să fiți încă și mai conștienți de asta și veți beneficia voi înșivă, ca și cei care vor veni aici într-o zi.

Fiecare trebuie să se străduie să cultive cel puțin o calitate: respectul față de ceilalți, buna dispoziție, perseverența, stabilitatea, recunoștința, simțul ordinii, simțul estetic etc. - sunt atâtea! - știind că, datorită acestei calități, purifică și luminează atmosfera, dar în același timp influențează benefic ființele pe care le întâlnește, devine un model pentru ele. Evident, nu sunt atât de naiv încât să nu fi observat că, în general, oamenii sunt în mod firesc mai înclinați să jinduiască la succesul, faima, bogățiile celorlalți decât calitățile lor de răbdare, de bunătate, de devotament. Din aceste calități ei încearcă pe cât posibil să obțină un profit: este cu mult mai avantajos să profiți de calitățile celorlalți decât să lucrezi tu însuși pentru a le dobândi! Totuși se întâmplă ca, în contact cu ei, să se lase până la urmă influențați.

A deveni un model pentru cei din jur este evident dificil, știu, dar merită să încerci. Studiați-vă bine și descoperiți care din calitățile voastre se pot consolida,

amplifica, afirma. Alegeți una și cultivați-o cu perseverență, ea va deveni un centru către care vor începe să converge toate celelalte calități ale voastre. Dacă aveți pretenția să lucrați asupra tuturor calităților voastre în același timp, nu veți reuși; trebuie mai întâi să vă stabiliți un centru. Dacă hotărâți că bunătatea va fi axul în jurul căruia se vor învârti eforturile voastre, alte virtuți vor veni să i se alăture: răbdarea, generozitatea, înțelepciunea, chiar și clarvederea. Da, acea clarvedere care vă face să-i ghiciți pe ceilalți, să simțiți de ce au nevoie, cum să le vorbiți sau să vă purtați cu ei.

Întrucât ați venit aici, încercați să participați la munca mea, ca să putem influența într-o zi multe alte conștiințe din lume! În acest fel viața voastră se va umple de sens și de bucurie. Ce poate fi mai cumplit decât să trebuiască să părăsești într-o zi pământul, fără să fi făcut nimic bun pentru ceilalți? Din fericire, Dumnezeu a pus în inima omenească dorința de a fi util. La început este nevoia de a-ți susține familia, prietenii, țara, dar nu e de ajuns. Trebuie să te gândești la întreaga lume și chiar la celelalte planete: și acolo există fapte care pot fi ajutate în evoluția lor. Chiar dacă nu reușiți încă să vă propuneți asta, trebuie cel puțin să știți că această muncă este posibilă și că, datorită ei, veți intra în comunicare cu entități mai evolute, care vă vor conduce mereu mai departe, mereu mai sus.

Uneori vă gândiți: «Dar la ce folosește să mă rog, să meditez, să mă strădui să trăiesc în lumină și în puritate? Asta nu aduce nimic nimănui, oamenii nici măcar nu observă». Ei bine, vă înșelați! Când ați făcut eforturi pentru a trăi în armonie, în lumină, simpla voastră prezență aduce un lucru prețios, a cărui influență nu o puteți măsura.

Într-o zi, aprinzând televizorul, am dat din întâmplare peste o emisiune numită «Micul conservator al Mirelei». Se aflau acolo băieți și fete, care veneau pe rând să prezinte un cântec; iar profesoara lor, adică Mirela, îi învăța să-și învingă timiditatea, să-și îmbunătățească emisia vocală etc. Era foarte interesant. La un moment dat, atenția mi-a fost atrasă de o tânără care stătea cuminte la locul ei. Din ea emana ceva atât de fin și de subtil, că m-a încântat. Privind-o, îmi spuneam: «Dar oare ce-a făcut pentru a avea acest farmec, această grație?» Talia, gesturile, chipul, părul, fruntea, ochii, nasul, gura, tenul, zâmbetul ei... totul era atât de frumos și de bine proporționat! Colegele ei nu păreau să-i acorde vreo atenție specială, dar era evident pentru mine că simpla ei prezență le influența și peste tot pe unde se ducea, această fată crea poezie și inspira fiecăruia - și mai ales fiecăreia - o tainică dorință de a deveni ca ea. Nu avea nevoie să spună: «Priviți-mă, fiți ca mine»... Ce fată n-ar fi simțit nevoia să-i semene?

Și să nu vă mire că am ales ca exemplu această fată, pe care am zărit-o la televizor. Pentru mine toate exemplele pot fi utile pentru a vă face să înțelegeți adevăruri ale vieții psihice. Constat că nu vă dați încă seama de puterea influenței. Da, este atât de simplu! Vedem asta în fiecare zi. Iată că o artistă celebră se hotărăște să-și schimbe coafura... Ea nu se duce peste tot să ceară să fie imitată, dar are fotografia în reviste, este invitată la televiziune și, de la o zi la alta, o mulțime de femei încep să se coafeze ca ea, să poarte aceeași îmbrăcăminte etc. O influență spirituală este desigur mai subtilă, dar este totuși o influență, și ea acționează imperceptibil. De aceea trebuie să lucrați asupra

voastră înșivă, pentru a deveni niște cărți vii, care îi vor inspira pe toți cei pe care îi veți întâlni. Fără să deschideți măcar gura, veți vorbi și asta este minunat. Cuvintele nu sunt întotdeauna cele mai convingătoare. Așadar, să deveniți cărți vii: iată munca pe care trebuie s-o luați de acum încolo în serios, pentru că veți avea o influență benefică asupra tuturor celor care se vor apropia de voi. Iar iubirea fraternă înseamnă și asta.

Există flori, există copaci încă necunoscuți, în locuri de pe pământ unde omul nu s-a aventurat până acum și poate nici nu va ajunge vreodată. Atunci te întrebi uneori, ce rost au aceste plante, care nu folosesc nimănui, pentru că nimeni nu le va vedea: e lipsit de sens, te gândești; nu există inteligență în natură. Unii filozofi materialști s-au folosit chiar de acest argument pentru a demonstra că nu există finalitate în creație, că totul în ea e rodul întâmplării. Poate ați ajuns și voi vreodată în locuri aproape sălbatice, departe de lume, unde ați descoperit flori de o mare frumusețe și v-ați întrebat: «La ce or folosi aceste flori, de a căror existență nu știe nimeni? De ce sunt aici, necunoscute, inutile, părăsite?» Ei bine nu, în natură nicio floare, nicio plantă nu rămâne neștiută, niciuna nu este uitată, lipsită de rost. Dacă ființele umane nu fac asta, atunci entități ale lumii invizibile vin în preajma florilor celor mai tănuite, pentru a le culege emanațiile.

Păi da, de ce numai oamenii ar putea să cunoască și să folosească plantele, precum și mineralele și animalele? Mai sunt și toate entitățile pe care nu le vedem, dar care există: spiritele celor patru elemente, sufletele morților... Ca niște chimiști, acestea extrag din ele anumite substanțe, cu care se hrănesc sau pe care iau cu ele, pentru a ajuta alte făpturi. Nimic nu este inutil în natură sau în societate, nimic și nimeni. Țineți bine minte ce vă spun acum. Da, chiar dacă o ființă umană rămâne neștiută, ascunsă, iubirea și lumina pe care ea le emană sunt culese de entități invizibile care se hrănesc cu ele și aceste entități le pot duce, de asemenea, foarte departe pentru a salva făpturi care cer ajutor.

Când ne rugăm, câte spirite pot veni să ia din noi chintesențe care vor fi folosite pentru vindecarea suferințelor omenirii! Gândiți-vă la asta și, dintr-o dată, existența voastră va căpăta un nou sens. Creatorul, în înțelepciunea Lui, nu a lăsat pe lume nimic inutil. De câte ori n-am verificat acest lucru și, de aceea, vă spun acum: puteți deveni și voi un izvor de binecuvântări pentru întreaga omenire.

Se întâmplă ca anumite persoane să-mi spună: «O, Maestre, cât trebuie să vă simțiți de singur!» Depinde de ce numim singurătate. Desigur, când constat că nu sunt nici înțeles, nici susținut în munca pe care o fac cu voi, mă pot simți singur. Dar în lumea invizibilă nu mă simt niciodată singur. V-am vorbit adesea de legea afinității, conform căreia toate ființele care nutresc același ideal, care au aceleași gânduri, aceleași sentimente, aceleași dorințe, intră în contact în lumea subtilă (Cf. Cartea magiei divine, Col. Izvor nr. 226, cap. XI: «Cele trei mari legi magice: 2. Legea afinității»). Așadar, în invizibil, știu, simt că sunt ajutat, susținut, de toate ființele - din trecut dar și din prezent - care au fost și care sunt însuflețite de aceeași dorință ca și mine, de a aduce pacea și fraternitatea în lume. Când vi se întâmplă să vă simțiți singuri, încercați să vă amintiți de această lege a afinității. În realitate nu suntem niciodată singuri.

În ultima zi a călătoriei mele în Turcia, eram la Istanbul. De la fereastra camerei mele de hotel priveam în stradă: casele, mașinile, oamenii trecând...

Casa alăturată avea o curte, în care am văzut intrând un bătrân cu înfățișare jalnică: hainele lui, care nu mai aveau culoare, erau rupte pe alocuri. Ducea cu el un covoraș, dar atât de uzat, încât ai fi putut cu siguranță să vezi prin el. A întins covorașul cu grijă pe jos, apoi a îngenuncheat pentru a-și rosti rugăciunile, așa cum fac musulmanii. Din acel moment atitudinea lui mi-a atras întreaga atenție. El se ruga cu o asemenea feroare, o asemenea credință, o asemenea concentrare, încât am început și eu să mă rog cu el și i-am cerut Cerului să-i împlinească dorința. Ținuta, gesturile lui exprimau toată adorația unei făpturi față de Creatorul său și, în pofida sărăciei lui, era evident că nu bani cerea. Dar părea atât de lipsit de mijloace, încât am vrut să fac ceva pentru el. Din păcate, până am coborât, plecase. Nu l-am găsit și am fost dezamăgit, căci într-adevăr mă impresionase.

Am continuat să mă gândesc mult timp la acel bătrân și îmi spuneam: «Doamne, este imposibil să nu i se împlinească ruga». Fără a bănuî că cineva îl privește, se ruga în adâncul inimii lui cu atâta simplitate, cu atâta sinceritate! Și ceea ce vreau mai ales să vă fac să înțelegeți povestindu-vă această întâmplare este că, tot așa, când vă rugați din toată inima, cineva vă observă, chiar dacă nu de la fereastra unei camere de hotel. Din lumea invizibilă întotdeauna vă privește cineva și dacă îi mișcați inima, e posibil să se hotărască să adauge gândul și iubirea sa rugăciunii voastre, ca ea să fie împlinită. Ei, da, nu sunteți niciodată singuri, întotdeauna se găsesc câțiva «indiscreți» care să vă privească. Și când văd că sunteți sinceri, dezinteresați, ei hotărăsc să vă susțină.

Există în lume atâtea suferințe pe care nu le cunoaștem! Mai aflăm câte ceva din informațiile pe care ni le oferă ziarele, radioul, televiziunea, dar este imposibil să enumeri și să descrii toate nenorocirile care lovesc omenirea în fiecare zi, căci ce se întâmplă e de nedescris. Spiritele lumii invizibile ar vrea, desigur, să ușureze toate aceste suferințe, dar nu pot, pentru că nu au mijloace să intervină direct pe pământ. Ele pot acționa doar prin intermediul oamenilor înșiși. Dar unde sunt aceia care se gândesc cu adevărat să facă ceva, atunci când le stă în putință? Așadar, iată îndatorirea noastră: să le oferim mijloace spiritelor celeste. Iar aceste mijloace suntem noi. Acolo unde există servitori devotați care se pun în slujba lor, spiritele pot, prin ei, să îmbunătățească mult lucrurile pe pământ.

Într-o zi, în mijlocul unei conferințe, am luat un aer grav și, cu o voce solemnă, am întrebat: «Dragi frați și surori, știți cine sunt eu?» Toți, foarte impresionați, credeau că voi spune că sunt Pitagora sau Orfeu sau Buddha sau Zoroastru... sau Genghis Khan, cine știe? În orice caz, un personaj ilustru. Așa că mă priveau, așteptând revelația și, după câteva momente, cu același aer grav și aceeași voce solemnă, am spus: «Sunt trădătorul numărul unu». Și atunci, bieții de ei, ce surpriză, ce dezamăgire! Unii erau chiar puțin îngrijorați. Să fii un trădător nu este, într-adevăr, prea grozav!

Așadar a trebuit să explic: «întregul pământ este ca o fortăreață imposibil de cucerit, în care nici entitățile cele mai puternice din lumea divină nu reușesc să instaureze ordinea, dreptatea, pacea, iubirea. De ce? Pentru că aceste entități nu sunt făcute din materie fizică. Pentru a interveni, trebuie ca oamenii înșiși să le dea posibilitatea. Pe pământ oamenii sunt la fel de puternici ca toate oștile cerești și dacă vor să le țină piept, nu e nimic de făcut; ele nu pot pătrunde în

această fortăreață decât dacă, din interior, cineva le deschide măcar o ușă. Vă miră?... Dar câte cărți, câte filme nu povestesc întâmplări cu orașe asediate pe care armata dușmană nu reușea să le cucerească, până când un trădător din interior nu deschidea, în cele din urmă, o cale de trecere!

Ei bine, și cu pământul e la fel. El nu va fi niciodată luat cu asalt din exterior de oastea cerească. Trebuie ca, din interior, trădători să facă spărturi în metereze, ca ea să poată pătrunde. De aceea m-am hotărât să devin un trădător... Recunosc că acest cuvânt sună puțin ciudat, dar nu-i nimic; cel puțin, cu acest cuvânt și cu imaginea pe care o trezește, înțelegeți ce vreau să spun. Eu sunt așadar un trădător, care se străduie să facă undeva o breșă, ca oastea cerească să poată să dea năvală înăuntru și să-i salveze pe oameni, inspirându-le sentimente mai fraterne unii față de alții. Așa că, nu vreți să mă ajutați puțin și să deveniți și voi trădători?

Dacă speța umană n-a dispărut, dacă ea supraviețuiește încă, în pofida celor care, conștient sau inconștient, au făcut totul pentru o face să piară, asta se datorează unui mic număr de ființe care se străduiesc să neutralizeze curenții distrugători. Aceste ființe lucrează în taină, cele mai multe sunt necunoscute, ascunse nu se știe unde, dar ele sunt atât de fericite când văd bărbați și femei conștienți, care se hotărăsc să participe la munca lor, cea mai utilă pentru salvarea omenirii! În această muncă vreau eu să vă angrenez, alături de mine.

Unknown

Cap. 17 - Nu vreau decât libertatea voastră

Pentru cel care a lucrat mult timp ca să dobândească lumina, stăpânirea de sine și pacea interioară, tentația de a se izola pentru a nu fi deranjat este mare: el poate să scrie cărți, să țină cursuri sau câteva conferințe, fără a se amesteca în viața celorlalți și, mai ales, fără a-i lăsa pe ceilalți să se amestece în propria lui viață, căci întrevede deja ce greutăți îi vor crea. Nu trebuie să ne facem iluzii: dacă oamenii recunosc valoarea morală, spirituală a unei ființe și se hotărăsc să învețe de la ea, asta nu înseamnă că și știu cum s-o privească și să găsească atitudinea corectă față de ea. Ei sunt încă atât de subjugăți de ideile lor preconceptionale, de dorințele lor egoiste, încât se așteaptă, în mod firesc, ca îndrumătorul lor să se conformeze acestora și atunci încep complicațiile. De aceea, cel mai adesea, un înțelept alege să stea departe de frământările și de pasiunile oamenilor.

Însă pe un adevărat Maestru spiritual nu-l sfătuiește doar înțelepciunea, el este inspirat și de iubire. El își spune: «îmi voi atrage greutăți care mă vor ține pe loc în propria mea muncă, dar la ce folosește să progrez de unul singur? Nu-mi pot lăsa frații și surorile în întuneric, în îndoială și neliniști... Voi fi liber, desigur, dar nu voi fi fericit, dacă nu contribui și la eliberarea lor».

În India, yoghinii se străduie să atingă Nirvana, dar pentru a atinge Nirvana rămânând pe pământ, trebuie să te poți izola. Iar eu nu pot. Când Maestrul meu mi-a spus: «Amintește-ți că ai semnat un contract», n-a făcut asta ca să mă duc să caut beatitudinea cine știe pe unde, departe de toți și de toate. Existența noastră terestră este scurtă, vom avea tot timpul să gustăm beatitudinea în lumea cealaltă. De multă vreme știu că sunt un călător în spațiu, că pământul nu

este patria mea, că adevărata mea patrie este în altă parte. Dar deocamdată sunt pe pământ și atâta vreme cât sunt pe pământ, încerc să le fiu util fraților mei oameni, oricare ar fi greutățile.

Voi mă numiți Maestru, dar eu nu v-am cerut niciodată asta. Ani de zile mi s-a spus «fratele Mikhaël» și îmi convenea perfect, aș fi acceptat fără probleme să continuați să-mi spuneți așa. Doar cei care nu cunosc realitatea muncii spirituale au nevoie de un titlu, crezând că acesta le va aduce prestigiu și faimă. Eu n-am dorit niciodată să primesc titlul de Maestru; Fraternitatea este cea care mi l-a dat, la întoarcerea mea din India, și nu consider asta o onoare, ci o sarcină grea pe care o port pe umeri cu răbdare. Eu mă simt în continuare fratele vostru, fac multe eforturi pentru a vă ajuta, dar mă ajutați voi oare să vă ajut?

Adevărul este că nu m-am simțit niciodată suficient de pregătit pentru munca pe care o fac. Nici acum nu simt că sunt gata. Și ce înseamnă pentru mine a fi gata? A mă putea manifesta ca un intermediar, ca un mediator între Cer și pământ, între entitățile divine și ființele umane. De acest lucru este capabil doar cel ce s-a purificat de orice element care ar putea reține sau devia curenții celești. Și cine poate pretinde că a ajuns la acest grad de puritate, de transparență?

Desigur, o să obiectați: «Dacă nu vă simțiți încă pregătit, de ce ne repetați atât de des că nimic nu depășește învățătura pe care ne-o dați?» A, asta e altceva. Plimbându-mă uneori prin Paris, am văzut cum caută vânzătorii ambulanți să atragă atenția trecătorilor asupra produselor pe care vor să le vândă. Ei strigă-ntr-una: «Apropiați-vă, apropiați-vă! Iată un lichid miraculos care face să dispară toate petele. Nicăieri nu veți găsi un produs mai eficient!» Etc., etc... Iar această publicitate nu șochează pe nimeni, oamenii se opresc, ascultă, privesc și cumpără. Atunci mi-am zis că este un exemplu de urmat și am hotărât că și eu voi ști să-mi «vând» produsele, adevărurile, care sunt de o valoare inestimabilă. Procedez astfel pentru a vă capta atenția. Dacă nu v-aș spune: «Iată cel mai mare adevăr», «Iată o idee pe care nu o veți găsi nicăieri în altă parte», «Este pentru prima dată când vi se revelează un asemenea lucru», oare ați face efortul să mă ascultați?... Dar, în ce mă privește, știu, simt că încă nu sunt pregătit pentru ceea ce consider a fi singura muncă ce merită făcută.

La întoarcerea mea din India, unii frați și surori se așteptau să mă comport de-acum încolo ca unul din acei guru despre care citiseră tot felul de istorisiri: poate că voi purta robă, poate că voi sta ore întregi nemișcat ca o statuie în fața căreia ceilalți vor veni să se prosterneze și, din când în când, voi deschide gura pentru a rosti câteva cuvinte și a da ordine care vor trebui imediat executate. Dar iată, au fost nevoiți să constate că eram același... În afară de faptul că acum aveam barbă. Și au fost dezamăgiți, mi-au spus-o, se așteptau într-adevăr să mă conformez de-acum ideii pe care și-o făceau despre un Maestru, după cărțile pe care le citiseră. Ca și când un an petrecut în India ar fi fost suficient pentru a mă face altfel de cum sunt în adâncul ființei mele!

Sincer, a fi înconjurat de oameni ascultători și supuși e un lucru care pe voi v-ar face fericiți? Eu nu găsesc că ar putea fi vreo bucurie în asta. Propria mea libertate îmi este de-ajuns, n-am nevoie s-o iau pe-a voastră. Eu îmi găsesc fericirea în altă parte, iar fericirea mea este să vă văd inteligenți, puternici și liberi. Da, liberi. Veți spune: «Dar atunci fiecare va putea să facă ce-l taie capul!»

Nu, dimpotrivă, fiecare va avea conștiința faptului că ceea ce îl sfătuiesc este lucrul cel mai bun pentru el. Dacă accept să mă considerați Maestrul vostru, e pentru a vă ajuta să vă dezvoltați, nu pentru a vă impune ce vreau eu. Ce-aș face cu niște ființe uniformizate, fără caracter? Pentru munca pe care trebuie să o facem împreună, am nevoie, dimpotrivă, de ființe independente, puternice, iar regulile de respectat aici nu au, tocmai, alt scop decât să vă întărească, să vă elibereze... vreau să spun să întărească și să elibereze principiul divin din voi. Căci, deocamdată, principiul divin din voi suferă, este prizonier, ca un rege pe care supușii l-au detronat și l-au închis într-o temniță: voi îl chinuiți, nu-i dați nici să bea, nici să mănânce, iar eu vreau doar să vă ajut să-l scoateți din închisoare (Cf. Pășiți cât aveți lumină, Col. Izvor nr. 244, cap. XII: «în slujba principiului divin»).

Însă și citindu-mi doar cărțile, unii nu înțeleg asta. Au impresia că vreau să-i îngrădesc. Deseori nici măcar nu știu cine sunt acele persoane, nu le cunosc, dar în loc să profite de cunoașterea mea, ele protestează, îmi scriu că nu sunt de acord cu mine. Și ce vor să fac? Dacă le deranjează cărțile mele, să nu le citească! Eu nu-mi pot îndeplini rolul de îndrumător decât pe lângă aceia care sunt capabili să recunoască faptul că singurul meu scop este să-i ajut să se elibereze. Ceilalți...

V-am spus că atunci când cineva vine la mine pentru prima dată, nu iau în considerare nici diplomele, nici titlurile, nici averea lui. Din cuvintele, din atitudinea, din gesturile sale, eu caut mai ales să aflu care îi este idealul. De ce? Pentru că dacă nu are un ideal spiritual, știu că foarte repede mă va acuza că vreau să-l supun.

Dar ce concepție au oamenii despre libertate, când se hotărăsc să devină discipolii unui Maestru? Asta este, într-adevăr, o întrebare... Cu prima ocazie, ei sunt gata să-i reproșeze că încearcă să-i îngrădească și, în același timp, nu încetează a-i cere ajutor, pentru a ieși din dificultățile în care s-au afundat. Și ei nu văd în asta nicio contradicție! N-au înțeles că libertatea înseamnă să nu ai nevoie de nimeni pentru a progresa. Ce idee își fac ei despre libertatea lor, când nu încetează a cere proptele, bastoane, cârje... sau când caută un Maestru închipuindu-și că el le va schimba cursul vieții și îi va pune la adăpost de încercări?

Ca toate ființele umane, discipolii unui Maestru au destinul lor, datorii karmice de plătit, iar Maestrul nu are dreptul să intervină pentru a schimba cursul lucrurilor. Dacă intervine uneori, e fiindcă simte că este momentul, fiindcă e sigur că nu întrerupe desfășurarea unui proces necesar. Cel mai adesea, el trebuie să se limiteze la a le explica discipolilor anumite adevăruri, a le da sfaturi, metode. Nu așteptați, așadar, de la mine să intervin direct în viața voastră. Trebuie mai întâi să înțelegeți cum ați ajuns la strâmtoare și cum puteți ieși din ea. Eu vă dau o lumină; dacă nu o acceptați sau dacă nu vedeți nimic, ce pot face? Să presupunem chiar că vă scot din încercările prin care treceți... Atâta timp cât nu le-ați înțeles originea și nu faceți eforturi pentru a le depăși, veți cădea imediat înapoi în ele. Și ce veți face când nu voi mai fi aici? Puterea mea este așadar limitată. Dar datorită explicațiilor mele și metodelor pe care vi le prezint, nu veți resimți atât de dureros aceste încercări pe care nu le puteți evita. Și când le-ați depășit, sunteți mai lucizi, mai puternici, mai bogați.

Așa că, să fie limpede: nu vă voi elibera de karma voastră, dar vă pot învăța să transformați experiențele dureroase la care vă supune ea. Eu vă arăt cum să căutați eliberarea în planul conștiinței (Cf. Libertatea, victorie a spiritului, Col. Izvor nr. 211, cap. VI: «Adevărata libertate este o consacrare»). Fiecare dificultate pe care o întâlniți este o ocazie de a învăța; dacă aș interveni pentru a vă scăpa de ea, v-aș împiedica să progresați. Trebuie doar să vă dau o lumină și metode ca să puteți voi înșivă să faceți munca. Și viața mea credeți că e ușoară? Acceptând rolul de îndrumător îmi atrag toate dificultățile. Dar consider aceste dificultăți ca pe o binecuvântare și nu le-aș da pe toate comorile din lume. Îmi spun că și eu trebuie să progrez.

E absolut necesar ca fiecare să știe ce poate să aștepte - sau să nu aștepte - de la mine. Dar oamenii nu dau dovadă de înțelepciune. Unii de-abia m-au cunoscut sau abia au citit câteva din cărțile mele și hotărăsc că posed toată cunoașterea și toate puterile din lume. Ei îmi fac atunci o statuie, pe care o pun pe un pedestal și îmi spun: «Sunteți Maestrul meu». Dar iată că, în scurt timp, ei descoperă că nu corespund acestei statui pe care au făcut-o și o culcă la pământ. Ce vină are statuia? Ce vină am eu că nu sunt așa cum și-au închipuit - și asta fără măcar să știu?

Unii mi-au spus-o: «Mi-ați părut a fi o divinitate, iar acum constat că nu sunteți». Dar ar fi trebuit să-și dea seama imediat! Și ce înfumurare, în plus, să creadă că o divinitate va accepta să-i învețe și să trăiască printre ei! Ce-au făcut ca Cerul să le trimită o divinitate? Și iată că m-au întâlnit pe mine, căci cu siguranță nu meritau mai mult. Dacă nu sunt în stare să-l înțeleagă pe modestul îndrumător care sunt, ce vor face în fața altora mai mari?

Să zicem că nu e rău să faceți un mic stagiul lângă mine și să vă pregătesc pentru alții, mai mari decât mine. Apoi mă veți părăsi și e foarte bine. Ce le-a spus Ioan Botezătorul ucenicilor săi, când L-a văzut pe Iisus trecând? «Iată Mielul lui Dumnezeu». Și ucenicii săi L-au urmat pe Iisus. Eu aș fi foarte fericit dacă m-ați părăsi pentru a-L urma pe Hristos. Dar sunt trist să văd că unii mă părăsesc pentru a se duce să se împotmolească în mlaștini.

Nu v-am spus niciodată cum trebuie să mă considerați, vă las să vă formați singuri o părere. Vă cer doar să reflectați la faptul că dacă m-am aflat în drumul vostru, nu este din întâmplare, e aici ceva de înțeles. De ce suntem împreună? Eu știu de ce sunteți în fața mea, cu mine. Adesea voi sunteți cei care nu știu. În orice caz, vă las liberi: liberi să veniți, liberi să plecați și liberi să rămâneți. Dacă mă părăsiți, n-am să mă întristez, iar dacă rămâneți, iarăși n-am să mă întristez, gândindu-mă la greutățile pe care mi le veți face cu siguranță. Vedeți, sunt extrem de binevoitor, accept tot. Vă întrebați dacă vorbesc serios?... Credeți ce vreți.

Se pare că sunt persoane care ar dori să participe la congresele noastre, dar nu vin, fiindcă li s-a spus că odată ce au pus piciorul în Fraternitate, le voi obliga să rămână. Ce idee! Ar trebui să fiu de-a dreptul neghiob ca să procedez astfel. Dacă cineva nu vrea să rămână, prefer să plece, altfel va stingheri munca pe care o avem de făcut aici, prin voință comună și în armonie. Vedeți, oamenii nu raționează. Și vă voi face și această recomandare: dacă o persoană aparține deja unui alt învățământ spiritual, nu încercați să-o atrageți în Fraternitate. Întrucât acela este locul în care se dezvoltă, se împlinește, lăsați-o în acel învățământ.

Evident, dacă ea este cea care dorește să vină în Fraternitate, e altceva; dar dacă nu manifestă această dorință, vă rog, nu faceți nimic pentru a o atrage la noi, n-ar fi cinstit.

Se întâmplă, de asemenea, să primesc scrisori în care mi se spune: «Pentru mine sunteți ca un tată, ca o mamă...» Și credeți că sunt fericit și mândru să aflu că reprezint ceva atât de important pentru unele persoane? Ei bine, deloc: văd deja toate complicațiile care mă așteaptă. Căci cunoașteți oare mulți copii care să fie mulțumiți de părinții lor? O mare parte din viață nu au decât reproșuri să le facă. Când, mai târziu, ajung ei înșiși părinți și văd cât este de greu, ori când propriii lor părinți sunt în vârstă sau deja au murit, își dau în sfârșit seama că aceștia au fost buni părinți și le pare rău că s-au purtat urât cu ei și au fost nerecunoscători. Ei bine, așa se va întâmpla și cu mine: mulți vor aștepta să mor pentru a recunoaște tot ce puteau primi bun de la mine. Până atunci, tot eu trebuie să găsesc cel mai bun mod de a-i ajuta - și cât e de greu, uneori!

În conferințele mele abordez chestiuni generale și mă adresez tuturor, dar iată că atunci când vorbesc cu asprime, unii frați și surori cred că mă adresez în mod special lor. Li se pare că recunosc un detaliu care îi privește în mod deosebit și sunt jigniți. E oarecum normal să se simtă vizati, nu? Dacă ce spun nu ar privi pe nimeni, la ce-ar mai folosi să vorbesc? Or, tocmai, lucrurile pe care le spun vă privesc pe voi toți cei care vă aflați aici, este așadar inevitabil să vă regăsiți în ele. Eu mă uit la fiecare dintre voi ca la o carte deschisă; din fiecare citesc o pagină și, din ce citesc, extrag o învățătură de care, mai devreme sau mai târziu, veți beneficia cu toții. N-ați observat că tot ce vă explic în conferințe am citit în voi, în cărțile care sunteți? Dacă n-ați fi aici, poate n-aș avea mare lucru de spus... Așa că, în loc să se simtă jignit, fiecare să încerce să ia ceea ce îi va fi de folos pentru a se corecta, a se schimba în bine, fără să piardă timp frământându-se, sub pretext că s-a recunoscut în cuvintele mele.

Din momentul în care unele persoane încep să vină în Fraternitate, știu și că risc să fiu făcut răspunzător de stările proaste pe care acestea le pot resimți. Ele au dus până atunci o viață dezordonată și, în fața adevărurilor pe care le aud aici, sunt neliniștite, tulburate. Dar, cum nu le vine ideea să facă o legătură între aceste tulburări și dezordinile din existența lor trecută, ele nu înțeleg ce le-a putut provoca. Și iată că, într-o zi în sfârșit, descoperă... da, ce găselniță minunată: eu am cerut unor entități să le urmărească pentru a le pedepsi că n-au trăit cum trebuie înainte! Eu sunt de vină - și mi-o spun; iar ele sunt complet nevinovate. Alora se pare că le trimit noaptea vise îngrozitoare. Ca și cum n-aș avea nimic mai bun de făcut decât să tulbur somnul oamenilor! Din fericire, când acceptă explicațiile mele, cei mai mulți devin până la urmă conștienți de faptul că sursa stărilor lor proaste se află în ei și încetează să mă mai acuze. Dar până atunci...

Iar acum, în ce fel trebuie să procedez când am de făcut observații personale? Mai întâi trebuie să hotărâsc să nu vorbesc decât în momentul în care simt că pot fi înțeles. De aceea, de câte ori nu m-am prefăcut că nu văd nimic! Ar fi ușor pentru mine să chem o soră sau un frate pentru a-l preveni că e pe cale să se rătăcească și a-i descrie ce-l așteaptă dacă rămâne mai departe pe această cale. Dar dacă nu e pregătit să înțeleagă, va fi inutil, va riposta și poate chiar se va îndepărta de mine, pentru a continua liniștit în altă parte, și atunci nu-l voi mai

putea ajuta. Deocamdată nu-l pot ajuta decât prin gând, prin rugăciune, și-atât. Dacă îi dau impresia că mă amestec în treburile lui, când el nu-mi cere nimic, pun o barieră între el și mine; pentru a continua să lucrez cu el, trebuie să mențin legătura. Și ce se întâmplă adesea? După un timp, acea soră sau acel frate, care până la urmă și-a dat seama că nu se află pe drumul bun, vine să mi se destăinuie și-mi cere sfatul.

Nu spun că nu intervin niciodată. Fraților și surorilor care mă cunosc de mult timp și despre care știu că au încredere în mine, mi se întâmplă să le vorbesc foarte aspru. La început, bineînțeles, sunt nefericiți că au fost certați astfel și poate și puțin mânioși și revoltați, dar acceptă. Chiar dacă nu înțeleg imediat, ei știu că vreau să-i feresc de greșeli pe care apoi le va fi atât de greu să le îndrepte. Și, un pic mai târziu, când au înțeles, îmi mulțumesc. Atunci ce bucurie pentru mine că i-am putut ajuta!

Dar mai există și cazul unor frați și surori care mă roagă: «Maestre, aș vrea atât de mult să mă perfecționez, spuneți-mi care îmi sunt slăbiciunile, lipsurile. - Sunt dispus să o fac, dar veți accepta? N-o să vă mâhnească? - Nu, nu, vă rog, vreau să știu adevărul». Unii suportă cu stoicism. Dar alții, de-abia am rostit trei cuvinte că văd în fața mea un chip răvășit, iar dacă este o soră, începe să plângă. Bineînțeles că, cel mai adesea, nu are batistă la ea și trebuie să mă duc să-i aduc una. Din fericire am multe batiste!... Înțelegeți de ce uneori aștept ani de zile ca să-i spun cuiva ce are nevoie să audă. Dacă persoana e distrusă și plânge în loc să înțeleagă ce spun, e inutil.

Și mai sunt, desigur, cei care nu pot accepta nici cea mai mică observație din partea mea. Un frate mi-a scris într-o zi: «N-am să vă iert niciodată pentru ce mi-ați spus astăzi. Vă detest». Și ce-i spusesem? Că e leneș. Bietul de el, în loc să mă deteste, ar fi făcut mai bine să reflecteze, i-ar fi fost mai de folos. Nu e nevoie să mă iubiți sau să mă detestați, ci doar să reflectați, atâta tot. E păcat, cred eu, că persoanele care trăiesc în greutăți și suferințe nu știu să recunoască ce le-ar putea ajuta. Dar eu, în orice caz, sunt blindat împotriva gândurilor și sentimentelor rele. Da, blindat: a trebuit să învăț să mă protejiez de cei care fac magie neagră împotriva mea, ca să nu mă poată atinge. Dacă ați ști măcar ce lucruri mi-au fost trimise prin poștă! Am fost obligat să lucrez și asupra fotografiilor mele, ca să nu mai existe legătură între ele și mine și să nu poată fi folosite pentru a-mi face rău. Dar să lăsăm toate acestea...

În fiecare zi, frați și surori îmi cer întrebări, căci - spun ei au să-mi pună întrebări pentru a-și rezolva problemele. Foarte bine... Dar când aud aceste întrebări, deseori îi privesc uluit. De câte ori n-am dat deja răspunsuri în conferințele mele! Iar răspunsurile sunt acum și în cărțile mele. Dar oare le-au citit? Și dacă le-au citit, de ce nu sunt în stare să găsească răspunsurile pe care le caută? Desigur, știu ce gândesc unii când îmi pun întrebări: au impresia că dacă le răspund lor, personal, cuvintele mele le vor rezolva ca prin minune problemele, vor face să dispară dificultățile în care s-au afundat. Ei bine, nu, cuvintele mele nu au vreo putere magică asupra dificultăților lor. Ei sunt aceia care trebuie să înțeleagă ce înseamnă legile vieții psihice și spirituale pe care vi le prezint, iar apoi să le aplice, adaptându-le la situația lor. Ei se poartă ca pasagerii unui vas care au căzut în mare: se zbat, strigă după ajutor și nu văd că eu îmi petrec timpul aruncându-le frânghii, ca să-i scot de-acolo. Și atunci, ce pot

să fac?

Drumul Inițierii este greu, știu. Aș vrea să nu întâlniți niciun obstacol în calea voastră, dar evenimentele sunt mai puternice decât mine. Dacă entitățile celeste mi-ar asculta rugăciunile, totul s-ar petrece blând, liniștit, ușor. Dar ele gândesc altfel. Degeaba le spun: «Sunt copiii mei, n-aș vrea să sufere», ele îmi răspund: «Au nevoie să întâlnească piedici, să fie zgâlțâiți, căci «zgâlțâielile» sunt cele care îi vor face să reflecteze, să studieze, să analizeze, să caute soluții». Eu vreau pentru voi iubirea, pacea, armonia și sunt înțelegător, indulgent - și asta, îmi dau seama, chiar dincolo de ce ar trebui pentru binele vostru.

Primesc enorm de multă corespondență. Unele scrisori încep foarte rezonabil: «Stimate Maestre, am să fiu concis, fiindcă știu cât este de prețios timpul dumneavoastră...» Urmează douăsprezece pagini scrise atât de mărunț, încât trebuie să le descifrezi cu lupa. Și ce mi se relatează? Povești despre soți, soții, amanți, amante, soacre, vecini, colegi de muncă... Dar trebuie totuși să se înțeleagă că nu pot rezolva problemele pe care le are fiecare în parte cu familia și cu cercul său de cunoscuți. Oare când vor învăța frații și surorile să adapteze la propria lor situație explicațiile și metodele pe care le dau de ani de zile pentru a face față dificultăților? Mi se întâmplă, desigur, să dau personal sfaturi, dar și atunci, cum sunt înțeles?... Și cum sunt urmate sfaturile mele?... Uneori ei înțeleg altceva decât spun eu sau aplică acel sfat cu stângăcie, fără a lua deloc în considerare aspectele psihologice, și atunci rezultatul este și mai deplorabil. Și pe cine fac ei răspunzător de aceste noi dificultăți? Pe cine învinovățesc că le face oamenilor farmece, că-i înnebunește, că distruge familii etc.? Pe mine, bineînțeles.

Când vorbesc, trebuie așadar să mă aștept mereu să fiu interpretat greșit și uneori chiar am de ce să fiu neliniștit. Alteori, e adevărat că rezultatul poate fi foarte amuzant. Vreți un exemplu?

În perioada în care Fraternitatea încă nu se instalase în casa de la Sevres, pentru a asista la răsăritul soarelui ne adunam pe terasa parcului din Saint-Cloud. Este un loc minunat; nu știu cum mai e acum, dar pe atunci (înainte de 1947. Inițial, tinerele modiste încă necăsătorite la vârsta de 25 de ani o sărbătoreau pe Sfânta Ecaterina (pe 25 noiembrie) confecționând și purtând asemenea pălării. Cu timpul, această tradiție s-a extins la toate fetele de 25 de ani încă necăsătorite, dar ea începe să se piardă în zilele noastre) nu se auzea niciun zgomot. Așadar acolo, primăvara, le vedeam în fiecare dimineață pe surori venind cu pălării în culori atât de triste, atât de întunecate! De ce să porți acel maro, acel gri, acel negru, când vii să asști la răsăritul soarelui?...

Într-o zi m-am hotărât să spun câteva cuvinte despre acest subiect. Am sugerat, așadar, că ar putea să-și pună pălării în culori puțin mai deschise și chiar o floare sau două. Și a doua zi dimineață, ce-mi văd ochii?! Ceea ce purtau unele dintre ele nu mai era o pălărie, ci o grădină: pe ea erau flori, fructe, păsări și panglici de toate culorile. În special una din acele pălării era un adevărat coș cu fructe: cireșe, struguri, mere, pere... Și mă întrebam: «Oare de unde le-au scos?» în fața acestei etalări de flori și fructe de pe capul lor, a trebuit într-adevăr să fac eforturi să nu izbucnesc în râs. Și îmi mai spuneam că, în ciuda orei matinale, nu se putea ca ele să fi trecut neobservate: în drum întâlneau cu siguranță câteva persoane, muncitori care mergeau la lucru... Îmi închipuiam ce

comentarii trebuie să fi făcut aceștia, văzându-le.

Cu această ocazie am descoperit cât este de delicat să le faci femeilor observații cu privire la ținuta lor vestimentară. A trebuit, așadar, să intervin din nou, pentru a cere ceva mai multă sobrietate. După câțiva ani, am văzut într-o zi la televizor același gen de pălării împodobite cu panglici, cu flori și cu fructe, dar erau destinate unei sărbători, numită La Fete des Catherinettes. Vedeți, o simplă chestiune de pălării și iată cum am fost înțeleși; vă imaginați atunci ce se poate întâmpla când e vorba de lucruri mult mai importante!

«Școala vieții»... se întâmplă destul de des să auzim folosindu-se această expresie. Dar, pentru majoritatea oamenilor, rămân simple cuvinte. Vedem asta: dacă ar fi înțeles cu adevărat că viața e o școală, în fața fiecărei noi dificultăți ei ar fi imediat conștienți că au noi exerciții de făcut și ar spune: «Iată încă o ocazie să progrez». Și când au depășit acea dificultate, s-ar bucura ca studentul care a trecut un examen (Cf. La izvorul cristalin al bucuriei, Col. Izvor nr. 242, cap. V: «La școala vieții: lecțiile Inteligenței Cosmice»). Când unele persoane vin să-mi destăinuie dezamăgirile, suferințele lor, sigur că nu pot rămâne indiferent. Dar trebuie să constat că, la ele, răul provine mai întâi din necunoașterea acestui adevăr primordial: că toți am venit pe pământ pentru a studia, a exersa. Cei mai mulți sunt convinși că nu se află aici decât pentru a se bucura de confort, de bogății, de iubirea celorlalți, ca și când asta li s-ar cuveni în mod firesc. Ei bine, nu; toate acestea nu se află în planurile Inteligenței cosmice.

Veți spune: «Dar atunci, Inteligența cosmică vrea ca oamenii să trudească și să sufere?» Nu, Inteligența cosmică nu pune problema așa: ea vrea ca oamenii să fie fericiți, dar a făcut lucrurile în așa fel, încât ei să nu găsească fericirea decât dezvoltându-și natura superioară, iar natura superioară nu se dezvoltă în confort și facilitate. Citiți biografiile sfinților, Inițiaților, marilor Maeștri: prin câte încercări au trebuit ei să treacă și cât au trebuit să lupte până să trezească în ei corpul causal, asupra căruia răul și suferința nu mai au niciun fel putere (Cf. Viața psihică: elemente și structuri, Col. Izvor nr. 222, cap. X: «Corpul causal»). Vreți să vă ajut - și vreau și eu să vă ajut. Vă aduc o lumină, metode, dar e îndatorirea voastră să faceți munca, nu a mea. Însă adevărul este că vă ajut și într-un fel de care nu sunteți conștienți. Mă port sever, chiar vă scutur uneori, ca să vă hotărâți să faceți eforturi; dar apoi, fără să știți, în invizibil, vă ajut cu gândul, vă netezesc calea, vă trimit sprijin. Nu știți asta și, fără îndoială, e mult mai bine așa. Vă ajut, așadar, în două feluri: impulsionându-vă să faceți eforturi și susținându-vă în aceste eforturi. Fac ca acel băcan turc pe care l-am cunoscut la Varna. Când venea un cerșetor să-i ceară câțiva bănuți, îi spunea: «Leneșule, de ce nu muncești? Nu-ți dau nimic, pleacă!» etc., un întreg discurs... Dar în momentul în care cerșetorul se îndepărta rușinat, îi strecura câteva monede în buzunar. Asta mi-a plăcut mult și m-am hotărât să-i urmez exemplul: să fiu în același timp sever și generos.

Când trebuie să-i fac cuiva observații, nu mă mulțumesc să-i adresez reproșuri, îi dăruiesc timpul meu, precum și cunoștințele mele, energiile mele. Știu cât este de greu să lucrezi asupra propriului caracter, propriului comportament. Cum să nu-l ajut pe cel pe care îl îndemn să facă în continuare eforturi? Și nu-l voi ajuta prea mult dacă voi deschide doar gura pentru a-i vorbi cu asprime. Trebuie să-l și susțin, dându-i ceva ce nu are încă și, deci, iubindu-l.

Când nu iubești pe cineva, nu simți nicio dorință de a-i dăruia ceva. Așa că, cine nu are iubire, să nu încerce să-i îndrepte pe ceilalți, să-i lase în pace, va fi mai bine pentru ei - și pentru el.

Când ne întrunim, vă văd pe toți aici, în fața mea, și pe chipurile unor frați și surori citesc uneori atâta suferință! Știu că ei caută sincer lumina, fac eforturi, dar din tot felul de motive, nu găsesc leac pentru frământările lor interioare și acest lucru li se întipărește pe chip, care este supt, cutat. Atunci n-aveți idee ce sfâșiere simt în inimă. Aș vrea să dețin toate puterile ca să-i scot din acea stare și nu le am. Puterile mele sunt limitate, dar încerc să fac tot posibilul pentru a-i susține. Și văd alți frați și surori care suferă, și ei, dar care refuză să înțeleagă și să facă eforturi. În acest caz simt, bineînțeles, cu totul altceva. Dar să nu credeți că mă bucur, gândindu-mă că n-au decât ce merită. Nu, de data asta sunt și mai nefericit, fiindcă știu că orice aș face pentru ei, nu-i voi putea ajuta; ei înșiși mă vor împiedica, într-un fel sau altul... Și mai ales atunci când, după ce mi-au destăinuit greutățile, neliniștile, suferințele lor, sfârșesc prin a-mi spune: «Dar nu mă puteți înțelege!..».

Acum m-am obișnuit, am auzit atât de des aceste cuvinte: «Nu mă puteți înțelege!» Dar sunt totuși mereu un pic mirat. Mai întâi, dacă sunt atât de convingeri că nu-i pot înțelege, de ce vin să-mi vorbească? Își pierde timpul și mă fac să mi-l pierd și pe-al meu. Dar îi ascult, răbdător și, în cele din urmă, le spun: «Să știți că greșiți, vă înțeleg foarte bine, pentru că am trecut și eu prin aceste greutăți și suferințe. Dumnezeu voastră sunteți cel care nu înțelege ce vă explic, pentru că încă nu ați pășit pe calea pe care merg eu. Așadar, Dumnezeu voastră trebuie să faceți eforturi ca să mă înțelegeți pe mine. Credeți-mă, vă va fi mult mai bine, căci numai așa puteți scăpa de chin». Dar măcar mă aud ei, oare? Eu, când am devenit discipolul Maestrului Peter Deunov, nu mi-aș fi permis niciodată să-i spun că nu mă înțelege. Înainte de toate, la ce-ar fi folosit să mă înțeleagă? Știam că eu trebuia să-l înțeleg, pentru a crește interior și a mă întări.

Vă cunosc greutățile, fiindcă ce trăiți voi am trăit și eu - ba chiar mai rău decât. Știu ce înseamnă să-ți fie foame, să-ți fie frig, să fii bolnav, să nu ai bani, să nu ai unde sta, să nu te poți spăla, să fii prost îmbrăcat, să aștepti cu orele pe culoarele unui serviciu administrativ, să fii tot timpul amenințat cu expulzarea, să-ți vezi numele târât în noroi, să fii victima unor comploturi și aruncat în închisoare... După toate lipsurile, toate încercările pe care a trebuit să le îndur, dar despre care nu e nevoie să vă vorbesc, mă pot pune în situația tuturor oamenilor - chiar și în cea a criminalilor. Da, chiar și a criminalilor. Pot înțelege foarte bine că, în anumite condiții absolut îngrozitoare, ființe care nu au fost în niciun fel pregătite să le înfrunte simt imboldul de a comite crime. Evident, nu le voi da niciodată dreptate, dar le înțeleg.

Așa că nu-mi reproșați că nu sunt capabil să mă pun în situația voastră. Tocmai pentru că o cunosc și o înțeleg trebuie să fiu exigent cu voi, ca să vă ajut să ieșiți învingători în orice împrejurare. Ar fi cu mult mai plăcut pentru mine dacă n-ar trebui decât să vă aprob, să vă aduc laude! Credeți că e ușor să fii obligat să subliniezi de fiecare dată imperfecțiuni, lipsuri? A! Vă miră? Credeți că este ușor: nu trebuie decât să deschid gura pentru a spune ce e în neregulă. Ei bine, pentru mine asta e foarte greu, îmi cere mari eforturi și chiar recunosc că trebuie să fii nesocotit ca să te faci atât de antipatic oamenilor. Dar accept, spre

binele vostru. Pentru mine, cel mai ușor e să fiu amabil, să vă zâmbesc, să vă privesc cu iubire, să vă vorbesc cu blândețe, să iert și fac asta pe cât se poate. Dar, în calitatea mea de pedagog, sunt obligat să fiu și sever și să ridic tonul. Apoi, tot restul zilei sunt trist și nefericit, dar asta e: trebuie să-mi fac corect datoria.

Cum puteți crede că mi-e ușor să vă fac observații și reproșuri? Când vă vorbesc de toate bogățiile pe care Dumnezeu le-a pus în voi, când vă revelez măreția, frumusețea viitorului care vă așteaptă, atunci da, sunt fericit. Dar să vă arăt că greșiți, că n-ați procedat bine, nu, asta chiar nu-mi place. Dacă o fac, este pentru a vă elibera și nu pentru a mă impune în fața voastră și a vă răpi libertatea. Și v-am cerut vreodată măcar o centimă pentru a avea dreptul să asistați la conferințele mele? Nu, învățământul meu este gratuit. Așa că, dacă unora nu le place ce spun, să nu mai vină să mă asculte, și-atât. În orice caz, nu au dreptul să-mi reproșeze că i-am înșelat.

V-am spus deja: propria mea libertate îmi este de-ajuns, nu am nevoie de-a voastră. Și, contrar a ceea ce mulți au tendința să creadă, nu-mi place nici să fac morală. Mă mulțumesc să prezint realitățile lumii psihice care, ca și natura, se supune unor legi. Da, legile morale sunt, în plan psihic, echivalentul legilor naturii (Cf. Omul spre victoria destinului său, Col. Izvor nr. 202, cap. VI: «Legile naturii și legile morale»). Cum aș putea să stau așa, nepăsător, când nu vedeți că mergeți pe căi care vă duc în fundături, în prăpăstii, în timp ce eu văd?... Nu vă fac morală, doar explic. Vă explic ce e benefic și ce e nociv, ce vă va salva și ce vă va duce la pierzare. Și înainte de a mă hazarda să iau cuvântul în public pentru a explica orice ar fi de explicat, ani de zile am studiat și am făcut experiențe. Doar când am reușit, în sfârșit, să trăiesc după unele reguli ale iubirii, înțelepciunii și adevărului, am început să vorbesc. Vorbitul trebuie să vină întotdeauna după, când ești capabil să-ți duci propria viață în conformitate cu legile pe care le ceri celorlalți să le respecte. Dacă nu, intri în categoria panglicarilor, a șarlatanilor și a ipocriților.

Și mai ales, să știți că nu mi-aș permite niciodată să vă cer eforturi pe care nu le-am făcut eu însumi. Tot ce vă cer, am reușit să realizez. Nu e teorie. Ceea ce vă cer, eu trăiesc zi și noapte. De aceea, când vă vorbesc despre viața mea, e pentru a vă face să înțelegeți că cele mai mari greutăți pot fi învinse datorită acestei lumini pe care ne-o dă Știința inițiativă.

Cu ani în urmă, m-am întâlnit din întâmplare pe stradă cu un frate despre care știam că trece prin încercări grele; și cum avea deja o tendință la neurastenie, era într-adevăr într-o stare deplorabilă. În momentul în care l-am întâlnit nu aveam timp să mă opresc și i-am propus să vină să mă vadă a doua zi. A doua zi, deci, l-am lăsat întâi pe el să vorbească, iar el îmi spuse: «Am încercat tot, medicii nu mai au ce să-mi facă și vreau să isprăvesc. Dar mai înainte, trebuie să vă spun că cele câteva momente de răgaz pe care le-am avut în ultimul timp, dumneavoastră vi le datorez. În adevărurile pe care ni le transmiteți, am putut găsi uneori pacea și chiar bucuria. De aceea vreau să vă spun că vă iubesc mult și că vă mulțumesc, dar acum nu mai pot să lupt».

Timp de câteva secunde m-am întrebat ce aveam să-i răspund cuiva care venea să mă anunțe calm că, dintr-o clipă în alta, avea să-și pună capăt zilelor, căci simțeam că e capabil să facă asta. L-am privit îndelung, adânc, și i-am spus:

«Credeți că viața mea e ușoară? Și eu mă simt deseori copleșit, descurajat. Spuneți că mă iubiți și că apreciați învățătura mea, dar vreți să mă părăsiți. Dacă m-ați iubi cu adevărat, nu v-ați gândi să muriți, ați trăi pentru a mă ajuta. Ca și mine, v-ați strădui să faceți ceva pentru ceilalți. Vă implor, încercați, vă voi ajuta cu gândurile și rugăciunile mele, cred că vă puteți vindeca». Și l-am și scuturat puțin, căci nu-i ajuți pe oameni dacă le arăți că-i înțelegi prea bine. A rămas un moment tăcut, apoi mi-a spus: «N-am privit lucrurile din acest punct de vedere. Va fi greu, dar voi încerca să fac ceea ce-mi cereți». După un timp mi-a scris că, deși trecea încă prin momente foarte grele, simțea că se află pe drumul spre vindecare și nu se mai gândea la sinucidere. El a înțeles că-ți poți depăși suferințele căutând să faci ceva pentru ceilalți și asta l-a salvat.

Ce mă miră pe mine totuși cel mai mult, e că oamenii sunt întotdeauna gata să-l bănuiască pe un Maestru spiritual că amenință libertatea discipolilor săi, dar nu se întreabă ce libertate îi lasă discipolii Maestrului lor. Ei găsesc că este normal să-l modeleze în capul lor, ca să fie așa cum îl vor ei și să răspundă tuturor așteptărilor lor, iar dacă nu face asta, atunci câte critici! Păi, da, câți nu așteaptă de la mine să-i las mai departe în gusturile, în părerile lor... ca să nu spun în slăbiciunile și patimile lor! Eu trebuie să nu le spun decât ce au chef să audă, să nu-i scot din obiceiurile lor, și ei nu rețin din cuvintele mele decât ideile și sfaturile care nu le cer eforturi. Iar eu, ca un căpitan de vas, trebuie să rămân atent și să țin bine cârma, ca nava să nu-și piardă direcția, dusă de tot felul de curenți contrari.

Și știți care e lucrul cel mai primejdios pentru libertatea unui Maestru spiritual? Iubirea discipolilor săi. Femei sau bărbați, care dintre ei n-ar vrea să-i atragă atenția, să fie preferați? Este firesc, desigur, dar câte complicații! Uneori zăresc în sală un frate sau o soră care ar avea nevoie de susținere, de încurajare... Aș putea face asta printr-o privire, căci prin privire îmi e cu putință să exprim multe lucruri din inima și din sufletul meu. Dar nu o fac, fiindcă știu că alții, de lângă ei, vor gândi: «Dar de ce nu mă privește și pe mine?» Așa că, atunci când vreau să-mi trimit iubirea și lumina celor care simt că au nevoie să-i susțin în eforturile lor, închid ochii. Căci tot așa cum poți vorbi în tăcere, poți privi închizând ochii.

Ei da, pentru un Maestru spiritual, iubirea celor care îl urmează poate fi lanțul cel mai cumplit (Cf. Adevărul, rod al înțelepciunii și al iubirii, Col. Izvor nr. 234, cap. IV: «Iubirea discipolului, înțelepciunea Maestrului»). Cu ani în urmă, o femeie care asistase la câteva din conferințele mele a venit să-mi declare că eram ființa cea mai extraordinară din câte întâlnise vreodată și că hotărâse să se căsătorească cu mine. Era căsătorită, avea copii, dintre care unul chiar puțin mai mare decât mine, dar asta nu reprezenta un obstacol pentru ea. Și când a înțeles că nu voi ceda avansurilor ei, s-a dezlănțuit. Pe atunci eram în Franța de zece ani și urma să primesc documentele care îmi acordau definitiv dreptul de rezidență. Ea a aflat și, pentru a se răzbuna, s-a dus la poliție și a făcut tot ce i-a stat în putință ca să nu obțin acele documente, spunând că sunt un om primejdios.

Și toate declarațiile de dragoste pe care le-am primit în viața mea! Pagini întregi ... Dar să nu credeți că sunt mândru de asta. De fiecare dată știam că greutățile și capcanele nu vor întârzia să apară. Nici nu vă imaginați cât de mult a trebuit să învăț să nu mă încred în iubirea oamenilor. Uneori, fete foarte tinere

au hotărât să se căsătorească cu mine. Unele abia dacă au peste douăzeci de ani, eu sunt un om bătrân și vor să se căsătorească cu mine! Ele asistă la conferințele mele și, în loc să fie atente la adevărurile care le-ar fi atât de folositoare pentru viitor, rămân prinse în ițele sentimentelor lor: se mulțumesc să mă privească fără să asculte nimic, fără să învețe nimic.

Și în ce situație sunt pus atunci față de părinții acestor fete, care ar dori atât de mult să le vadă ducând, în sfârșit, o viață normală, cu un soț și copii...? Nici ei nu reușesc să le facă să înțeleagă, nici eu, și atunci câte necazuri pentru mine! Căci evident, eu sunt cel considerat răspunzător de a le fi inspirat asemenea sentimente. Oamenii nu-și dau seama, vă asigur. Fiindcă mă văd pe un podium, expunând adevăruri ale sufletului și spiritului, în fața unui public care pare atent, ei cred că viața mea e simplă. Închipuiți-vă!... De câte ori nu trebuie să mă apăr de gândurile, sentimentele și inițiativele atât de puțin înțelepte ale unora și altora!

Într-o zi, la Bonfin, am fost anunțat că o femeie tânără voia să mă vadă. Se pare că vorbea despre mine în termeni extraordinari: după ea, eram cel mai mare Maestru în viață etc., etc. M-am uitat la fotografia ei: era foarte frumoasă, dar când i-am văzut privirea, am devenit circumspect. Întrucât era căsătorită, am cerut să vină cu soțul. Așadar, el a însoțit-o; am vorbit despre diferite lucruri și a plecat, încă și mai încântată de mine.

Dar iată că, după câteva zile, aud că bate cineva la ușă. Deschid și o văd pe acea tânără femeie. Ea intră în casă fără să o fi invitat și îmi spune că vine să mă trateze, întrucât, în cursul vizitei precedente, îmi diagnosticase tot felul de boli. Da, a enumerat organele mele bolnave: plămânii, inima, splina, intestinele, ficatul... Într-adevăr, stăteam foarte prost cu sănătatea. Pentru a mă vindeca, ea adusese o sticlă cu un amestec de uleiuri pe care îl preparase special pentru mine. Și, cu un tupeu de neînchipuit, îmi cere să mă dezbrac, ca să-mi poată face un masaj. Am fost de-a dreptul siderat! I-am spus: «N-am permis niciodată nimănui să-mi facă masaj. Cum vă puteți imagina că am să accept asta din partea dumneavoastră? Dar mai întâi spuneți-mi ce este în acea sticlă? - A, nu! Nu vă pot spune! - Foarte bine, în orice caz, este exclus să mă atingeți».

Asta a înfuriat-o, mă fulgera cu privirea, pretinzând că era o mare clarvăzătoare (dacă ar fi fost măcar puțin, ar fi «văzut» în ce fel aveam să o primesc), că străbătuse mii de constelații, că primise toate Inițierile, că putea vindeca orice boală... Apoi s-a îndreptat spre ușă, gata să plece. Atunci i-am spus: «Nu, dacă tot ați venit, o să mai rămâneți câteva minute, pentru că sunt anumite adevăruri pe care aveți nevoie să le auziți». Nu este necesar să vă repet acum ce i-am spus, dar am fost necruțător, pentru că femeile de genul acesta sunt un pericol public. La sfârșit, în mânia ei, a făcut un gest brusc și, fără să vrea, a spart sticla: licoarea s-a împrăștiat peste tot și a trebuit să curăț după plecarea ei. Apoi s-a dus, bineînțeles, să se plângă de mine la o mulțime de oameni și, dintr-o dată, nu mai eram cel mai mare Maestru de pe pământ. Mulțumesc Ție Doamne, cu atât mai bine!

Aș mai avea multe alte astfel de întâmplări de povestit - și unele mult mai puțin amuzante - dar e de-ajuns. Nu mă plâng, dar când oamenii mă acuză că îi privesc pe ceilalți de libertatea lor, ar trebui poate să se întrebe și cât de mult preț pun ei pe a mea. Credeți că faptul de a trăi în mijlocul vostru îmi aduce mari

avantaje? În unele zile m-aș simți mult mai bine dacă aș putea să mă îndepărtez puțin și să uit toate grijile pe care mi le faceți. Pentru a fi fericit nu am nevoie de oameni în jurul meu. Interior nu mă simt niciodată singur, căci am învățat să trăiesc în comuniune cu prezențele cele mai luminoase, cele mai poetice din cer și de pe pământ. E de-ajuns să deschid fereastra dimineața, să-mi umplu privirea de lumina zilei și am tot ce mi-aș putea dori vreodată.

Uneori, când am obosit să tot aud poveștile, mereu aceleași, pe care oamenii vin să mi le spună, mi se întâmplă să-l chem la mine pe Nastratin Hogeia». Îl strig: «Nastratine, vino Mulla Nasrudin (Nastratin Hogeia pentru bulgari) este eroul cu multiple fațete al unui mare număr de anecdote umoristice menite să ilustreze anumite aspecte ale doctrinei sufiste. El este cunoscut din Afganistan până în Balcani. A se vedea Idries Shah: *Les exploits de l'incomparable Mulla Nasrudin*, *Le Courrier du Livre*. Sau *Sublimes încoace!*» Atunci el vine, cu turbanul lui mare pe cap, și îmi vorbește de soția lui Fatme, de vecini, de măgărușul lui, de minaretul în care urcă pentru a cânta și a chema credincioșii la rugăciune... E într-adevăr amuzant, acest Nastratin Hogeia. Spune lucruri care nu știi niciodată prea bine dacă sunt înțelepte sau smintite și raționează într-un mod atât de original! îl ascult și gata, încep să râd. Noroc că nu e nimeni să mă vadă!

Veți spune: «Dar, totuși, frații și surorile nu vă fac doar griji și neplăceri și poate că sunteți fericit uneori să le simțiți respectul și iubirea. Și sunt, fără îndoială, și unii pentru care aveți o preferință». Da, bineînțeles, nu se poate altfel. Cine poate să nege că, în virtutea temperamentului, avem spontan mai multă afinitate cu unele ființe decât cu altele? Dar nu-mi arăt preferințele, căci din punct de vedere pedagogic, acest lucru n-ar da rezultate bune. Cel care se simte preferat are tendința să se delase, să devină vanitos, să aibă pretenții, ceea ce nu e deloc bine pentru evoluția lui. În același timp, ceilalți, de lângă ei, care văd această preferință, găsesc că nu este corect, pentru că și ei își iubesc Maestrul. Gelozia, invidia încep atunci să se strecoare în ființa lor și aceste sentimente nu-i pot ajuta. Situația mea seamănă cu cea a părinților față de copii lor: dacă părinții au o preferință pentru unul din copiii, acest lucru nu este reprobabil, dar nu trebuie niciodată s-o arate. Iar eu trebuie să procedez ca un tată: dacă am unele preferințe, încerc să nu le arăt.

Un Maestru spiritual face un foarte mare sacrificiu încarnându-se pe pământ, pentru a-i învăța pe oameni: el cheltuie în acest scop mult timp și multă energie, pe care le-ar putea consacra propriei lui dezvoltări! Veți spune: «Dar el nu și-a terminat deja munca?» Poate că a terminat o anumită muncă, dar există întotdeauna un nivel superior de atins, o mai mare lumină, mai multe puteri de dobândit. Dacă este permanent acaparat de discipoli, nu prea mai dispune de timpul și de activitățile lui. Dar acceptă și, chiar și în munca pe care a început-o cu ei, trebuie să se arate răbdător (Cf. *Râsul înțeleptului*, Col. Izvor nr. 243, cap. XI: «Cel mai mare dintre voi să fie slujitorul vostru»). Uneori se oprește o clipă pentru a-i aștepta, dar niciodată nu se întoarce înapoi. Când discipolii îl ajung din urmă, este fericit și pornește din nou la drum, pentru a-i duce cu el mai sus. Eu sunt adesea obligat să mă opresc ca să vă aștept, inima mă îndeamnă să fac asta. Mi se întâmplă să-i aduc reproșuri acestei inimi, pentru că mă împiedică să rămân la hotărârile pe care le-am luat. Ea îmi repetă: «Mai ai răbdare, așteaptă

puțin». Eu vreau să fiu sever, dar în clipa următoare, această inimă pe care mi-a dat-o mama mea - căci în această privință îi semăn mult - mă îndeamnă la îngăduință.

Dar insist totuși, ca să avansați. E adevărat, insist pentru că mă preocupă viitorul vostru: vreau să fiți mai sănătoși, mai înțelepți, mai frumoși, mai fericiți. Doresc asta din toată inima, în fiecare zi. Voi nu prea vă gândiți la viitorul vostru, trebuie să mă gândesc eu la el, în locul vostru. Dar cum să mă fac înțeles? Zi și noapte caut argumente, metode, căci știu că dacă nu acceptați ce vine de la mine, viața e cea care se va îngriji să vă facă să înțelegeți, iar ea o va face fără menajamente, cu lovituri de măciucă.

Dar trebuie să vă las liberi; am doar îndatorirea de a explica - și explic. Dacă nu sunteți atenți la ce vă spun, atunci cu atât mai rău. Sigur că e obositor, sigur că e descurajant, uneori, să-mi consum timpul și energiile încercând să conving niște capete tari care, deși îmi cer ajutorul, nu țin cont de sfaturile mele. Dar nu am dreptul să vă oblig la absolut nimic. Ce faceți după aceea nu vă privește decât pe voi. Eu îmi continui munca și, chiar dacă nu primiți ceea ce vă dau, acele lucruri nu se vor pierde, se vor întoarce la mine: este o lege. Dar dacă vă voi putea ajuta, voi fi omul cel mai fericit. Zi și noapte nu mă gândesc decât la asta: să vă fiu util. Mi-e imposibil să fac altfel și voi continua orice s-ar întâmpla.

Oamenii caută mai ales să aibă ca prieteni persoane plăcute, care le încurajează gusturile, instinctele. De cineva care le spune cum să progreseze, cum să se întreacă pe ei înșiși - Oho! - trebuie să fugă! Și cu toate acestea, nu există prieten mai bun decât un Maestru spiritual, căci el reprezintă capul care cunoaște direcția. Acest cap nu-ți dă, desigur, senzații plăcute. Uneori, când se sufocă sau se îneacă, când și-a pierdut busola, discipolul se hotărăște, în sfârșit, să recurgă la el pentru a-și trage sufletul și a găsi din nou drumul. Dar adesea, asta nu durează prea mult și discipolul se întoarce să se bălăcească în mlaștini.

Și cu toate acestea, știu că într-o zi veți fi obligați să recunoașteți că am fost prietenul vostru cel mai bun, un prieten cum nu veți găsi nicăieri în altă parte; și atunci nimeni și nimic nu vă va putea opri din drumul vostru către lumină și către libertate. Deocamdată nu numai că nu v-ați dat prea bine seama că sunt prietenul vostru, dar se întâmplă uneori să mă considerați dușmanul vostru, când eu vreau doar să vă feresc de suferință.

Până la urmă veți înțelege. Numai să nu fie prea târziu! Și într-o zi vă veți duce să mă căutați chiar și pe celelalte planete, pentru a-mi mulțumi.

Unknown

Cap. 18 - Alții vă ajută prin mine

De ce am vrut să fiu liber? De ce nu am întemeiat o familie?... Orice dorință de a fi liber nu se justifică decât dacă asumi alte angajamente. Iar eu aveam angajamente față de o altă familie, familia mea spirituală. Am copii de hrănit și, în fiecare zi, le cer entităților celeste să mă lumineze, pentru a le putea aduce hrana cea mai bună. Căci asta este îndatorirea mea: să vă hrănesc.

V-am spus-o deja, sunt un bucătar și, ca orice bucătar bun, înainte de a vă aduce o mâncare, o gust. Dacă mi se pare că-i lipsește un ingredient sau că nu e destul de fiartă, mai aștept. Nu v-am adus până acum nimic care să nu fi fost mai întâi gustat, verificat de sute de ori. Și numai după ce am constatat că felul meu

de mâncare este hrănitor, gustos, vi-l aduc: apoi trec la altă rețetă. În restaurantul meu sunteți așadar invitați să gustați cele mai bune mâncăruri, bucatele cele mai delicioase și mereu noi.

Când veți ști să primiți în ființa voastră cu multă atenție, iubire și recunoștință această hrană pe care v-o dau, o veți putea transforma imediat în lumină și sănătate. Dacă m-aș îndoi că e așa, dacă aș simți că această hrană este indigestă sau nesănătoasă, aș închide imediat restaurantul, căci nu vreau ca numele și faptele mele să fie înscrise undeva ca fiind cele ale unei ființe răufăcătoare. Nu vreau ca Stăpânii destinelor să mă cheme într-o zi dinaintea lor și să-mi spună: «Uite unde i-ai dus pe bieții oameni. Du-te înapoi pe pământ, să-ți îndrepti greșelile».

Ca toată lumea, am călătorit cu trenul noaptea. Era în vremea când căile ferate nu erau așa de perfecționate ca astăzi, iar locomotivele, care mergeau cu cărbune, scoteau nori negri de fum. În timpul acestor lungi trasee, mi se întâmpla să mă gândesc la conductorul trenului, ce se afla acolo, în față, scrutând întinericul cu ochii strălucitori în noapte, atent la fiecare din gesturile sale, pentru a duce toți pasagerii teferi la destinație. Îmi spuneam: «în timp ce unii citesc sau dorm sau vorbesc sau își dăruiesc sărutări, el veghează, nu-și poate permite nici cea mai mică neatenție, nici cea mai mică scăpare. De fiecare dată când trenul se oprește, călătorii coboară bucuroși că au ajuns, dar oare îndreaptă ei măcar un gând, o privire către acest om, datorită căruia sunt acolo teferi?... Iar el, care îi vede plecând, nici măcar nu se miră că nimeni nu vine să-l salute și să-i mulțumească». Da, iată ce gândeam în sinea mea. De aceea, de fiecare dată când coboram din tren, obișnuiam să merg până la locomotivă, să-l salut pe conductor, mulțumindu-i. Și ce surprindere, ce bucurie citeam pe chipul lui! Ochii îi străluceau și îmi zâmbea larg, arătându-și toți dinții, care păreau extrem de albi pe fața lui înnegrită de fum. Atunci plecam și eu fericit.

De ce aduc acum la lumină aceste amintiri? Pentru că mă simt ca acel conductor de tren care gonește în noapte, cu o mulțime de călători la bord. Acest tren este Fraternitatea și vreau să ajungeți cu toții teferi la destinație. Voi încă nu știți cât este de dezvoltat la mine simțul responsabilității. Ideile și metodele pe care vi le prezint le-am experimentat ani de zile înainte de vi le da. Tremur la gândul ca nu cumva să trebuiască să răspund într-o zi pentru vreo transgresiune în fața celor care m-au trimis. Judecata oamenilor nu mă impresionează, nu ei au făcut decretul cărora li se supun universul și făpturile care îl locuiesc.

Știu că, dacă m-aș lăsa purtat de imaginație, și eu v-aș putea spune tot soiul de povești de adormit copii și v-aș putea duce în regiuni care vi s-ar părea extrem de seducătoare, dar unde v-ați pierde. De aceea sunt atent, nu accept toate ideile care îmi trec prin cap, le cercetez cu atenție și le tries. Sunt conștient că răspund în fața lui Dumnezeu de sufletul tuturor celor care vin la mine și asta e cea mai mare răspundere, știu ce risc dacă v-aș înșela sau v-aș induce în eroare. Așa că să știți, mă strădui să vă călăuzesc în lumină nu numai pentru voi, ci și pentru mine, pentru a nu mă duce pe mine însumi la pierzare. Această grijă pe care o am față de familia mea spirituală mă obligă nu numai să fiu atent, ci și să caut mereu noi bogății, noi forțe pentru a vă putea ajuta. Și tocmai datorită acestei griji, primesc din ce în ce mai mult ajutor și mai multă susținere din înalt.

Am mereu în minte faptul că într-o zi va trebui să mă înfățișez dinaintea entităților celeste, care mă vor întreba ce am făcut ca să deveniți mai buni, mai puri, mai puternici. Stima și iubirea acestor entități vreau eu s-o câștig mai întâi; dacă voi câștiga și stima și iubirea voastră, e foarte bine, dar nu asta trebuie să caut. Pentru a nu vă induce în eroare, trebuie mai întâi să-mi îndrept privirea către entitățile celeste, să le dau întâietate. Și tocmai fiindcă încep prin a mă gândi la ele, vă aflați la adăpost. Dacă preocupările mele s-ar opri la voi, dacă pe voi m-aș strădui să vă mulțumesc mai întâi, atunci da, ați fi în primejdie.

Voi nu știți câte greșeli poți face când îți concentrezi atenția asupra oamenilor. Cu cele mai bune intenții din lume, involuntar, sfârșești prin a-i induce în eroare. Știu că uneori vă întrebați dacă voi contați pentru mine. Da, desigur, dar nu așa cum și-ar dori unii. Eul vostru superior e cel care contează pentru mine, Eul vostru superior, de care mă strădui să vă fac conștienți, oferindu-vă mijloace să-l dezvoltați, să-l hrăniți. Și tocmai pentru că vreau să vă hrănesc Eul superior, îmi îndrept privirea mai întâi spre lumea divină. Pe cât contează pentru mine lumea divină, tot pe atât contează pentru mine și Eul vostru superior, care este singurul vostru eu adevărat. Iată ce trebuie să înțelegeți.

Și așa cum este de dorit să știți în ce sens contați pentru mine, e de dorit să știți și în ce sens trebuie să contez eu pentru voi, ca să evităm unele neînțelegeri. Când se întâmplă ca frați și surori să-mi spună sau să-mi scrie că mă iubesc, că se pun la dispoziția mea, ce fac eu atunci? Mă întorc către Dumnezeu și îi spun: «Doamne, nu mie, ci Ție îți dă acest suflet totul. Ia-l sub ocrotirea Ta, ocupă-Te Tu de el... Trimite-i îngerii Tăi, ca să-l susțină în eforturile lui pe drumul luminii. Eu nu am nevoie de această iubire și nu am nevoie ca cineva să mă slujească».

Devotamentul vostru, iubirea voastră, niciodată nu le voi folosi pentru mine. Dacă simțiți că datorită acestei iubiri vă împliniți, vă întăriți, sunteți inspirați, continuați: nu riscați nimic. De ce? Pentru că mă consider doar o cutie de scrisori, da, o cutie de scrisori! Iubirea voastră reprezintă niște scrisori pe care le primesc și le transmit în înalt. Spun: «Doamne, prin mine, Ție îți este adresată, de fapt, această iubire. Prin mine, pe Tine Te caută, pe Tine Te iubesc, pe Tine Te venerază, nu pe mine». Și gata, scrisoarea a plecat. Acum începeți să mă înțelegeți? Eu nu trebuie să contez pentru voi decât în sensul în care sunt acea cutie de scrisori, care îi va transmite lui Dumnezeu credința și iubirea voastră.

Iar când primesc mulțumiri, elogii, dovezi de admirație, le transmit, de asemenea, în înalt, unde sunt primite de entități spirituale, care le vor folosi apoi în munca lor. Căci n-am încredere în complimentele și în laudele pe care mi le pot adresa oamenii, știu ce primejdii reprezintă ele. Chiar dintre marii Inițiați, câți nu și-au pierdut capul, fiindcă admirația și venerația celor din jur i-au făcut până la urmă să creadă că sunt divinități. De aceea, îmi iau măsuri de prevedere și sper că sunt suficiente.

Există o anumită muncă interioară de făcut pentru a suporta criticile, dar există o altă muncă de făcut când primești laude; nici asta nu trebuie uitat. Așadar, când primesc dovezi de stimă, de admirație, îmi spun: «Atenție, e momentul să fii vigilent» și, interior, mă leg la Dumnezeu, îi spun: «Dacă e adevărat că fac câteva lucruri bune, Doamne Dumnezeule, nu al meu, ci al Tău este meritul». Iar mie îmi spun: «Nu trebuie să te revolți când ești calomniat și persecutat, dar trebuie cu atât mai puțin să te mândrești când ești lăudat.

Persecuții sau laude, trebuie să le pui pe toate în fața tronului lui Dumnezeu».

Această iubire, această recunoștință pe care le primesc din partea diferitelor persoane și pe care nu le țin pentru mine sunt ca un aur pe care îl depun în băncile cerești. Și când am nevoie să fiu susținut în munca mea pentru voi, știu că mă pot întoarce către Cer și primesc ajutor. Sub ce formă? Sub tot felul de forme. Iată misterul și bogăția vieții spirituale. Când îmi destăinuiți grijile, suferințele, aspirațiile voastre, nu primiți neapărat de la mine răspuns sau alinare: doar pentru mine, ar fi o sarcină prea grea. Le primiți de la prietenii mei din înalt.

Ați văzut copiii, dimineața, când coborâm de pe Stânca Rugăciunii, după răsăritul soarelui: ei mă însoțesc și toți vor să mă ia de mână. Este un gest plin de semnificație, ați reflectat asupra lui? Pentru a fi susținut, ocrotit, trebuie să cauți o ființă mai înțeleaptă, mai puternică și să-i dai mâna. Eu, în timp ce cobor cu acești copii, mă gândesc că trebuie să procedez ca ei. Da, vreau să fiu ca un copil și să pun mâna mea în mâna ființelor superioare, ca ele să-mi dea lumină și forță (Cf. Un nou înțeles al Evangheliilor, Col. Izvor nr. 217, cap. II: «Dacă nu deveniți precum copiii» și Iubirea mai mare decât credința, Col. Izvor nr. 239, cap. VIII: «De nu veți fi precum pruncii...»). Dacă n-aș face asta, aș fi strivit de toate cererile și grijile care mă asaltează. Dar îmi pun mâna într-a lor și ele sunt acelea care se ocupă să rezolve problemele.

Din fericire sunt înconjurat de spirite care acceptă să se ocupe de vol. Nu le cunoașteți. Vă adresați mie, dar adesea alții vă răspund - și nu întotdeauna aceiași. Ca să vă dau o imagine, să zicem că formați numărul meu de telefon, dar vă ascultă alții. Se poate ca eu să nu văd nimic, să nu simt nimic, să nu aud nimic, dar cei care sunt în jurul meu văd, aud și simt. Sunt foarte privilegiat, căci în lumea invizibilă am mulți prieteni care mă ajută în munca mea și, uneori, acești prieteni din înalt vă spun: «Nu vă neliniștiți dacă Maestrul vostru nu este atât de disponibil pe cât ați vrea ca să vă asculte, să vă vorbească, să vă ajute; noi suntem aici și, atâta timp cât căutați lumina, vă vom susține».

Învățămantul nostru se răspândește în toată lumea prin cărți. Dacă aș fi singur, cum aș putea ajuta toate acele suflete aflate departe care apelează de-acum la mine? Dar știu că le pot încredința prietenilor mei. Se întâmplă ca acești prieteni să ia, cu umilință, chipul meu, pentru a apărea dinaintea ochilor interiori ai cuiva și a-l ajuta, a-l vindeca, a-l învăța, în timp ce eu mă ocup de cu totul altceva. Căci tot ce-i interesează pe ei este munca de înfăptuit pentru împărăția lui Dumnezeu. În spatele meu sunt așadar mii de entități care valorează mai mult decât mine, care sunt mai înțelepte și mai sfinte, entități care s-au pus în slujba Cauzei divine și care acceptă să mă ajute în misiunea mea.

Și nu sunt susținut numai de prietenii care se află în jurul meu, ci și de cei care sunt în mine. Pentru a folosi o altă imagine, vă voi spune că reprezint un fel de firmă: în mine locuiesc numeroase entități, care se manifestă fără știrea mea, luându-mi înfățișarea. Câte persoane nu mi-au spus-o! Ele pierduseră, de exemplu, un obiect de preț sau erau bolnave sau descurajate sau aveau o problemă greu de rezolvat: mi-au cerut ajutor cu gândul și m-au văzut apărând în somn pentru a le spune ce să facă. Altele, care nu mă întâlneau niciodată, văzând fotografia mea, au recunoscut un chip pe care îl zăriseră deja în vis.

Eu, evident, nu am cunoștință de aceste lucruri atunci când se petrec, dar știu

că ele sunt posibile. Unele persoane mi-au spus că, rostind numele meu, au evitat un grav accident de mașină sau au pus pe fugă un agresor. Și de astă dată e posibil. Am să vă cer totuși să nu contați prea mult pe mine pentru a vă veni în mod miraculos în ajutor, a vă vindeca sau a vă salva. Fiți atenți, nu vă expuneți cu imprudență la primejdii, căci și dacă am anumite puteri pentru a interveni în lumea invizibilă, răspunsul nu depinde de mine. Cel mai adesea nu știu ce face acea parte din mine care este o ființă colectivă. Ea acționează fără știrea mea, dar nu acționează decât în anumite condiții și niciodată nu sunt eu cel care decide dacă în acel moment trebuie să primiți ajutor.

De câte ori nu mi se întâmplă să simt dintr-odată că-mi pierd din energii. Este o senzație specială, care se manifestă aproape întotdeauna în același mod: mă cuprinde un fel de oboseală, dar o oboseală care nu este a mea. Atunci știu că cineva are nevoie de mine și mă cheamă în ajutor. Cine este persoana care a făcut astfel apel la mine, asta nu știu și n-am nevoie să știu, încerc, pe cât pot, să-i acord sprijin. Mă concentrez și e ca și cum îmi părăsesc pentru o clipă corpul, pentru a mă duce până la ea, apoi mă întorc. Iar după un timp, primesc o scrisoare în care mi se scrie, de exemplu: «O, Maestre, ieri am avut o durere insuportabilă la mâna dreaptă, atunci m-am concentrat asupra dumneavoastră și acum nu mă mai doare». Da, iar eu am simțit aceeași durere, în același loc.

Și acesta este doar un mic exemplu. Câte scrisori de acest fel nu primesc! Zi și noapte oamenii fac apel la mine și nu este întotdeauna lucrul cel mai înțelept. În loc să încerce să se vindece și să-și rezolve problemele folosind metodele pe care le-am indicat, într-un fel sau altul tot mie mi se adresează. Dacă ar trebui să intervin eu de fiecare dată, aș fi murit demult de epuizare. Așa că mă îndrept către această ființă colectivă care trăiește în mine și care nu știu de cât timp mă locuiește. Ea se strecoară peste tot pentru a vedea, a auzi... Asta explică faptul că uneori îmi surprindeți gândurile sau că eu continui o discuție pe care ați avut-o mai înainte între voi, departe de mine. Oare eu sunt cel care vă captează gândul sau invers?

Încă nu știu de ce e în stare această ființă care mă locuiește. Din când în când o invit și o ascult... I se întâmplă și să nu-mi răspundă când o chem, dar nu mă descurajez. Deseori îi spun: «Tu știi tot, poți tot. Așa că, te rog, ocupă-te puțin de cutare sau cutare persoană care suferă. Eu sunt slab, dar tu ești puternică, te cunosc». Evident, nu o pot obliga să intervină, dar mi-a arătat adesea ce e capabilă să facă. Această ființă are puterea să vă ajute de la distanță și să vă învețe, de asemenea, în timpul nopții. Dar nu o chemați pentru orice. Oricum, nimic nu o poate obliga să vă împlinească rugămințile. Ea vine atunci când vă manifestați ca niște copii ai lui Dumnezeu, dornici să vă consacrați unor îndatoriri nobile. Ea nu va veni niciodată dacă vreți s-o puneți în slujba unor acțiuni egoiste sau necinstite.

Aceste realități ale vieții spirituale sunt greu de pătruns și chiar și numai de crezut, știu; și pot doar să încerc să mă fac înțeles folosind analogiile. Când vă adresați mie, sunt ca o icoană la care vă rugați: prin mine, rugăciunile voastre ajung la entități mai înalte (Cf. În duh și în adevăr, Col. Izvor nr. 235, cap. XII: «Imaginea, un suport firesc pentru rugăciune»). Considerați-mă doar ca pe un intermediar; dacă aveți încredere în mine, dacă sunteți cinstiți și sinceri, veți obține întotdeauna răspuns. Ceea ce contează sunteți voi, în ce scop, în ce stare

de spirit vă adresați mie. Este de dorit să aveți un Maestru înțelept și generos, dar nu uitați că elementul determinant sunteți voi. Ceea ce purtați în voi atrage din spațiu curenți și elemente de aceeași natură.

Viața interioară se supune legii afinității. Chiar dacă eu nu sunt capabil să vă ajut așa cum doriți, alții o vor face prin mine, întrucât punctul de plecare sunteți voi, dacă adoptați atitudinea potrivită, veți fi auziți. Începeți prin a vă purifica și a vă lumina sentimentele și gândurile, fără a vă întreba sub ce formă va veni ajutorul pe care îl cereți. Și dacă, în aparență, primiți contrariul a ceea ce așteptați, nu vă revoltați și nici nu vă pierdeți curajul. Reflectați mai degrabă la motivele pentru care vi se întâmplă acel lucru și continuați să lucrați.

Îndatoririle unui Maestru spiritual sunt copleșitoare și dacă el nu s-ar fi pregătit pentru asta de mult timp, ar fi repede strivit. Fără să știe, fără să vrea, discipolii săi îl epuizează. Și ei numesc asta iubire! Da, tocmai pentru că își iubesc Maestrul, îi cer neîncetat atenția, timpul, ajutorul. Și când s-au adus în situații de neînchipuit, se îndreaptă către acest Maestru pe care îl iubesc atât de mult, acest Maestru în care au atâta încredere. Și ce anume îi dă Maestrului posibilitatea să reziste? Vă voi răspunde tot printr-o analogie.

Imaginați-vă un bloc imens de piatră: întrucât el este supus atracției terestre, atârână foarte greu și nimeni nu-l poate ridica. Dar iată că se găsește un mijloc de a-l îndepărta suficient de mult de pământ, ca el să nu mai fie supus acestei atracții: nu mai atârână, este ușor, chiar plutește. Concluzia este că, pentru cel care a învățat să-și urce poverile foarte sus, dincolo de limita atracției terestre, nu numai că acestea nu mai atârână, dar ele sunt cele care îl ridică în aer ca pe un balon, iar el se înalță, se înalță... Întrucât un Maestru spiritual își consacră viața slujirii lui Dumnezeu și vrea doar să răspândească lumina, îndatoririle care îl apasă nu-l strivesc, chiar dacă sunt copleșitoare. Natura preocupărilor sale îl sustrage, ca să spunem așa, atracției terestre. Punându-se în slujba lui Dumnezeu și a oamenilor pe care vrea să-i lumineze, el își slujește în realitate propria ființă, Eul superior. Întrucât Eul său superior trăiește în soare, el se trezește propulsat în soare (Cf. Les splendeurs de Tipheret - le soleil dans la pratique spirituelle, Œuvres complètes, t. 10, chap. III: «Notre Moi supérieur habite dans le soleil»). Iar acolo, în soare, cât cântăresc poverile pământului?

Unknown

Cap. 19 - Doar ce este irealizabil e real

Când am intrat în contact cu filozofia Inițiaților, eram foarte tânăr, dar am simțit imediat că merită să sacrifici totul pentru ea. De aceea, în mintea mea de adolescent fără experiență, îmi închipuiam că dacă aș avea posibilitatea să prezint oamenilor adevărurile Științei inițiatice, limpezimea, frumusețea lor, ei nu ar avea cum să nu le accepte. Doamne, cât eram de naiv! Și de câte ori n-am constatat cu uimire că aceste adevăruri nu produceau niciun efect asupra unora - ba chiar asupra celor mai mulți dintre ei. Sau efectul era destul de redus - și cât am fost de dezamăgit! Nu reușeam să înțeleg că ceea ce pe mine m-a convins imediat - și cu atâta forță - putea să nu-i convingă pe ceilalți. Iar asta m-a obligat să cercetez misterele naturii umane: ce anume face posibil ca, în fața evidenței - evidența a ceea ce este adevărat, ce este bun și ce este frumos - cineva să aleagă

să se înșele și să se afunde în dezamăgiri, nenorociri și urâtenie? (Cf. Natură umană și natură divină, Col. Izvor nr. 213, cap. I: «Natură umană... sau natură animală?», cap. II: «Natura inferioară, o reflectare inversă a naturii superioare»)

Toți oamenii poartă în ei dorințe, ambiții, pe care caută să și le împlinească. Fie că este vorba de bogăție, de frumusețe, de cunoaștere, de putere, de glorie, de plăceri etc., își cheltuie cu asta timpul și energiile. Dar odată ce și-au atins scopul, ce se întâmplă? După o clipă de satisfacție, lucrul pe care îl așteptau, pe care îl sperau, la care visau nu le mai spune nimic... ca și cum s-ar șterge din conștiința lor. Odată realizată, nicio dorință nu mai păstrează aura ce-o înconjură atunci când nu era, tocmai, decât o dorință. Cine are posibilitatea își stabilește noi obiective, dar asta îl va face doar să repete aceeași experiență și, după câțva timp, se trezește din nou în gol. Poate va reuși, cu timpul, să înțeleagă că viața nu se poate limita la satisfacerea câtorva ambiții sau a câtorva dorințe.

E firesc să te bucuri că ai reputat un succes, dar, din nefericire - sau din fericire - este la fel de firesc ca, după un timp, acest succes să nu mai fie de ajuns: el ține de trecut și trebuie să găsești un nou motiv pentru a continua să mergi, cu aceeași convingere, către un alt țel. Pentru a scăpa de această senzație de inutilitate și de gol care urmează realizării proiectelor noastre, singurul mijloc pe care îl avem este, deci, acela de a ne propune un țel îndepărtat, atât de îndepărtat încât nu-l vom atinge niciodată. Acest țel îndepărtat, inaccesibil, care depășește tot, care conține tot ce nu ne putem măcar imagina, pe el îl numim Dumnezeu, Preaînaltul, Creatorul. Făcând din El unicul țel al căutării noastre, ne legăm de El, și pe acest drum pe care trebuie să-l parcurgem pentru a ne apropia de El, găsim tot ceea ce a pus El însuși pentru noi: iubirea, înțelepciunea, frumusețea, forța, bogăția, gloria...

Vă gândiți: «De ce să tindem către ceva imposibil, inaccesibil? Sensul vieții stă în realizare». Nu, tocmai că nu. Sensul vieții se află în căutarea a ceea ce este veșnic irealizabil, inaccesibil. Această aspirație către ceva care, precum orizontul, pare să se îndepărteze pe măsură ce înaintăm, ne pătrunde în conștiință, în subconștient, în supraconștiință, ne mobilizează toate energiile și ne deschide drumul infinitului, al veșniciei: nimic nu ne mai poate opri.

Când Iisus spunea: «Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este!» (Cf. Adevărata învățătură a lui Hristos, Col. Izvor nr. 215, cap. III: «Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este»), credea El, oare, cu adevărat că noi, oamenii, suntem capabili să atingem perfecțiunea Tatălui nostru ceresc? Noi nu putem avea măcar o idee despre ce este El, cum să credem că vom ajunge vreodată la desăvârșirea Lui? Și totuși, acesta este idealul pe care ni l-a dat Iisus, fiindcă este singurul care poate cu adevărat să împlinească nevoia de absolut pe care o purtăm în noi, să ne umple viața și să-i dea un sens. Un copil seamănă mai mult sau mai puțin cu tatăl lui, dar este în mod necesar de aceeași esență cu el; și pentru că Dumnezeu este Tatăl nostru, purtăm în noi germenii desăvârșirii Lui. Eu am făcut din acest cuvânt al lui Iisus stâlpul muncii mele pentru că, în privința acestui cuvânt, și toate religiile pot fi de acord. De orice religie ar fi - și chiar dacă nu au vreuna - oamenii nu au nimic mai important și cu adevărat esențial de făcut pentru dezvoltarea lor decât să se străduie să realizeze desăvârșirea Creatorului: toți sunt fiii și fiicele Lui, și acest ideal irealizabil îi obligă să meargă spre El fără a se

opri.

«Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este!» Iată, totul a fost spus. Dar numai pentru a ne apropia de acest ideal de perfecțiune divină, ce cunoaștere mai avem de dobândit, ce disciplină de acceptat, ce eforturi de făcut în fiecare zi! Și tocmai asta este minunat: să fii mereu în mișcare, să înaintezi, să urci către un pisc de neatins. Pe acest drum către înalt, entități binevoitoare vor veni să ne întâmpine, ne vor îndemna să le urmăm și, atâta timp cât vom face efortul să ne adaptăm la ritmul lor, vom fi sprijiniți, ocrotiți, luminați. Dacă revin deseori asupra acestui cuvânt al lui Iisus, e fiindcă am înțeles că sensul vieții noastre e scris în el - și nu numai sensul vieții noastre actuale, ci și al tuturor vieților noastre viitoare, și asta pe vecie.

Cel ce țintește irealizabilul, desăvârșirea lui Dumnezeu, amintindu-și că a fost creat după chipul Lui, acela trăiește în adevărata realitate. Și fiindcă L-a pus pe Dumnezeu în centrul existenței sale, El ia parte, de asemenea, la activitățile lui; în fiecare din manifestările sale, în gândurile, în sentimentele sale, Dumnezeu este prezent, chiar fără știrea lui. De aceea, zi de zi, credința, speranța și iubirea lui cresc, zi de zi lumina și pacea devin în el tot mai puternice.

Inteligența cosmică a prevăzut totul. De-a lungul căilor fără ieșire pe care oamenii sunt tentați să răătăcească, ea a ridicat stavile care-i obligă să facă, în cele din urmă, cale întoarsă și să cugete la lecție. În timp ce pe calea cea bună, fie ea și anevoioasă, nimic nu-i oprește. Calea bună este liberă. E adevărat, ținta este de neatins, dar ce contează? Ce e foarte îndepărtat este, în realitate, foarte aproape, pe când ce e la îndemâna noastră nu este decât un miraj. Idealul nostru este în noi... la modul ideal. De la el primim forța, bucuria și pacea, pe care le pierdem tocmai căutând să punem stăpânire pe ceea ce află aici, aproape.

Cum să vă fac să înțelegeți acest adevăr, care face în asemenea măsură parte din viața mea? Secretul împlinirii noastre stă în această contradicție aparentă: din clipa în care îl căutăm pe Dumnezeu, cel de neatins, de negândit, de neconceput, El este foarte aproape de noi, este în noi. Adevăratele bunuri la care aspirăm nu sunt aici, pe Pământ, ele sunt în înalt. Pe Pământ nu vedem decât reflectări ale lor și vom continua să tânjim după ele atâta timp cât nu vom căuta să le descoperim în sufletul și-n spiritul nostru.

Cu cât ne înălțăm, cu atât devenim mai capabili să captăm realități subtile și, cu toate acestea, nu vom reuși niciodată să pătrundem în întregime misterul Divinității. Să zicem că vom reuși abia să-i zărim... picioarele. Dar îi putem cunoaște diferitele nume și este deja mult. Această știință a numelor lui Dumnezeu este prezentată detaliat în Cabală (Cf. De la om la Dumnezeu - sefiroti și ierarhii îngerești, Col. Izvor nr. 236, cap. IV: «Numele lui Dumnezeu», și Les fruits de l'Arbre de Vie - La tradition kabbalistique, (Euvres complètes, t. 32, chap. IV: «Le Tétragramme et les soixante-douze génies planétaires»). Dumnezeu nu îngăduie făpturilor, oricare-ar fi ele, să-L cunoască în totalitate - și e cu atât mai bine! Vom avea întotdeauna de ce să ne bucurăm, pentru că vom avea întotdeauna ceva de descoperit. În univers formele sunt infinite, ele se schimbă fără încetare și tot timpul se produc noi combinații de elemente. Ar fi cumplit să nu mai avem nimic de aflat, de înțeles, nu ne-ar mai rămâne decât să murim. Or, Dumnezeu este viața veșnică.

Întrucât experiența ne arată că, odată atins, scopul pe care ni l-am propus nu

mai prezintă prea mult interes, trebuie să căutăm ce e de negăsit, să urmărim ce e de neatins, să încercăm ce e de neînfăptuit, numai așa vom rămâne mereu vii și plini de elan. Pe acest drum pe care îl avem de parcurs, vom gusta din toate lucrurile bune la care aspirăm. De aceea, Iisus mai spunea: «Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă» (Textual: «Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și Dreptatea Lui și tot restul vă va fi dat pe deasupra.» (n.t.)) (Cf. Adevărata învățătură a lui Hristos, Col. Izvor nr. 215, cap. IV: «Căutați împărăția lui Dumnezeu și Dreptatea Lui»). Însă și aici, cine poate crede că vom vedea venind curând împărăția lui Dumnezeu? Dar pentru că Iisus ne cere să căutăm împărăția lui Dumnezeu, am hotărât, și de astă dată, să iau în serios îndemnul Lui, fără să mă intereseze dacă o voi vedea înfăptuită.

Pentru a mă pătrunde de această idee a împărăției lui Dumnezeu, pentru a o aprofunda, a o alimenta, a o apăra în mine, am fost obligat să fac toate sacrificiile. Dar această idee mi-a adus o asemenea împlinire, încât am impresia că n-am sacrificat absolut nimic, și viața mi-a dovedit că nu m-am înșelat. Această idee a împărăției lui Dumnezeu nu-și are sălașul aici, pe Pământ; este o entitate care își are rădăcinile, patria, în lumea divină. De aceea, hrănind-o în mine, simțeam că pătrund în regiunea în care această entitate trăiește, respiră, înflorește, iar conștiința faptului că lucrez pentru ceva imens, sublim, mă umplea de inspirație, de curaj, de bucurie.

Ideea împărăției lui Dumnezeu are ramificații, răsunet, în toate regiunile universului, în toată creația, de sus până jos. Pentru că totul e legat. Nu poți realiza ceva cu adevărat măreț pe Pământ, decât dacă începi prin a pune în mișcare o idee în înalt, știind că o idee nu este ceva abstract, ci o entitate vie și activă. Așa că toți cei care au primit atingerea Verbului divin, a razelor de soare, să se hotărască să lucreze pentru ideea împărăției lui Dumnezeu și a Dreptății Lui! Chiar dacă realizarea acestei idei se lasă așteptată, chiar dacă ea nu se va realiza niciodată, îi vor da viață măcar în ei.

Când am început să citesc în mod serios Evangheliile, cu mult timp în urmă, am simțit că în ele este o asemenea bogăție, încât mi-ar trebui ani de zile ca să interpretez corect cuvintele lui Iisus. Atunci mi-am spus: Am în mine un câmp imens, mintea mea, și în acest câmp semăn semințe, toate aceste adevăruri, aceste cuvinte pe care le-a rostit Iisus și care încă n-au fost bine înțelese. Așadar, le semăn, mă îngrijesc să aibă apă, căldură, lumină și, din când în când, culeg roade pe care vi le împart vouă.

Că nu aveți încă răbdarea să semănați voi înșivă aceste adevăruri în voi și să le faceți să crească, asta pot eventual înțelege, dar când vi le dau, acceptați măcar să le studiați și să le gustați.

Unele persoane care fac cunoștință cu învățământul nostru se miră că el nu se inspiră mai mult din hinduism și din budism sau că Fraternitatea noastră nu seamănă mai mult cu un ashram. Dacă de asta au nevoie, pot să se ducă într-un ashram, în India sau în altă parte. Dar mai întâi ar trebui să-și pună niște întrebări, căci poate nu din întâmplare s-au născut în Occident, într-o țară creștină, există un motiv. Oamenii nu cugetă, ei își închipuie acum că, pentru a găsi spiritualitatea, trebuie să meargă în India, în Tibet, în Japonia sau în China. Și atunci, fără a fi studiat sau practicat acasă propria religie, fug de ea, pentru a

căuta în altă parte o hrană care nu este făcută pentru ei. Nu spun că este rău să vrei să cunoști alte forme de religie și de spiritualitate: dimpotrivă, pentru cei care sunt inteligenți și reflectează, aceste religii și spiritualități aduc clarificări ce-i pot ajuta să o înțeleagă mai bine pe-a lor, dar cu condiția să înceapă măcar prin a o studia serios. Dacă înțelepciunea de necuprins conținută în Evanghelii nu le spune unora mare lucru, e pentru că pur și simplu nu au mare lucru în cap.

Câte adevăruri exprimate în Evanghelii nu le scapă creștinilor pur și simplu pentru că nu știu să le interpreteze! Și de ce nu știu să le interpreteze? Pentru că nu au încercat să le studieze în lumina Științei inițiatice (Cf. Piatra filozofală - de la Evanghelii la tratatele alchimice, Col. Izvor nr. 241, cap. I: «Despre interpretarea Scripturilor»). Eu, în orice caz, deși sunt capabil să recunosc măreția tuturor religiilor, n-aș renunța niciodată la creștinism, iar în Fraternitate ne străduim să studiem și să aplicăm tocmai învățătura lui Hristos.

Mulți dintre cei care părăsesc creștinismul pentru tradițiile spirituale orientale invocă drept motiv faptul că găsesc în ele tehnici de meditație, de respirație, cunoașterea legilor karmei, care lămurește sensul destinului nostru etc. Dar ce îl împiedică pe un creștin să practice meditația, respirația și chiar diferitele forme de yoga? Și ce îl împiedică pe un creștin să accepte reîncarnarea?... V-am arătat că unele cuvinte ale lui Iisus din Evanghelii nu se explică decât prin reîncarnare (Cf. Omul spre victoria destinului său, Col. Izvor nr. 202, cap. VIII: «Reîncarnarea»).

De ani și ani, am avut tot felul de ocazii să vorbesc cu preoți, cu pastori, și am întâlnit și unii care erau atât de limitați! Din clipa în care încercam să abordez cu ei anumite chestiuni, erau înspăimântați, de parcă îl aveau dinaintea pe diavol în persoană. Alții, dimpotrivă, s-au arătat foarte deschiși și știu că unii citesc cărțile mele și le apreciază. Cu câțiva dintre ei am avut conversații extrem de interesante. Ei îmi mărturiseau însă că, în privința multor subiecte - ca de pildă, tocmai reîncarnarea - trebuiau să păstreze tăcere asupra convingerilor și credințelor lor, ca să nu aibă probleme cu superiorii.

Într-o zi, un episcop a dorit să mă vadă. Când a intrat, ce stupefacție pentru mine să-l văd căzând în genunchi dinaintea mea și sărutându-mi mâna! Am fost foarte jenat și l-am ridicat imediat. Am stat de vorbă și mi-a pus întrebări despre anumite idei prezentate în cărțile mele și a fost foarte mulțumit de răspunsurile primite. Dar a trebuit să-mi mărturisească faptul că n-ar putea spune vreodată că a venit să mă vadă. Să viziteze un eretic ca mine, aflat în fruntea unei secte, vă dați seama! Mi-a arătat o fotografie de-a lui cu Papa Ioan Paul al II-lea, la Vatican. Am multă simpatie, mult respect și multă iubire pentru acest papă polonez. Este un om de o mare inteligență și de o înaltă spiritualitate, un suflet minunat. Din fericire, a supraviețuit atentatului a cărui victimă a fost. I se aduc tot felul de acuzații, dar sunt sigur că va intra în istorie ca unul dintre cei mai buni papi. Îi lipsesc, desigur, unele cunoștințe inițiatice. Dar să lăsăm asta...

Am primit, într-o zi, o scrisoare de la o soră, care îmi mărturisea cât de mult o intrigă faptul că rostesc atât de des cuvântul «muncă». «E pentru prima oară - spunea ea - când îmi dau seama de asta. Îmi pun întrebări referitoare la această muncă despre care ne vorbiți mereu și căreia îi acordați o asemenea importanță. Înțeleg că faceți ceva care ne scapă și ceea ce încep să descopăr e grandios. Nu pot merge încă atât de departe, există o limită de care nu reușesc să trec, dar

vreau să-mi continui căutarea». Am fost fericit să primesc acea scrisoare.

N-am revelat niciodată în ce constă adevărata mea muncă. E secretul meu, singurul pe care l-am păstrat întotdeauna cu grijă. Nici măcar Maestrului nu i-am vorbit vreodată despre el, dar cu siguranță îl ghicise. În viața interioară, în viața spirituală, există lucruri pe care trebuie întotdeauna să le tănuiești. Dacă vorbești despre ele, e ca și cum ai pierde un fluid vital, o chintesență prețioasă. Dar nu interzic nimănui să încerce să ghicească în ce constă munca mea. Atunci când Iisus spune în Evanghelii: «Tatăl Meu până acum lucrează; și Eu lucrez», ce muncă este aceea? (Cf. *Vie et travail à l'école divine*, (Euvres complètes, t. 31, chap. III: «Le véritable sens du mot «travail», partie IV) Toți vorbesc de iubirea lui Dumnezeu, de înțelepciunea Lui, dar cine vorbește despre munca Lui?... Acest cuvânt al lui Iisus este unul din cele care mi-au dat cel mai mult de gândit. Am făcut din el temelia propriei mele munci și îl am mereu prezent în minte. Așa cum Iisus lucra împreună cu Tatăl Lui Ceresc, vreau și eu să lucrez cu Tatăl meu Ceresc. Iar voi cu cine, pentru cine, în ce regiune și în ce fel lucrați?

Fiecare are de aflat cum poate să participe la munca Tatălui Ceresc. Acestei munci, niciodată nu-i va vedea sfârșitul și tocmai de aceea merită făcută. S-a întâmplat ca unele persoane să-mi spună: «Dar ce căutați, de fapt? Unde vreți să ajungeți? Nu se înțelege și cu siguranță veți eșua în ce încercați să faceți». O alta mi-a spus chiar că alerg după vânt. Credea poate că mă jignește, căci a alerga după vânt este lucrul cel mai zadarnic, cel mai prostesc din lume. În aparență, poate, dar simbolic există o analogie între vânt și spirit/duh, iar în ebraică, e același cuvânt: ruah. Amintiți-vă de cuvintele lui Iisus din Evanghelia după Ioan: «Vântul suflă unde voiește și tu auzi glasul lui, dar nu știi de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul». Adevărul e că nu mă întreb dacă voi reuși sau voi da greș: lucrez, și-atât.

Istoria omenirii ne învață că nu putem să ne pronunțăm asupra valorii ființelor, luând drept unic criteriu succesele sau eșecurile lor. Cei care au reușit nu sunt neapărat cei mai mari, iar cei care au dat greș nu se află, nici ei, pe o treaptă mai jos. Fiecare făptură vine pe pământ cu o anumită misiune și, de multe ori, cei care au primit misiunile cele mai grandioase sunt sortiți eșecului - cel puțin în aparență. Ei au pregătit terenul - și asta e cel mai greu - pentru alții, care vor reuși. Așadar, cei care reușesc să nu uite că-și datorează reușita eforturilor și sacrificiilor celor care i-au precedat.

Vă aflați aici într-o Școală inițiativă, iar învățătura mea e bazată pe filozofia lui Hristos, care spunea: «Fiți desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este!»... «Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă». Vreau să-L ajut pe Hristos să vă spună aceste cuvinte pe care voi nu le auziți; nu așteptați așadar de la mine să vă expun aceleași puncte de vedere și să vă dau aceleași sfaturi ca oricine altcineva. Aveți înjur destui oameni care se pun la nivelul vostru, care vă vorbesc pe limba voastră, vă dau hrana care vă place, haine care vă sunt pe măsură. Nu credeți că aveți nevoie de cineva care să facă excepție? Ei, da, de aceea vă aduc haine puțin cam mari și vă spun: «Uite, sunt pentru voi, dar trebuie să vă dezvoltați!»

Nu vă pot spune altceva decât trăiesc. Așa că nu îmi cereți să vă prezint un ideal ușor de realizat, pentru că un ideal ușor de realizat nu este cu adevărat un ideal. Vă voi prezenta întotdeauna țelurile cele mai îndepărtate, de neatins, căci

acolo domnește adevărul, acolo domnește frumusețea. Încercați să nu semănați cu acei călători care, aflați la poalele unui munte, se feresc să-l urce. Muntele e lângă ei, e foarte bine, sunt foarte bucuroși, îl admiră, chiar îi cântă frumusețea, dar muntele este ceea ce este, iar ei, jos, rămân ceea ce sunt. Ei aruncă, din când în când, o privire către pisc și le-ar plăcea ca acesta să se aplece puțin până la ei, dar piscul continuă să se înalțe spre cer. Dacă ei nu vor să urce, cu atât mai rău, piscul - și vreau să spun prin asta un învățământ spiritual, un Maestru spiritual - nu va coborî.

Veți spune că e o cruzime. Nu, căci și dacă nu coboară, acest pisc continuă să trimită în jos, spre vale, câte ceva din gândurile, din iubirea lui. Ca soarele... Soarele își răspândește razele pe pământ și aceste raze sunt ca niște frânghii lungi pe care ni le întinde, ca să ne agățăm de ele. În felul acesta, el încearcă să ne ridice până la el, fără a coborî el însuși. Iar eu sunt aici pentru a vă cere să faceți eforturi și să întreprindeți această lungă călătorie către vârf, către soare, fiindcă aceasta este predestinarea voastră.

Deși aveți uneori impresia că vă atrag după mine spre regiuni nu numai inaccesibile, ci și ireale, eu nu vă prezint niciodată teorii abstracte. Nu vă vorbesc decât despre evenimente care se petrec sau se vor petrece în voi, în viața voastră psihică, spirituală. Știu pe unde ați trecut și pe unde veți mai trece, știu la ce încercări veți fi supuși și ce munci veți avea de făcut pentru a vă îndeplini misiunea pe acest pământ. Știu că veți înainta și că uneori veți și cădea, dar nu este grav. Esențialul este să nu dați înapoi, să vă ridicați și să mergeți mai departe, fără să vă pese vreodată cât timp o să vă trebuiască pentru a depăși fiecare etapă.

Îmi pasă mie, oare, de timp? Nu, fiindcă știu că cel ce vrea să se apropie de perfecțiunea divină, lucrează cu elemente dintr-o altă dimensiune. Atunci îmi spun: «Chiar dacă o să-mi ia o veșnicie, nu mă voi opri. Chiar dacă nu reușesc, voi continua. Atâta vreme cât merg, sunt viu». Cei ce s-au angajat pe calea adevăratei Inițieri simt că cele mai mari bucurii se află în așteptarea și nu în realizarea a ceea ce-și doresc.

Viața profesională, viața socială, viața individuală îi obligă pe oameni să țină cont de timp, iar pentru unii asta devine chiar o obsesie; există întâlnirile la care trebuie să ajungă la timp, programul de lucru, cel al trenurilor, al avioanelor, cel de deschidere sau închidere a magazinelor sau serviciilor publice etc. Ca să nu mai vorbim de timpul pe care trebuie să încerce să-l economisească, fiindcă, așa cum se spune, «timpul costă bani». Timpul îi guvernează pe oameni. Dar în viața spirituală, timpul nu trebuie să conteze. Esențial este scopul. Și chiar dacă scopul de atins rămâne inaccesibil, nu contează, trebuie să mergi înainte, fără să te preocupe timpul. Începeți acum așadar să lucrați, arătați-i Tatălui vostru ceresc că aveți conștiința faptului de a fi alcătuiți din aceeași chintesență ca El și El se va recunoaște în voi.

Vă vorbesc ca să vă hotărâți să deschideți porți și ferestre spre această lume nouă, lumea divină, care este adevărata noastră patrie. Și soarele vă vorbește și el, natura vă vorbește, viața vă vorbește... ce mai pot eu să adaug? Nimic. Pot doar să vă invit să vă amintiți de toate lucrurile pe care vi le-am spus de ani de zile. Căutați-le. Oricare ar fi schimbările care se vor petrece în lume, adevărurile pe care vi le-am dat sunt valabile pe vecie: cum să dobândești stăpânirea de sine,

cum să primești lumina, cum să intri în armonie cu toate forțele benefice și dătătoare de viață din univers, asta va rămâne pentru totdeauna. Indiferent că va fi război sau pace, că veți fi săraci sau bogați, că veți avea o familie și prieteni sau veți fi singuri, părăsiți de toată lumea, nevoile voastre profunde vor rămâne aceleași: veți avea întotdeauna un corp fizic, o inimă, un intelect, un suflet și un spirit pe care va trebui să le hrăniți, pentru a vă apropia din ce în ce mai mult de Tatăl vostru ceresc, care v-a creat după chipul Său.

Așa că nu fiți revoltați de insistența mea, întrebați-vă, mai degrabă, ce faceți cu toate aceste adevăruri pe care le-ați primit. Eu sunt un bijutier și când vă dau un diamant, vă spun: «Această piatră este de o valoare inestimabilă». Credeți, dacă vreți, că este vanitate, mi-e egal. Ce-ați spune de un bijutier care, pentru a-și arăta modestia, ar pune dinaintea clienților rubine, smaralde și safire, spunându-le: «O, știți, nu sunt decât niște pietricele, niște bucățele de sticlă... » Eu sunt un bijutier bun, cunosc valoarea a ceea ce vă dau, de aceea vă spun: aceste adevăruri sunt neprețuite și vor străluci într-o zi ca niște nestemate pe firmamentul existenței voastre.

Știu, desigur, și că mulți dintre voi, conștienți de importanța clarificărilor pe care le primesc și a momentelor unice pe care le trăiesc aici, în Fraternitate, ar dori să le păstreze amintirea într-o încarnare viitoare. Unii m-au întrebat dacă este posibil. Da, e posibil și le-am dat o metodă pe care am să v-o dau și vouă.

Luați ca punct de plecare un munte, de exemplu, ceva care va rezista uzurii timpului. Poate fi și un edificiu cunoscut în întreaga lume, căci și dacă va fi distrus într-o zi, se vor păstra reproduceri ale sale în unele cărți. Priviți adesea acel munte sau acel edificiu, gândind: când mi se va întâmpla să-l văd din nou într-o viață viitoare, vreau să-mi revină în memorie cutare și cutare eveniment din viața mea actuală. În felul acesta, creați o legătură între voi și acel munte sau acel edificiu, întipăriți un clișeu care va continua să lucreze în materia inconștientului vostru și, când vă veți reîncarna, veți reveni cu el. În clipa în care veți avea sub ochi muntele sau edificiul dinaintea căruia v-ați concentrat, clișeul va trezi amintirea evenimentelor din viața voastră pe care le-ați înregistrat treptat. V-am vorbit deseori de legea înregistrării (Cf. Cartea magiei divine, Col. Izvor nr. 226, cap. XI: «Trei mari legi magice», 1: «Legea înregistrării»). Tot la ea trebuie să apelați pentru a păstra amintirea momentelor prețioase pe care le-ați trăit în această existență.

Implor entitățile celeste să vă îngăduie să întrezăriți, fie și doar pentru câteva clipe, finalitatea îndepărtată a muncii pe care o facem aici. Nu veți putea uita niciodată această splendoare, nimic nu vă va mai opri, nimic nu vă va mai face să dați înapoi. Treptat veți depăși toate obstacolele, pentru că această viziune vă va umple sufletul cu dorința de a atinge acest țel, care se îndepărtează neîncetat. Veți suferi, desigur, că nu-l puteți atinge niciodată, dar această suferință va întreține în voi elanul, nevoia de a înainta tot mai mult. Această suferință binecuvântată vă înobilează întreaga ființă și este singura suferință pe care vă doresc să o cunoașteți, așa cum o cunosc eu.

Doar după mult timp ajungi să înțelegi și să interpretezi toate neliniștile, întrebările și aspirațiile copilului și adolescentului care ai fost. Citind atâtea cărți, făcând atâtea experiențe și exerciții, până la a fi în primejdie să mor din cauza lor, nu știam ce caut. Iar acum, că știu, știu și că acel lucru n-o să ajung

niciodată să-l realizez. Dar tocmai asta dă un sens vieții mele: să urmăresc inaccesibilul, irealizabilul, căci în viața spirituală, doar ce este irealizabil e real.

Unknown
Anexe

Documentele care urmează ne-au fost transmise după publicarea primei ediții a acestei lucrări.

Editorii

Anexa I
Izgrev (Sevres)
28 septembrie 1947

(Note luate în timpul întrunirii săptămânale)

Astăzi am venit să vă spun la revedere...

De când sunt printre voi, v-am dat tot ce-am putut și încă vă mai pot da mult, voi nu știți de ce este capabilă iubirea pe care o port în mine. S-ar spune însă că cei care au venit special din Bulgaria pentru a mă împiedica să îndeplinesc misiunea pe care mi-a încredințat-o Maestrul sunt pe cale de a reuși.

Priviți în ce situație sunt: în timp ce unii dintre voi mi se adresează cu respect, numindu-mă «Maestru» - ceea ce n-am cerut niciodată, pentru mine, singurul Maestru al Fraternității rămâne Peter Deunov (Decedat pe 27 decembrie 1944) - alții mă prezintă ca pe un pericol public, mă fac escroc, satir și îmi promet un glonț de revolver. Sunt acestea condiții să continuăm împreună o muncă spirituală? Rezistența mea are limite. Dacă sunt încă în picioare, e pentru că mă lupt interior fără încetare cu toate aceste forțe care încearcă să mă pună la pământ. Sunt condamnat în baza unor lucruri neînsemnate și mi se atribuie intenții pe care nu le-am avut niciodată. Știu, simt că ce se urzește împotriva mea mă poate duce la închisoare - și asta cu atât mai ușor cu cât sunt un străin în țara voastră. Pentru asta e nevoie doar de câteva minciuni și sunt atâția care se ocupă să le născocească!

Desigur, cunoscând natura umană așa cum o cunosc, aș fi putut să fiu mai prudent și să țin anumite persoane la distanță. De ce nu am făcut-o?... Am fost ca un lac în care acești oameni au venit să-și arunce murdăriile: m-au împovărat cu ambițiile, cu dorințele, cu bolile lor fizice și psihice, iar acum mă acuză, pentru că felul în care i-am ajutat nu le-a convenit. Dar cui credeau ei că se adresează? Își închipuiau că am să fac miracole pentru a-i mulțumi?... De-acum caut doar să ard în focul iubirii divine toate mizeriile care îmi sunt aruncate. Dacă nu voi izbuti, e pentru ultima oară când sunt printre voi, nu ne vom mai revedea.

Port pe umeri o foarte mare răspundere. Am fost și rămân un discipol al Maestrului. Când m-a trimis la voi, nu a făcut-o crezând că sunt perfect, ci că aveam să mă perfecționez în această muncă în comun pe care urma s-o facem împreună. Mă pregătea, fără știrea mea, de mult timp, iar într-o zi mi-a spus: «Forța ta nu este pentru aici, este pentru altundeva». Apoi, la sosirea mea în

Franța, prin gândurile, prin scrisorile sale și prin mesaje venite din Bulgaria din partea lui, n-a încetat să mă încurajeze în munca și în metodele mele. Acum, când el a plecat de pe pământ, unii încep să considere că-i trădez învățământul, ei seamănă tulburare peste tot, răspândind calomniile: se spune nu numai că aș fi venit fără acordul lui, ci și că m-ar fi alungat din Școala sa. De ce i-au așteptat plecarea ca să lanseze asemenea zvonuri? Dacă cei care m-au cunoscut în Bulgaria cred că mi-am însușit, fără a avea dreptul, locul pe care îl ocup, să se apropie și să spună limpede, îi aștept...

(A urmat un moment de tăcere, iar cei cărora le erau adresate aceste cuvinte au părăsit sala, pentru a nu se mai întoarce.)

Nu vă interesați atât de mult de mine. Dacă filozofia pe care v-o aduc vă poate ajuta, este pentru că ea vine de la Maestru. El a lucrat asupra mea ani de zile, sunt fiul lui spiritual, veți înțelege asta mai târziu. Până atunci, rugați-vă ca toate lucrurile de care sunt învinuit, în speranța de a mă face să mă prăbușesc, să se îndepărteze de mine, căci mai am încă multe să vă dăruiesc. Dacă unii vor să mă părăsească, s-o facă, le cer doar să nu renunțe niciodată la învățătura Maestrului, căci ceea ce ne-a lăsat este o comoară. Hotărârea pe care o vor lua nu trebuie să depindă de persoana mea: să nu aleagă să urmeze acest învățământ pentru că le sunt pe plac, nici să nu-l respingă pentru că le displac...

Le mulțumesc celor care continuă să-mi acorde încredere.

* * *

Izgreș (Sevres)
1 ianuarie 1948

Dragi frați și surori,

Evenimentele anului care s-a scurs erau demult previzibile. V-am avertizat și v-am spus ce măsuri de prevedere să luați. Când se lasă noaptea, nu poți merge mai departe, trebuie să te oprești și să aprinzi un foc, pentru a te apăra de animalele sălbatice, adică să te legi la Dumnezeu cu toate puterile, așteptând clipa în care soarele va răsări și-ți va lumina drumul.

Nu este greu pentru un îndrumător spiritual să ghicească firea și intențiile ființelor care îl înconjoară. Dar misiunea lui este să le dea tuturor posibilitatea să învețe, să se schimbe în bine și nu trebuie să folosească decât puterile iubirii, ca ei să păstreze pentru totdeauna întipărite în ființa lor sacrificiile pe care le-a făcut pentru a-i apăra de ei înșiși. Așa l-am văzut pe Maestrul Peter Deunov procedând în Fraternitatea noastră din Bulgaria: unii din discipoli i-au făcut mult rău. Ei nu veniseră cu intenția de a-i pricinui neajunsuri, dar nu se cunoșteau pe ei înșiși, nu erau conștienți de mobilurile care îi făceau să acționeze și i-au devenit cei mai mari dușmani. Uneori mă întrebam dacă își dădea seama ce se urzea împotriva lui, dar într-o zi mi-a spus: «Adevărata iubire vrea să întindă mâna tuturor ființelor. Ele au puterea de a respinge grația divină, dar nu sunt eu cel care să le excludă». Întrucât Maestrul acționa astfel, oare discipolul care a primit însărcinarea de a-i continua opera ar avea dreptul să se poarte în mod diferit? Neînțelegerea, ingratitudea, răutatea sunt otrăvuri pe care trebuie să

le digeri, să le neutralizezi în tine și mă strădui să acționez ca Maestrul.

Prin tot felul de semne, în ochii mei unii s-au dovedit repede a fi niște ființe răufăcătoare, care așteptau momentul prielnic pentru a mă distruge. În ciuda acestor avertizări, am continuat să mă port cu ei așa cum o fac cu fiecare dintre voi, pentru a-i ajuta, a-i lumina. În aparență, n-a folosit la nimic. Dar adevărul este că, fără știrea lor, le-am întipărit în suflet ceva ce nu se va șterge niciodată. Cei care cred că ar fi fost preferabil să tai orice legătură cu aceste persoane fac dovada unei mari neînțelegeri. Munca mea, ca cea a Maestrului meu, este de o natură specială: eu nu trebuie să iau în calcul ce e bine pentru mine și liniștea mea.

Timp de zece ani, v-am transmis o învățătură a cărei valoare o veți aprecia cândva. Iar apoi, m-am aflat în situația de a observa ca spectator desfășurarea implacabilă a evenimentelor. Asta a fost o școală pentru voi și încă și mai mult pentru mine. Dar nimic nu trebuia să mă facă să-mi schimb purtarea față de cei preocupați să cugete la pieirea mea. O pot spune în fața lui Dumnezeu și spre slava Lui: am văzut limpede în fiecare dintre ei, niciunul n-a reușit să mă păcălească. Dar eram obligat să dau în continuare dovadă de o răbdare, de o bunătate, de o smerenie pe care nu și le vor putea șterge vreodată din minte. Într-o zi, germenii nocivi pe care aceștia îi hrănesc de nenumărate încarnări și care așteptau doar momentul să se manifeste vor fi neutralizați de germenii benefici pe care învățătura Maestrului i-a sădit în ei. Voi nu cunoașteți puterea binelui în timp...

Anul 1948 va fi absolut extraordinar.

Și fericiți cei care vor înțelege asta!

Fratele vostru Mikhaël

Unknown

Anexa II

închisoarea La Santé

Februarie 1948

(închisoarea de pe strada La Santé, situată în cartierul Montparnasse din Paris (n.t.)

Dragi frați și surori,

... Nu vreau ca încercările prin care trec să vă mâhnească. Nu uitați că de nepătruns sunt căile Domnului. Drumul meu trece prin închisoare, dar el nu se va opri aici, iar adevărata mea muncă acum începe. Credeți-mă când vă spun că în adâncurile acestui hău în care mă aflu cufundat, sunt clipe în care mă simt fericit și privilegiat. Era necesar să trec pe aici. De acum totul devine cu puțință...

Iisus a spus: «Iubiți pe vrășmașii voștri și rugați-vă pentru cei care vă prigonesc». Mai mult decât oricând în viața mea, acum trebuie să dau dovadă că sunt capabil de asta. Mă rog și trimit gânduri luminoase tuturor celor care sunt cauza suferințelor mele, dar care, în realitate, îmi fac un imens bine. Maestrul mi-a prezis aceste suferințe, fără a-mi destăinui sub ce formă le voi avea de

îndurat (A se vedea capitolul VIII: «întâlnirea cu Maestrul Peter Deunov. Revelațiile Psalmului 116»)). Discipolul trebuie să fie pregătit pentru bine și pentru rău, dar nimic nu trebuie să-l oprească din drumul său către piscuri, iar dacă păstrează în el credința și iubirea, tot ce i se întâmplă va fi spre binele lui. Cu o astfel de înțelegere a lucrurilor, poți fi fericit oriunde, chiar și în închisoare. În timp ce mulți alții, în libertate și în cele mai bune condiții, sunt nefericiți, revoltați.

Eu sunt prizonier, dar spiritul meu e liber și el vine adesea să vă viziteze pentru a vă spune: «întăriți, la rândul vostru, credința, iubirea și lumina în vol. Cântați, rugați-vă din toată inima. Dați exemplul de curaj, de răbdare, de tenacitate». Noua viață are nevoie de suflete puternice.

închisoarea La Sânta
Martie 1948

... Sunt gata de orice sacrificiu, numai să pot împlini voința lui Dumnezeu și duce suflete înapoi către El. Am pentru toate ființele o iubire pe care cu greu v-o puteți imagina. Aș vrea ca ele să plângă de fericire în fiecare zi, în fața frumuseții și a luminii, așa cum eu însumi am plâns adesea când ochii mei interiori contemplau splendoarea creației. Dacă asta este condiția pentru a reuși acest lucru, accept să fiu închis într-o celulă strâmtă în care suntem șapte, cu șobolani care se plimbă noaptea, accept să fiu lipsit de sistem de iluminat, de încălzire și de hrană corespunzătoare, în afară de cea pe care mi-o trimiteți vol. Cerul îmi dă o problemă foarte greu de rezolvat. El îmi spune: «Mikhaël, tu care ești atât de friguros, încât nu bei niciodată apă rece, care nu suporti fumul de țigară, care nu cauți decât liniștea, armonia, frumusețea, pretinzi că-i iubești pe oameni și vrei să-i transformi? Ei bine, vom vedea de ce ești în stare, acum că ești obligat să suporti murdăria, zgomotul, urâtenia și violența...».

În prima zi când am sosit în această celulă, am fost primit cu o ostilitate care m-a uluit. Mă aflu într-o junglă în mijlocul fiarelor care au început să se alieze toate împotriva mea. Orice făceam, erau gata să mă acuze, să-mi adreseze injurii. Când eram chemat în afara celulei, îmi luau tot ce puteau, mâncau proviziile pe care mi le trimiteați și pe care le împărțeam, totuși, cu ei. Fără știrea mea, comandau în numele meu țigări, mezeluri și tot felul de lucruri, pe care trebuia apoi să le plătesc. Tot ce le puteam spune pentru a-i ajuta nu stârnea din partea lor decât batjocură și ură. La început a fost, cu adevărat, un iad: îmi găseau într-una vină și degeaba mă dovedeam răbdător, îngăduitor, nu era nimic de făcut...

Iar apoi, am văzut puterea cuvântului și a gândurilor bune. Unul dintre ei mi-a luat într-o zi apărarea și a început să se împotrivescă celorlalți. Încet-încet, mai mulți și-au schimbat și ei purtarea, mergând până la a-mi pregăti patul, a face curat în celulă în locul meu, a-mi păzi mâncarea când nu eram acolo, a-mi spăla gamela, a-i împiedica pe ceilalți să mă fure, a-mi încălzi apă când mi-era sete și încă multe alte lucruri, pe care nu le pot enumera. Acum le e rușine că au fost atât de duri cu mine. Desigur, nu se vor transforma de azi pe mâine, dar vor să învețe, îmi pun întrebări, iar ceea ce mă bucură cel mai mult e că și purtarea lor unii față de alții s-a schimbat: își vorbesc altfel. Rațiunea începe să se întoarcă în aceste ființe înrăite, furioase pe întreaga societate. Eu le arăt că au capacități,

calități pe care încă n-au știut să le exploateze. Inima mea e plină de compasiune pentru ei, căci și dacă sunt vinovați, ei sunt în același timp victimele unor condiții vitrege.

Așadar, iubiți frați și surori, folosiți-vă de experiența mea pentru a avansa și mai mult în iubire și lumină. În viață totul trece, în afară de gândurile bune, de sentimentele bune, de vorbele bune și de faptele bune. Nu vă frământați din cauza a ceea ce mi se întâmplă, încercările mele să fie pentru voi o ocazie de a progresa.

Uneori primesc câte zece-douăsprezece scrisori pe zi. Acest lucru are un efect extraordinar asupra celor care clasează și împart corespondența, dar mai ales asupra tovarășilor mei de celulă, care sunt uimiți. Uneori le dau să citească aceste scrisori și studiez impresia pe care o produce asupra lor conținutul acestora. Asta îi ajută, deschizându-le porți către o lume aproape necunoscută lor, lumea iubirii, a bunătății, a recunoștinței. Doar Dumnezeu știe care vor fi pentru ei consecințele îndepărtate ale acestor lecturi!

Gardienii sunt ei înșiși impresionați, iar acum vorbesc cu mine din ce în ce mai îndelung și mai prietenește. În zori, ei ne spun tuturor: «Bună dimineța!», iar seara «Noapte bună!», ceea ce nu fac cu deținuții din celelalte celule. Poate pentru prima dată, închisoarea La Sânte e străbătută de atâtea raze și de atâția curenți luminoși. Atunci când cânt cântecele Maestrului sau Paneuritmia, simt producându-se schimbări neobișnuite în atmosfera acestei închisori.

Dumnezeu coboară în adâncurile infernului pentru a le întinde o mână tuturor acestor nefericiți, care nu știu nici de unde vin, nici unde se duc, nici de ce se află pe pământ. Da, Dumnezeu coboară prin scrisorile pe care mi le trimiteți. Condițiile - totuși atât de grele, aici - reprezintă atât de puțin dacă El vrea să trezească astfel conștiințe.

Continuați să lucrați cu iubirea și cu înțelepciunea, nu luați în seamă opinia publică, ea e atât de schimbătoare! Numai cel căruia nu îi este teamă să-și manifeste credința în puterea noii vieți este demn să primească darurile Spiritului, care vor fi veșnic împărțite copiilor luminii.

Fratele vostru Mikhaël

* * *

închisoarea din La Châtaigneraie

1 ianuarie 1949

În această primă zi a anului 1949, vă adresez tuturor, dragi frați și surori, cele mai bune urări de sănătate, de pace, de bucurie și de curaj. Niciodată nu m-am simțit atât de aproape de voi ca din momentul în care a trebuit să vă părăsesc, pentru a merge în închisoare. Voi sunteți preocuparea, grija mea constantă.

V-am spus-o deja - dar o să v-o mai spun: aici verific măreția învățământului iubirii și înțelepciunii, puterea lui de a lumina, de a ghida și de a întări ființele. Am știut dintotdeauna că acest învățământ este chintesența tuturor cercetărilor pe care Inițiații și marii Maeștri le continuă, din timpuri imemorabile, asupra ființei umane, asupra universului și asupra Creatorului, cu care se află în comunicare conștientă prin intermediul unei întregi ierarhii de entități spirituale.

Dar acum, datorită condițiilor cu totul neobișnuite în care sunt pus, am o și mai mare posibilitate să verific faptul că de această știință pe care ei ne-au lăsat-o, ne putem folosi până în infernul uman, spre binele tuturor. Experimentez, iar și iar, puterea gândului. Trebuie să beau otrava, trebuie să beau cucuta și nu numai să nu mor din cauza lor, ci să le transform în ambrozie.

Amintiți-vă de acest exemplu pe care vi l-am dat cândva: reacțiile opuse ce pot fi constatate la două persoane lipsite de hrană câteva zile. În timp ce una se irită, se revoltă și devine agresivă, cealaltă își spune: «întrucât n-am mai avut niciodată ocazia să postesc, am să profit acum de aceste condiții». Și ea se purifică, se luminează și devine mai sensibilă la realitățile spirituale. Eu știam deja de mult timp ce înseamnă privațiunile, dar nu cunoșteam închisoarea. Așa că acum o accept, pentru a continua să învăț. Cel care este mereu cruțat nu trebuie neapărat să se considere mulțumit: neavând de luptat, ce va câștiga? Atunci când știi cum să le privești, încercările sunt un privilegiu. De aceea, chiar și aici, pot continua să iubesc, să cânt și să intru prin gând în comuniune cu toate ființele care trăiesc în lumea frumuseții, a luminii și a iubirii.

Într-o zi pentru mine vor exista din nou libertatea, aerul curat și pacea. Totul este prevăzut cu precizie de către Domnii destinelor. Când va sosi clipa, se vor produce evenimente spre slava Fraternității Albe Universale care este în înalt. Și fie ea binecuvântată pentru totdeauna !... Lucrarea la care particip se bazează pe legi imuabile. Chiar dacă întreaga lume s-ar ridica și s-ar înarma împotriva ei, n-ar putea-o distruge, s-ar distruge mai degrabă pe sine.

Iar acum, vă spun că un viitor măreț apare în fața noastră, o nouă cultură își face loc în lume, cultura fraternității. Omenirea a trecut deja de la viața subconștientă la viața conștientă, dar ea trebuie să acceadă acum la supraconștiință, deschizându-se treptat către o viață mai înaltă, ce poartă pecetea sacrificiului, care este manifestarea Divinității. Omul acestei culturi viitoare dobândește prin sacrificiu o conștiință nouă, el este asemenea soarelui care se înalță la orizont.

Fratele vostru Mikhaël

Unknown
Anexa III

Izgrev (Sevres)
12 februarie 1950

Dragi frați și surori,

Izvorul care curgea în văzul tuturor a trebuit să se afunde în straturile subterane, pentru a se duce să fertilizeze alte regiuni și să cunoască tainele adânci ale ființei umane, unde infernul joacă și cântă în toate registrele. Dar acest izvor reapare acum la suprafață și își va continua drumul, pentru a uda plantele și a astâmpăra setea animalelor și oamenilor.

În decursul acestei îndelungate absențe nu v-am părăsit niciodată. Și, de asemenea, m-am îmbogățit: pe fundul acestui ocean de ticăloșie în care am fost aruncat, nu numai că am descoperit aur și pietre prețioase, ci am și învățat cum

să transform răutatea și ura în elixirul vieții.

Acum să nu vă supărați pe mine dacă vă spun că nu ne putem revedea imediat. Recunoscând că am fost încarcerat pe nedrept, niște magistrați au dispus eliberarea mea, dar în vederea procesului care va avea loc, mi-au transmis că e mai bine să nu-mi reiau imediat vechile activități: întruniri, conferințe, căci unii ar putea vedea în asta, din partea mea, o dorință de a influența opinia. În plus, am puțin timp la dispoziție pentru a studia cantitatea de documente de care e necesar să iau cunoștință înainte de proces. Ar fi fost o mare bucurie pentru mine să vă reîntâlnesc mai repede, căci am atâtea lucruri să vă spun! Dar voi continua să fac asta în suflet și-n gând, așa cum o fac zi de zi.

Știu și simt că în voi s-au produs mari schimbări. Vedeți din ce în ce mai limpede necesitatea de a participa la construirea acestei noi vieți care se pregătește în regiunile subtile ale planetei, pentru a îmbunătăți destinul omenirii. Binele și răul au dus dintotdeauna unul împotriva celuilalt o luptă fără cruțare. De câte ori nu a biruit răul - și asta în toate domeniile! Dar acum, din ce în ce mai mult, se împlinesc condițiile pentru triumful binelui.

Nimic nu e mai important pentru discipolul Fraternității Albe Universale decât să ofere zi de zi participarea lui conștientă pentru izbânda Cauzei divine. Cu cât vor fi mai multe ființe care vor vota în favoarea acestui ideal, cu atât împărăția lui Dumnezeu va veni mai repede pe pământ și viața va căpăta alte culori. Din moment ce avem voința fermă de a sluji această Causă divină, puterile luminii și frumuseții își găsesc expresia în noi, iar pacea devine o realitate aproape tangibilă. Răbdarea este una din cele mai mari virtuți. Viitorul aparține aceluia care continuă să lucreze, păstrând, orice s-ar întâmpla, o credință de nezdruccinat.

Mulțumesc din nou fraților și surorilor pentru sprijinul material și moral pe care mi l-au acordat, pentru dovezile lor de devotament, pentru eforturile pe care le-au făcut și pentru timpul pe care l-au consacrat pentru a mă apăra.

«Soarele iubirii se ridică deja peste lume. El își răspândește pretutindeni lumina, își trimite pretutindeni căldura. Noi suntem razele soarelui, noi aducem noua viață», spune cântecul Maestrului.

Fratele vostru Mikhaël

Unknown

REFERINȚE BIBLICE

«Ascultă, fiul meu, învățătura tatălui tău» - Pilde 1: 8, p. 638 «Bine voi plăcea înaintea Domnului pe pământul celor vii» - Psalmul 114: 9, p. 621

«Care îți este numele? - Legiune» - Marcu 5: 9, p. 1143

«Că Dumnezeu așa a iubit lumea» - Ioan 3: 16, p. 1207

«Că spre Mine a nădăjduit și-l voi izbăvi pe el» - Psalmul 90, 14- 16, p. 609

«Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui» - Matei 6: 33, p. 1103

«Cuprinsu-m-au durerile morții» - Psalmul 144: 3-4, p.621

«Demonizatul din ținutul Gadarenilor» - Marcu 5:1-16, p.1143

«De nu se va naște cineva din apă și din Duh» - Ioan 3: 5, p. 1207

«Duhule, vino din cele patru vânturi» - Ezechiel 37: 9, p.833
 «Eu sunt Lumina lumii» -Ioan 8 :12, p. 1216
 «Eu unul vă botez cu apă » - Matei 3:11, p.1099
 «Eu voi face ceruri noi și pământul nou» - Isaia 65 :17, p.728
 «Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este!» -
 Matei 5: 48, p. 1102
 «Iată Mielul lui Dumnezeu» - Ioan 1: 29, p. 1205
 «Iisus trimite demonii în turma de porci - Matei 8: 30-32, p.1105
 «La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul» - Gen. 1 :1, p.11
 «La început era Cuvântul» - Ioan 1: 1, p. 1204
 «Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi» - Matei 9: 12, p. 1106
 «Pe fiecare om El pune a Sa pecete » -Iov 37: 7, p.560
 «Pentru orice lucru este o clipă prielnică» - Ecleeziastul 3: 1, p. 664
 Pilda celor cinci fecioare înțelepte și a celor cinci fecioare fără minte - Matei
 25 :1 - 13, p. 1129-1130
 «Și a intrat Noe în corabie» - Facerea 7: 1 -9, p. 17
 «Tatăl Meu până acum lucrează; și Eu lucrez»-Ioan 5:17,p.1210
 «Vântul suflă unde voiește» - Ioan 3: 8, p.1207
 «Voi sunteți lumina lumii» - Matei 5:14, p.1101

Unknown CUPRINS

Cuvânt înainte

Cap. 1 - Misterioasele căi ale destinului
 Cap. 2 - O copilărie în munții Macedoniei
 Cap. 3 - La Varna, pe țărmul Mării Negre
 Cap. 4 - Uceniciile
 Cap. 5 - Experiența focului
 Cap. 6 - Până în inima trandafirului
 Cap. 7 - În simfonia universală
 Cap. 8 - Întâlnirea cu Maestrul Peter Deunov
 Cap. 9 - Franța, Franța
 Cap. 10 - Nicio închisoare nu poate ține spiritul captiv
 Cap. 11 - Un an în India
 Cap. 12 - Sunt un fiu al soarelui
 Cap. 13 - Între cuvânt și tăcere
 Cap. 14 - Eu doar îmi scriu propria carte
 Cap. 15 - Întreaga creație îmi vorbește și îi vorbesc
 Cap. 16 - Un ideal de viață fraternă
 Cap. 17 - Nu vreau decât libertatea voastră
 Cap. 18 - Alții vă ajută prin mine
 Cap. 19 - Doar ce este irealizabil e real

Anexa I

Anexa II

Anexa III

REFERINȚE BIBLICE

Unknown

Notes

[←1]

.